

**BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO
Spółka z o.o. w Kielcach**

25-004 Kielce, ul. Paderewskiego 31, tel./fax (41) 34-426-34

*Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXVIII.231.2022
Rady Gminy Imielno
z dnia 28 stycznia 2022r.*

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**

Jan Grzelec

**Studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego
Gminy Imielno
województwo świętokrzyskie**

Kielce, grudzień 2021 r.

**BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO
Spółka z o.o. w Kielcach**

25-004 Kielce, ul. Paderewskiego 31, tel./fax (41) 34-426-34

*Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr.....
Rady Gminy Imielno
z dnia*

**Studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego
Gminy Imielno
województwo świętokrzyskie**

Kielce, grudzień 2021 r.

Spis treści:

1. Wstęp	5
1.1. Informacje ogólne	5
1.2. Podstawa prawna opracowania	6
1.3. Zespół autorski	7
1.4. Obszar i zakres opracowania	7
1.5. Cele i zadania studium	11
1.6. Materiały wejściowe do opracowania	12
2. Diagnoza stanu gminy	14
2.1. Położenie, powierzchnia, ludność, podstawowe funkcje	14
2.2. Uwarunkowania zewnętrzne	16
2.2.1. Gmina Imielno w „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa”	16
2.2.2. Gmina Imielno w „Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego”	23
2.2.3. Gmina Imielno na tle powiatu jędrzejowskiego	24
2.2.4. System powiązań zewnętrznych gminy Imielno	26
2.3. Środowisko przyrodnicze	28
2.3.1. Charakterystyka ogólna	28
2.3.2. Budowa geologiczna i charakterystyka gruntów dla budownictwa	30
2.3.3. Kopaliny mineralne	32
2.3.4. Warunki wodne	37
2.3.5. Gleby	41
2.3.6. Szata roślinna i świat zwierząt	47
2.3.7. Charakterystyka warunków klimatycznych i higieny atmosfery	54
2.3.8. Ochrona środowiska przyrodniczego	59
2.4. Środowisko kulturowe	66
2.4.1. Rys historyczny	66
2.4.2. Obiekty i zespoły środowiska kulturowego	70
2.5. Rolnictwo	77
2.5.1. Rolnictwo gminy na tle województwa – zewnętrzne uwarunkowania rozwoju ...	77
2.5.2. Warunki przyrodniczo – glebowe	78
2.5.3. Uwarunkowania agrarne i struktura użytkowania gruntów	79
2.5.4. Uwarunkowania wynikające z prawa własności gruntów	81
2.5.5. Warunki wynikające ze stanu i rozmieszczenia zabudowy rolniczej	82
2.5.6. Uwarunkowania wynikające z rozmieszczenia i specjalizacji produkcji rolniczej	82
2.6. Funkcja leśna	84
2.6.1. Rozmieszczenie przestrzenne oraz struktura własnościowa lasów	84
2.6.2. Funkcje lasów, formy ochrony oraz zagrożenia środowiska leśnego	86
2.6.3. Możliwości rozwoju funkcji leśnej oraz predyspozycje do zagospodarowania turystycznego	88
2.7. Ludność	88
2.8. Mieszkalnictwo	92
2.9. Infrastruktura społeczna	95
2.9.1. Oświata i wychowanie	95
2.9.2. Ochrona zdrowia i opieka społeczna	97
2.9.3. Kultura	98
2.9.4. Sport, turystyka i rekreacja	99
2.9.5. Administracja publiczna i bezpieczeństwo	100
2.10. Infrastruktura ekonomiczna	103
2.10.1. Struktura zatrudnienia	103
2.10.2. Struktura bezrobocia	104
2.10.3. Budżet gminy	105
2.10.4. Aktywność gospodarcza mieszkańców	108

2.11. Komunikacja	110
2.11.1. Układ drogowy	110
2.11.2. Układ kolejowy	114
2.11.3. Komunikacja zbiorowa	115
2.11.4. Stan i zaplecze motoryzacji.....	116
2.11.5. Ogólna ocena układu komunikacyjnego.....	116
2.12. Systemy infrastruktury technicznej	117
2.12.1. Gospodarka wodna	117
2.12.2. Gospodarka ściekowa	120
2.12.3. Kanalizacja deszczowa	123
2.12.4. Ciepłownictwo	123
2.12.5. Gospodarka odpadami stałymi	124
2.12.6. Gazyfikacja	126
2.12.7. Elektroenergetyka.....	126
2.12.8. Telekomunikacja	128
2.12.9. Cmentarze	128
2.13. Aspekty obronności i bezpieczeństwa państwa w gminie Imielno.....	129
3. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy w kontekście sporządzanej zmiany studium	131
4. Bariery i predyspozycje rozwoju	151
4.1. Główne uwarunkowania zewnętrzne	151
4.2. Główne uwarunkowania wewnętrzne	153
4.2.1. Szanse i predyspozycje rozwojowe	153
4.2.2. Bariery i ograniczenia rozwojowe.....	154
4.2.3. Problemy i konflikty przestrzenne wynikające z dotychczasowego zagospodarowania.....	156
5. Cele rozwoju gminy Imielno	157
6. Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Imielno.....	159
6.1. Kierunki ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego.....	161
6.2. Kierunki ochrony i kształtowania środowiska kulturowego i krajobrazu.....	178
6.3. Kierunki rozwoju funkcji rolniczej.....	183
6.4. Kierunki rozwoju funkcji leśnej	188
6.5. Kierunki rozwoju mieszkalnictwa i usług.....	191
6.6. Kierunki rozwoju przemysłu i rzemiosła	198
6.7. Kierunki rozwoju turystyki i rekreacji.....	202
6.8. Kierunki rozwoju komunikacji.....	205
6.9. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej	211
6.9.1. Gospodarka wodna	211
6.9.2. Gospodarka ściekowa	211
6.9.3. Kanalizacja deszczowa	212
6.9.4. Ciepłownictwo	212
6.9.5. Gospodarka odpadami stałymi	212
6.9.6. Zaopatrzenie w gaz.....	213
6.9.7. Elektroenergetyka.....	213
6.9.8. Energetyka odnawialna.....	215
6.9.9. Telekomunikacja	216
6.9.10. Cmentarze	217
6.10. Kierunki z zakresu obrony cywilnej	217
7. Obszary na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego	219
8. Tereny wskazane do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	221
9. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań wraz z syntezą ustaleń studium	223

1. Wstęp

1.1. Informacje ogólne

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest jedynym dokumentem planistycznym określającym politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego dla obszaru całej gminy. Studium nie jest aktem prawa miejscowego.

Aktualnie, podstawę prawną określającą zasady sporządzania oraz zakres merytoryczny studium oraz jego zmiany określają:

- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 293, z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r., Nr 118, poz. 1233).

Obowiązek sporządzania studium, dla terenu każdej gminy, wprowadziła ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139 z późn. zm.). Pierwsze, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Imielno, zostało uchwalone Uchwałą Nr XXI/167/02 Rady Gminy w Imielnie z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Imielno. Pierwsze studium, zostało opracowane w Biurze Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego z siedzibą w Kielcach, przez zespół projektowy, którego generalnym projektantem była dr inż. arch. Elżbieta Kaczmarska.

Aktualnie obowiązujące przepisy t.j. ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, stawiająca nowe wymogi merytoryczne i formalne dla tego dokumentu oraz rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, uszczegóławiające zakres obowiązującej problematyki, formę i zasady sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, wzmocniły rolę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w hierarchii opracowań planistycznych dotyczących danej jednostki administracyjnej, poprzez wprowadzenie obowiązku respektowania zgodności przewidywanych rozwiązań przyjętych i zapisanych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, w sporządzanych na terenie gmin, wszystkich miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Stało się to podstawową komplikacją w przeznaczeniu terenów na różne cele inwestycyjne w planach miejscowych, bez wcześniejszych zmian zapisów studium.

Upływ czasu (2001-2020) oraz potrzeba dostosowania szeregu przepisów do standardów Unii Europejskiej, spowodowały również zmianę innych przepisów związanych integralnie z problematyką studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Ponadto rozwój gospodarczy, postęp technologiczny, dezaktualizacja w skali kraju i województwa planowanych rozwiązań gospodarczych oraz lokalne potrzeby zmian w sposobie zagospodarowania terenu gminy, sukcesywnie zgłaszane przez mieszkańców oraz właścicieli gruntów, mające na celu poszukiwanie nowych form aktywności społeczno-gospodarczej gminy spowodowały, że Rada Gminy w Imielnie podjęła Uchwałę Nr VI.45.2019 z dnia 21 maja 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Imielno.

Podjęta i przeprowadzona procedura planistyczna dotyczyła opracowania pod nazwą: **Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Imielno**, lecz w związku z tym, że **zmiana studium stanowi kompleksową zmianę poprzedniej edycji studium**, w dalszej części niniejszego tekstu oraz w części graficznej opracowania funkcjonuje jako nowa edycja studium pod nazwą – **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Imielno** (lub w wersji skróconej pod nazwą – studium).

1.2. Podstawa prawna opracowania

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Imielno zostało wykonane na podstawie Warunków Wykonania Zlecenia znak: BGP.6720.1.2.2019 z dnia 28 maja 2019r., zawartych w dniu 31 maja 2019 r. w Kielcach, pomiędzy Gminą Imielno a Biurem Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Kielcach.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Imielno, zostało opracowane z uwzględnieniem następujących przepisów:

- Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
- Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,
- Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- Ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach,
- Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska,
- Ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustawy,
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze,
- Ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych,
- Ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach,

- Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne,
- Ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych,
- Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane,
- Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- Ustawy z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw z związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu,
- Ustawy z dnia 3 listopada 2015 r. o rewitalizacji,
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000,
- oraz innych aktów prawnych związanych z przedmiotem opracowania.

1.3. Zespół autorski

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Imielno, zostało opracowane w Biurze Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Kielcach, przez zespół autorski w składzie:

- mgr Bożena Rumas – główny projektant na podstawie art. 5 pkt 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
- mgr Halina Piersiała
- mgr inż. Małgorzata Bogdał
- mgr inż. Dominika Słonina

1.4. Obszar i zakres opracowania

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Imielno obejmuje obszar gminy Imielno, w jej granicach administracyjnych.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, studium sporządza Wójt Gminy, uwzględniając zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz strategii gminy, o ile gmina dysponuje takim opracowaniem.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w studium określa się uwarunkowania wynikające w szczególności z:

- dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;
- stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony;
- stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym kulturowego;
- stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych;
- warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia oraz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem;
- zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;
- potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniających w szczególności:
 - analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,
 - prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego,
 - możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,
 - bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę;
- stanu prawnego gruntów;
- występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;
- występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;
- występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;
- stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;
- zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych;
- wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w studium określa się w szczególności:

- uwzględniając bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 7 lit d:
 - kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego;

- kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy;
- obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;
- obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1;
- obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej;
- obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych;
- obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;
- obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady,
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji;
- obszary zdegradowane;
- granice terenu zamkniętego i ich strefy ochronnej, w tym stref ochronnych wynikających z decyzji lokalizacyjnych wydanych przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów w związku z realizacją inwestycji w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa.
- obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.

Jeżeli na obszarze gminy przewiduje się wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu; w studium ustala się ich rozmieszczenie.

Jeżeli na terenie gminy przewiduje się lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², w studium określa się obszary, na których mogą być one sytuowane.

Powyższą problematykę uwzględnia się w studium, w zakresie uwarunkowanym występowaniem powyższych problemów i zjawisk.

Zgodnie z § 4 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, projekt studium powinien zawierać:

- część określającą uwarunkowania, o których mowa w art. 10 ust.1 ustawy, przedstawioną w formie tekstowej i graficznej;
- część tekstową zawierającą ustalenia określające kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy;
- rysunek przedstawiający w formie graficznej ustalenia, określające kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy, a także granice obszarów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy;
- uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń projektu studium.

Funkcjonujące dotychczas studium uwzględniało część powyższej problematyki wynikającej z wcześniejszych uwarunkowań ustawowych, w związku z tym wymagało kompleksowej aktualizacji danych; uzupełnienia o nowe zapisy; poszerzenia problematyki koniecznej do uwzględnienia w studium, co spowodowało potrzebę opracowania nowego studium, jako odrębnego dokumentu, podlegającego w całości zmianie i po przeprowadzeniu procedury planistycznej jego uchwalenia.

W oparciu o powyższe wytyczne, poparte uaktualnionymi danymi wejściowymi, sporządzono nowy dokument planistyczny - studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Imielno – który wprowadza nowe zapisy w części tekstowej i graficznej, dotyczące w szczególności:

- uwarunkowań zewnętrznych wynikających z uchwalonego i obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego,
- uwarunkowań przyrodniczych wynikających ze zmiany dokumentów ustalających formy ochrony przyrody oraz zmiany przepisów w zakresie ochrony środowiska,
- rezygnacji z lokalizacji zbiorników retencyjnych, konfliktowych w stosunku do ustanowionych obszarów Natura 2000,
- uwarunkowań rozwoju wynikających z postępu w uzbrojeniu terenu objętego studium w podstawowe urządzenia techniczne,
- zmiany klasyfikacji układu komunikacyjnego,
- nowych potrzeb terenowych zgłoszonych w ramach wniosków do zmiany studium i planu miejscowego,
- potrzeb uzupełnienia i zmiany zapisów studium związanych z problematyką wynikającą z aktualnej, obowiązującej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- potrzeb rozszerzenia/uzupełnienia tekstu studium o uzasadnienie przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń projektu studium;

- potrzeby rozszerzenia/uzupełnienia dokumentu o dokonany bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Część zapisów poprzedniego studium zachowała swoją aktualność i zostało wykorzystane podczas redakcji niniejszego studium.

Opracowanie niniejszego studium zostało poprzedzone „Opracowaniem ekofizjograficznym do Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Imielno”, oceniającym stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczo-kulturowego terenu gminy Imielno, stanowiącym uwarunkowania przyrodniczo-kulturowe rozwoju gminy.

Studium składa się z **części tekstowej**, zawierającej kompleksową ocenę stanu gminy, potrzeby i możliwości rozwoju, bariery i predyspozycje rozwojowe, cele rozwoju, kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy, uzasadnienie przyjętych rozwiązań wraz z syntezą ustaleń studium oraz z **części graficznej**, składającą się z dwóch odrębnych rysunków obrazujących uwarunkowania rozwoju oraz kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy.

Część tekstową studium stanowi niniejszy tekst: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Imielno, województwo świętokrzyskie”.

Część graficzna studium składa się z następujących załączników graficznych:

- rysunku: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Imielno Uwarunkowania rozwoju”, w skali 1:10 000;
- rysunku: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Imielno Kierunki zagospodarowania przestrzennego”, w skali 1:10 000.

Projekt studium został poddany procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, określonej w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020, poz. 283 z późn. zm).

1.5. Cele i zadania studium

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się dla obszaru całej gminy. Jest najważniejszym dokumentem określającym kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych. Studium nie jest aktem prawa miejscowego.

Podstawowymi zadaniami studium są:

- rozpoznanie aktualnej sytuacji gminy, istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z jej rozwojem,
- sformułowania kierunków zagospodarowania przestrzennego i zasad polityki przestrzennej gminy, w tym zasad ochrony interesu publicznego,
- stworzenie podstaw do koordynacji planów miejscowych (*wymóg zgodności planów ze studium*),
- stworzenie materiałów służących promocji gminy.

1.6. Materiały wejściowe do opracowania

1. Inwentaryzacja urbanistyczna do Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Imielno, wykonana przez Biuro Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego Spółka z o.o. w Kielcach.
2. Opracowanie ekofizjograficzne do Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Imielno, wykonane przez Biuro Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego Spółka z o.o. w Kielcach.
3. Analiza dostępnych dokumentów i materiałów dotyczących sposobu zagospodarowania terenu udostępnionych przez Urząd Gminy w Imielnie oraz wykonanych przez zespół projektowy Biura Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego Spółka z o.o. w Kielcach.
4. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Imielno, uchwalone Uchwałą Nr XXI/167/02 Rady Gminy w Imielnie z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Imielno; opracowane w Biurze Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego z siedzibą w Kielcach, generalny projektant: dr inż. arch. Elżbieta Kaczmarska.
5. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Imielno wraz ze Zmianą Nr 1 Studium..., uchwaloną Uchwałą Nr XVII.104.2016 Rady Gminy Imielno z dnia 9 września 2016 roku, opracowaną przez Biuro Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego Spółka z o.o. w Kielcach.
6. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego, przyjęty przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego Uchwałą Nr XLVIII/833/14 z dnia 22 września 2014 r. w sprawie uchwalenia zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego zwanej dalej Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 2014 r., poz. 2870).
7. Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego przyjęta przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego Uchwałą Nr XXXIII/589/13 w dniu 16 lipca 2013 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 24 lipca 2013r., Poz. 2914).

8. Program ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego na lata 2015-2020 z perspektywą do 2025 roku, przyjęty Uchwałą Nr XX/290/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 5 lutego 2016 r.
9. „Plan gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego” 2016 – 2022 przyjęty Uchwałą Nr XXV/356/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 27 lipca 2016 r.
10. Aktualizacja Programu ochrony powietrza (POP) dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych, przyjęta Uchwałą Nr XVII/248/15 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 27 listopada 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 2015 r., poz. 3890).
11. Wnioski do studium wniesione w wyniku ogłoszenia o przystąpieniu do zmiany Studium...
12. Roczniki Statystyczne Województwa Świętokrzyskiego, Urząd Statystyczny w Kielcach.

2. Diagnoza stanu gminy

2.1. Położenie, powierzchnia, ludność, podstawowe funkcje

Gmina Imielno położona jest w województwie świętokrzyskim, w południowo – wschodniej części powiatu jędrzejowskiego. Oprócz gminy Imielno w skład powiatu jędrzejowskiego wchodzi: miasto i gmina: Jędrzejów, Małogoszcz, Sędziszów oraz gminy: Imielno, Nagłowice, Oksa, Słupia, Sobków i Wodzisław.

Gmina Imielno graniczy:

- od zachodu i północnego – zachodu z gminą Jędrzejów (powiat jędrzejowski),
- od północy z gminą Sobków (powiat jędrzejowski),
- od północnego – wschodu z gminą Kije (powiat pińczowski),
- od południowego – wschodu z gminą Pińczów (powiat pińczowski),
- od południa z gminą Michałów (powiat pińczowski),
- od południowego – zachodu (na niewielkim fragmencie) z gminą Wodzisław (powiat jędrzejowski).

Gmina Imielno obejmuje obszar o powierzchni 10 094 ha, co stanowi około 8,03 % powierzchni powiatu i około 0,86 % powierzchni województwa. Siedziba władz samorządowych jest zlokalizowana w miejscowości Imielno, centralnie umiejscowionej względem gminy.

Obszar Gminy Imielno podzielony jest na 22 sołectwa: Bełk (637,95 ha), Borszowice (618,56 ha), Dalechowy (627,49ha), Dzierszyn (302,33 ha), Grudzyń (338,42 ha), Helenówka (353,68 ha), Imielnica (578,9 ha), Imielno (411,42 ha), Jakubów (678,26 ha), Karczunek (należy do obrębu Dalechowy), Kawęczyn (176,51 ha), Mierzwin (304,1 ha), Motkowice (1273,85 ha), Opatkowice Cysterskie (76,39 ha), Opatkowice Pojałowskie (131,17 ha), Opatkowice Drewniane (305,5 ha), Opatkowice Murowane (846,26 ha), Rajchotka (56,81 ha), Sobowice (698,38 ha), Stawy (669,42 ha), Wygoda (393,8 ha) i Zegartowice (615,64 ha).

Do największych powierzchniowo sołectw należą: Opatkowice Murowane (846,26 ha), Sobowice (698,38 ha), Stawy (669,42 ha) i Bełk (637,95 ha).

Do najmniejszych powierzchniowo sołectw należą: Rajchotka (56,81 ha), Opatkowice Cysterskie (76,39 ha) i Opatkowice Pojałowskie (131,17 ha).

Liczba ludności w gminie (wg danych UG na koniec 2018 r.) wynosi około 4 501 osób. Pod względem liczby ludności, do najliczniejszych sołectw należą: Motkowice (627 osoby), Sobowice (365 osób), Stawy (345 osób) i Jakubów (303 osób). Do najmniej licznych sołectw należą: Rajchotka (24 osób), Opatkowice Cysterskie (29 osoby), Opatkowice Pojałowskie (50 osób) i Kawęczyn (59 osób).

Gmina Imielno, w przeważającej części, posiada charakter rolniczy, wynikający z występowania na terenie gminy gleb w wysokich klasach bonitacyjnych (I-III klasa). Podstawą rolnictwa gminy są gospodarstwa indywidualne. Obszar gminy posiada niewielki udział terenów leśnych. Niewielkie, rozproszone fragmenty leśne nie o grywają większej roli w zagospodarowaniu terenu gminy Imielno. Lasy stanowią własność zarówno Lasów Państwowych Nadleśnictwa Jędrzejów jak i własność prywatną. We wschodniej części gminy, szeroką i płaską doliną przepływa rzeka Nida. Jej dolina jest zagospodarowana pod łąki i pastwiska. Tereny te są cenne przyrodniczo i krajobrazowo, objęte są licznymi formami ochrony przyrody.

Zewnętrzne powiązania komunikacyjne gminy zapewnia droga krajowa nr 78 relacji granica państwa – Jędrzejów (węzeł „Jędrzejów Wschód”) - Chmielnik (DK 73), która przebiega przez północną część gminy oraz drogi powiatowe, łączące gminę Imielno z ważnym węzłem komunikacyjnym w Jędrzejowie. Ciągi dróg powiatowych i gminnych, obsługują poszczególne sołectwa oraz stwarzają dogodne powiązania z drogami dojazdowymi do pól uprawnych. Przez teren gminy przebiega szerokotorowa linia kolejowa nr 65 (relacji Sławków – Hrubieszów) oraz wąskotorowa linia kolejowa, użytkowana jedynie sezonowo, jako atrakcja turystyczna, łącząca Jędrzejów z Pińczowem („Ekspres Ponidzie”).

Tabela 1. Podstawowe dane charakteryzujące gminę Imielno w kontekście jednostek administracyjnych powiatu jędrzejowskiego

Miasto i Gmina Gmina	Powierzchnia [km ²]	Liczba ludności	Liczba osób/km ²
Jędrzejów	227	28 095	124
Małogoszcz	146	11 636	80
Sędziszów	146	12 560	86
Imielno	101	4 404	44
Nagłowice	117	4 969	42
Oksa	91	4 593	51
Słupia	108	4 349	40
Sobków	144	8 509	59
Wodzisław	177	7 059	40

Dane wg rocznika statystycznego województwa świętokrzyskiego 2018 r.

Z powyższych danych wynika, że gmina Imielno jest jedną z najmniejszych gmin wśród jednostek administracyjnych powiatu jędrzejowskiego, o niewielkim zaludnieniu 44 osoby na km².

2.2. Uwarunkowania zewnętrzne

2.2.1. Gmina Imielno w „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa”

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego, uchwalony Uchwałą Nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 roku (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 31 października 2014 r., poz. 2870), określa podstawowe uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego i kierunki polityki przestrzennej, dla terenu województwa świętokrzyskiego.

Wprowadzenie do ustaleń studium, ustaleń wynikających z Planu zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego, służy zachowaniu spójności polityki przestrzennej gminy, z polityką przestrzenną województwa, wynikającą z Planu województwa.

Gmina Imielno, została zakwalifikowana do następujących obszarów problemowych wyodrębnionych w Planie województwa:

- o relatywnie słabo wykorzystanym potencjale rolnictwa w odniesieniu do bardzo dobrych warunków glebowych,
- do obszaru o najgorszej dostępności do usług,
- do obszaru depopulacji.

W zakresie problemów dotyczących środowiska przyrodniczego gmina Imielno została zaliczona do:

- gmin, w których występuje ryzyko powodzi wg Wojewódzkiego Planu Reagowania Kryzysowego
- strefy zwiększonej koncentracji osuwisk oraz obszarów predysponowanych do osuwania się mas ziemnych (wg PIG).

Gmina Imielno w części kierunkowej Planu województwa, została zakwalifikowana do:

- **obszaru funkcjonalnego o największym potencjale rolniczym,**
- **podobszaru kumulacji działań w zakresie poprawy dostępności do usług,**
- **obszaru o najniższym stopniu rozwoju i pogarszających się perspektywach rozwojowych** (do obszarów tych należą wszystkie województwa Polski Wschodniej),
- **obszaru predysponowanego do wsparcia krajowego w zakresie odnowy demograficznej** ze względu na wysoką koncentrację negatywnych procesów demograficznych.

Obszary o największym potencjale rolniczym skupiają gminy o najwyższej przydatności rolniczej gleb. Głównym zadaniem polityki przestrzennej na tych obszarach będzie tworzenie warunków terenowych do wzrostu efektywności gospodarowania w rolnictwie z jednoczesną ekologizacją produkcji rolniczej oraz ograniczeniem negatywnych zjawisk w środowisku rolniczym.

Podobszary kumulacji działań w zakresie poprawy dostępności do usług zostały zaliczone w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020 do Obszarów Strategicznej Interwencji, wymagają one poprawy dostępności komunikacyjnej, poprawy dostępu do usług

publicznych oraz tworzenia warunków do powstania nowych inicjatyw turystycznych i gospodarczych.

Zgodnie z ustaleniami obowiązującego Planu województwa, gmina Imielno położona jest na peryferyjnych obszarach wiejskich, bez wyraźnego oddziaływania dużego ośrodka miejskiego, gdzie dominującą funkcją jest rolnictwo. Ze względu na zbyt dużą odległość od ośrodków subregionalnych obsługujących ludność na poziomie ponadlokalnym, zapewniają: Kielce (ośrodek krajowy pełniący funkcje metropolitalne) oraz w mniejszym stopniu Jędrzejów i Pińczów (ośrodki lokalne pełniące funkcje powiatowe).

Celem polityki wojewódzkiej jest pełniejsze wykorzystanie zasobów endogenicznych obszarów wiejskich poprzez integrację funkcjonalną z miastami, wzbogacenie ich potencjału tak, aby były zdolne do absorpcji zewnętrznych bodźców rozwojowych, wspomaganie specjalizacji terytorialnej oraz zapewnienie jednolitych standardów w zakresie dostępu do podstawowych usług.

Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego należy do głównych celów warunkujących Planu województwa i zgodnie z zasadą hierarchiczności dokumentów planistycznych oraz wymogiem ich zgodności, wynikającym z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (art. 11 pkt 6), musi mieć swoje odzwierciedlenie w planowaniu przestrzennym w skali lokalnej. Sprzyjać temu powinna polityka lokalna zapewniająca ciągłość procesów planistycznych począwszy od systematycznego prowadzenia analiz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, przez sporządzanie i uchwalanie studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, m.in. w oparciu o realne zapotrzebowanie na nowe tereny budowlane (analizy demograficzne) oraz zgodnego z nim ustalenia przeznaczenia terenów i sposobów ich zagospodarowania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Oczekuje się jednocześnie ograniczenia lokalizacji inwestycji drogą decyzji administracyjnych.

Gmina Imielno posiada, wyróżniające ją w skali województwa walory przyrodniczo-krajobrazowe, w tym obszary chronione w ramach sieci ekologicznej Natura 2000, a wschodnia część gminy została uznana za część ważnego krajowego korytarza ekologicznego. Istniejące doliny rzek i cieków wodnych wraz z lasami tworzą, ważny układ regionalnego systemu powiązań przyrodniczo-ekologicznych. Najcenniejsza pod tym względem jest dolina Nidy.

Wschodnia część gminy Imielno została włączona w Planie do obszarów cennych przyrodniczo, które uznaje się za niezwykle istotne z punktu widzenia prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego regionu. Najważniejszym postulatem w zakresie ich zagospodarowania powinno być zapewnienie realnej ochrony zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, utrzymanie łączności przestrzennej pomiędzy tymi obszarami oraz przeciwdziałanie ich fragmentaryzacji. Działalność gospodarcza na tych obszarach powinna być podporządkowana ochronie cennych walorów przyrodniczych.

Wschodnia część gminy Imielno została włączona do Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego oraz Nadnidziańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, który stanowi jego otulinę. Ponadto północna część gminy położona jest we Włoszczowsko-Jędrzejowskim Obszarze Chronionego Krajobrazu. Południowa część gminy znajduje się w Miechowsko-Działoszyckim Obszarze Chronionego Krajobrazu. Dolina Nidy i przylegające do niej tereny we wschodniej części gminy, zostały włączone do ptasiego obszaru Natura 2000 „Dolina Nidy” i do siedliskowego obszaru Natura 2000 „Ostoja Nidziańska”. W północnej części gminy znajduje się ponadto fragment siedliskowego obszaru Natura 2000 „Ostoja Sobkowsko-Korytnicka”. Najcenniejsze okazy drzew na obszarze gminy zostały objęte ochroną w formie pomników przyrody.

Na terenie gminy Imielno największymi emitarami zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego jest ruch samochodowy i niska emisja. Sejmik Województwa Świętokrzyskiego Uchwałą nr XVII/248/15 z dnia 27 listopada 2015 r. przyjął „Aktualizację Programu ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych”. Uchwała ta stanowi akt prawa miejscowego, który jest źródłem powszechnie obowiązującego prawa na obszarze województwa. Aktualizacja POP, przewiduje realizację szeregu działań naprawczych w obszarze planowania przestrzennego, mających na celu poprawę jakości powietrza atmosferycznego.

Głównymi źródłami hałasu na terenie gminy Imielno jest ruch samochodowy i kolejowy. Lokalnie źródłem takich uciążliwości mogą być warsztaty, tartaki itp. Celem polityki wojewódzkiej jest zmniejszenie stopnia narażenia mieszkańców regionu na ponadnormatywny hałas.

Surowce występujące na terenie gminy Imielno to głównie kruszywo naturalne – piaski. Udokumentowano szereg złóż tego surowca: Stawy, Stawy I, Motkowice, Motkowice I, Motkowice-Tory, Imielnica, Sobowice, Sobowice I, Szczery Bór, Szczery Bór 1, Bełk. Wszystkie, oprócz złoża Stawy, są aktualnie eksploatowane.

Na terenie gminy Imielno miejscami występuje erozja wodna gleb. Takiej erozji ulegają gleby na stromych zboczach wzniesień co niesie za sobą możliwość powstawania osuwisk i co w konsekwencji może prowadzić do realnego zagrożenia zarówno dla różnego rodzaju obiektów budowlanych jak i bezpieczeństwa ludzi. Według projektu SOPO (system osłony przeciwsuwiskowej) takie, „predysponowane” do powstawania osuwisk obszary, występują w dwóch rejonach gminy, w okolicach miejscowości Motkowice i na przygranicznych terenach między Imielnicą i Sobowicami.

Celem polityki przestrzennej województwa, odnośnie gospodarki surowcowej, jest oszczędne i racjonalne korzystanie z zasobów surowcowych oraz systematyczna poprawa stanu środowiska zmienionego w wyniku eksploatacji kopalni.

Gmina Imielno leży w zlewni Nidy. Rzeka Nida płynie wschodnią granicą gminy. Gminę odwadniają prawostronne dopływy Nidy. Cały obszar gminy położony jest na Głównym Zbiorniku Wód Podziemnych Niecka Miechowska Nr 409. Gmina posiada wysoki stopień zwodociągowania (94%). Ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym stwarzają obszary szczególnego zagrożenia powodzią wyznaczone wzdłuż rzek. Celem polityki przestrzennej województwa, odnośnie gospodarki wodnej, jest zapewnienie wymaganej przepisami prawa ochrony zasobów wodnych oraz osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych; ważne jest zwiększenie poziomu bezpieczeństwa powodziowego i ochrony przed skutkami suszy oraz racjonalizacja zużycia wody na cele przemysłowe i konsumpcyjne.

Uchwałą Sejmiku Wojewódzka Świętokrzyskiego Nr XL/'592/18 z dnia 29 stycznia 2018 roku został uchylony „Program małej retencji dla województwa świętokrzyskiego”. Należy mieć na uwadze inwestycje wymienione w „Planie gospodarowania wodami na obszarze Wisły” (Dz. U. 2016 poz. 1911) oraz „Planie zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły” (Dz. U. 2016 poz. 1841).

Gmina powinna uwzględnić w dokumentach planistycznych uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej oraz określić obszary i zasady ochrony w tym zakresie. Temu zadaniu powinna służyć gminna ewidencja zabytków, stanowiąca podstawę do sporządzenia gminnego programu opieki nad zabytkami. Ograniczenia dla inwestowania, których powodem są ustanowione strefy ochrony konserwatorskiej mogą stać się potencjalnym źródłem konfliktów. Jednak należy pamiętać, iż ochrona zabytków, jako cel publiczny, ma w tym przypadku znaczenie nadrzędne. Celem polityki wojewódzkiej jest ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego.

Głównym zadaniem z zakresu ochrony przestrzeni kulturowej powinno być zabezpieczanie obiektów i zespołów zabytkowych, w tym dziedzictwa archeologicznego przed degradacją oraz sukcesywna renowacja, rewitalizacja oraz racjonalne ich udostępnienie drogą pełnego wykorzystania instrumentów prawnych i finansowych przewidzianych w obowiązujących przepisach prawnych i programach. Dla umożliwienia realizacji w/w zadania w dokumentach planistycznych powinny znaleźć się właściwe zapisy. Poza ochroną istniejących zabytków niezwykle ważne jest, by realizowana w ich pobliżu zabudowa kontynuowała tradycje regionalne i była harmonijnie wkomponowana w przestrzeń kulturową. Istotne jest również wskazywanie w planach miejscowych wartościowych obiektów, dóbr kultury współczesnej wraz z określeniem zasad ich ochrony.

Gmina może odgrywać istotną rolę w działaniach związanych z rozpoznaniem zasobów dziedzictwa kulturowego, szczególnie w zakresie historycznych układów ruralistycznych, tradycyjnej zabudowy wiejskiej, wartościowych elementów małej architektury sakralnej (krzyże, figury i kapliczki), miejsc historycznych, związanych z ważnymi wydarzeniami, w tym militarnymi, wartościowych elementów dóbr kultury współczesnej.

W zagospodarowaniu terenu gminy, należy mieć na uwadze wskazania „Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030”, dotyczące gospodarowania krajobrazem, zgodnie z Europejską Konwencją Krajobrazową. W myśl tej konwencji szczególnej dbałości wymaga przestrzeń o cechach symbolicznych, świadczących o tożsamości i rozpoznawalności miejsca w skali kontynentu, kraju i regionu. Istotne znaczenie dla kształtowania i ochrony krajobrazu ma ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu.

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadza pojęcia krajobrazu i krajobrazu priorytetowego. Gmina powinna uwzględnić w dokumentach planistycznych uwarunkowania wynikające ze stanu i wymogów ochrony krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego oraz określić obszary i zasady ochrony w tym zakresie. W przyszłości, po sporządzeniu przez zarząd województwa audytu krajobrazowego, powinna również uwzględnić rekomendacje i wnioski zawarte w tym dokumencie.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego wymienia się wiele zagrożeń krajobrazu tj. m.in.: prowadzenie krótkowzrocznej, proinwestycyjnej polityki przestrzennej w gminach, nieuwzględniającej konsekwencji w postaci nieodwracalnych zmian w krajobrazie, w tym nadużywanie decyzji administracyjnych, zastępujących niejednokrotnie studia gminne i plany miejscowe. Celem polityki wojewódzkiej jest ochrona krajobrazu i jego racjonalne wykorzystanie.

Z najnowszej „Prognozy ludności gmin na lata 2017-2030” sporządzonej przez GUS w 2017 roku wynika, że na koniec okresu prognozowanego liczba ludności gminy Imielno w stosunku do roku 2018 zmniejszy się o ok. 184 osoby (4,2%), tj. do 4 220 mieszkańców. W całym okresie prognozowanym przewiduje się ujemny przyrost naturalny na poziomie ok. 2,9‰ oraz ujemne saldo migracji (-1,2‰). Znacznemu pogorszeniu ulegnie struktura wieku ludności gminy, ponieważ udział osób w wieku poprodukcyjnym wzrośnie do 25,9%, tj. o 2,8 pkt%, natomiast udział osób w wieku produkcyjnym zmniejszy się do 56,1% (o 2,1 pkt%), a osób w wieku przedprodukcyjnym do 18,0%, tj. o 0,7 pkt%. Ludność w wieku produkcyjnym obciążona będzie w większości osobami w wieku poprodukcyjnym. Obciążenie demograficzne osób wieku przedprodukcyjnego osobami w wieku poprodukcyjnym wzrośnie ze 123 do 143, co oznacza że na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym przypadają będą 143 osoby w wieku poprodukcyjnym. Natomiast obciążenie osób w wieku produkcyjnym osobami w wieku emerytalnym wzrośnie z 39 do 46 osób. Systematyczny ubytek liczby ludności gminy, wynikać będzie m.in. z utrzymującego się ujemnego przyrostu naturalnego oraz przewagi odpływu migracyjnego ludności z gminy nad napływem na jej teren.

W gminie Imielno w 2017 roku odnotowano 309 osób (w tym 154 kobiety, tj. 49,9%) pracujących w podmiotach gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie. Najwięcej pracujących skupiała sekcja

pozostałe usługi oraz działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości, łącznie 162 osoby (52,4%), następnie przemysł i budownictwo – 96 osób (31,1%). W sekcjach, tj.: handel; naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja pracowały łącznie 44 osoby (14,2%), a w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (bez gospodarstw indywidualnych) 7 osób (2,3%).

W gminie Imielno na koniec 2018 roku zarejestrowano 131 osób bezrobotnych, z czego 62,6% stanowiły kobiety, bezrobotni w wieku produkcyjnym mobilnym — 76,3%, a pozostający bez pracy ponad rok — 38,2%. W latach 2012-2018 udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym zmniejszył się z 8,6% do 5,1% (w województwie z 10,8% do 5,9%). W 2018 roku w gminie Imielno 15 bezrobotnych posiadało prawo do zasiłku, tj. 11,5% ogółu bezrobotnych w gminie.

Do najważniejszych kierunków działań przestrzennych służących integracji lokalnych rynków zalicza się na obszarach wiejskich stworzenie podstaw przestrzennych rozwoju wielofunkcyjnego, ukierunkowanego na przebudowę wiejskiego rynku pracy i przesunięcie zasobów ludzkich z produkcji rolnej do jej otoczenia oraz pozarolniczych działów gospodarki.

Gmina Imielno charakteryzuje się niezadowalającym w wymiarze lokalnym wyposażeniem w obiekty służące edukacji, ochrony zdrowia, czy kultury. Potrzeby w zakresie infrastruktury społecznej dotyczą zarówno uzupełnienia, jak i poprawy standardów zagospodarowania istniejących obiektów usługowych oraz dostosowania ich oferty do potrzeb mieszkańców.

Wiodącą funkcją gospodarczą gminy Imielno jest rolnictwo uzupełnione obsługą ludności i rolnictwa. Wartości większości wskaźników rozwoju przedsiębiorczości plasują gminę poniżej średniej dla regionu. Szczególnie niskie wartości dotyczą liczby podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców, dynamiki udziału podmiotów gospodarczych w usługach wyższego rzędu oraz udziału pracujących w zawodach pozarolniczych. W związku z powyższym gmina zaliczona została do obszarów o najniższym stopniu rozwoju i pogarszających się perspektywach rozwojowych.

Głównym celem rozwoju bazy ekonomicznej i przedsiębiorczości w zagospodarowaniu województwa jest: wzrost konkurencyjności i innowacyjności przestrzeni gospodarczej wraz z wykorzystaniem specyficznych zasobów i potencjałów regionalnych oraz przystosowaniem tej przestrzeni do rozwoju gospodarki opartej na wiedzy.

Gmina Imielno charakteryzuje się wysokim udziałem najlepszych gleb i predysponowana jest do intensyfikacji rolnictwa. Wschodnia część gminy, ze względu na prawną ochronę przyrody, predysponowana jest natomiast do racjonalnego rozwoju wielofunkcyjnego opartego m.in. o funkcję turystyczną. W zakresie bazy ekonomicznej i rozwoju przedsiębiorczości na terenie gminy proponuje się dywersyfikację przedsiębiorczości (poprzez pełne wykorzystanie jego obecnych zasobów i możliwości oraz otwarcie się na nowe rynki) rozwoju sektora MSP (sektor małych i średnich przedsiębiorstw) oraz inteligentnych specjalizacji gospodarczych.

Na obszarze gminy występują trzy podstawowe typy gleb: rędziny (które stanowią największy procent gleb w gminie), gleby brunatne i mady. Dominują tutaj grunty orne IV klasy bonitacyjnej zajmując ponad 40 procent ogółu gruntów ornych natomiast około 30 procent powierzchni gruntów stanowią gleby III klasy bonitacyjnej. Wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej w gminie waha się w przedziale 61,0-70,0 pkt (w skali 120,0 pkt stosowanej przez JUNG Puławy). Rolnictwo jest podstawową formą gospodarowania i źródłem dochodów mieszkańców gminy.

Głównym celem polityki przestrzennej w rolnictwie, jest tworzenie warunków przestrzennych do poprawy jakości życia na wsi drogą rozwoju wielofunkcyjnego, poprawy dostępności do usług oraz efektywnej integracji działań społeczno-gospodarczych z ochroną środowiska wiejskiego.

Gmina Imielno zalicza się do obszarów o stosunkowo niskim w skali województwa wskaźniku lesistości. Według danych US Kielce wynosi on obecnie 10,8% (w województwie wynosi 28,3%). Lasy na obszarze gminy nie tworzą zwartych kompleksów lecz zajmują małe obszary. Największy kompleks „Motkowice” znajduje się w północnej części gminy. Podstawową funkcją leśnictwa w gminie jest funkcja gospodarcza.

Cele polityki wojewódzkiej jest racjonalne zagospodarowanie zasobów leśnych drogą kształtowania właściwej struktury gatunkowej i wiekowej lasów oraz wykorzystania gospodarczego w sposób zapewniający zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego; zwiększenie lesistości na terenach posiadających do tego predyspozycje, zgodnie z „Krajowym programem zwiększenia lesistości”.

Ze względu na fakt, że wschodnia część gminy położona jest na terenach chronionych, jak również na występujące tu kompleksy leśne oraz rzekę Nidę, w „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego” wschodnia część gminy została uznana za obszar o korzystnych warunkach przestrzennych do rozwoju agroturystyki. W ramach aktywizacji funkcji turystycznej wskazanym byłoby wykreowanie podaży i popytu na formy rekreacji związane z pobytem na wsi, w lesie i nad wodą (agroturystyka, turystyka rowerowa, spływy kajakowe i inne).

Planując wszelkie działania inwestycyjne prowadzące do rozwoju turystyki i rekreacji należy jednak pamiętać, iż występują tu obszary chronione. Dlatego też rozwój tej dziedziny gospodarki, podporządkowany powinien być ochronie środowiska przyrodniczego i zależny od konfliktowości danego rodzaju turystyki. Nie można przy tym dopuścić do nadmiernej rozbudowy infrastruktury turystycznej i komunikacyjnej, która mogłaby niekorzystnie wpłynąć na krajobraz i środowisko przyrodnicze.

Na obszarze gminy Imielno zlokalizowane są elementy ponadlokalnej sieci transportowej: droga krajowa nr 78 Chałupki-Jędrzejów-Chmielnik oraz linia kolejowa LHS.

Głównym celem Planu w zakresie rozwoju powiązań komunikacyjnych jest „Ukształtowanie spójnego systemu korytarzy i węzłów komunikacyjnych zapewniających integrację z europejską siecią TEN-T”. Równolegle będą realizowane cele komplementarne o charakterze wewnętrznym, dotyczącym poprawy dostępności komunikacyjnej w obrębie obszarów funkcjonalnych poprzez podniesienie standardów technicznych głównych dróg, budowę systemu obwodnic i bezkolizyjnych skrzyżowań, stworzenie multimodalnego systemu transportowego w największych węzłach transportowych; rozbudowa sieci drogowej na obszarach niedosłużonych komunikacyjnie oraz realizacja dodatkowych przepraw mostowych na głównych rzekach województwa.

Główne kierunki kształtowania sieci drogowej na terenie gminy przewidują

- przebudowę drogi krajowej nr 78 do parametrów technicznych drogi klasy GP, docelowo postuluje się przebudowę drogi krajowej nr 78 do klasy S,
- elektryfikację Linii Hutniczej Szerokotorowej.

Przez obszar gminy przebiega linia elektroenergetyczna 400 kV. Możliwość gazyfikacji zapewnia doprowadzony na obszar gminy gazociąg wysokiego ciśnienia.

Imielno zaliczane jest również do obszarów perspektywicznych dla zastosowania bezpośredniego energii geotermalnej oraz w balneologii i rekreacji. Ponadto do Planu województwa wnioskowana była lokalizacja na obszarze gminy bioelektrowni o mocy 3 MW.

Zaleca się jednocześnie, by w planach miejscowych i studiach gmin, które są zainteresowane rozwojem energetyki odnawialnej zostały określone obszary predysponowane do lokalizacji tego rodzaju obiektów.

Zgodnie z obowiązującym „Planem gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego”, gmina Imielno została zaliczona do Regionu 3 gospodarki odpadami. Cel polityki wojewódzkiej jest osiągnięcie przez województwo standardów unijnych w gospodarowaniu odpadami, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

2.2.2. Gmina Imielno w „Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego”

Obowiązująca **Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020**, została przyjęta Uchwałą Nr XXXIII/589/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 16 lipca 2013 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020. Aktualnie trwają prace przy opracowaniu nowej strategii rozwoju.

W dniu 25 lutego 2019 r. Sejmik Województwa Świętokrzyskiego przyjął Uchwałę Nr V/73/19 w sprawie określenia zasad, trybu i harmonogramu opracowania Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ (SRWŚ 2030+). Zgodnie z harmonogramem opracowania Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+, podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia SRWŚ 2030+, przewidywane jest na koniec II kw.2020 r. (termin może ulec zmianie z uwagi na

trwające prace legislacyjne na poziomie kraju dotyczące prowadzenia polityki rozwoju oraz aktualizację Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego i strategii sektorowych).

Dokument SRWŚ 2030+ będzie miał bezpośredni wpływ na politykę rozwoju regionu, w tym na kształt Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego 2021-2027, nad którym równolegle prowadzone są prace.

Obecna Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego, przede wszystkim wyznacza wyzwania rozwojowe stojące zarówno przed Polską, funkcjonującą w strukturach Unii Europejskiej, jak i samym województwem świętokrzyskim. Ustawa o samorządzie województwa nakłada na samorządy wojewódzkie obowiązek zapewnienia zgodności celów strategii regionalnych m.in. z celami Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju (SRK przyjętej przez Radę Ministrów 25 września 2012 r.) oraz Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego (KSRR przyjętej 13 lipca 2010 r.), która wprowadza koncepcję realizacji polityki regionalnej w Polsce. Z tego względu harmonizacja zapisów Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego z SRK i KSRR staje się kwestią kluczową, w szczególności mając na uwadze zapewnienie spójności tych dokumentów w obszarze celów o charakterze społecznym, gospodarczym i przestrzennym.

2.2.3. Gmina Imielno na tle powiatu jędrzejowskiego

Powiat jędrzejowski utworzony w 1999 roku w ramach reformy administracyjnej. Jego siedzibą jest miasto Jędrzejów. W skład powiatu wchodzi:

- miasta: Jędrzejów, Małogoszcz, Sędziszów,
- gminy miejsko-wiejskie: Jędrzejów, Małogoszcz, Sędziszów,
- gminy wiejskie: Imielno, Nagłowice, Oksa, Słupia, Sobków, Wodzisław.

Gmina Imielno, jest niewielką wiejską gminą, położona jest we wschodniej części powiatu jędrzejowskiego

W oparciu o dane statystyczne zebrane w „Roczniku statystycznym 2018 r.”, zostały zestawione w tabeli 2, parametry charakteryzujące gminę Imielno na tle powiatu jędrzejowskiego.

Tabela 2. Gmina Imielno na tle powiatu jędrzejowskiego w 2018 roku

Wyszczególnienie	Gmina Imielno	Powiat jędrzejowski	% udział zasobów gminy Imielno w zasobach powiatu jędrzejowskiego
1	2	3	4
Powierzchnia ogółem w km ²	101	1257	8,04
Lasy w ha w tym:	1 117,36	24 608,94	4,54
-Własność Skarbu Państwa	495,36	15 176,82	3,26
-Prywatne	616	9 125,00	6,75
Ludność ogółem	4 404	86 076	5,12
Mężczyźni	2 212	42 592	5,19
Kobiety	2 192	43 484	5,04
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	689	12 796	5,38
Ludność wieku produkcyjnym	2700	53 862	5,01
Ludność wieku poprodukcyjnym	1015	19 418	5,23
Ludność na 1 km ²	44	68	-
Małżeństwa zawarte w 2018r	26	409	3,36
Urodzenia	39	794	4,91
Zgony	73	1 043	7,00
Przyrost naturalny	-34	-249	13,65
Pracujący w 2017 r. ogółem, w tym:	309	26 691	1,16
-Kobiety	154	13 348	1,15
-Przemysł i budownictwo	bd	4 585	-
-Handel, naprawa pojazdów samochodowych Transport i gospodarka magazynowa, Zakwaterowanie i gastronomia, Informacja i komunikacja	bd	2 238	-
-Pozostałe usługi	bd	4 428	-
Jednostki rejestrowane w systemie REGON ogółem, w tym:	223	6 517	3,42
-Sektor publiczny	11	224	4,91
-Sektor prywatny	212	6 270	3,38
Bezrobotni w 2018 r. w tym	126	2 471	5,10
Kobiety	84	1 542	5,45
Mieszkania oddane do użytku w 2018r.	17	238	7,14
W tym w budynkach indywidualnych	17	215	7,91
Zasoby mieszkaniowe:	-	-	-
Ilość mieszkań ogółem	1 620	30 362	5,34
Ilość izb	6 124	117 374	5,22
Powierzchnia użytkowa w m ²	136 439	2 426 931	5,62
Przeciętna pow. użytkowa 1 mieszkania w m ²	84,2	79,9	-
Sieć wodociągowa w km	78,7	951,3	-
Sieć kanalizacyjna w km	-	264,5	-
Sieć gazowa w km	6,41	81,49	-
Placówki wychowania przedszkolnego	4	61	6,65
Liczba dzieci w wieku przedszkolnym	70	3 220	2,17
Szkoły podstawowe	3	53	5,66
Uczniowie szkół podstawowych	310	6 790	4,57
Gimnazja	-	2	-
Uczniowie gimnazjum	42	809	5,19
Biblioteki publiczne	1	26	3,85
Czytelnie	280	8 963	3,12

2.2.4. System powiązań zewnętrznych gminy Imielno

Powiązania przyrodnicze

Geograficznie, gmina Imielno położona jest w makroregionie Niecka Nidziańska (342.2) w obrębie mezoregionów: Płaskowyż Jędrzejowski (342.21) oraz Dolina Nidy (342.25). Cały obszar gminy należy do zlewni rzeki Wisły. We wschodniej części gminy przepływa rzeka Nida wraz z jej prawobrzeżnymi dopływami. Największym dopływem Nidy na terenie gminy jest Brzeźnica. Rzeka bierze początek na terenie miasta Jędrzejowa. Prowadzi ona wody z zachodu na wschód i odwadnia niewielką, północną część gminy w rejonie Borszowic, gdzie uchodzi do Nidy. Sieć rzeczną uzupełniają rzeka Mierzawka i niewielkie bezimienne ciekły o długości 3-5 km oraz rowy melioracyjne i kanały, które najliczniej występują w dolinie Nidy koło Borszowic, Motkowic oraz w dolinie Brzeźnicy.

Wschodnia i południowa części gminy Gmina Imielno, znajduje się w obrębie następujących systemów przyrodniczych:

- Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego,
- Nadnidziańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- Włoszczowsko – Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- Miechowsko – Działoszyckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Dolina Nidy”,
- mającego znaczenie dla Wspólnoty Obszaru Natura 2000 „Ostoja Sobkowsko – Korytnicka”,
- mającego znaczenie dla Wspólnoty Obszar Natura 2000 „Ostoja Nidziańska”,
- Głównego Korytarza Ekologicznego Południowo – Centralnego (KPdC-4C), w części Korytarza Ekologicznego Doliny Nidy),
- ciągów ekologicznych wzdłuż dolin rzek i cieków, uchodzących do Nidy.

Teren całej gminy Imielno znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 409 – „Niecka Miechowska SE”.

Powiązania w zakresie infrastruktury ekonomicznej

Na terenie gminy Imielno nie odnotowano zakładów, które można byłoby uznać za podmioty prowadzące większą działalność o znaczeniu ponadlokalnym, głównie ze względu na rolniczy charakter gminy.

Do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą o znaczeniu lokalnym, należy zaliczyć działalności w zakresie: handlu hurtowego i detalicznego, naprawy pojazdów oraz budownictwa.

Liderami gospodarki w gminie Imielno (wg Programu rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2016 – 2020) są:

- Marek Chowaniec Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowo-Produkcyjne „MAR-BO” w Opatkowicach Murowanych (m.in. produkcja parapetów),
- Piotr Suchoń Gospodarstwo Rybackie Stawy, w Stawach (m.in. agroturystyka i hodowla ryb),
- Ćwięka Leszek i Małgorzata Ćwięka Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Uslugowo Handlowe „KON-BUD” w Motkowicach (m.in. obróbka metali, stacja paliw),
- Marcin Kałka Przedsiębiorstwo Handlowe „MAR-POL” (m.in. kompleks rekreacyjno-wypoczynkowy „Sielsko na Wygodzie”), w Wygodzie,
- Piotr Pietras Piekarnia, w miejscowości Imielno.

Powiązania z zakresu infrastruktury technicznej i komunikacji

- Zaopatrzenie w energię elektryczną gminy Imielno odbywa się z GPZ-ów Jędrzejów oraz Kije, zlokalizowanych poza granicami gminy; przez teren gminy Imielno przebiega tranzytowa linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 400 kV.
- Przez teren gminy przebiega tranzytowa linia gazociągu wysokiego ciśnienia.
- Składowisko odpadów zlokalizowane jest poza granicami gminy.
- Podstawowy układ komunikacyjny o znaczeniu ponadlokalnym stanowią drogi:
 - droga krajowa nr 78 – granica państwa – Chmielnik
 - droga powiatowa nr 0158 T – Mnichów – Smyków – Mokrsko Dolne – Bugaj – Kotlice Nowe – Borszowice – Motkowice – Stawy – Imielno
 - droga powiatowa nr 0163 T – Czarnocice – Chwaścice – Wólka – Borszowice
 - droga powiatowa 0166 T – Jakubów – Kolonie – droga krajowa nr 78
 - droga powiatowa 0167 T – droga krajowa nr 78 – Wygoda
 - droga powiatowa nr 0168 T – Jadwinów – Dalechowy – Dzierżyn – Imielno – Imielnica – Sobowice – Skowronowo Dolne – Pińczów
 - droga powiatowa nr 0169 T – Imielno – Helenówka – Mierzwin – Zegartowice – Tur Górny
 - droga powiatowa nr 0170 T – Diament – Łysaków – Kawęczyn – Opatkowice – Grudzyń – Mierzwin
 - droga powiatowa nr 0171 T – Dalechowy – Korczunek – Rajchotka – Helenówka
 - droga powiatowa nr 0172 T – Jaronowice – Rakoszyń – Nowa Wieś – Warzyn – Brynica – Sucha – Skroniów – Łączyn – Ludwinów – Węgleniec – Dalechowy.

2.3. Środowisko przyrodnicze

2.3.1. Charakterystyka ogólna

Zagospodarowanie terenu

Teren gminy Imielno odznacza się urozmaiconym zagospodarowaniem. W granicach opracowania przeważają tereny pól ornych, łąk i pastwisk. Część terenu zajmują niewielkie, rozproszone fragmenty lasów, stanowiące zarówno, własność Lasów Państwowych Nadleśnictwa Jędrzejów jak i własność prywatną. We wschodniej części gminy, szeroką i płaską doliną przepływa rzeka Nida. Jej dolina jest zagospodarowana pod łąki i pastwiska. Koryto Nidy meandruje, posiada liczne starorzecza, zakola, a dolina miejscami ma podmokły charakter.

Zabudowania sołectw mają przeważnie skupiony charakter, z zabudową wielorzędową lub ulicową. Sołectwa zlokalizowane są wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych gminy. Zabudowa ma głównie charakter zagrodowy. W mniejszości występują budynki mieszkalne jednorodzinne i budynki o charakterze usługowym. Na terenie gminy znajduje się kilka budynków wielorodzinnych. Na terenie gminy prawie nie występują obiekty produkcyjne. Nie ma żadnych dużych zakładów przemysłowych.

Teren gminy przecinają ciągi komunikacji drogowej i kolejowej. W części północnej gminy przebiega część drogi krajowej nr 78, szerokotorowa linia kolejowa LH-S i kolejka wąskotorowa. Teren gminy przecinają linie elektroenergetyczne, w tym w części północnej, tranzytowa linia 400 kV.

Krajobraz

W granicach gminy Imielno, najcenniejsza pod względem krajobrazowym jak i przyrodniczym, jest malownicza dolina rzeki Nidy, której koryto posiada liczne meandry, starorzecza i wyspy zlokalizowane w nurcie. Krajobraz gminy wzbogacają również niewielkie rzeki i ciek, o brzegach urozmaiconych zielenią łągową, stanowiące prawobrzeżne dopływy Nidy.

Lasy stanowią zaledwie nieznaczny fragment terenu gminy Imielno. Ich pierwotne powierzchnie, przez minione pokolenia ludności, zostały przekształcone na pola uprawne, dominujące w obecnym zagospodarowaniu gminy Imielno.

Zgodnie z podziałem na **typy krajobrazów naturalnych**, zachodnia i centralna część gminy odznacza się krajobrazem falistym charakterystycznym dla wyżyn i niskich gór, wykształconym w podłożu węglanowym i gipsowym, erodowanym przez czynniki pogodowe. Krajobrazowi takiemu zazwyczaj towarzyszą lasy grądowe i świetliste dąbrowy.

Centralny pas gminy, rozszerzający się w części południowej i północnej odznacza się krajobrazem charakterystycznym dla równinnych tarasów nadzalewowych, często o charakterze akumulacyjnym, wykształconym na glebach rdzawych. Na terenach takich najczęściej porastają bory sosnowe i lasy grądowe. Wschodni pas gminy, w dolinie rzeki Nidy, odznacza się krajobrazem typowym dla den dolin zalewowych, o silnie akumulacyjnym charakterze, wykształconych na madach

i glebach bagiennych. Krajobrazowi takiemu najczęściej towarzyszą łągi i bory. Dodatkowo, wschodni fragment terenu sołectwa Motkowice, położony na lewym brzegu rzeki Nidy, znajduje się w zasięgu krajobrazu nizin peryglacialnych, równinnych i falistych, wytworzonych na glebach rdzawych i bielcowych. Terenom tym towarzyszą bory mieszane i grądy.

Typy krajobrazów naturalnych występujących na terenie gminy Imielno, opisano na podstawie danych zamieszczonych w portalu Bank Danych o Lasach, warstwa Dane geologiczne, zakładka Krajobrazy naturalne.

Dotychczas, terenie województwa świętokrzyskiego nie został opracowany audyt krajobrazowy, o którym mowa w art. 38 i art. 38 a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Dotychczas, nie dokonano określenia granic krajobrazów priorytetowych, które należy uwzględnić w opracowaniu studium.

Rzeźba terenu

Dzisiejszy obraz rzeźby na terenie gminy Imielno powstał w wyniku długotrwałego rozwoju morfologicznego. Poszczególne elementy ukształtowane w różnych okresach i w toku odmiennych procesów tworzą obecnie jedną całość. Najstarsze formy morfologiczne pochodzą z ery mezozoicznej (liczą ponad 70 milionów lat), natomiast najmłodsze (tarasy zalewowe rzek, torfowiska) tworzą się jeszcze współcześnie.

Najwyższe położony punkt na obszarze gminy znajduje się na bezimiennym, bezleśnym wzniesieniu, położonym obok sołectwa Karczunek, gdzie rzędna terenu osiąga 283,60 m n.p.m. Kolejnym pod względem wysokości punktem, jest wzniesienie na terenie leśnym, położone przy drodze na zachód od Borszowic, gdzie osiąga rzędna 252,50 m n.p.m.

Najniżej położony w granicy opracowania jest punkt, zlokalizowany w granicach gminy w okolicach Bełku, gdzie osiąga rzędna 188,40 m n.p.m. Lokalna deniwelacja terenu w granicach gminy wynosi 95,20 m.

Spadki terenu, w granicach gminy są bardzo zróżnicowane. Najwięcej terenów objętych jest spadkami rzędu: 3,2% - 6,8%, zlokalizowanymi zarówno w terenach rolnych, leśnych jak i w zabudowanych częściach sołectw. Większe spadki występują lokalnie, na nieznacznych powierzchniach. W terenach rolnych, w okolicach Opatkowic Murowanych, spadki sięgają 11,1%; w okolicy Rogalowa, sucha, erozyjna dolina osiąga spadki sięgające 15,4%. Największy spadek posiada zachodni, erozyjny stok Łysej Góry (261,9 m n.p.m.) obok Sobowic, gdzie spadki wynoszą od 34,0% do 41,6%.

Najłagodniejszą rzeźbę terenu posiada dolina rzeki Nidy oraz dolina cieków bocznego, koło Imielna. Dolina bezimiennego cieków obok Imielna, posiada spadek podłużny 0,76%, a spadek poprzeczny 1,6%. Rzeka Nida płynie prawie płaską, rozległą i podmokłą doliną, z licznymi starorzeczami. Spadki poprzeczne w dolinie rzeki Nidy wynoszą jedynie od 0,1% do 0,5%; a spadek podłużny w granicach gminy średnio wynosi 0,079% czyli 0,8%.

2.3.2. Budowa geologiczna i charakterystyka gruntów dla budownictwa

Ukształtowanie powierzchni terenu gminy związane jest ściśle z budową geologiczną podłoża skalnego oraz procesami geomorfologicznymi, zachodzącymi w przeszłości i współcześnie w obrębie trzonu Gór Świętokrzyskich i Niecki Nidziańskiej (zwanej inaczej Niecką Miechowską).

Pod względem geologicznym niecka Nidy stanowi jurajskie synklinorium wypełnione osadami kredy, które wykształcone są głównie jako margle i wapienie. Najstarszymi utworami występującymi na powierzchni terenu gminy są osady kredy późnej (górnjej) - piętro kampanu.

Kreda późna reprezentowana jest przez margliste osady kampanu i mastrychtu dolnego. Osady te zostały poznane szczegółowo zarówno z wierceń jak również licznych odsłoneń powierzchniowych. Osady kredy późnej wykształcone są w postaci opok, margli i margli piaszczystych, miejscami z wkładkami lub przewarstwieniami piaskowców wapnistych. Odsłaniają się na znacznym obszarze gminy, przede wszystkim w rejonie wsi Dalechowy, Mierzwin oraz Opatkowice Murowane i Drewniane. Podczas wietrzenia rozpadają się na drobne płytki. Cechą charakterystyczną tych osadów jest brak krzemieni oraz nieznaczna domieszka glaukonitu, obficie występują natomiast skupienia minerałów ciemnych. W północnej części gminy w rejonie miejscowości Borszowice - Motkowice wśród utworów kredowych wydzielony został jako oddzielny poziom detrytyczny - warstwa osadów piaskowcowo - zlepieńcowych. Osady te zalegają niezgodnie na utworach mastrychtu dolnego i złożone są głównie z piaskowców wapnistych, detrytycznych z wkładkami zlepieńców i otoczków wapieni, margli oraz piaskowców.

Utwory czwartorzędowe zalegają bezpośrednio na osadach późnej kredy. Pokrywają znaczny obszar we wschodniej części gminy, i związane są ze zlodowaczeniem południowo i środkowopolskim oraz interglacją mazowieckim. Zlodowaczenia południowopolskie reprezentowane są przez najstarsze na obszarze gminy osady gliniaste. Zachowały się one w postaci niewielkich odosobnionych płatów na zboczach wzniesień kredowych. Występują w rejonie miejscowości Opatkowice, Dalechowy, Helenówka, zazwyczaj są to gliny spoiste szaro-brązowe, rdzawe, w stropowych partiach piaszczyste z nielicznymi okruchami skał północnych oraz przewarstwieniami piasków i mułków. Głębiej glina zwałowa jest zwięzła i scementowana. Miąższość gliny zwałowej wynosi przeważnie 1,0 - 3,0 m. Na wzniesieniach kredowych oraz na ich zboczach występują osady interglacjału mazowieckiego w postaci deluwiów. Powstały one w wyniku silnego rozmycia utworów lodowcowych aż do utworzenia bruku złożonego z głazów i żwirów rezydualnych.

Zlodowaczenia środkowopolskie reprezentowane są również przez piaszczyste osady rzeczno-peryglacialne, które pojawiają się na całym obszarze gminy. Podrzednie, w formie niewielkich płatów, występują lessy i osady lessopodobne (np. mułki lessowate), piaski fluwioglacjalne spoczywają na niższych partiach wysoczyzn kredowych. Są to piaski drobno i średnioziarniste, barwy żółtej i szarżółtej na ogół dobrze wysportowane ze smugami żwiru głównie w partiach stropowych.

Osady zlodowacenia północnopolskiego zajmują znaczne obszary we wschodniej części gminy i wykształcone są w postaci piasków fluwialno - peryglacialnych, różnoziarnistych oraz piasków i żwirów z odławkami skał lokalnych. Występują powszechnie w rejonie Borszowic, Opatkowic, Imielna i Sobowic.

Najmłodsze osady czwartorzędowe wypełniają doliny rzek (Nidy i jej prawobrzeżnych dopływów). Reprezentują je piaski (gruboziarniste z domieszką drobnych żwirów) oraz piaski humusowe i mady rzeczne. W dolinach rzek wytworzyły się torfy i namuły torfiaste tworząc najniższy podmokły poziom łąk. Na obszarze gminy torfy występują w dolinie Nidy, Mierzawki oraz bezimiennego cieką płynącego na północ od Imielna.

Teren gminy Imielno odznacza się złożoną budową geologiczną oraz zmiennością skał podłoża. Na opisywanym terenie występuje „mozaika gruntów” budowlanych o różnych właściwościach fizyczno-technicznych.

O warunkach geologiczno-inżynierskich terenu decyduje skład litologiczny skał podłoża, ukształtowanie powierzchni terenu, a także głębokość występowania zwierciadła wód podziemnych. Dogodne warunki do posadowienia fundamentów posiadają obszary o gruntach zwartych lub półzwartych, stokach umiarkowanych lub łagodnych, gdzie poziom wód gruntowych występuje na głębokości ponad 2,0 m p.p.t. Rejony o warunkach geologiczno-inżynierskich utrudniających rozwój budownictwa obejmuje obszary gruntów słabonośnych (organicznych, spoistych, plastycznych i miękkoplastycznych oraz grunty niespoiste i luźne).

Obszary gruntów skalistych węglanowych (margle, wapienie margliste z przeławiczeniami piaskowców) posiadają warunki budowlane dobre i bardzo dobre, pogarszają się wraz ze wzrostem skrasowienia, zaburzeń tektonicznych oraz spękań. Do tego obszaru zaliczono utwory późnej kredy dominujące na całym obszarze gminy. Kras kopalny oraz kras współczesny może prowadzić do utrudnień w geotechnice.

Obszary gruntów piaszczysto-żwirowych fluwialnych oraz fluwioglacjalnych. Warunki budowlane dobre i bardzo dobre, polepszają się w miarę obniżania zwierciadła wody podziemnej. Do gruntów tych zaliczono piaski i żwiry tworzące poziomy (tarasy) erozyjno-akumulacyjnej w obrębie dolin rzecznych. Są to tereny najbardziej dogodne i perspektywiczne dla rozwoju osadnictwa na obszarze całej gminy.

Obszar gruntów gliniastych, tworzy warunki dość dobre, pogarszające się w miarę podnoszenia się zwierciadła wód gruntowych. Zaliczono do nich gliny oraz utwory ilasto-mułkowe.

Obszar piasków wydmych (eolicznych). Warunki najczęściej niedostateczne uzależnione od zawodnienia i nachylenia zboczy. Mają one stosunkowo nieduże miąższości (1,0 – 3,0 m.), w związku z czym o warunkach decydują skały leżące niżej.

Obszar gruntów bagiennych. Warunki budowlane bardzo złe. Do obszarów tych zaliczono podmokłe mady na tarasie zalewowej oraz gleby łąkowo-torfowe i torfowiska, które występują w obrębie dolin rzecznych.

Na terenie gminy Imielno, niektóre tereny, położone na stromych zboczach wzniesień, narażone są na możliwość powstawania osuwisk, co w konsekwencji może oprowadzić do realnego zagrożenia zarówno dla różnego rodzaju obiektów budowlanych jak i bezpieczeństwa ludzi. Według projektu Systemu Osłony Przeciwosuwiskowej (SOPO) takie „predysponowane” do powstania osuwisk obszary, występują w okolicach miejscowości Motkowice, Imielnica i Sobowice.

2.3.3. Kopaliny mineralne

Wschodnia część terenu gminy Imielno jest zasobna w złoża piasków, związanych z osadami wodnolodowcowymi i terenami dolin rzecznych. W granicach gminy udokumentowane są następujące złoża piasków:

1. Szczery Bór

Złoże piasków „Szczery Bór”, ID złoża 11 835, położone jest na terenie sołectwa Bełk. Dokumentacja geologiczna złoża piasków „Szczery Bór” w kat. C₁, w miejscowości Bełk, została przyjęta przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego zawiadomieniem OŚ.V.7512-28/08 z dnia 03.06.2008 r. Aktualne zasoby geologiczne bilansowe złoża są równe zasobom przemysłowym i wynoszą, zgodnie z Bilansem zasobów złóż kopalin w Polsce według stanu na 31 XII 2019 r., 141 tys. t.

W 2020 r. opracowano „Dodatek nr 1 do Dokumentacji geologicznej złoża piasków „Szczery Bór” w kat. C₁ w miejscowości Bełk, gmina Imielno, powiat jędrzejowski, woj. świętokrzyskie”, przyjęty Zawiadomieniem Marszałka Województwa Świętokrzyskiego ŚO-V.7427.3.2020 z dnia 25.02.2020 r. Aktualna, udokumentowana, powierzchnia złoża wynosi 1,15 ha. Zasoby złoża, na dzień 31.12.2019 r., udokumentowano w ilości 140,82 tys. t piasków.

Wójt Gminy Imielno, Decyzją z dnia 06.07.2020 r., znak OŚR.6220.2.14.2020 , stwierdził brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia polegającego na dalszej eksploatacji piasków ze złoża „Szczery Bór” i określił środowiskowe uwarunkowania dla realizacji planowanego przedsięwzięcia.

Starosta Jędrzejowski, decyzją z dnia 21 września 2020 r., znak: OŚRL.6522.3.2020 udzielił **Koncesji** na wydobywanie piasków ze złoża „Szczery Bór”, obręb Bełk, gmina Imielno. Koncesja ustanowiła obszar górniczy „Szczery Bór A” i teren górniczy „Szczery Bór A” o równych powierzchniach wynoszących 13 300 m². Koncesji udzielono do 31.12.2040 r.

Dla złoża „Szczery Bór”, przewidywany jest rolniczy kierunek rekultywacji.

2. Szczery Bór 1

Złoże piasków „Szczery Bór 1”, ID złoża 11 836, położone jest na terenie sołectwa Bełk. Dokumentacja geologiczna złoża piasków „Szczery Bór 1” w kat. C₁, w miejscowości Bełk, została przyjęta przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego zawiadomieniem OWŚ.V.7512-29/08 z dnia 03.06.2008r. Powierzchnia złoża wynosi 2,447 ha. Aktualne zasoby geologiczne bilansowe złoża są równe zasobom przemysłowym i wynoszą, zgodnie z Bilansem zasobów złóż kopalin w Polsce według stanu na 31 XII 2019 r., 245 tys. t. Złoże jest okresowo eksploatowane.

Wydobywanie kopaliny prowadzone jest na podstawie Koncesji na wydobywanie piasków, poprzedzonej Decyzją Wójta Gminy Imielno znak: DOŚ-7627/2/08/09 z dnia 31 marca 2009r. określającą środowiskowe uwarunkowania przedsięwzięcia inwestycyjnego polegającego na wydobywaniu piasków ze złoża „Szczery Bór 1” w Bełku, gmina Imielno.

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego, decyzją OWŚ.V.7511-20/09 z dnia 15 października 2009 r., wydał **Koncesję** na wydobywanie piasków ze złoża „Szczery Bór 1” w granicach obszaru górniczego „Szczery Bór 1”, w miejscowości Bełk, gmina Imielno. Koncesja ustanowiła obszar górniczy „Szczery Bór 1” o powierzchni 24 835 m² oraz teren górniczy „Szczery Bór 1” o powierzchni 25 099 m². Koncesja udzielona jest do 31.12.2020 r.

Dla złoża „Szczery Bór 1”, przewidywany jest leśny kierunek rekultywacji.

3. Sobowice I

Złoże piasków „Sobowice I”, ID złoża 16 789, położone jest na terenie sołectwa Sobowice. Dokumentacja geologiczna złoża piasków „Sobowice I” w kat. C₁, w miejscowości Sobowice” została przyjęta przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego decyzją znak: OWŚ.V.7427.15.2013 z dnia 7 sierpnia 2013 r. Powierzchnia złoża wynosi 60 788 m². Aktualne zasoby geologiczne bilansowe złoża „Sobowice I” są równe zasobom przemysłowym i wynoszą, zgodnie z Bilansem zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2019 r., 554 tys. t.

Wydobywanie kopaliny prowadzone jest na podstawie Koncesji na wydobywanie piasków, poprzedzonej Decyzją Wójta Gminy Imielno znak: DOŚ-6220.1.2013 z dnia 09 października 2013 r. o stwierdzeniu braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko i określającej środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji piasków ze złoża „Sobowice I”, położonego na terenie wsi Sobowice gmina Imielno.

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego, decyzją OWŚ.V.7422.47.2016 z dnia 28 listopada 2016 r., udzielił **Koncesji** na wydobywanie piasków ze złoża „Sobowice I”, obręb Sobowice, gmina Imielno, w granicach obszaru górniczego „Sobowice I”, w miejscowości Sobowice, gmina Imielno. Koncesja ustanowiła obszar górniczy „Sobowice I” o powierzchni 62 250 m² oraz teren górniczy „Sobowice I” o powierzchni 62 250 m². Koncesja udzielona jest do 31.12.2031 r.

Dla złoża „Sobowice I”, przewidywany jest leśny kierunek rekultywacji.

4. Imielnica

Złoże piasków „Imielnica”, ID złoża 12 206, położone jest na terenie sołectwa Imielnica. Pierwsza Dokumentacja geologiczna złoża piasków „Imielnica” w kat. C₁, w miejscowości Imielnica” została przyjęta przez Starostę Jędrzejowskiego zawiadomieniem znak: OŚRiL.IV-7510-4/08 z dnia 8 stycznia 2009 r. W 2019 r. opracowano Dodatek Nr 1 do dokumentacji geologicznej złoża piasków „Imielnica”, przyjęty decyzją Starosty Jędrzejowskiego z dnia 27.03.2019 r., znak: OŚR.6528.4.2019. Dodatek rozliczył zasoby dotychczas eksploatowanych działek oraz dodokumentował nowy fragment złoża.

Zasoby geologiczne bilansowe złoża „Imielnica”, zgodnie z Bilansem zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2019r., wynoszą 30 tys. t.

Złoże tworzą dwa pola złożowe:

- „Imielnica” pole N, obwód 204 m, powierzchnia 1558 m² - pozostałość po wydobyciu.
- „Imielnica” pole S, obwód 282 m, powierzchnia 4486 m² - nowy teren złoża.

Eksploatacja złoża „Imielnica” prowadzona jest na podstawie Koncesji na wydobywanie piasków, poprzedzonej decyzją Wójta Gminy Imielno z dnia 3 lipca 2019 r., znak: DOŚ.6220.1.9.2019, o stwierdzeniu braku potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia polegającego na dalszej eksploatacji piasków ze złoża „Imielnica” położonego na terenie wsi Imielnica oraz określił środowiskowe uwarunkowania realizacji planowanego przedsięwzięcia, w poszerzonych granicach.

Starosta Jędrzejowski, decyzją z dnia 11 września 2019 r., znak: OŚRL.6522.2.2019 udzielił **Koncesji** na wydobywanie piasków ze złoża „Imielnica”, w miejscowości Imielnica, gmina Imielno. Koncesja ustanowiła obszar górniczy „Imielnica A” o powierzchni 14 810 m² oraz teren górniczy „Imielnica A” o powierzchni 14 810 m². Koncesji udzielono do 10.09.2029 r.

Dla złoża „Imielnica”, przewidywany jest leśny kierunek rekultywacji.

5. Stawy

Złoże piasków „Stawy”, ID złoża 1322, położone jest u zbiegu granic sołectw: Imielno, Imielnica i Stawy. Złoże nie jest eksploatowane. Dokumentacja geologiczna w kat. C₂ złoża piasków budowlanych „Stawy” w miejscowości Stawy, gmina Imielno, została zatwierdzona decyzją KZK/012/K4151/80 z dnia 12.07.1980 r w ilości 17 121,4 tys. t., piasków przeznaczonych do celów budowlanych. Złoże ma powierzchnię 926 500 m².

Zgodnie z „Bilansem zasobów złóż i kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2019r., złoże piasków „Stawy”, rozpoznane jest wstępnie w kat. C₂. Zasoby geologiczne bilansowe wynoszą 17 121 tys.t.

Dla złoża „Stawy”, przewidywany jest leśny kierunek rekultywacji.

6. Stawy I

Złoże piasków „Stawy I”, ID złoża 16 373, położone jest w północnej części sołectwa Stawy. Dokumentacja geologiczna złoża piasków „Stawy I” w kat. C₁, w miejscowości Stawy została przyjęta przez Starostę Jędrzejowskiego decyzją z dnia 22 listopada 2012r. znak: OŚR.6528.3.2012.ZS, określającą zasoby geologiczne piasków dla potrzeb budownictwa i drogownictwa w ilości 290,25 tys. t. zasobów bilansowych w kat. C₁ (176,98 tys. m³). Powierzchnia złoża wynosi 19 071 m².

Aktualne zasoby geologiczne bilansowe złoża „Stawy I”, zgodnie z Bilansem zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2019 r., wynoszą 184 tys. t.

Wydobywanie kopaliny prowadzone jest na podstawie Koncesji na wydobywanie piasków, poprzedzonej Decyzją Wójta Gminy Imielno znak: DOŚ.6220.7.2012 z dnia 07 lutego 2013r. o stwierdzeniu braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i określeniu środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji piasków ze złoża „Stawy I”, obręb Stawy, gmina Imielno.

Koncesji na wydobywanie piasków ze złoża „Stawy I” udzielił Starosta Jędrzejowski decyzją znak: OŚR.6522.7.2013.ZS z dnia 27 sierpnia 2013 r. Koncesja ustanowiła obszar górniczy „Stawy I” o powierzchni 19 091 m² oraz teren górniczy „Stawy I” o powierzchni 19 091 m². Koncesja udzielona jest do 31.12.2028 r.

Dla złoża „Stawy I”, przewidywany jest leśno – wodny kierunek rekultywacji.

7. Motkowice

Złoże piasków „Motkowice”, ID złoża 17 024, położone jest w południowej części sołectwa Motkowice. Dokumentacja geologiczna złoża piasków „Motkowice” w kat. C₁, w miejscowości Motkowice, została przyjęta przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego decyzją z dnia 25 lutego 2014 r., znak: OWŚ-V.7427.5.2014. Dokumentację geologiczną uzupełniono Dodatkiem Nr 1 do dokumentacji, powiększającym obszar złoża do 11,43 ha, zatwierdzonym Decyzją Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 1 grudnia 2020 r., znak: ŚO.V.7422.1.5.2020, zawierającą ustalenie na dzień 31.12.2020 r. zasobów geologicznych kruszywa naturalnego dla budownictwa i drogownictwa w ilości 3 383,82 tys. ton zasobów bilansowych w kat. C₁.

Wydobywanie kopaliny prowadzone jest na podstawie Koncesji na wydobywanie piasków, poprzedzonej Decyzją Wójta Gminy Imielno znak: DOŚ-6220.1.6.2014 z dnia 29 kwietnia 2014 r. o stwierdzeniu braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko i określającej środowiskowe uwarunkowania dla realizacji planowanego przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji piasków ze złoża „Motkowice”, położonego na terenie wsi Motkowice, gmina Imielno.

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego, decyzją z dnia 9 czerwca 2017 r., znak: OWŚ.V.7422.5.2017., udzielił **Koncesji** (wraz z późniejszą zmianą, dotyczącą przeniesienia koncesji na rzecz innego dysponenta, zawartą w decyzji Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 12.03.2020 r,

znak: ŚO-V.7422.10.2020), na wydobywanie piasków ze złoża „Motkowice” w sołectwie Motkowice, gmina Imielno. Koncesją ustanowiła obszar górniczy „Motkowice” o powierzchni 22 700 m² oraz teren górniczy „Motkowice” o powierzchni 22 700 m². Koncesja udzielona jest do 31.08.2032 r.

Przewiduje się objęcie docelową eksploatacją powierzchnię całego udokumentowanego złoża. Planowane wydobywanie objemie – tak jak i obecnie prowadzona eksploatacja – zarówno poziom suchy jak i poziom zawodniony udokumentowanego złoża. Eksploatacja dodokumentowanej części złoża, możliwa będzie po zmianie koncesji na wydobywanie.

Dla złoża „Motkowice”, przewidywany jest wodny kierunek rekultywacji.

8. Motkowice – Tory

Złoże piasków „Motkowice – Tory”, ID złoża 15 238, położone jest w południowej części sołectwa Motkowice. Dokumentacja geologiczna złoża piasków „Motkowice – Tory” w kat. C₁, w miejscowości Motkowice, została przyjęta przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego zawiadomieniem z dnia 31 maja 2011 r., znak: OWŚ.V.7427.5.2011. Dokumentację uzupełniono Dodatkiem Nr 1 do dokumentacji, zatwierdzonym Decyzją Marszałka Województwa Świętokrzyskiego znak: OWŚ - V.7427.7.2014 z dnia 26 marca 2014 r., powiększającym obszar złoża do 4,07 ha oraz Dodatkiem Nr 2 do dokumentacji, zatwierdzonym Decyzją Marszałka Województwa Świętokrzyskiego znak: ŚO – V.7427.11.2020 z dnia 20.08.2020 r., powiększającym zasięg złoża o kolejne 1,2 ha i zawierającą ustalenie na dzień 31.12.2019 r. zasobów geologicznych piasków budowlanych w ilości 670,27 tys. ton zasobów bilansowych w kat. C₁.

Wydobywanie kopaliny prowadzone jest na podstawie Koncesji na wydobywanie piasków, poprzedzonej decyzją Wójta Gminy Imielno, decyzją znak: DOŚ-6220.2.6.2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. o stwierdzeniu braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko i określeniu środowiskowych uwarunkowań dla realizacji planowanego przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji piasków ze złoża „Motkowice - Tory”, położonego na terenie wsi Motkowice.

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego, decyzją znak: OWŚ.V.7422.49.2016 z dnia 15 grudnia 2016 r., zmieniającą decyzję znak: OWŚ.V.7422.41.2011 z dnia 08 grudnia 2011 r., **udzielił Koncesji** na wydobywanie piasków ze złoża „Motkowice – Tory”. Zmieniona koncesja, ustanowiła obszar górniczy „Motkowice – Tory A” o powierzchni 40 720 m² oraz teren górniczy „Motkowice – Tory A” o powierzchni 40 720 m². Koncesja udzielona jest do 31.12.2027 r.

Dla złoża „Motkowice - Tory”, przewidywany jest wodny kierunek rekultywacji.

9. Motkowice I

Złoże piasków „Motkowice I”, ID złoża 18 772, położone jest w południowej części sołectwa Motkowice. Dokumentacja geologiczna złoża piasków „Motkowice I”, miejscowość Motkowice, została przyjęta przez Starostę Jędrzejowskiego decyzją z dnia 1 września 2017 r., znak: OŚR.6528.6.2017. Powierzchnia złoża wynosi 1,95 ha.

Aktualne zasoby geologiczne bilansowe złoża „Motkowice I”, zgodnie z Bilansem zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2019 r., wynoszą 424 tys. t.

Wydobywanie kopaliny prowadzone jest na podstawie Koncesji na wydobywanie piasków, poprzedzonej Decyzją Wójta Gminy Imielno znak: DOŚ-6220.1.10.2017 z dnia 27 grudnia 2017 r. o stwierdzeniu braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko i określającej środowiskowe uwarunkowania dla realizacji planowanego przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji piasków ze złoża „Motkowice I”, na terenie wsi Motkowice.

Starosta Jędrzejowski, decyzją znak: OŚR.6522.3.2018 z dnia 5 czerwca 2018 r., **udzielił Koncesji** na wydobywanie piasków ze złoża „Motkowice I” w sołectwie Motkowice, gmina Imielno. Koncesja ustanowiła obszar górniczy „Motkowice I” o powierzchni 19 500 m² oraz teren górniczy „Motkowice I” o powierzchni 19 500 m². Koncesja udzielona jest do 31.12.2048 r.

Dla złoża „Motkowice I”, przewidywany jest leśno – wodny kierunek rekultywacji.

2.3.4. Warunki wodne

Wody powierzchniowe

Pod względem hydrograficznym, teren gminy Imielno, w całości położony jest w dorzeczu Nidy, będącej lewobrzeżnym dopływem Wisły. Nida przepływa we wschodniej część gminy i jej nurt, wraz z prawobrzeżnymi dopływami, odwadnia teren gminy.

Długość Nidy łącznie z Białą Nidą, wynosi ok. 151,0 km, a powierzchnia dorzecza 3 862 km². Nida docelowy charakter osiąga od połączenia Białej Nidy i Czarnej Nidy w miejscowości Żerniki w gminie Sobków. W najwęższym miejscu, koryto Nidy ma szerokość 6,0 m. W najszerszym punkcie, w okolicach Motkowic – 79,0 m. Głębokość rzeki waha się od 0,4 do 2,6 m. Jest jedną z najcieplejszych polskich rzek. Temperatura wody w lecie dochodzi do aż do 27°C.

Nida, zgodnie z danymi publikowanymi w „Stanie środowiska w woj. świętokrzyskim. Raport 2017”, w granicach **jednolitej części wód powierzchniowych (jcwp) – Nida od Cieków do Korytnicy do ujścia.**, stanowi ciek o typie 10 (średnia rzeka wyżynna – zachodnia), badana była w dwóch punktach pomiarowo-kontrolnych: Nida-Wiślica (23,2 km biegu rzeki) i Nida-Nowy Korczyn (6,1 km biegu rzeki). W silnie zmienionej jcwp potencjał ekologiczny sklasyfikowano jako umiarkowany, o czym zadecydowała III klasa: fitobentosu (2013) oraz ichtiofauny (2011) i makrofitów (2011). Badane makrobezkręgowce bentosowe (2011) uzyskały klasę II. Na podstawie terenowych obserwacji warunków hydrologicznych i morfologicznych nadano II klasę elementom hydromorfologicznym. Nie odnotowano przekroczeń norm dla klasy II wśród elementów fizykochemicznych. Stan chemiczny oceniono jako poniżej dobrego ze względu na przekroczoną wartość średniorocznego stężenia sumy wskaźników z grupy WWA: benzo - (g,h,i)peryleny oraz indeno(1,2,3-cd)pireny (2014). Wody ocenianej JCWP spełniały dodatkowe wymagania dla wód wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, natomiast nie spełniały wymagań dla obszarów chronionych Natura 2000 oraz ze względu na zagrożenia wywołane eutrofizacją pochodzenia

komunalnego. **Ogólny stan wód tej jcwop oceniono jako zły**, ze względu na umiarkowany potencjał ekologiczny i stan chemiczny sklasyfikowany jako poniżej dobrego.

Klasyfikacja potencjau ekologicznego rzeki Nidy, dokonana w 2018 r. (dane ze „Stanu środowiska w woj. świętokrzyskim. Raport 2020”) ocenia, że **jcwop Nida od Ciekud od Korytnicy do ujścia**, badana w pkt. pomiarowo-kontrolnym Nida – Nowy Korczyn, stanowi sztuczną jednolitą część wód powierzchniowych, której stan chemiczny jest poniżej stanu dobrego, ze względu na przekroczenie benzo(a)pirenu; **ogólna ocena stanu wód tej jcwop – stan zły**.

Najdłuższą rzeką, uchodzącą do Nidy w granicach gminy, jest rzeka Brzeźnica (o długości ok 16,05 km), stanowiąca prawy dopływ Nidy. Źródła rzeki, znajdują się na terenie miasta Jędrzejowa. Prowadzi ona wody z zachodu na wschód i odwadnia niewielką, północną część gminy w rejonie Borszowic, gdzie uchodzi do Nidy.

Kolejnym, pod względem długości, prawym dopływem, uchodzącym na terenie gminy, jest rzeka Kruczka, zwana również Mierzawką i Ciekud od Bełku. Rzeka zaczyna swój bieg w okolicach Opatkowic Murowanych. Rzeka płynie z północnego-zachodu na południowy wschód i osiąga Nidę w rejonie przysiółka wsi Bełk – Kwasków.

Sieć rzecznią uzupełniają jeszcze niewielkie bezimienne ciekud. Jednym z nich jest prawy dopływ Nidy, uchodzący do niej na północ od Sobowic. Ciek ten jest bezimienny. Powstał z połączenia trzech niewielkich strumieni, o źródłach w okolicach Jakubowa, Dalechowa i Kamieńca, łączących się w łączy w jeden przebieg, w okolicach Stawów.

Nie są prowadzone badania jakości wód w Brzeźnicy i Kruczce.

Teren w granicach części doliny rzeki Nidy objęty jest melioracjami, w postaci rowów odwadniających, obejmujących swoim oddziaływaniem tereny łąk w sołectwie Borszowice, w północnej części sołectwa Motkowice oraz w południowej części sołectwa Bełk.

Grunty orne objęte są siecią melioracji rolniczych, w postaci drenów melioracyjnych, wykonanymi w granicach części sołectw Jakubów i Wygoda.

Ochrona przed powodzią

Zlewnia Nidy charakteryzuje się występowaniem w okresach letnich wezbrań typu głównie opadowego, spowodowanych deszczami frontalnymi lub deszczami nawałnymi. Najczęstszą porą występowania tego rodzaju wezbrań są miesiące od czerwca do września (w przypadku deszczy nawałnych od lipca do sierpnia), choć okres zagrożenia pojawieniem się wezbrań tego typu jest znacznie szerszy i obejmuje miesiące od kwietnia do października.

Część terenu gminy Imielno, znajduje się w **obszarze szczególnego zagrożenia powodzią** wyznaczonego zgodnie z obowiązującymi mapami zagrożenia powodziowego, na terenie części sołectw Borszowice, Motkowice, Jakubów, Wygoda, Stawy, Imielnica, Sobowice, Zegartowice i Bełk, obejmujących dolinę rzeki Nidy oraz część dolin rzek Jakubówki i Kruczki.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, obejmują:

- obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi Q 10 % (raz na 10 lat),
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi Q 1 % (raz na 100 lat),
- obszary między linią brzegu rzeki Nidy i Kruczki (Ciek od Bełku) a wałami przeciwpowodziowymi.

Na rysunku, w skali 1:10 000, linią w kolorze niebieskim, przedstawiono największy obowiązujący obszar szczególnego zagrożenia powodzią Q 1 %. W granicach tego obszaru linią w kolorze różowym wyszczególniono teren o wysokim prawdopodobieństwie powodzi Q 10%.

Część terenu gminy Imielno, w granicach doliny rzeki Nidy i części doliny rzeki Kruczki, **chroniona jest wałami przeciwpowodziowymi**. Wały przeciwpowodziowe wykonane są w granicach części obszaru sołectw: Borszowice, Motkowice, Imielnica, Sobowice i Bełk.

Mała retencja wodna

Na obszarze gminy Imielno nie występują zbiorniki retencyjne. Funkcję retencyjną spełniają stawy rybne, oczka wodne i starorzecza Nidy.

Podmokłe, zastoiskowe, rejonu dolin rzecznych, posiadają szczególne walory przyrodnicze i krajobrazowe oraz są naturalnymi terenami retencyjnymi gminy. Funkcje retencyjne spełniają również nieliczne w gminie kompleksy leśne oraz tereny ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk.

Teren gminy należy do Regionu Wodnego Górnej Zachodniej Wisły – Zlewni Nidy.

Największy na terenie gminy, kompleks stawów hodowlanych, znajduje się na terenie sołectwa Stawy. Stawy hodowlane posiadają powierzchnię 17,14 ha, łączna pojemność zbiorników wynosi 171,4 tys. m³. Zasilane w wodę są przez Ciek od Kamieńca. Obiekt działa zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym znak: ORŚiL.IV-6223/102 z 17.04.2002 r., ważnym do 31.12.2027 r.

Na terenie sołectwa Bełk, dawny, obecnie nieobowiązujący, „Program małej retencji województwa świętokrzyskiego”, w dolinie rzeki Kruczki (Mierzawki), przewidywał realizację zbiornika wodnego „Bełk”. Podstawową, planowaną funkcją zbiornika „Bełk”, była retencja wody dla celów gospodarczych i pokrycia niedoborów wody w rzece poniżej zbiornika w okresach suszy. Planowane były również dodatkowe funkcje zbiornika:

- retencja powodziowa w okresie wezbrań,
- poprawienie bilansu wodnego w zlewni poniżej zbiornika przez wyrównanie przepływów w okresach stanów niskich oraz zapewnienie przepływu nienaruszalnego w okresach niżówek,
- cele rekreacyjne i rozwój agroturystyki,
- uprawianie sportów wodnych,
- funkcja pożarowa.

Wody podziemne

Wody podziemne występujące na terenie gminy Imielno, można podzielić na płytkie wody czwartorzędowe i wgłębne wody mezozoiczne.

Wody czwartorzędowe zalegają głównie w dnach dolin rzecznych, gdzie utrzymują się w piaszczystych utworach plejstocenu i holocenu. Występują na głębokości od 1,0 do 3,5 m p.p.t. Zwierciadło tych wód ma charakter swobodny. Na obszarze wyżynnym, wody te związane są głównie z bezodpływowymi zagłębieniami terenu, gdzie gromadzą się w piaskach podścielonych glinami. Wody mogą pojawiać się miejscowo od 1,0 – 2,0 m p.p.t. jak i na głębokości od 2,0 do kilkunastu m p.p.t. Wody te mają charakter głównie wód zawieszonych i nie wykazują gospodarczego znaczenia przy zaopatrywaniu ludności w wodę.

Wgłębne wody mezozoiczne gromadzą się w skałach węglanowych z okresu kredy górnej. Obszar całej gminy Imielno położony jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Nr 409 „Niecka Miechowska SE” oraz w granicach proponowanego obszaru ochronnego tego zbiornika.

Główny Zbiornik Wód Podziemnych Nr 409 „Niecka Miechowska SE” posiada dokumentację hydrogeologiczną zatwierdzoną decyzją Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 14 lipca 1999r., znak: DG kdh/BJ/489-6227/99; uzupełnioną Dodatkiem do „Dokumentacji hydrogeologicznej Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP (GZWP) nr 409 Niecka Miechowska (część SE) w związku z ustanowieniem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 409 Niecka Miechowska (część SE)”, zatwierdzonym Decyzją Ministra Środowiska z dnia 27 kwietnia 2016 r., znak: DGK-II.4731.131.2015.AJ.

Dodatek do dokumentacji wprowadził korektę granic zbiornika w oparciu o budowę geologiczną i tektonikę. Zbiornik w uaktualnionych granicach zajmuje powierzchnię 2 891,4 km². Piętro wodonośne zbiornika związane jest głównie z utworami kredy górnej, w których można wyróżnić dwa poziomy wodonośne: poziom związany z piaszczysto-piaskowcowo-zlepieńcowatymi utworami albu i cenomanu oraz poziom występujący w spękanych marglach, opokach, wapieniach i gezach santonu, kampanu i mastrychtu (senonu).

Zbiornik ma charakter szczelinowy, krążenie wody odbywa się poprzez sieć spękań i szczelin, których głębokość sięga na ogół 80-120 m. Wydajności studni wierconych są zróżnicowane, ale nie są wysokie i wynoszą przeciętnie od 30 m³/h do 50 m³/h. Zwierciadło wody ma przeważnie charakter swobodny lub znajduje się pod niewielkim naporem. Zbiornik zalega na głębokościach od 2,0 m p.p.t. w rejonie dolin rzek do 150,0 m p.p.t. w strefach wododziałowych, średnia głębokość 70,0 m p.p.t. Zasoby odnawialne wynoszą 747 804 m³/d, a zasoby dyspozycyjne oszacowano na 252 228 m³/d, co stanowi blisko 34% zasobów odnawialnych.

Przeważająca część obszaru zbiornika GZWP Nr 409 charakteryzuje się wysoką i bardzo wysoką podatnością na zanieczyszczenia. Proponowany obszar ochronny wyznaczono w rejonach, gdzie czas pionowy przesiąkania z powierzchni terenu do wglębnej warstwy wodonośnej określono do 25 lat. Proponowany obszar ochronny zajmuje powierzchnię 2 400 km², z czego 2 343 km² obejmuje obszar w obrębie granic GZWP Nr 409, co stanowi 81,0 % powierzchni zbiornika. Poza granicami zbiornika znajduje się tylko 60,2 km² obszaru ochronnego. Obszar ochronny obejmuje swym zasięgiem podczwartorzędowe oraz powierzchniowe wychodnie utworów kredy górnej i został podzielony na 5 podobszarów. Obszar gminy Imielno, znajduje się w podobszarze nr 40901.

Zgodnie ze „Stanem środowiska w województwie świętokrzyskim. Raport 2017”, monitoring jakości wód w GZWP „Niecka Miechowska SE” w granicach opracowania nie był prowadzony.

Najbliższe badane punkty to:

- punkt nr 424, zlokalizowany w Mokrsku Górnym (gmina Sobków); stanowiący część Jednolitych Wód Podziemnych Nr 100; badania prowadzone w 2016 r. wykazały wody III klasy jakości, oznaczające wody o zadawalającej jakości.
- punkt nr 1907, zlokalizowany w Michałowie (gmina Michałów); stanowiący część Jednolitych Wód Podziemnych Nr 100; badania prowadzone w 2016 r. wykazały wody V klasy jakości, oznaczające wody złej jakości.

2.3.5. Gleby

Typy gleb i ich charakterystyka

Gmina Imielno zalicza się do gmin o zróżnicowanych warunkach przyrodniczo – glebowych, gdzie w strukturze jakościowej gleb dominują grunty średniej klasy bonitacji. Pod względem klas bonitacyjnych gleb występują gleby od II do VI klasy bonitacyjnej. Na terenie gminy przeważają grunty orne IV klasy bonitacji zajmując ponad 40 % ogółu, natomiast gleby III klasy bonitacji stanowią 30 % powierzchni gruntów.

Na obszarze gminy Imielno, gleby zostały wykształcone, na podłożu zwięzłych skał mezozoicznych oraz luźnych skał czwartorzędowych. Najstarszymi skałami macierzystymi są margle, opoki, i wapniste piaskowce kredowe. Podłoże glebowe z okresu czwartorzędu stanowią: gliny, piaski gliniaste, piaski i żwiry fluwioglacjalne. Na terenie gminy Imielno można trzy wyróżnić trzy podstawowe typy genetyczne gleb: rędziny (R), gleby brunatne (B) i mady (F). W mniejszych skupieniach występują gleby bielcowe (A), czarne ziemie (D), płowe wraz z brunatnymi i bielcowymi (AB). Z obszarami podmokłymi i dolinami rzek powiązane są torfy, głównie niskie (Tn), mursze (M) oraz gleby mułowo- tofrowe (E).

Rędziny stanowią największy procent gleb w gminie. Rędziny zostały wytworzone z wapieni i margli kredowych, przeważnie ciężkie, których skład mechaniczny stanowią gliny średnie i ciężkie.

Na terenie gminy najwięcej jest rędzin brunatnych (Rb) które dominują w centralnych, północnych i zachodnich częściach gminy. Rędziny brunatne zawierają dużą domieszkę odłamków

skalnych wapiennych. Mają strukturę warstwową. Wierzchnia część jest szarobrunatna o odczynie obojętnym lub lekko kwaśnym i zawartość próchnicy poniżej 3 %. Poziom dolny ma barwę żółtobrunatną odczyn obojętny i zawartość próchnicy poniżej 5 %. Jest to początkowy poziom brunatnienia, zawiera związki żelaza. Czasem, oprócz zwietrzliny współczesnej rędziny brunatne zawierają w wierzchnich warstwach i w szczelinach skały zwietrzelinę plejstoceńską typu terra fusca i starszą trzeciorzędową – terra rossa.

Typowe rędziny czarnoziemne (Rc) występują w większych kompleksach w sołectwach: Zegartowice, Opatkowice Pojałowskie, Opatkowice Cysterskie, Mierzwin, Helenówka, Dzierszyn. Rędziny czarnoziemne są wyjątkowo żyznymi glebami powstałymi najczęściej z miękkich utworów kredowych oraz z porowatej opoki wapiennej. Zawartość próchnicy w glebie wynosi ponad 3%. Tworzą się w nim trwałe kompleksy próchniczno – ilasto – węglanowe. Gleba jest barwy od ciemnoszarej do czarnej. Kompleks sorpcyjny odznacza się pełnym wysyceniem zasadami. Zawartość części szkieletowych jest niewielka, ale mogą występować drobne okruchy skały macierzystej

Rędziny odznaczają się dobrą strukturą. Zasobne są w węglan wapnia oraz składniki pokarmowe przyswajalne dla roślin. Należą do gleb tzw. „minutowych” tzn., że należy uchwycić odpowiednią porę uprawy, gdyż na mokro mażą się, na sucho zaś pękają. Nadają się bardziej pod uprawę pszenicy niż żyta. Dobrze udają się na nich również rośliny motylkowe jak koniczyna lub lucerna. Najżyźniejsze zaliczane są do kompleksu 2, zwięzłe i okresowo mokre tworzą kompleks 8. W klasyfikacji bonitacyjnej gleby te występują w klasach II-V. Rędziny płytkie zaliczone do klas IVa, IVb i V (3 kompleks) są wrażliwe na suszę i dlatego w latach suchych plony roślin uprawnych są niskie. Rędziny narażone są na działanie erozji wodnej umiarkowanej.

Rędziny deluwialne (Rd) są sporadyczne i występują w niższych partiach terenu.

Gleby brunatne na terenie gminy przeważają w dwóch podtypach: gleb brunatnych wyługowanych (Bw) oraz kwaśnych. Występują większymi płacami we wszystkich sołectwach gminy. Wytworzone są z glin, piasków gliniastych, piasków i gleb zwietrzeniowych. Cechą charakterystyczną gleb brunatnych jest występowanie poniżej poziomu próchniczego horyzontu wzbogaconego w minerały ilaste oraz równomiernie rozłożone związki żelaziste i organiczne. Zawartość próchnicy waha się w granicach 1,5 - 2,3%. Gleby brunatne wyługowane i kwaśne dominują w północnej i centralnej części gminy oraz występują w małych płacach spotykanych prawie na terenie każdego sołectwa. Na terenie gminy, gleby brunatne tworzą przeważnie grunty orne 3-6 kompleksu przydatności rolniczej, w miejscach wilgotnych - 8, rzadziej są pod użytkami zielonymi słabymi lub średnimi (3z, 2z). Częściowo są także zalesione drzewostanem mieszanym. Właściwości gleb brunatnych kwaśnych można poprawić przez obfite wapnowanie. Dla osiągnięcia wysokich plonów konieczne jest odpowiednie nawożenie mineralne i organiczne.

Gleby brunatne właściwe (B) występują w mniejszych skupieniach, najczęściej tworzą płaty w centralnej, zachodniej i wschodniej części gminy w kompleksach od 3 do 6. Gleby brunatne właściwe są zasobne w składniki organiczne oraz wykazujące dobre właściwości fizyczne, czyli ich

struktura, jak i stosunki wodne są prawidłowe. Zawierają ok 3% próchnicy, odczyn tych gleb jest obojętny lub zbliżony do obojętnego w całym profilu. Ze względu na powyższe cechy gleby te wykazują dużą przydatność rolniczą.

Mady w granicach gminy tworzą się wzdłuż dolin rzecznych w obrębie terasy zalewowej. Wylewy wód rzecznych powodują ciągłe gromadzenie się materiału na powierzchni gleby.

Na obszarze gminy występują mady lekkie, średnie i ciężkie reprezentowane przez dwa podtypy: brunatny i właściwy. Największe płaty tych gleb są w dolinie Nidy na wysokości Borszowic, Motkowic, Stawów i Sobowic. W pobliżu koryta rzeczno, znajdują się młode mady właściwe (F), podlegające zalewom. Wyżej położone, w obrębie doliny, są bardzo żyzne mady brunatne (Fb), nieulegające podtapianiu. Skałą macierzystą tych gleb są piaski, piaski gliniaste, mułki oraz żwiry. W całym profilu posiadają odczyn lekko kwaśny, zawartość próchnicy dochodzi maksymalnie do 3 %. Wszystkie mady charakteryzują się bardzo dobrymi własnościami fizycznymi - są łatwo przepuszczalne, a jednocześnie szybko podsiąkają wodą. Dają dobre plony przy obfitym nawożeniu. Na omawianym terenie mady są pod użytkami zielonymi średnimi i słabymi (2z i 3z).

Gleby bielcowe w granicach gminy tworzą niewielkie płaty w zachodniej, centralnej i wschodniej części gminy. Gleby bielcowe (A) charakteryzują się bardzo kwaśnym odczynem oraz małą zawartością próchnicy i małą ilości wilgoci. Gleby te rozwinęły się na piaskach pradolin, sandrów i wydm śródlądowych w procesie bielcowania. Charakterystyczną cechą gleb bielcowych jest białawy górny poziom gleby ubogi w próchnicę, zwany poziomem wymywania. Powstał on na skutek wypłukiwania i rozpuszczania substancji glebowych przez kwasy humusowe. Niżej znajduje się ciemniejszy poziom wymywania, w którym osadzone są składniki wymyte z poziomu wyższego: związki żelaza oraz próchnica. Gleby bielcowe wytworzone z piasków luźnych z niską zawartością próchnicy (0,5 – 1,0 %) i z silnym zakwaszeniem całego profilu glebowego zaliczane są do klasy VI, kompleksu 7.

Niewielkie powierzchnie w gminie zajmują wytworzone z piasków i żwirów (AB) gleby płowe wraz z brunatnymi i bielcowymi.

Czarne ziemie właściwe tworzą większe nagromadzenie w północno - wschodniej części gminy. Czarne ziemie właściwe (D) są wyjątkowo żyzne, występują w obniżeniach pradolinnych, w nieckach pojeziornych, w terenach niskich i podmokłych o utrudnionym odpływie wody. Występują w kompleksach łąkowych 2z i 3z oraz w kompleksach ornych 4 i 5. Podłożem skalnym są utwory zasobne w węglany, to jest mułki, margle z wapnem jeziornym, piaski rzeczne i wodnolodowcowe głębokie i podścielone gliną ciężką oraz iłem. Czarne ziemie posiadają ciemnoszary lub czarny poziom mineralno-próchniczny miąższości co najmniej 30 cm. Pod nim występuje warstwa związana z procesami glejowymi. Plamy rdzawe, popielate, sine, zielonkawe lub jednolite

wymienione barwy, wskazujące na nadmiar uwilgotnienia i procesy glejowe, występują w profilu. Są to gleby o odczynie lekko kwaśnym, obojętnym i zasadowym.

Gleby **torfowe** są bagiennymi glebami inicjalnymi. Powstają z masy torfowej wytworzonej w procesie długotrwałego odkładania się i niepełnego rozkładu szczątków obumarłej roślinności bagiennej w środowisku nasyconym wodą, przy ograniczonym dostępie powietrza. Gleby te charakteryzują się dużym nawodnieniem. Gleby torfowe najczęściej są bardzo żyzne, głównie ze względu na bardzo dużą zawartość substancji organicznych powstałych z rozłożonych roślin. Zawierają również bardzo wiele substancji mineralnych, które są pozostałością po namulach i wcześniejszym, długotrwałym wpływie akumulacyjnym wody. Żyzność i profil torfów jest związany z typem roślinności, która porastała je przed rozpoczęciem procesu bagiennego.

W granicach gminy przeważają torfowiska typu niskiego (Tn) położone w dolinach rzecznych w północno – wschodniej części opracowania. Ich powstanie zawdzięczamy nie tylko ruchliwością rzek, lecz także sporym poziomem wód gruntowych i powodziowych. W granicach gminy tworzą kompleksy użytków zielonych 3z.

Gleby **murszowe** powstają w wskutek zmurszenia płytkiego utworu organicznego, zalegającego na mineralnym podłożu, ponad poziomem wody gruntowej w warunkach tlenowych. Gleby murszowe (M) są typowe dla okresowo zalewanych siedlisk łąkowych. Mursz jest glebą stanowiącą rodzaj przejściowy od gleb bagiennych do mineralnych. Gleby murszowe dzielą się na: torfowo-murszowe (powstające z torfów niskich, przy udziale materiału ilastego), mułowo-murszowe, gytjowo-murszowe oraz namurszowe. W granicach gminy tworzą nieduże płaty wzdłuż doliny Nidy i występują w kompleksie 9.

Gleby **mułowo – torfowe** występują w obszarach zalewanych okresowo lub stale. Warunkiem powstania gleb mułowo-torfowych (E) jest okresowa aeracja stymulująca proces humifikacji materii organicznej. Są to gleby o intensywnych procesach biologicznych i dużej troficzności, wyrażających się dużą produkcją biomasy oraz dużym tempem jej rozkładu. Różnica między torfem a mułem polega na tym, że w mułach znajduje się minimalna ilość niezhumifikowanego włókna roślinnego oraz znaczna ilość osadzonej zawiesiny mineralnej, tworzącej z humusem związki organiczno-mineralne. W przypadku okresowego zmniejszenia się natlenienia i zmniejszenia humifikacji resztek roślinnych powstają utwory torfopodobne lub torfy, charakterystyczne dla gleb torfowo-mułowych. W granicach gminy, występują w dolinach cieków w pobliżu Bełku w kompleksie 3z.

Przydatność rolnicza gleb

Kompleksy rolniczej przydatności gleb, grupują gleby, które wykazują zbliżone właściwości rolnicze i mogą być podobnie użytkowane. Kompleksy stanowią określone siedliska najbardziej odpowiednie dla poszczególnych roślin uprawnych. W granicach gminy Imielno występują:

Kompleks 2 – **pszenny dobry**, obejmuje gleby mniej urodzajne niż w kompleksie 1-go. Przeważnie są to gleby zwięźlejsze i cięższe do uprawy lub gdzie poziom wód gruntowych może ulegać wahaniom, okresowo gorzej przewietrzane albo okresowo wykazujące słabe niedobory wilgotności. Gleb tego kompleksu nie można jednak nazwać glebami wadliwymi, gdyż ujemne cechy występują w nich w stopniu tylko nieznacznym. Do kompleksu tego zalicza się również niektóre gleby lekkie, lecz tylko takie, które z natury swojej są glebami pszennymi. Na glebach kompleksu 2-go udają się wszystkie rośliny uprawne, lecz otrzymanie odpowiednio wysokich plonów zależne jest od wysokości nakładów i od przebiegu pogody. W klasyfikacji bonitacyjnej gleby te zaliczane są przeważnie do klasy IIIa i IIIb.

Kompleks 3 – **pszenny wadliwy**, obejmuje gleby średnio zwięzłe i ciężkie niecałkowite, zalegające na przepuszczalnych podłożach oraz głębokie i całkowite (średnio zwięzłe i ciężkie) ale położone na zboczach, narażone na szybki spływ wody. Występują w nich okresowo niedobory wilgoci i są wrażliwe na suszę. Nadają się bardziej pod uprawę pszenicy niż żyta, lecz wysokość plonów uzależniona jest przede wszystkim od ilości opadów. W klasyfikacji bonitacyjnej gleby tego kompleksu zaliczane są do klasy IIIb, IVa, a niektóre do klasy IVb.

Kompleks 4 – **żytni bardzo dobry** lub **pszenno – żytni**, w jego skład wchodzi najlepsze gleby lekkie, wytworzone przeważnie z piasków gliniastych mocnych całkowitych lub piasków gliniastych (lekkich i mocnych) zalegających na zwięźlejszych podłożach oraz z niektórych gleb pyłowych. Gleby te posiadają dobrze wykształcony poziom próchniczny oraz właściwe stosunki wodne. Wskutek odpowiedniego nawożenia i agrotechniki, stosowanych przez dłuższy okres czasu, gleby te, mogą osiągnąć możliwość uprawy roślin, jak w kompleksach pszennych. W przypadku nieodpowiedniej uprawy i słabego nawożenia, nadają się do uprawy żyta, ziemniaków oraz innych roślin, które mogą być uprawiane na glebach gorszych. W klasyfikacji bonitacyjnej gleby te zaliczane są przeważnie do klasy IIIa, IIIb i IVa.

Kompleks 5 – **żytni dobry**, obejmuje gleby lżejsze i mniej urodzajne niż zaliczane do kompleksu 4-go. Są to gleby na ogół wrażliwe na susze i mniej zasobne w składniki pokarmowe. Gleby te uważać należy za typowo żytnio-ziemniaczane, lecz na którym uprawia się również jęczmień ozimy, owies oraz inne rośliny o niezbyt wysokich wymaganiach glebowych. W klasyfikacji bonitacyjnej gleby te zaliczone są do klasy IVa i IVb.

Kompleks 6 – **żytni słaby**, zaliczane tu są głównie gleby wytworzone z piasków słabogliniastych całkowitych i głębokich oraz piasków gliniastych lekkich podścielonych piaskiem luźnym lub żwirem. Gleby te są zbyt przepuszczalne, okresowo za suche i ubogie w składniki pokarmowe. Dobór roślin uprawnych dla tych gleb jest bardzo ograniczony i sprowadza się głównie do uprawy żyta, ziemniaków, seradeli i łubinów, przy czym plony tych roślin zależne są w bardzo dużym stopniu od ilości i rozkładu opadów oraz nawożenia. W klasyfikacji bonitacyjnej gleby tego kompleksu zaliczane są do klasy IVb i V.

Kompleks 7 – **żytni najslabszy** czyli **żytnio – lubinowy**, w jego skład wchodzi najslabsze gleby wytworzone z piasków luźnych i słabogliniastych podścielonych (dość płytko) piaskiem luźnym i żwirem. Gleby te są trwale za suche i ubogie w składniki pokarmowe. Na glebach tego kompleksu uprawia się jedynie żyto i lubin żółty gorzki, przy czym plony tych roślin są bardzo niskie. W klasyfikacji bonitacyjnej gleby te zaliczane są do klasy VI.

Kompleks 8 – **zbożowo-pastewny mocny**, zaliczamy tu gleby średnio zwięzłe i ciężkie (pszenne) okresowo i trwale podmokłe oraz najlepsze gleby torfowe i murszowe. W latach mokrych gleby te dają niższe plony, w lata suche można otrzymać plony wysokie. Wynika stąd, że gleby tego kompleksu stwarzają pewne ryzyko uprawy roślin wrażliwych na trwałą lub okresową podmokłość gruntów. Aby zwiększyć wierność plonów należy zwiększyć w płodozmianie udział traw oraz innych roślin pastewnych. Wytworzony na **glebach mineralnych**, przydatny jest do uprawy traw, koniczyn, owsa, buraków pastewnych, brukwi, kapusty możemy uprawiać także pszenicę ozimą, której plony zależne będą głównie od przebiegu pogody a także pszenicę jara. W klasyfikacji bonitacyjnej gleby te zaliczane są do klasy IIIb, IVa, IVb i niekiedy V. Wytworzony na **glebach organicznych** (torfowych i murszowych), przydatny jest do uprawy traw, koniczyn, owsa, ziemniaków, buraków pastewnych, brukwi, kapusty, pszenicy jarej, z roślin przemysłowych rzepaku jarego i konopi. W klasyfikacji bonitacyjnej gleby te zaliczane są do klasy IIIa i IIIb.

Kompleks 9 – **zbożowo-pastewny słaby** obejmuje mineralne gleby lekkie (żytnie) nadmiernie uwilgotnione, okresowo i trwale podmokłe. Wytworzony na glebach mineralnych służy uprawie żyta, owsa, brukwi, kapusty. W klasyfikacji bonitacyjnej gleby te zaliczane są do IVb i V. Do kompleksu tego wchodzi również gorsze gleby wytworzone z torfów i murszów, na których można uprawiać koniczynę szwedzką, konopie, słonecznik pastewny, a na niektórych również marchew pastewną. W klasyfikacji bonitacyjnej gleby te zaliczane są do klas IVa, IVb i V.

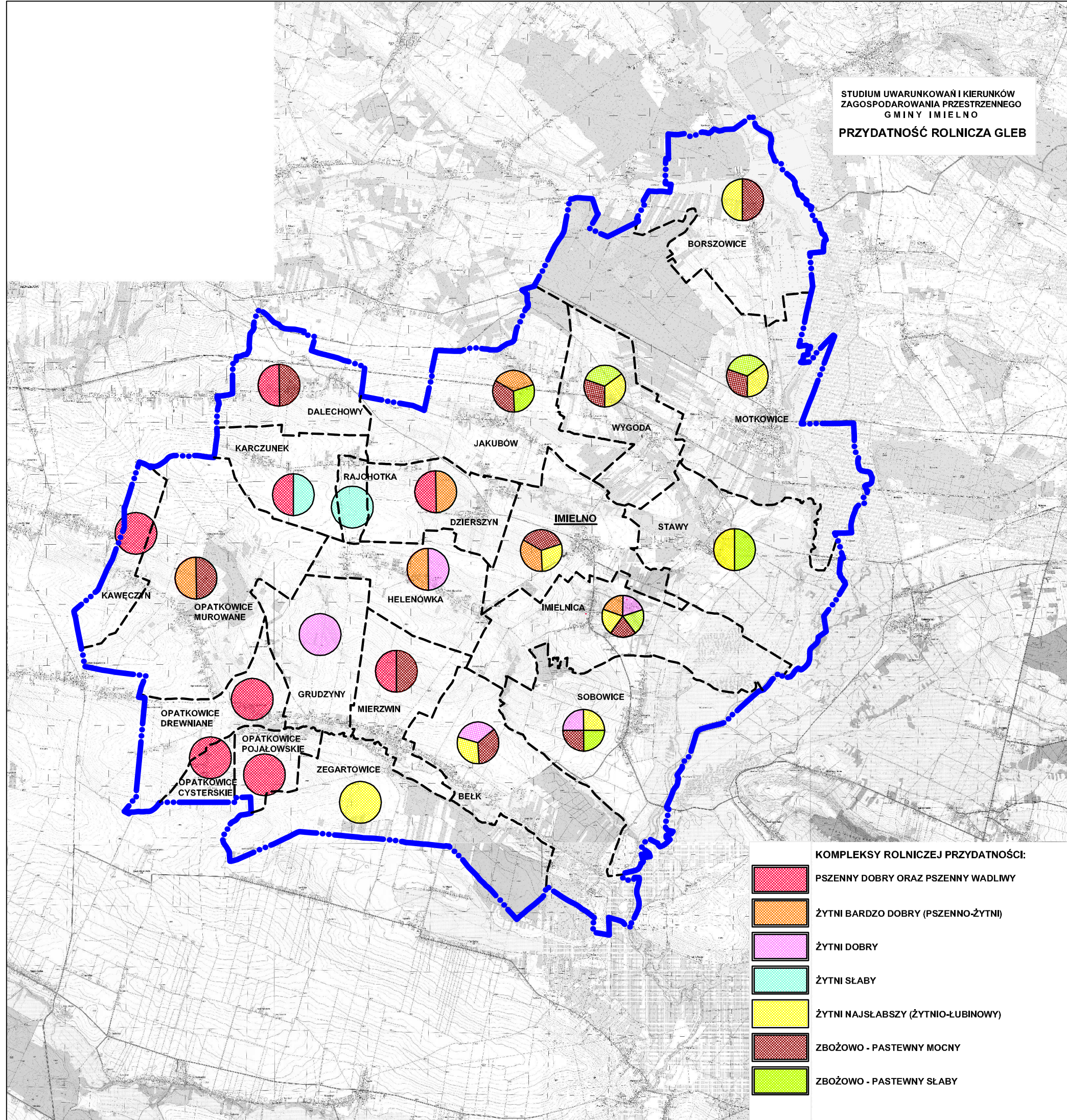
Kompleks 2z – **użytki zielone średnie**, obejmujący średniej wartości mady, czarne ziemie oraz gleby organiczne charakteryzujące się zbyt dużym uwilgotnieniem. Spośród użytków zielonych bagiennych i pobagiennych należą tu najlepsze użytki zielone pobagienne (murszowe). Kompleks ten obejmuje średniej wartości gleby mineralne i najlepsze hydrogeniczne, zaliczane do III i IV klasy użytków zielonych. Są to łąki przeważnie dwukośne o wydajności minimalnej ponad 20 q z 1 ha.

Kompleks 3z – **użytki zielone słabe i bardzo słabe**, obejmujący najslabsze gleby mineralne i organiczne, głównie pobagienne, a także gleby stokowe okresowo lub trwale za suche. Kompleks ten obejmuje najgorsze użytki zielone o najgorszych glebach mineralnych i hydrogenicznych, o skrajnych stosunkach wilgotnościowych, zaliczane do V i VI klasy użytków zielonych. Są to najslabsze, jednokośne łąki (dające bardzo niskie, zawodne plony) i zbyt suche pastwiska.

Degradacja gleb

Degradacja gleb w granicach gminy Imielno, spowodowana jest wieloma czynnikami. Najważniejszym zagrożeniem jest powierzchniowa erozja wodna, powodująca zmywanie gleby ze zboczy i osadzanie się jej u podnóża stoków. Nasilenie zjawisk erozyjnych uzależnione jest

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY IMIELNO
PRZYDATNOŚĆ ROLNICZA GLEB

od następujących czynników:

- wielkości i natężenia opadów atmosferycznych, spływów roztopowych,
- rodzaju i kładu granulometrycznego gleb (największa podatność piasków luźnych),
- nachylenie i długości zbocza (spadki 5-12% – zagrożenie silne).

W celu zahamowania procesów degradacji gleb należy prowadzić zabiegi agrotechniczne t.j.: orka pługiem odwracalnym, zmianowanie przeciwerozyjne roślin lub trwale zadarnienie. Tereny podlegające silnej erozji powinny zostać objęte melioracjami przeciwerozyjnymi, przy czym najbardziej zagrożone partie krawędziowe tych obszarów należy zalesić lub zakrzewić.

Kolejnym ważnym zagadnieniem degradacji gleb jest ich zanieczyszczenie. Na terenie gminy Imielno nie badano zawartości metali ciężkich w glebach. Najbliższy badany punkt na obszarze powiatu jędrzejowskiego, zgodnie ze „Stanem środowiska w woj. świętokrzyskim. Raport 2017”, obejmował analizę jednej próbki pobranej w 2015 r., w pkt 357 Olszówka Nowa (gm. Wodzisław).

Nie zaobserwowano trendu gromadzenia się metali ciężkich tj. kadm (Cd), chrom (Cr), miedź (Cu), nikiel (Ni), ołów (Pb), cynk (Zn), w glebach. Odnotowane zawartości były dużo niższe niż wartości dopuszczalnych stężeń metali w glebie lub ziemi określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 r., poz. 1395), wyznaczonych dla najbardziej restrykcyjnej grupy gruntów II, podgrupy I, zgodnie z załącznikiem Nr 1 do rozporządzenia.

2.3.6. Szata roślinna i świat zwierząt

Teren gminy Imielno, zgodnie z podziałem geobotanicznym kraju, według W. Szafera i B. Pawłowskiego (1959 r.), leży w Pasie Wyżyn Środkowopolskich w Krainie Miechowsko – Sandomierskiej. Natomiast, zgodnie z nowszą Regionalizacją geobotaniczną Polski, J. M. Matuszkiewicza (2008 r.), gmina Imielno leży w Krainie Wyżyn Miechowsko – Sandomierskich, w Okręgu Miechowsko – Pińczowskim. Wschodnia część gminy leży w Podokręgu Doliny Środkowej Nidy, a pozostały obszar gminy w Podokręgu Jędrzejowskim.

Szata roślinna większości obszaru gminy Imielno jest mało urozmaicona. Przeważają w niej dość ubogie florystycznie zbiorowiska charakterystyczne dla pól uprawnych, urozmaicone nielicznymi zakrzewieniami, sadami i ogrodami przydomowymi. Dużo bogatsze florystycznie są zbiorowiska lasów, łąk i pastwisk.

Najmniej zróżnicowane są **synantropijne zbiorowiska terenów osadniczych**, zależące zarówno od warunków siedliskowych oraz od struktury przestrzennej wsi i wynikającej z tego tradycji sposobu zagospodarowania terenów wokół zabudowań. Zbiorowiska okrajkowe i ruderalne wykształciły się na poboczach dróg oraz miedz stanowiących integralną część pasm śródpolnych.

Zbiorowiska pól uprawnych stanowią wyodrębnioną grupę ekosystemów powstającą w warunkach skrajnej antropopresji. Są to skupienia roślin, które pojawiają się w uprawach jako

„chwasty”. Zbiorowiska pól uprawnych odzwierciedlają właściwości siedliska oraz typ zabiegów agrotechnicznych. Obecnie udoskonalona agrotechnika a zwłaszcza używanie na szeroką skalę herbicydów, spowodowała głębokie zmiany w składzie i strukturze agrocenoz pól uprawnych.

Szata roślinna doliny rzeki Nidy, zdominowana jest przez roślinność wodną, torfowiskową i bagienną-szuwarową, z szeregiem rzadkich i chronionych gatunków. Większość torfowisk to torfowiska niskie i przejściowe. Spotyka się je w bezodpływowych zagłębieniach terenu, ustawicznie zalewanych wodami roztopowymi i opadowymi. Gatunkami charakterystycznymi są m.in.: sesleria błotna, turzyce, żurawina błotna, bagno zwyczajne, rosiczka okrągłolistna, mchy torfowce, nostrzyk ząbkowany. Na omawianym terenie zbiorowiska torfowiskowe występują w okolicach Motkowic.

Roślinność wodna i bagienna występuje głównie w dolinie Nidy i jej dopływów, starorzeczach i rowach melioracyjnych. Najpiękniejsze z nich to grązel żółty i grzybienie białe, nazywane „liliami wodnymi”. Ich najpiękniejsze zbiorowiska, w granicach gminy Imielno, występują w okolicach Motkowic.

Roślinność bagienna-szuwarowa występuje przy brzegach rzek, na podmokłych łąkach i na zarastających stawach rybnych. Gatunkami charakterystycznymi dla tych zbiorowisk są m.in.: trzcina pospolita, pałka szerokolistna, oczeret jeziorny i manna mielec.

Siedliska przyrodnicze podlegające ochronie, występują głównie w granicach obszarów Natura 2000. W granicach gminy Imielno występują:

- **3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphenion*, *Potamion***. Siedlisko obejmuje naturalne jeziora i stałe niewielkie zbiorniki wodne oraz odcięte fragmenty koryt rzecznych z wolno pływającymi w toni wodnej makrofitami (*Potamion* i częściowo *Nymphaeion*), makrofitami zakorzenionymi w dnie oraz o liściach pływających (część *Nymphaeion*), a także prymitywnymi skupieniami drobnych pływających po powierzchni wody (*Lemnetea*).
- **3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*)**. Siedlisko, obejmuje odcinki naturalnych i seminaturalnych rzek i potoków. Są to ekosystemy fluwialne na stanowiskach nizinnych i podgórskich. W nurcie wyraźnie zaznaczony jest przepływ. W materiale dennym występują frakcje gruboziarniste. Siedlisko to porośnięte jest głównie roślinami zakorzenionymi w dnie o pędach zanurzonych, niekiedy z liśćmi pływającymi po powierzchni. Są to przede wszystkim gatunki rodzaju *Batrachium* (włosienniczki) oraz kilka innych gatunków charakterystycznych dla związku *Ranunculion fluitantis*. Roślinom tym towarzyszą często mszaki, przede wszystkim zdrojek pospolity *Fontinalis antipyretica*, a na kamieniach wytwarzają się często plechy krasnorostu z rodzaju *Hildenbrandia*.
- **3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodion rubri* p.p. i *Bidention* p.p.** Są to zbiorowiska roślin jednorocznych na mulistych, okresowo odsłanianych brzegach wód,

to wybitnie pionierska roślinność rozwijająca się zwykle u schyłku lata, przy niskich stanach wód. Fitocenozy te są często krótkotrwałe – utrzymują się przez jeden lub dwa sezony, a główną rolę w ich budowie odgrywają terofity.

- **6210 Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis* *Festucion pallentis*).** Obejmują ciepłolubne zbiorowiska trawiaste o charakterze stepowym. Zajmują zasobne w węglan wapnia stoki w dolinach dużych rzek lub wychodnie skał wapiennych. Występują zwykle na stokach pagórków, wąwozów, stromych zboczach w dolinach rzecznych, utrwalonych piarżyskach u podnóża skał wapiennych, a także na półkach i ścianach skalnych, a nawet na eksponowanych ku południowi sztucznych stokach nasypów, wykopów czy hałd. Murawy kserotermiczne rozwijają się na płytkich pararendzinach, rędzinach i lessach oraz na czarnoziemach, na suchym podłożu o odczynie zasadowym lub obojętnym bogatym w węglan wapnia. Występują w miejscach o dużym nasłonecznieniu, przy ekspozycji południowej przy wysokich temperaturach powietrza i gleby. Są to zbiorowiska mające postać barwnych muraw, o bogatej i zróżnicowanej florze, często z udziałem gatunków reliktowych oraz rzadkich. Często występują w nich: sierpik różnolistny, żmijowiec czerwony, przełącznik zwodny, szczodrzeniec zmienny, storczyk samiczy, storczyk drobnokwiatowy, storczyk purpurowy, kostrzewa makutrzańska, turzycza delikatna, jaskier, bylica pontyjska, szafirek miękkolistny, pszonaczek wschodni, szczodrzeniec zmienny, groszek szerokolistny, groszek panoński, szyplin jedwabisty, dziurawiec wytworny, przytulia stepowa, dziewięciśń popłocholistny, dwulistnik muszy, len włochaty, starzec wielkolistny, kosaciec bezlistny, ostnica Jana, turzycza błada.
- **6430 Ziolorośla górskie (*Adenostylin alliariae*) i ziolorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*).** Ziolorośla nadrzeczne tworzą charakterystyczne zbiorowiska welonowe, czyli wąskie okrajki roślin czepnych pomiędzy nadrzecznymi szuwarami a zaroślami wiklinowymi oraz łągami wierzbowymi w dolinach rzecznych. W ich skład wchodzi często: kielisznik zaroślowy, kaniańka pospolita, przytulia czepna, rdestówka zaroślowa, pokrzywa zwyczajna.
- **6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*).** Ich fitosocjologicznym identyfikatorem jest łąka owsicowa (rajgrasowa). Siedlisko rozwinęło się wtórnie na żyznych glebach o umiarkowanej wilgotności i obejmuje bujne, wielokośne, dobrze nawożone łąki, w których dominuje rajgras wyniosły oraz występują szlachetne miękkolistne trawy darniowe, a także rośliny motylkowe.
- **7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*).** Siedlisko o charakterze kwaśnych młak powstałe w miejscach silnie przepojonych stagnującą wodą, na lokalnych wypłaszczeniach lub w miejscach słabo nachylonych, w dolinach potoków. Kwaśne młaki najczęściej porośnięte są przez zbiorowisko *Carici canescentis-Agrostietum caninae*, w którym dominują: turzycza gwiazdkowata, turzycza pospolita, mietlica psia, wełnianka wąskolistna, a warstwę mchów tworzą przede wszystkim torfowce z przewagą: torfowca kończystego i torfowca wąskolistnego oraz płonniki. W nieco żyzniejszych płatach

wzrasta udział gatunków łąkowych.

- **7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, torfowisk, mechowisk.** Są to torfowiska typu niskiego o mezotroficznym charakterze i odczynie neutralno-zasadowym, do lekko kwaśnego. Torfowiska zasadowe wykształcają się najczęściej w strefie brzeżnej dolin rzecznych i zasilane są przez ruchliwe wody podziemne przenikające z warstw wodonośnych z przylegających obszarów wysoczyznowych. Występują zazwyczaj w miejscu wysięku wód podziemnych o znacznej zawartości jonów zasadowych, głównie jonów wapnia. Są porośnięte przez zbiorowiska mszysto-turzycowe (mechowiska) i mają postać młak, torfowisk źródłkowych lub przepływowych. Bardzo ważną rolę pełnią liczne gatunki mchów brunatnych. Są to siedliska dobrze uwodnione, a poziom wód gruntowych oscyluje zazwyczaj w pobliżu poziomu gruntu i jest względnie stabilny.
- **9170 Grab środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*).** Siedlisko obejmuje wielowarstwowe i wielogatunkowe lasy występujące na świeżych i przeważnie żyznych siedliskach niemal w całej Polsce. Budowane jest przede wszystkim przez dąb szypułkowy *Quercus robur*, grab zwyczajny *Carpinus betulus* i lipę drobnolistną *Tilia cordata*.
- ***91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłkowe.** Ten typ siedliska przyrodniczego obejmuje nadrzeczne lasy: olszynki olszy szarej, olszowe, jesionowe, wierzby białej i kruchej oraz topoli białej i czarnej.

W granicach gminy występują rozdrobnione siedliska leśne położone w lasach należących do właścicieli indywidualnych oraz większe kompleksy lasów państwowych zarządzanych przez Nadleśnictwo Jędrzejów. Istniejące lasy zaliczane są do siedlisk: lasu mieszanego świeżego, lasu świeżego, lasu mieszanego wilgotnego, boru świeżego, boru mieszanego świeżego oraz olsu. Typy siedliskowe lasów, określono na podstawie portalu Bank Danych o Lasach.

Las mieszany świeży (LMśw) zajmuje siedliska średnio żyzne, świeże. Drzewostan jest mieszany, złożony z sosny, dębu bezszypułkowego i szypułkowego, buka i jodły. Gatunki domieszkowe tworzy: modrzew, brzoza, osika, lipa, klon oraz świerk. Drzewostan często jest dwupiętrowy, z gatunkami liściastymi w dolnym piętrze. Warstwa krzewów tworzą: kruszyna, trzmielina brodawkowata, a także podrosty drzew dębów, brzozy, osiki, buka, świerka lub jodły. W miejscach bardziej prześwietlonych, runo jest zazwyczaj bujne i bogate gatunkowo, występuje tu dużo traw i ziół. Runo tworzą: przylaszcza pospolita, gwiazdnica wielokwiatowa, turzyca palczasta, dąbrówka rozłogowa, perlówka zwisła, sałatnik leśny, wiechlina gajowa, jastrzębiec leśny, żurawiec falistolistny, szczawik zajęczy, pszeniec gajowy, konwalia dwulistna, kosmatka owłosiona, trzcinnik leśny, orlica pospolita, narecznica krótkoostna, płonnik strojny, malina kamionka, poziomka pospolita.

Las świeży (Lśw) zajmuje siedliska żyzne i bardzo żyzne, świeże. Drzewostan jest na ogół mieszany, złożony z dębu szypułkowego, buka i jodły, z domieszką: modrzewia, lipy, klonu, jawora,

świerku i grabu. Gatunki podszytowe to: leszczyna, trzmielina, kruszyna, jarząb, głóg, dereń, porzeczką alpejską, bez czarny. Jest lasem wielowarstwowym o silnie zwartym drzewostanie. Warstwa krzewów w lesie świeżym jest bogata w gatunki, ale z uwagi na silne ocienienie, niezbyt zwarta. Runo tworzą: marzanka wonna, gajowiec żółty, prasownica rozpierzchła, czerniec gronkowy, turzyca leśna, żankiel zwyczajny, miódunka ćma, miódunka płamista, narecznica samcza, pokrzywa zwyczajna, merzyk, trędownik bulwiasty, czworolist pospolity, groszek wiosenny, szczawik zajęczy, sałatnik leśny, przylaszczka pospolita, gwiazdnica wielkokwiatowa, dąbrówka rozłogowa, poziewnik szorstki, perłówka zwisła, zawilec gajowy, konwalijka dwulistna, turzyca palczasta.

Las mieszany wilgotny (LMw) Zajmuje siedliska średnio żyzne i wilgotne. Drzewostan złożony z sosny, dębu szypułkowego i jodły. Gatunki domieszkowe to: brzoza, osika, świerk, lipa, olsza, grab. Gatunki podszytowe tworzy kruszyna, leszczyna, jarząb i czeremcha. Zajmuje zazwyczaj lokalne obniżenia z płytkim poziomem wód gruntowych lub długotrwale stagnującymi wodami opadowymi. Runo, w zależności od zwarcia drzewostanu, różnie rozwinięte, ale zawsze spotyka się tu gatunki roślin wilgociolubnych, takich jak sit rozpierzchły, sit skupiony, niskie turzyce, tj. turzyca zajęcza, tojeść pospolitą, skrzyp leśny oraz większe ilości mchu płonnika pospolitego (rozległe, ciemnozielone poduchy), a w miejscach silniej wilgotnych nawet torfowców. Występuje śmiełek darniowy, wietlica samcza, szczawik zajęczy, konwalia dwulistna, trzcinnik lancetowaty, narecznica szerokolistna.

Bór mieszany świeży (BMśw) zajmuje obszary dość ubogich gleb, w terenach lekko falistych, na glebach piaszczystych. Siedliska boru mieszanego świeżego mogą występować w wariacie umiarkowanie świeżym bez wyraźnego wpływu wody gruntowej oraz w wariacie silnie świeżym pod słabym wpływem wody gruntowej (z wodą gruntową na poziomie 1,5 m p.p.t.). W runie dominuje borówka czernica. Występują: konwalijka dwulistna, orlica pospolita, poziomka pospolita, malina kamionka, przełącznik lekarski, narecznica samcza, płonnik strojny, szczawik zajęczy. Często są również: rokit pospolity, gajnik lśniący, siódmaczek leśny, kosmatka owłosiona, trzcinnik leśny, gruszyczka jednostronna, śmiełek pogięty, widłoząb mietlisty, pszeniec pospolity. Podstawę drzewostanu stanowi sosna. Domieszki stanowi dąb, buk, modrzew, brzoza, jodła, lipa drobnolistna. Podszyt stanowią: jałowiec, jarząb, leszczyna, kruszyna, trzmielina.

Bór świeży (Bśw) zajmuje siedliska słabo uwilgotnione. Przeważnie obejmuje gleby bielicowe i bielicowo – rdzawe. Oznaczają się silnie kwaśną próchnicą (pH 3,5-4). Siedliska te występują bez wyraźnego wpływu wody gruntowej oraz z wodą gruntową lub śladami oglejenia gruntowego na głębokości 1,5-2,0m. Runo najczęściej mszyste. W starszych widnych drzewostanach towarzyszą im krzewinki: wrzos pospolity, borówka czarna, borówka brusznica, kępowe trawy (kostrzewa owcza) oraz śmiełek pogięty, porosty krzaczkowate (chrobotki). Występuje gajnik lśniący, pszeniec zwyczajny, widłoząb falisty, pomocnik baldaszkowi, izgrzyca przyziemna, widłak goździsty, kosmatka owłosiona. Gatunkiem głównych drzew jest sosna, jako domieszka występuje brzoza. W podszycie występuje jałowiec i jarząb, dąb bezszypułkowy. Występują różnorodne mrowiska.

Ols (Ol) występuje na obrzeżach doliny rzecznej. Zajmuje siedliska bagiennie z bardzo płytką wodą gruntową. Gdy podtopienie ma charakter stały drzewostan grupuje się w kępy, przy których gromadzi się roślinność leśna (paprocie, konwalijka, szczawik, tojeść, mchy) a zagłębienia zajmuje roślinność bagienna charakterystyczna dla obrzeży otwartych wód stojących lub wolno płynących oraz bagiennych łąk. (tj. gatunki szuwarowe, wysokie turzyce, kosaciec żółty, kmieć błotna). Siedlisko to tworzy się na torfowiskach niskich. Gatunkiem podstawowym drzew jest olsza czarna. Jako domieszka może wystąpić jesion, brzoza omszona. W podszyciu częste są: czeremcha, jarząb, bez czarny, porzeczek czarna, kruszyna, leszczyna.

Świat zwierząt

W granicach gminy Imielno, najbogatszy w gatunki zwierząt jest region doliny rzeki Nidy, gdzie stwierdzono występowanie 4 gatunków widelnic *Plecoptera* uznanych w „Polskiej czerwonej księdze zwierząt” za gatunki wymierające oraz jeden gatunek jętki *Ephemeroptera* wymieniony w „Polskiej czerwonej liście zwierząt ginących i zagrożonych”. Spośród chronionych gatunków występuje tutaj ważka trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*. Na obszarach z roślinnością łąkową i szuwarową można spotkać szereg rzadkich gatunków motyli: modraszki *Lycaenidae*, czerwończyka dukacika *Lycaena virgaureae*, pazia królowej *Papilio machaon* i inne. Pozostałe owady związane ze środowiskiem wodnym i podmokłym nie zostały do tej pory dokładnie przebadane.

Zróżnicowanie szybkości nurtu Nidy na różnych jej odcinkach stwarza dużą różnorodność siedlisk dla mięczaków i ryb. W Nadnidziańskim Parku Krajobrazowym stwierdzono występowanie aż 19 gatunków mięczaków, wpisanych na „Polską czerwoną listę zwierząt ginących i zagrożonych” (6 gatunków ślimaków i 13 małży). Dwa gatunki małży -skójka gruboskorupkowa *Unio crassus* i szczeżuja spłaszczone *Pseudanodonta complanata* - zostały także wpisane na „Światową czerwoną listę zwierząt ginących i zagrożonych” Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody.

W trakcie badań ryb Nidy i jej dopływów stwierdzono występowanie na Ponidziu minoga strumieniowego *Lampetra planeri* (gatunek w Polskiej czerwonej liście – narażony na wyginięcie, w Polsce chroniony) oraz 38 gatunków ryb. Najciekawsze z nich to: koza *Cobitis taenia*, piskorz *Misgurnus fossilis*, śluz *Barbatula barbatula*, głowacz białopłetwy *Cottus gobio*, różanka *Rhodeus sericeus*, piekielnica *Alburnoides bipunctatus* i strzebla potokowa *Phoxinus phoxinus* – wszystkie chronione oraz podlegający częściowej ochronie boleń *Leuciscus aspius*. Nida jest także rzeką cenioną przez wędkarzy, często określa się ją jako jedną z „najrybniejszych” rzek w Polsce.

Z 18 krajowych gatunków płazów spotkać tutaj można aż 12. Ich występowanie związane jest przede wszystkim z obszarami podmokłymi, gdzie płazy znajdują doskonałe warunki do rozrodu. Oprócz często spotykanych na terenie naszego kraju gatunków można tutaj także zaobserwować rzadkie taksony: traszkę grzebieniastą *Triturus cristatus* i traszkę zwyczajną *Lissotriton vulgaris*, rzekotkę drzewną *Hyla arborea*, kumaka nizinnego *Bombina bombina*, huczka ziemnego (grzebiuszkę ziemną) *Pelobates fuscus*. Spośród 9 gatunków gadów stwierdzonych w Polsce, na Ponidziu występuje 5. Są to najpospolitsze krajowe jaszczurki i węże – jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*

i żyworódka *Zootoca vivipara*, padalec zwyczajny *Anguis fragilis*, zaskroniec *Natrix natrix* i żmija zygzakowata *Vipera berus*.

Najbardziej liczną i interesującą grupą zwierząt na tym obszarze są ptaki. Na Ponidziu spotkać można ok. 177 gatunków, z czego 143 przystępuje tutaj do lęgów (ok. 1/3 wszystkich gatunków ptaków występujących w Polsce). Spośród stwierdzonych ptaków aż 20 gatunków zostało wymienionych w „Polskiej czerwonej księdze zwierząt”. O tak wysokim bogactwie ptaków przesądza wyjątkowo duże zróżnicowanie tutejszych siedlisk. Ich główną ostoją jest dolina Nidy.

Najbardziej wartościową pod względem ornitologicznym częścią Ponidzia jest śródlądowa delta Nidy. Jest to obszar kilkunastu kilometrów kwadratowych pokryty rozległymi bagnami, podmokłymi łąkami i rozlewiskami. Występuje tutaj ok. 150 gatunków ptaków. Spośród wszystkich na plan pierwszy wysuwają się gatunki o specjalnym statusie ochronnym, polegającym na wyznaczeniu stref ochronnych wokół ich miejsca gniazdowania i regularnego przebywania: bocian czarny *Ciconia nigra*, orlik krzykliwy *Clanga pomarina* i bielik *Haliaeetus albicilla*. Równie interesujące są: derkacz *Crex crex* (wpisany na „Światową czerwoną listę zwierząt ginących i zagrożonych” Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody), błotniak łąkowy *Circus pygargus*, kropiatka *Porzana porzana* i kureczka zielonka *Zapornia parva*, bąk *Botaurus stellaris* (4 gatunki wymienione w „Polskiej czerwonej księdze zwierząt”), a ponadto: batalion *Calidris pugnax*, czapla siwa *Ardea cinerea*, żuraw *Grus grus*, rybołów *Pandion haliaetus*, perkoz *Podiceps cristatus*, sowa błotna *Asio flammeus*, kszczyk *Gallinago gallinago* i in. Spotkamy też takie gatunki jak: czapla biała *Egretta alba*, czapla siwa *Ardea cinerea*, cyraneczka *Anas crecca*, cyranka *Spatula querquedula*, płaskonos *Spatula clypeata*, hełmiatka *Netta rufina*, nurogęś *Mergus merganser*, kropiatka *Porzana porzana*, sieweczka rzeczna *Charadrius dubius*, czajka *Vanellus vanellus*, batalion *Calidris pugnax*, rycyk *Limosa limosa*, kulik wielki *Limosa limosa*, krwawodziób *Tringa totanus*, łączak *Tringa glareola*, brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos*, mewa czarnogłowa *Ichthyaetus melanocephalus*, rybitwa białoczelna *Sternula albifrons albifrons*, rybitwa czarna *Chlidonias niger*, rybitwa białoskrzydła *Chlidonias leucopterus*, żoła *Merops apiaster*, dzięcioł białoszyi *Dendrocopos syriacus*.

Obszar ten stanowi także ważnym miejsce odpoczynku i żerowania ptactwa na szlaku migracyjnym prowadzącym z Polski na południe.

Z najcenniejszych gatunków ssaków warto wymienić wydrę *Lutra lutra* (gatunek wymieniony w „Polskiej czerwonej księdze zwierząt”), rzęsorka rzeczka *Neomys fodiens*, ryjówkę aksamitną *Sorex araneus*, nornika *Microtus arvalis*, piżmaka *Ondatra*, chomika europejskiego *Cricetus cricetus*, borsuki *Meles meles*, lisy *Vulpes vulpes*, nietoperze *Chiroptera* (w tym mopek *Barbastella*), gronostaje *Mustela erminea*, łosie *Alces alces*.

Na szczególną uwagę zasługuje naturalne osiedlenie się bobra *Castor* – gatunku chronionego i zagrożonego w Polsce wyginieciem (został on wymieniony w „Polskiej czerwonej księdze zwierząt”). Przyszedł on na teren Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego z innych miejsc, gdzie

został sztucznie reintrodukowany.

Uboższa jest fauna związana z terenami leśnymi. Nielicznie występują tu sarny *Capreolus*, dziki *Sus scrofa*, lisy *Vulpes vulpes*. Jaskinie gipsowe, położone poza obszarem opracowania, zamieszkiwane są przez nietoperze: karlika malutkiego *Pipistrellus pipistrellus*, borowca wielkiego *Nyctalus noctula*, mroczka późnego *Eptesicus serotinus*, nocka Brandta *Myotis brandtii* i rudego *Myotis daubentonii*.

2.3.7. Charakterystyka warunków klimatycznych i higieny atmosfery

Warunki klimatyczne – ogólne cechy klimatu

Według podziału Polski na regiony klimatyczne (zgodnie z regionalizacją wykonaną przez Okołowicza i Martyn) gmina Imielno znajduje się w Regionie Śląsko – Małopolskim, w Podregionie Niecki Nidziańskiej. Natomiast zgodnie z regionalizacją rolniczo – klimatyczną według Gumińskiego, opisywany obszar leży w granicach Częstochowsko-Kieleckiej dzielnicy klimatycznej.

Analizowany obszar odznacza się łagodnymi warunkami termicznymi. Temperatura powietrza należy do wyraźnie odczuwalnych elementów klimatu. Średnia roczna temperatura powietrza przekracza 7,6°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec ze średnią temperaturą 17,9°C, zaś najzimniejszym grudzień -1,9°C i styczeń -1,8°C.

Wszystkie dni, w których zanotowano temperaturę wyższą lub równą 25°C, są określane w meteorologii jako gorące. W skali roku liczba takich dni waha się od 34 do 40.

Średnia długość czasu trwania zimy w Regionie Śląsko – Małopolskim wynosi 90 – 92 dni. Średnia długość czasu trwania lata w analizowanym regionie wynosi 90 – 91 dni. Okres bezprzymrozkowy obserwowany jest średnio przez – 166 dni w roku. Współczynnik śnieżności obliczony dla stacji meteorologicznej Kielce (stosunek opadu w postaci śniegu do opadu całkowitego) wyniósł 18%. Średnia maksymalna grubość pokrywy śnieżnej wynosi ok. 22,7 cm.

Liczba dni pogodnych średnio wynosi 62 dni. Liczba dni pochmurnych w Regionie wynosi ok. 118 – 122 dni. Średnie usłonecznienie w podregionach jest wysokie, obserwowane jest średnio rocznie ponad 1600 godzin ze słońcem. Występują jednak dość znaczne różnice lokalne.

Średnia roczna suma opadów atmosferycznych w Podregionie Niecki Nidziańskiej wynosi zaledwie 560 mm. W przebiegu rocznym opadów zdecydowanie przeważają opady półroczna letniego (V-X). Stanowią one 60-63% sumy rocznej, wzrastając do 67% w środkowej i wschodniej części Niecki Nidziańskiej. Maksimum opadów przypada w regionach na lipiec, minimum obserwowane jest w lutym.

Rozkład i kierunki wiatrów na obszarze gminy w ciągu roku modelowane są ogólną cyrkulacją powietrza atmosferycznego a także ukształtowaniem terenu. Wykazują one wyraźnie przewagę wiatrów zachodnich (20%), znaczny jest udział wiatrów NW (16%) i SW (9,5%). Ilość dni z ciszą notowana jest na poziomie w 25 % w skali roku.

Warunki topoklimatyczne

Położenie fizyczno – geograficzne oraz zróżnicowane warunki fizjograficzne powodują pewne lokalne zróżnicowania klimatu. Na tej podstawie wyróżniono i scharakteryzowano jednostki topoklimatyczne:

- Topoklimat zboczy o ekspozycji południowej, południowo – zachodniej, południowo – wschodniej, zachodniej i wschodniej – (bardzo dobre warunki solarne i termiczne, mała częstotliwość występowania mgieł oraz krótszy okres zalegania pokrywy śnieżnej) – wyróżniają się najbardziej korzystnymi warunkami dla zabudowy mieszkaniowej, sadownictwa i warzywnictwa.
- Topoklimat właściwy obszarom płaskim – (dobre i przeciętne warunkami solarne, dobre warunki termiczne i wilgotnościowe, bardzo dobre przewietrzanie oraz mała częstotliwość występowania mgieł) – wyróżniają się korzystnymi warunkami dla zabudowy mieszkaniowej oraz jednocześnie wskazane są dla upraw roślin wszystkich odmian.
- Topoklimat właściwy obszarom położonym na zboczach o ekspozycji północnej – (najsłabsze warunki solarne, szczególnie jesienią i zimą, przeciętne warunki termiczne i wilgotnościowe, dobre warunki wietrzne oraz dłuższy czas zalegania pokrywy śnieżnej) – wyróżniają się niekorzystnymi warunkami dla do zabudowy mieszkaniowej, rekreacyjnej oraz dla upraw wymagających znacznego nasłonecznienia.
- Topoklimat dolin rzecznych głównych oraz bocznych – (gorsze warunki solarne, niekorzystne warunki termiczne i wilgotnościowe, duża częstotliwość występowania mgieł, słaba wentylacja i utrudnione warunki rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń) – niewskazane do lokalizacji wszelkiej zabudowy. Obszary dolinne charakteryzują się występowania niekorzystnego zjawiska inwersji termicznej, co jest następstwem wychłodzenia się podłoża na skutek wypromieniowania ciepła pobranego w ciągu dnia przez grunt.
- Topoklimat właściwy obszarom zalesionym – (osłabienie promieniowania słonecznego, duża zacisza, wyrównany profil termiczny, podwyższona wilgotność, korzystne dla zdrowia człowieka bakteriostatyczne oddziaływanie olejków eterycznych) – lasy występujące na siedliskach świeżych są najbardziej wskazane do wykorzystania rekreacyjnego. Ze względu na małe powierzchnie terenów zalesionych, nie odgrywa on istotnej roli w granicach gminy Imielno.

Charakterystyka zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego i zagrożenia hałasem

Zanieczyszczeniami powietrza atmosferycznego są wszystkie te substancje, które zmieniają skład atmosfery. Zanieczyszczenia przenikają do atmosfery zarówno z procesów naturalnych jak i w wyniku działalności człowieka. Do naturalnych zanieczyszczeń możemy zaliczyć: pyły i gazy pochodzące z wybuchów wulkanów i pożarów lasów, aerozole emitowane z powierzchni mórz, gazy powstające na skutek wyładowań elektrycznych, zarodniki, pyłki kwiatowe, wirusy i bakterie. Do antropogenicznych źródeł zanieczyszczeń możemy zaliczyć: źródła punktowe (np. kominy), obszarowe (np. przydomowe kotłownie) i ruchome (np. środki transportu).

Na terenie gminy Imielno, nie występują obiekty mogące stanowić istotne źródło emisji zanieczyszczeń do powietrza. Główne zagrożenie stanowi emisja niska, której źródłem są gospodarstwa domowe opalane węglem, często niskiej jakości z dużą zawartością siarki i substancji lotnych (emisja SO₂, NO₂, CO₂, pyłów) oraz spalanie w piecach domowych odpadów (spalanie tworzyw sztucznych powoduje przedostawanie się dużych ilości zanieczyszczeń do otoczenia np. dioksyny, furany, fosgen itp.). Niewielki udział w zanieczyszczeniu powietrza mają środki transportu. Ruch pojazdów na terenie gminy jest umiarkowany. Z komunikacją samochodową związane są takie zanieczyszczenia jak: tlenek i dwutlenek węgla, związki azotu, substancje ropopochodne, metale ciężkie, węglowodory i inne (np. detergenty, resztki startych opon, nawierzchni dróg oraz sól stosowana w okresie zimowym).

Na stan czystości powietrza na terenie gminy wpływ mają ponadregionalne zanieczyszczenia gazowe i pyłowe przemieszczające się zgodnie z przeważającymi kierunkami wiatrów (zachodnie i północno-zachodnie) z dużych ośrodków przemysłowych Górnego Śląska, Bełchatowa i Krakowa.

Na terenie gminy Imielno nie ma stanowisk pomiarowych monitoringu jakości powietrza. Emisja zanieczyszczeń pyłowych pochodząca z obszaru powiatu jędrzejowskiego, na podstawie sprawozdawczości Głównego Urzędu Statystycznego, stanowiła w 2016 r. około 5,7 % ogólnej emisji pyłów w województwie świętokrzyskim. Wielkość emisji zanieczyszczeń z terenu powiatu przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Wielkość emisji zanieczyszczeń do powietrza na terenie powiatu jędrzejowskiego

Zanieczyszczenie	Emisja [Mg/rok]	% ogólnej emisji w woj. świętokrzyskim
pył ogółem	107	5,7
dwutlenek siarki SO ₂	430	2,9
tlenki azotu NO _x	1 019	4,7
tlenek węgla CO	3 303	7,9
dwutlenek węgla CO ₂	1 069 874	7,7
gazy ogółem (bez CO ₂)	4 813	6,0

źródło: „Stan środowiska w woj. świętokrzyskim. Raport 2017”

Zgodnie z Ustawą Prawo Ochrony Środowiska, oceny jakości powietrza dokonuje Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, przynajmniej co 5 lat. Oceny dokonuje się w poszczególnych strefach. W województwie świętokrzyskim wyróżniono dwie strefy: miasto Kielce (kod: PL2601) i strefę świętokrzyską (kod PL2602).

Obecna „Pięcioletnia ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim. Raport wojewódzki za lata 2014-2018”, została opracowana w 2019 r. i uwzględnia przepisy prawa krajowego oraz wymogi dyrektywy 2008/50/WE i dyrektywy 2004/107/WE.

Wyniki klasyfikacji dla strefy świętokrzyskiej, ze względu na ochronę zdrowia ludzi, przedstawiają się następująco:

- dwutlenek siarki (SO₂), dwutlenek azotu (NO₂), benzen (C₆H₆), tlenek węgla (CO) – klasa 1;
- ozon (O₃), pył zawieszony (PM₁₀), pył zawieszony (PM_{2,5}) – klasa 3b;
- zawarte w pyłe PM₁₀: ołów (Pb), arsen (As), kadm (Cd), nikiel (Ni) – klasa 1;
- Benzo(a)Piren (BaP)w pyłe PM₁₀ – klasa 3b;

Wyniki w klasie 1 wskazują na występowanie stężeń zanieczyszczeń mieszczące się poniżej dolnego progu oszacowania – wartości prawidłowe, wyniki w klasie 3b wskazują na występowanie stężeń zanieczyszczeń powyżej górnego progu oszacowania i równocześnie powyżej poziomu dopuszczalnego/docelowego.

Wyniki klasyfikacji dla strefy świętokrzyskiej, ze względu na ochronę roślin, przedstawia się następująco: dwutlenek siarki (SO₂) – klasa R1, tlenki azotu (NO_x) – klasa R1, ozon (O₃) – klasa R3b.

Wyniki w klasie R1 wskazują na występowanie stężeń zanieczyszczeń poniżej dolnego progu oszacowania – wartości prawidłowe. Wyniki w klasie R3b wskazują na występowanie stężeń zanieczyszczeń powyżej górnego progu oszacowania i równocześnie powyżej poziomu dopuszczalnego.

Zgodnie z „Roczną oceną jakości powietrza w województwie świętokrzyskim. Raport za rok 2018”, obszar gminy Imielno (strefa świętokrzyska PL2602) zakwalifikowano:

1. Ocena wykonana ze względu na ochronę zdrowia ludzi:

- SO₂, NO₂, CO; C₆H₆, O₃, PM_{2,5} – klasa A.
- zawarte w pyłe PM₁₀: Pb, As, Cd, Ni – klasa A.
- PM₁₀, – klasa C.
- zawarte w pyłe PM₁₀: benzo(a)piren, – klasa C.
- dla kryterium celu długoterminowego O₃ – klasa D2.

2. Ocena wykonana ze względu na ochronę roślin:

- SO₂, NO_x, O₃ – klasa A.
- dla kryterium poziomu celu długoterminowego O₃ – klasa D2.

3. Przedstawione klasy oznaczają:

- klasa A (D1) – występuje, jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych;
- klasa C (D2) – występuje, jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe, poziomy celów długoterminowych.

Sejmik Województwa Świętokrzyskiego Uchwałą Nr XXII/291/20 dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych” (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 10 lipca 2020 r., poz. 2615), określa program ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych oraz wskazuje możliwe do podjęcia działania naprawcze, które pozwolą przyczynić się do poprawy jakości powietrza w regionie, tj.:

- ograniczenie emisji z sektora komunalno-bytowego,
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń z transportu drogowego – w harmonogramie wskazano wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza tereny miejskie,
- ograniczenie emisji niezorganizowanej pochodzącej z zakładów wydobywania i przeróbki kruszyw,
- kształtowanie polityki przestrzennej w sposób sprzyjający poprawie stanu jakości powietrza,
- prowadzenie edukacji ekologicznej,
- prowadzenie działań kontrolnych.

Ponadto, m.in. na obszarze gminy Imielno, obowiązuje Uchwała Nr XXII/292/20 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa świętokrzyskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

W granicach gminy Imielno nie ma większych zakładów przemysłowych, stanowiących istotne źródło hałasu. Występuje jednak zagrożenie hałasem pochodzącym od komunikacji samochodowej oraz obserwuje się wzrost hałasu wzdłuż linii kolejowej i linii elektroenergetycznych. Lokalnymi źródłami hałasu są również niewielkie obiekty produkcyjno – usługowe oraz prowadzone prace remontowo – budowlane.

Stopień narażenia ludności na hałas komunikacyjny jest wprost proporcjonalny do narastającej liczby pojazdów. Obok natężenia i płynności ruchu, o poziomie hałasu ruchu komunikacyjnego, decydują także inne czynniki, tj. procentowy udział pojazdów ciężarowych w strumieniu pojazdów, prędkość strumienia pojazdów, położenie drogi, rodzaj nawierzchni, ukształtowanie terenu, przez który przebiega trasa komunikacyjna oraz rodzaj sąsiadującej z trasą zabudowy.

Ruch samochodowy wzdłuż głównych tras komunikacyjnych jest źródłem hałasu w obrębie zabudowy mieszkaniowej. Najbardziej uciążliwymi trasami w granicach opracowania są drogi: krajowa nr 78 i drogi powiatowe. Zgodnie z opracowaną w 2019 „Aktualizacją Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, położonych w pobliżu dróg krajowych z terenu województwa świętokrzyskiego, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne”, w granicach gminy Imielno nie były prowadzone pomiary natężenia hałasu od drogi krajowej Nr 78. Najbliższy badany odcinek drogi 78: Nagłowice – Prząsław, znajduje się na zachód od Jędrzejowa. Ogólnie, obniżanie hałasu komunikacyjnego można osiągnąć poprzez:

budowę obwodnic, odnowę nawierzchni drogowych, obiektów mostowych, remonty i modernizacje odcinków dróg, budowę ekranów akustycznych.

Hałas przemysłowy towarzyszy każdemu rodzajowi produkcji. Obniżenie hałasu przemysłowego można osiągnąć przez remonty i wyciszenia urządzeń technologicznych zakładów przemysłowych, wprowadzanie nowoczesnych urządzeń i instalacji o obniżonej mocy akustycznej, ograniczanie transportu technologicznego, wyciszanie urządzeń klimatyzacyjno-chłodniczych poprzez obudowanie ich ściankami dźwiękochłonnymi.

Wpływ na klimat akustyczny na obszarze opracowania ma również hałas pochodzący z linii wysokiego napięcia (400 kV), średniego napięcia i stacji elektroenergetycznych. Poziom hałasu od urządzeń elektroenergetycznych wzrasta wraz z podnoszeniem się wlotności powietrza. Podstawowym źródłem hałasu na stacjach elektroenergetycznych są sprężarki stosowane do napędu łączników oraz transformatory i wentylatory chłodzące te urządzenia. Istotnym źródłem krótkotrwałego hałasu są wyłączniki powietrzne w momencie zadziałania.

Na terenie opracowania należy stosować wartości dopuszczalnych poziomów hałasu określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

2.3.8. Ochrona środowiska przyrodniczego

Gmina Imielno posiada wyróżniające się w skali województwa walory przyrodniczo - krajobrazowe. Najcenniejsza pod tym względem jest dolina Nidy, pokryta obszarami bagien, torfowisk, rozlewisk i wilgotnych łąk. Duża różnorodność siedlisk występujących na tym obszarze skutkuje bogactwem flory i fauny. Jest to miejsce występowania wielu rzadkich i chronionych gatunków i jedna z najważniejszych ostoi awifauny na terenie Ponidzia. Spotkać tu można ok. 170 gatunków ptaków, z czego ok. 140 przystępuje do lęgów (ok. 1/3 wszystkich krajowych gatunków). Obszar ten stanowi także ważne miejsce odpoczynku i żerowania ptactwa na szlaku migracyjnym prowadzącym z Polski na południe.

Na terenie gminy występują następujące **ustanowione formy ochrony przyrody**:

1. Nadnidziański Park Krajobrazowy

Południowo-wschodnia część terenu gminy Imielno, w granicach części sołectw: Stawy, Imielnica, Sobowice i Bełk, znajduje się w granicach Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego, utworzonego Uchwałą Nr XVII/187/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach z dnia 19 grudnia 1986 r. w sprawie ustanowienia zespołu Parków Krajobrazowych Ponidzia (Dz. Urz. Woj. Kieleckiego z 10.01.1987 r. Nr 2 poz. 2).

Aktualny przebieg granic i zasady ochrony na terenie Parku zostały wyznaczone Uchwałą Nr XLIX/874/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie

utworzenia Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 listopada 2014 r., poz. 3148), zmienionej Uchwałą Nr XLVIII/678/18 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 17 września 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 24 września 2018 r., poz. 3318).

Uchwała tworzy park krajobrazowy o nazwie „Nadnidziański Park Krajobrazowy”, zwany dalej Parkiem, o powierzchni 22 888,6 ha obejmujący część obszarów gmin: Busko – Zdrój (47,8 ha), Imielno (820,2 ha), Kije (348,8 ha), Michałów (451,9 ha), Nowy Korczyn (1 565,9 ha), Opatowiec (119,6 ha), Pińczów (10 297,4 ha), Wiślica (7 202,0 ha) i Złota (2 035,0 ha).

Uchwała wyznacza wokół Parku otulinę o powierzchni 26 312 ha obejmującą część gmin: Busko-Zdrój (3 471 ha), Chmielnik (86 ha), Imielno (3 038 ha), Kije (1 748 ha), Michałów (2 782 ha), Nowy Korczyn (3 549 ha), Opatowiec (537 ha), Pińczów (6 188 ha), Wiślica (2 553 ha), Złota (2 360 ha).

Nadnidziański Park Krajobrazowy położony jest w obrębie Niecki Nidziańskiej. Obejmuje środkowy i dolny fragment Doliny Nidy, Nieckę Solecką i północno – zachodnią część Garbu Pińczowskiego. Park utworzono dla zachowania i ochrony walorów przyrodniczych związanych m.in. z powierzchniowym występowaniem serii gipsowej, tworzącej unikatowy zespół zjawisk i form krasu gipsowego. Charakterystycznym elementem krajobrazu Parku jest dolina rzeki Nidy – z licznymi meandrami starorzeczami, stanowiąca ważny korytarz ekologiczny oraz ostoję ptactwa wodno – błotnego. Dobrze nasłonecznione zbocza gipsowych i wapiennych wzgórz zajmuje jedno z większych w kraju stanowisk roślinności kserotermicznej, której towarzyszy specyficzna entomofauna.

2. Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu

Wschodnia część terenu gminy Imielno, w granicach sołectwa: Motkowice i części sołectw: Stawy, Imielnica, Sobowice, Belk, znajduje się w granicach Nadnidziańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Obszar został utworzony Rozporządzeniem Nr 335/2001 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 17 października 2001 w sprawie utworzenia na terenach otulin parków krajobrazowych obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 108 poz. 1271).

Aktualny przebieg granic i zasady ochrony na terenie Obszaru zostały wyznaczone Uchwałą Nr XLIX/882/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Nadnidziańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 listopada 2014r., Poz. 3156). Obszar obejmuje części terenu gmin: Busko-Zdrój (3 471 ha), Chmielnik (86 ha), Imielno (3 038 ha), Kije (1 748 ha), Michałów (2 782 ha), Nowy Korczyn (3 549 ha), Opatowiec (537 ha), Pińczów (6 188 ha), Wiślica (2 553 ha), Złota (2 360 ha). Opis granic Obszaru, zawiera załącznik Nr 1 do uchwały. Położenie Obszaru i jego granice oznaczono na mapie stanowiącej załącznik Nr 2 do uchwały.

Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu położony jest na terenie otuliny Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego. Tereny te objęto ochroną ze względu na bogactwo

ekosystemów, zróżnicowany krajobraz i rzeźbę terenu oraz funkcję korytarzy ekologicznych, tereny występowania rzadkich gipsowych formacji geologicznych z licznymi formami krasowymi, a także ciepłolubnych zbiorowisk roślinności kserotermicznej, torfowiskowej i bagiennej.

3. Włoszczowsko – Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu

Północno – wschodnia część terenu gminy Imielno, w granicach sołectwa Borszowice, znajduje się w granicach Włoszczowsko – Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego. Obszar utworzono na podstawie Rozporządzenia Nr 12/95 Wojewody Kieleckiego z dnia 29 września 1995 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie kieleckim (Dz. Urz. Woj. Kieleckiego Nr 21, poz. 145).

Aktualny przebieg granic i zasady ochrony na terenie Obszaru wyznaczył Sejmik Województwa Świętokrzyskiego Uchwałą Nr XXXV/619/13 z dnia 23 września 2013 r. dotyczącą wyznaczenia Włoszczowsko – Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 1 października 2013 r., Poz. 3311). Uchwała wyznacza Włoszczowsko – Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu, o powierzchni 70 389 ha, w skład którego wchodzi obszar gminy Oksa (9 072 ha) oraz część obszarów gmin: Imielno (617 ha), Jędrzejów (12 969 ha), Kije (633 ha), Krasocin (5 513 ha), Małogoszcz (6 168 ha), Nagłowice (9 089 ha), Sobków (5 741 ha), Włoszczowa (20 587 ha).

Najważniejszą funkcją Włoszczowsko – Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu jest ochrona wód w zlewniach rzek Pilicy i Nidy oraz ochrona kredowego zbiornika wód podziemnych „Niecka Miechowska”. Ponadto pełni on funkcję retencyjną na obszarze źródłowym rzek Pilicy i Nidy. Obszar ten, ze względu na bogactwo naturalnej szaty roślinnej i świata zwierząt, pełni rolę ekologicznego „banku genów”. Ważna jest jego rola klimatotwórcza dla centralnej części województwa świętokrzyskiego.

Flora Obszaru jest zróżnicowana, występują tu kompleksy torfowisk wysokich, niskich i przejściowych, olsy i bory bagiennie, na wydmach rosną świeże sosnowe bory chrobotkowe. Osobliwością florystyczną jest rzadka i chroniona paproć – długosz królewski. W dolinie Białej Nidy występuje łęg jesionowo – olszowy, wilgotne grądy, bory sosnowe. Roślinność szuwarowo – bagienna i liczne stawy tworzą biotopy dla ptaków wodno – bagiennych. Występują tu gatunki dużych ssaków.

4. Miechowsko – Działoszycki Obszar Chronionego Krajobrazu

Południowa część terenu gminy Imielno, w granicach sołectw: Opatkowice Cysterskie, Opatkowice Pojałowskie i Zegartowice, znajduje się w granicach Miechowsko – Działoszyckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Obszar utworzono na podstawie Rozporządzenia Nr 12/95 Wojewody Kieleckiego z dnia 29 września 1995 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie kieleckim (Dz. Urz. Woj. Kieleckiego Nr 21, poz. 145).

Aktualny przebieg granic i zasady ochrony na terenie Obszaru wyznaczył Sejmik

Województwa Świętokrzyskiego Uchwałą Nr XXXV/622/13 z dnia 23 września 2013 r. dotyczącą wyznaczenia Miechowsko – Działoszyckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 1 października 2013 r., Poz. 3314). Uchwała wyznacza Miechowsko – Działoszycki Obszar Chronionego Krajobrazu o powierzchni 41 152 ha, w skład którego wchodzi części obszarów gmin: Działoszyce (8 802 ha), Imielno (821 ha), Michałów (5 277 ha), Sędziszów (5 848 ha), Słupia Jędrzejowska (8 386 ha), Wodzisław (12 018 ha).

Miechowsko – Działoszycki Obszar Chronionego Krajobrazu położony jest w Niece Nidziańskiej, w południowo-zachodniej części województwa świętokrzyskiego oraz w północnej części województwa małopolskiego. Został utworzony w celu przywrócenia czystości wód rzek biorących tu swój początek. Obszar spełnia rolę retencyjno-wodochronną i glebochronną dla lasów porastających wododział Nidy, Pilicy i Wisły. Gospodarka leśna w Obszarze powinna uwzględniać ochronę występujących tu cennych zbiorowisk roślinnych. Występujące tu bezleśne pagórki kredowe i wąwozy lessowe porośnięte są murawami kserotermicznymi i wieloma rzadkimi roślinami. Na obrzeżach lasów i muraw kserotermicznych rosną zarośla leszczynowe i tarninowe, spełniające ważną rolę biocenotyczną i glebochronną.

5. Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Dolina Nidy”

Wschodnia część terenu gminy Imielno, w granicach części sołectw: Borszowice, Motkowice, Stawy, Imielno, Imielnica, Sobowice i Bełk, znajduje się w granicach terenu objętego ochroną przez Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Dolina Nidy”, kod obszaru: PLB260001. Obszar został wyznaczony w § 2, ust. 97 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133 z późn. zm.).

Chroniony teren obejmuje terasę zalewową rzeki Nidy, rozciągającą się od połączenia rzek Białej i Czarnej Nidy w okolicy miejscowości Żerniki do jej ujścia koło Nowego Korczyna. W najszerszym miejscu dolina rzeki, między Imielnicą a Umianowicami, tworzy deltę wsteczną. Rzeka tworzy liczne meandry rzeczne i starorzecza. Na znacznym obszarze występują łąki kośne przechodzące w obniżeniach terenu w turzycowiska. Nad brzegami starorzeczy i oczek wodnych występują trzcinowiska, a brzegi wód płynących są porośnięte szuwarem, zaroślami wierzbowymi i olszowymi. Dno doliny jest odlesione, jedynie w niektórych fragmentach zachowały się pozostałości olsów i łągów topolowo-wierzbowych, a na ubogich glebach nasadzenia sosnowe.

Dolina Nidy jest ważnym miejscem łągów ptaków oraz miejscem postoju dla migrujących ptaków wodno-błotnych, których koncentrację w okresie przelotów sięgają nawet kilkudziesięciu tysięcy osobników. Na terenie Ostoi stwierdzono występowanie co najmniej 61 gatunków ptaków chronionych, wymienionych z Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, m.in. Trzmielojad, Lerka (skowronek borowy), Ortolan, Dzieciół Czarny i Derkacz. Występuje tu również: Wydra, Bóbr, Czerwończyk Nieparek, Krzyżówka (ok. 2000 szt.), Tracz Nurogęś (ok. 20 szt.), Łabędź Krzykliwy (ok. 50 szt.), Myszołów Włochaty (ok. 15 szt.), Błotniak Zbożowy (ok. 5 szt.), Drzemlik, zimowiska ptaków

wodnolotnych.

Szczegółowe zasady ochrony Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Dolina Nidy” zostały określone w Planie zadań ochronnych zatwierdzonych Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB 260001 (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 5 maja 2014 poz.1477) oraz w Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 24 listopada 2014 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB 260001 (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 4 grudnia 2014, poz. 3296).

W granicach gminy Imielno, na obszarze „Doliny Nidy”, znajdują się obszary wdrażania działań ochronnych dla ptaków: *Ardea alba* czapla biała, *Ardea cinerea* czapla siwa, *Ciconia nigra* bocian czarny, *Anas crecca* cyraneczka, *Anas querquedula* cyranka, *Anas clypeata* płaskonos, *Netta rufina* hełmiatka, *Mergus merganser* nurogęś, *Circus pygargus* błotniak łąkowy, *Porzana porzana* kropiatka, *Crex crex* derkacz, *Charadrius dubius* sieweczka rzeczna, *Vanellus vanellus* czajka, *Philomachus pugnax* batalion, *Gallinago gallinago* kszczyk, *Limosa limosa* rycyk, *Numenius arquata* kulik wielki, *Tringa totanus* krwawodziób, *Tringa glareola* łączak, *Actitis hypoleucos* brodziec piskliwy, *Larus melanocephalus* mewa czarnogłowa, *Sterna albifrons* rybitwa białoczelna, *Chlidonias niger* rybitwa czarna, *Chlidonias leucopterus* rybitwa białoskrzydła, *Asio flammeus* uszatka błotna, *Merops apiaster* żolna, *Dendrocopos syriacus* dzięcioł białoszyi.

6. Obszar Natura 2000 „Ostoja Sobkowsko – Korytnicka”

Część terenu gminy Imielno, w granicach części sołectwa Borszowice, znajduje się w granicach mającego znaczenie dla Wspólnoty, obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 „**Ostoja Sobkowsko – Korytnicka**” o kodzie TZW: PLH260032, przyjętego Decyzją Wykonawczą Komisji (UE) 2020/97 z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie przyjęcia trzynastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny, notyfikowany jako dokument Nr C (2019) 8586, (Dz. U. UE. L 28/144 z 31 stycznia 2020 r.). Ostoja nie posiada ustanowionego planu zadań ochronnych.

Ostoja Sobkowsko – Korytnicka, ma powierzchnię 2 204,05 ha. W granicach gminy Imielno, Ostoja zajmuje 80,05 ha. Ostoja jest ważnym korytarzem ekologicznym obejmującym naturalne rzeki niżowe oraz towarzyszące im łąki świeże i zmiennowilgotne, a także wzgórza głównie o charakterze kserotermicznym. Cenne są również siedliska ciepłolubnych, śródlądowych muraw napiaskowych, tutaj dobrze zachowanych.

Łącznie w obszarze stwierdzono występowanie 13 typów siedlisk przyrodniczych Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Szerokie, piaszczyste koryto rzeczne zasiedla bardzo liczna populacja trzepli zielonej, jedna z istotniejszych w regionie oraz dwa gatunki ryb z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej - koza i piskorz, a ponadto trzy inne chronione gatunki ryb. Dolinę zasiedlają także trzy

gatunki mięczaków i jeden gatunek motyla dziennego z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Rozległe łąki i kompleks stawów w Korytnicy stanowią tereny żerowiskowe i lęgowe dla ptaków wodno-błotnych i miejsce rozrodu kumaka nizinnego. Nawęglanowe wilgotne łąki stanowią siedliska mające duże znaczenie dla ochrony poczwarówki zwężonej. Siedliska, w których występuje poczwarówka jajowata są mniej liczne.

7. Obszar Natura 2000 „Ostoja Nidziańska”

Część terenu gminy Imielno, w granicach części sołectw: Borszowice, Motkowice, Stawy, Imielno, Imielnica, Sobowice, Bełk i Zegartowice, znajduje się w granicach mającego znaczenie dla Wspólnoty, obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 „Ostoja Nidziańska” o kodzie TZW: PLH260003, przyjętego Decyzją Wykonawczą Komisji (UE) 2020/97 z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie przyjęcia trzynastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny, notyfikowany jako dokument Nr C (2019) 8586, (Dz. U. UE. L 28/144 z 31 stycznia 2020 r.).

Szczegółowe zasady ochrony dla Obszaru Natura 2000 „Ostoja Nidziańska”, zostały określone w „Planie zadań ochronnych”, ustanowionym: Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003 (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 5 maja 2014 r. poz. 1479); zmieniony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 25 listopada 2014 r (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 2 grudnia 2014 r poz. 3283) oraz Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 11 lutego 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 12 lutego 2016 r poz. 575).

Ostoja Nidziańska ma powierzchnię 26 515,64 ha. W granicach gminy Imielno Ostoja zajmuje 2 312,41 ha. Obejmuje naturalną dolinę Nidy i fragmenty przylegających do niej płaskowyżów. W środkowej części biegu Nidy utworzył się rozległy kompleks wilgotnych i podmokłych łąk, bagien i starorzeczy. Przy małym spadku koryta rzeki, co roku tworzą się tu rozlewiska i rozwijają zbiorowiska szuwarowe i utrzymują łąki kośne. Lessowe, lekko faliste obszary płaskowyżów porożcinane są licznymi wąwozami, parowami oraz suchymi dolinami. Na odlesionym obszarze zlokalizowane są kompleksy stawów rybnych, będące ostoją wielu gatunków ptaków. W centrum Ponidzia mamy do czynienia z typową rzeźbą krasową związaną z występowaniem pokładów gipsu. Charakteryzuje ją występowanie licznych jaskiń, lejów krasowych, wywierzysk i ślepych dolinek. Wapienne i gipsowe wzgórza oraz zbocza wąwozów porastają murawy kserotermiczne, a dolinki zajęte są przez zbiorowiska łąkowe.

Jednym z głównych walorów Ostoi Nidziańskiej jest kras gipsowy, tworzący podłoże dla rzadko spotykanych, kserotermicznych, nagipsowych muraw. Związane są z nimi stanowiska wielu najrzadszych składników naczyniowej flory polskiej. Znajduje się tu jedyne w Polsce stanowisko sierpika różnolistnego *Serratula lycopifolia* oraz jedna z najmocniejszych populacji dziewięcisiła

popłocholistnego *Carlina onopordifolia*. Dobrze wykształcone i zachowane są także zbiorowiska łąkowe i torfowiskowe, oraz lasy łęgowe. Jest to obszar występowania słonych źródeł, wokół których rozwijają się łąki halofilne. Łącznie na terenie obszaru zidentyfikowano 19 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz 5 gatunków roślin i 20 gatunków zwierząt z Załącznika II. W ostoi występuje bogata fauna bezkręgowców związanych z siedliskami kserotermicznymi. Jest to miejsce lęgów wielu gatunków ptaków, zwłaszcza wodno-błotnych i ważny punkt na ich szlaku migracji.

8. Ustanowione pomniki przyrody

- **Wierzba biała** (*Salix alba*), w miejscowości Stawy, na terenie założenia parku podworskiego, na działce o nr ewid. 320, **Nr 349** w rejestrze RDOŚ w Kielcach; obwód na wysokości 1,3 m: 550 cm oraz wysokość 21,0 m. Pomnik przyjęto Uchwałą Nr III/37/94 Rady Gminy w Imielnie z dnia 19 października 1994 r. w sprawie ochrony indywidualnej obiektu przyrodniczego (bez publikatora) oraz Uchwałą Nr 4/3/94 Zarządu Gminy w Imielnie z dnia 15 listopada 1994 r. w sprawie sposobu użytkowania i ochrony pomnika we wsi Stawy (bez publikatora).
- **Lipa drobnolistna** (*Tilia cordata*), w miejscowości Stawy, na terenie założenia parku podworskiego, na działce o nr ewid. 320, **Nr 350** w rejestrze RDOŚ w Kielcach; pierśnica 86 cm; obwód na wysokości 1,3 m: 270 cm oraz wysokość: 25,0 cm. Pomnik przyjęto Uchwałą Nr III/37/94 Rady Gminy w Imielnie z dnia 19 października 1994 r. w sprawie ochrony indywidualnej obiektu przyrodniczego (bez publikatora) oraz Uchwałą Nr 4/3/94 Zarządu Gminy w Imielnie z dnia 15 listopada 1994 r. w sprawie sposobu użytkowania i ochrony pomnika we wsi Stawy (bez publikatora)
- **Kasztanowiec zwyczajny** (Kasztanowiec biały - *Aesculus hippocastanum*), w miejscowości Stawy, na terenie założenia parku podworskiego, na działce o nr ewid. 320, **Nr 859** w rejestrze RDOŚ w Kielcach, pierśnica 96 cm; obwód na wysokości 1,3 m: 302 cm oraz wysokość: 28,0 m. Pomniki przyjęto Uchwałą Nr XXI/111/08 Rady Gminy w Imielnie z dn. 30 grudnia 2008 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dn. 23.03.2009 r. Nr 61 poz. 817).
- **Lipa drobnolistna** (*Tilia cordata*) w miejscowości Mierzwin, na terenie parafii p.w. św. Piotra i Pawła w Mierzwinie, na działce o nr ewid. 180, **Nr 859** w rejestrze RDOŚ w Kielcach; pierśnica 146 cm; obwód na wysokości 1,3 m: 459 cm, wysokość: 32,0 m. Pomniki przyjęto Uchwałą Nr X/97/95 Rady Gminy w Imielnie z dnia 29 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony indywidualnej i sposobu użytkowania obiektu przyrodniczego (bez publikatora).

Inne cenne przyrodniczo obszary

Wschodnia część terenu gminy Imielno, obejmująca całe sołectwo Borszowice oraz części sołectw: Motkowice, Stawy, Imielnica, Sobowice, Bełk i Zegartowice, stanowi część Głównego

Korytarza Ekologicznego Południowo-Centralnego (KPdC), w części Korytarza Ekologicznego Doliny Nidy. Klasyfikacja korytarzy ekologicznych została przytoczona na podstawie opracowania „Projektu korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce” wykonanego przez zespół pod kierownictwem prof. Włodzimierza Jędrzejewskiego. Zasięg przestrzenny korytarzy uwzględniono na podstawie map z Geoserwisu GDOŚ.

Korytarz Południowo-Centralny (KPdC) łączy Roztocze, Puszcę Solską z Lasami Janowskimi, następnie przechodzi lasami wzdłuż doliny Wisły. Potem skręca na zachód i łukiem nad Puszcą Świętokrzyską dochodzi do Przedborskiego oraz Załęczańskiego Parku Krajobrazowego. Następnie poprzez Lasy Lublinieckie i Bory Stobrawskie idzie do Lasów Milickich, Doliny Baryczy i kończy się w Borach Dolnośląskich.

Doliny rzek i cieków, uchodzących do Nidy, stanowią wspomagające ciągi ekologiczne, które wraz z lasami tworzą, ważny nie tylko w skali gminy, ale i w układzie regionalnym, systemem powiązań przyrodniczo – ekologicznych.

2.4. Środowisko kulturowe

Jednym z komponentów współtworzących środowisko antropogeniczne są zasoby dziedzictwa kulturowego i trwałe elementy zagospodarowania przestrzennego obszaru, czy struktury przestrzennej o walorach historycznych, zabytkowych, estetycznych czy artystycznych. Zasoby dziedzictwa kulturowego stanowią istotny element tożsamości świadczący o ciągłości działalności i dorobku społeczności lokalnej.

2.4.1. Rys historyczny

Najstarszy zapis dotyczy wsi Grudziny, gdzie Kodeks Dyplomatyczny Cystersów Moglickich z roku 1236 r., wymienia Zdzisława z Grudziny jako świadka w sporach o prebendy. W roku 1243 r. wspomniany Zdzisław był stolnikiem krakowskim z rodu Kuropatwów pieczętujący się herbem Szreniawa. Do rodu Kuropatwów wieś należy do schyłku XV wieku, potem przechodzi do Dembińskich herbu Rawicz.

Wzmianka o wsi Belk zapisana była w „Słowniku Geograficznym Królestwa Polskiego T.XV cz.1 Abablewo – Januszowo”. Opisana była jako wieś z rodowodem w XIV w., w dokumentach z roku 1356 nazywana „*Belchecz*”, a w 1581r. „*Belk*”. Była to wieś i folwark w powiecie jędrzejowski, w gminie Mierzwin, parafii Grudziny, oddalona o 4 wiorsty od Jędrzejowa. Według „Kodeksu Małopolskiego,I” w roku 1356 Klemens, dziedzic Sopichowa, sprzedaje Andrzejowi z Wawrowic wieś „*Belchecz** (*Belczek*) w ziemi sandomierskiej.

W 1389 roku Przybek Kuropatwa herbu Szreniawa zamienił swoje wsie z Opatem Łysogórskim. Wymianie uległy wsie Przybka Kuropatwa: Rzepin, Rzepinek, Żerniki i Zegrze na wsie Opata Łysogórskiego: Zborów i Opatkowice. W rękach Kuropatwów Opatkowice były prawie 200 lat.

Następnie wieś Opatkowice przeszły w ręce Rawiczów Dembińskich.

Z 1391 roku pochodzi wzmianka o istnieniu wsi Motkowice, stąd pochodził Mikołaj z Motkowic, który wymieniany był w różnych przywilejach. Opisywał to K.D. Małopolski. W dalszych latach wymieniani również byli bracia z Motkowic – Stanko, Mirogniew i Mikołaj.

Nazwa wsi Dzierzyn pochodzi od nazwy osobowej Dzierża, w źródłach historycznych. Dzierzyn był notowany od roku 1410.

Według Jana Długosza w XV w. wieś Imielno było własnością rodu Różyców. Jan Długosz również w XV w. wymieniał, że dziedzicem Motkowic był Jan Róża. Wspominał, że były tu łany kmiece, karczma i zagrodnicy.

Według opisu Jana Długosza kościół parafialny istniał tu już w połowie XV w. Według L.B (spisu uposażeń, dóbr i przywilejów kościelnych) Długosza w zakrystii kościoła w Mierzwinie znajdował się kielich darowany w roku 1645 kościołowi w Grudzynach, przez Jana z Soley Soleckiego. To w Grudzynach był pierwotny kościół parafialny parafii Mierzwin. Parafia Grudzyny dekanatu jędrzejowskiego liczyła 1897 dusz.

W połowie XV dziedzicem we wsi Dalechowy był Korzeński herbu Strzemię. Dziesięcinę pobierał pleban w Imielnie.

W XV wieku Jan Długosz wymienia, że dziedzicem Motkowic był Jan Róża. Na terenie wsi znajdowały się łany kmiece, karczma i zagrodnicy.

W połowie XV w. dziedzicem wsi Dzierzyn był Stanisław, herbu Róża. Według Jana Długosza łany kmiece oddawały dziesięcinę misjonarzom w Imielnie.

W XV wieku wieś Stawy stanowiła własność Mokrskich herbu Różyc (byli jej właścicielami także w XIV wieku). Według Jana Długosza wieś miała łany kmiece, z których dziesięcinę snopową i konopną płacono misjonarzom w Imielnie.

W 1544 roku synowie Stanisława sędziego grodzkiego chęcińskiego: Andrzej, Mikołaj i Sebastian podzielili się dobrami ojczystymi i macierzystymi, rozdzielając między siebie: Grodzine, Opatkowice, Mierzwin, Dembiane i Białoszyce.

W XVI wieku Piekosiński, wymienia jako właściciela Motkowic Zygmunta Jarockiego h. Rawa z Jaroszyna, który miał jednocześnie dział w Imielnie. Był on synem Stanisława kasztelana zawichostowskiego. W 1581r. był właścicielem Motkowic i wiodł procesy z Duninami z Borszowic.

W 1624 roku wieś Grudzyny przechodzi do Oraczewskich.

W 1681 roku wieś kościelna „Grudzina” miała w dwóch działach: Oraczowskiego i Kmity, 13 łanów kmiecych, 6 zagrodników bez roli, 1 czynszownika 8 komorników z bydłem i 9 komorników bez bydła. Informacje te zostały zawarte w „Słowniku Geograficznym Królestwa Polskiego”.

Od 1689 roku właścicielem Opatkowic był Stanisław Oraczewski i Dolscy, którzy nabyli te dobra od potomków Dembińskich. W tym samym roku od Dolskich, Opatkowice kupił Andrzej Rawicz Dembiński, który był porucznikiem pancernym w 1702 r. oraz pułkownikiem królewskim w 1703 r.

W wieku XVII Motkowice zostały sprzedane przez synów Zygmunta Jarockiego i przynależały do Ściborów Chełmskich. W 1692 roku właścicielem Motkowic był Andrzej Ścibor Chełmski, podstoli sandomierski i pułkownik wojsk koronnych.

W 1714 roku właścicielami Opatkowic byli Wojciech Struś, chorąży wieluński i Anna z Otwinowskich. Następnie wieś należała do Tęgoborskich. Po nich zaś w 1764 roku właścicielem był Szymon Malczewski. Kilkakrotnie jeszcze następowała zmiana właścicieli wsi, spowodowana drogą sukcesji lub sprzedażą.

W roku 1777 Bełk zmienił właściciela. Bełk powędrował w ręce Szymona Malczewskiego herbu Tarnawa, lecz w 1801 r. następuje zmiana w aktach ziemskich. Właścicielami ponownie zostali Oraczewscy: Antonina z Oraczewskich Klimaszewska i Ludwika z Oraczewskich Jasińska.

W XVIII w. Motkowice przeszły w ręce zamożnej rodziny Zadorów z Brzezia Lanckorońskich. Wraz z Motkowicami przeszły w ich posiadanie: Kije i Kliszów. Prócz tego posiadali w okolicy Klucz Wodzisławski. Lanckorońscy po spaleniu się pałacu w Brzeziu tu mieli swoją rezydencję.

W wieku XVIII wieś Stawy przechodzi do rodziny Łubieńskich herbu Pomian. Właścicielem jest kasztelan sandomierski Bogusław hrabia Łubieński. Zespała on swoje dobra w jedną posiadłość, wcielając do niej dobra Stawy i Goznię. Powstaje w ten sposób dominium Imielno o obszarze przekraczającym 9000 mórg, sięgające od granic dóbr Mnichowa do wsi Stawów i Sobowic.

W początkach XIX w. Bełk rozparcelowano.

W 1827 roku, według spisu miast, wsi i osad Królestwa Polskiego, we wsi Bełk było 21 domów i 121 mieszkańców, wieś Grudzyny liczyła 15 domów i 85 mieszkańców. Folwark Grudzyny z attynecją „Regałów” i „Kępiołka”, posiadał rozległość 783 mórg, posiadał 3 budynki murowane oraz 5 budynków drewnianych. Wieś folwarczna Grudzyny posiadała 18 osad z gruntem mórg 81. Wieś Działyń liczyła 13 domów i 111 mieszkańców. Wieś Jakubów była wsią prywatną w parafii Imielno, która liczyła 28 domów i 247 mieszkańców. Jan Długosz wspomina tę wieś jako dziedzictwo Różyców.

W 1835 roku, za udział w powstaniu listopadowym Wilhelma i Seweryna Malczewskich, rząd rosyjski skonfiskował część Bełku, a ich samych wydalono z kraju.

W 1836 roku, Wojciech i Józefa z Majewskich, Brzescy kupili 1/10 części Bełku od I. Błęszyńskiej, a skonfiskowane części Malczewskich nabyli od rządu rosyjskiego w 1838 roku.

W 1843 roku Wolfgang i Józefa z Brzeskich Derychowic kupują na licytacji połowę Bełku.

W 1852 roku miała miejsce konfiskata Grudzyn, spowodowane to było udziałem w powstaniu Stanisława Szamoty, ówczesnego właściciela.

W 1855 roku wieś Grudzyny została odkupiona na licytacji przez, żonę Stanisława Szamoty, Teodozję z Gołuchowskich. Tego samego roku sprzedała ona wieś Eulegiuszowi Zakrzewskiemu.

Okolo 1855 roku został zbudowany dwór we wsi Opatkowice Murowane. Był to dwór o cechach klasycystycznych, parterowy, z gankiem wspartym na kolumnach. Właścicielem dworu był

m.in. Erazm Rola Różycki, przywódca obozu „białych” podczas powstania styczniowego. Zmarł w Opatkowicach Murowanych w 1893 r.

W roku 1858 Opatkowice nabył Antoni Laskowski wraz z żoną Karoliną Różycką. Po bezpotomnej śmierci Antoniego Laskowskiego jego udziały kupuje Erazm Różycki ojciec wspomnianej Karoliny. Wieś pozostaje we własności Różyckich do lat 30. XX wieku.

W 1859 roku wieś Grudzyny nabywa Nestor Koszutski.

W 1863 w Zegartowicach urodził się Stanisław Radziejowski, polski malarz.

W dniu 5 grudnia 1863 r., w czasie trwania powstania styczniowego, w lasach niedaleko wsi Mierzwin doszło do bitwy. III Oddział Krakowski majora Karola Kality „Rębajły” (I Pułk Stopnicki), liczący 120 żołnierzy piechoty i 14 jazdy stoczył zwycięską bitwę z Moskalami w sile 2 rot piechoty i 100 Kozaków. Doszło też do bitw 6.02.1864 r. pod Jakubowem oraz 19.03.1864 r. pod Imielnem.

W 1866 roku Józefa Derychowa nabyła od swojej matki (Józefy Brzeskiej) pozostałą część Bełku.

W 1872 roku wieś Opatkowice Murowane posiadała 26 domów i 162 mieszkańców.

W 1872 roku rozległość gruntów wsi Opatkowice Murowane wynosiła 1129 mórg - gruntów ornych 587, łąk 8 mórg, lasu 486 mórg, nieużytków 48. Wieś liczyła 5 budynków murowanych oraz 6 budynków wykonanych z drzewa. Wieś Opatkowice posiadała 34 osad i 201 mórg gruntu.

W roku 1874 wieś Bełk przechodzi w posiadanie Brygidy Wieliczko, zaś w r. 1882 Bełk kupuje Ignacy Gogolewski.

Według „Słownika geograficznego Królestwa Polskiego” z roku 1882 roku, dobra Jakubów składały się z folwarków Jakubów i Dąbrowa, a także wsi Jakubów, posiadały rozległość 1263 morgi. Wieś Jakubów posiadała wówczas osad 63, z gruntem mórg 214. W 1888 roku nabywa wieś Michał Goldhar, który sprzedaje Bełk w roku 1899 r. Wojciechowi Majewiczowi. Według danych z roku 1888 ówczesny Bełk posiadał 1037 morgów i 238 przętów, do tego folwark Kwasków liczący 74 mórg i 17 przętów oraz folwark Czechów.

W XIX wieku Motkowice posiadały: gorzelnię, destylarnię, cegielnię, tartak, pokłady toru i trzy młyny wodne. Składały się z folwarków: Motkowice, Borszowice, Podlas, Siekiera, Antoniów, Karolówka, Osada Młyn, Brzeźnica, Wanat z tartakiem i Podbrzędzie i osad karczemych o ogólnej rozległości 2333 mórg. Wieś Motkowice liczyła 102 osady. W XIX wieku Motkowice opisane były jako wieś nad Nidą, w powiecie jędrzejewskim, gminie Mierzwin, parafii Imielno. Leżąca przy drodze z Imielna do Kijów. Mająca szkołę początkową.

W wieku XIX Grudzyny opisano jako, wieś i folwark w powiecie jędrzejewskim, gminie Mierzwin, parafii własnej. W latach 30. XX wieku właścicielami ośrodka dworskiego znajdującego się w Grudzynach była rodzina Zubrzyckich.

Od 3 marca do 11 maja 1915 r., trwały pozycyjne walki frontowe I Brygady Piłsudskiego na linii Chojny k. Imielnicy – ujście Mierzawy k. Pawłowic. Nadnidziański front podzielony był na dwa odcinki: północny odcinek frontu brygady z dowództwem w Imielnicy i posterunkiem w Sobowicach,

południowy odcinek frontu z dowództwem w Turze Dolnym. Odwoły odcinków były rozmieszczone w Imielnicy i Turze, odwoły Brygady w Mierzwinie i sąsiedztwie. Komenda I Brygady, z Komendantem Józefem Piłsudskim na czele, miała siedzibę w Grudzynach (przejęciowo w Opatkowicach Murowanych). Batalion rezerwowy stacjonował w Opatkowicach Murowanych). Batalion rezerwowy stacjonował w Opatkowicach Drewnianych. Przez cały okres walk pozycyjnych odnotowano niewielkie straty po obu stronach frontu.

W styczniu 1945 roku na modrzewiowy dwór w Motkowicach, zbudowany przez Lanckorońskich pod koniec XVIII wieku (prawdopodobnie 1777r.), spadł niemiecki bombowiec. Budynek spłonął. Wraz z budynkiem dworu spłonął prawdopodobnie stół, przy którym miał w lipcu 1702 roku biesiadować ze swoją żoną król szwedzki Karol XII, po zwycięskiej bitwie nad wojskami saskimi i polskimi pod pobliskim Kliszowem. Według innej wersji opowieści przy tym stole Szwedzi naradzali się przed bitwą.

Ważniejszymi bitwami partyzanckimi II wojny, były bitwy pod Umianowicami, pod Jakubowem (BCh październik 1943 r.)

W czasie II wojny światowej obszar gminy stanowił przejęciowo pogranicze partyzanckiej „II Republiki Pińczowskiej” z okresu VII/VIII 1944 r. (wyzwolonej przez AK, BCh i AL.) – i był kontrolowany głównie przez BCh.

W czasie okupacji hitlerowskiej w majątku Górskich znalazła schronienie m.in. Danuta Bytnar, siostra Janka „Rudego”, bohaterskiego harcerza Szarych Szeregów i żołnierza Kedywu AK, który zmarł w kilka dni po odbiciu z rąk Niemców w słynnej akcji pod Arsenalem. Poszukiwana przez gestapo w Warszawie, z fałszywymi dokumentami na nazwisko Barbary Barańskiej przyjechała do Motkowic w maju 1943 roku, oficjalnie pracowała jako ogrodniczka, była też wywiadowcą i łączniczką AK.

W 1968 roku przeprowadzono badania archeologiczne w sołectwie Stawy. Doprowadziły one do odkrycia wczesnośredniowiecznego kompleksu osadniczo-obronnego. Są to pozostałości grodu z 1. poł. XI w., który istniał do połowy XII w. Powstał na miejscu starszej osady zamieszkałej w IX – X w. Odkryto ślady obróbki kości, wytopu żelaza, dobrze rozwiniętej budowli i myślistwa.

1 października 2009 r., podczas prac związanych z budową gazociągu, na granicy Opatkowic Drewnianych i Opatkowic Murowanych, natrafiono na ślady osady celtyckiej z I w. p.n.e. Wśród znalezisk jest m.in. grób popielnicowy sprzed około 4,5 tys. lat czy młodsze o ok. 500 lat pozostałości domostwa kultury mierzanowickiej.

2.4.2. Obiekty i zespoły środowiska kulturowego

Zasoby pradziejowego dziedzictwa kulturowego na terenie gminy Imielno stanowią **stanowiska archeologiczne**, z których najcenniejsze obiekty archeologiczne zostały wpisane do rejestru zabytków archeologicznych województwa świętokrzyskiego.

Tabela 4. Obiekty archeologiczne na terenie gminy Imielno, wpisane do rejestru zabytków archeologicznych woj. świętokrzyskiego

Obszar AZP/ Nr str.	Miejscowość	Określenie obiektu	Nr Rejestru	Data wpisu (ostatniej decyzji)
91-61/3	Motkowice	Osada z okresu wpływów rzymskich	705 A	07.03.1972
91-61/7	Stawy	Osada wczesnośredniowieczna	C27	28.06.2018
91-61/5 91-62/8	Stawy	Rezerwat archeologiczny, „STAWY”, grodzisko wczesnośredniowieczne	C5	28.08.2014

Na załącznikach graficznych do studium, obiekty archeologiczne, wpisane do rejestru zabytków archeologicznych, zostały przedstawione kolorem amarantowym.

Osada z okresu wpływów rzymskich i wczesnego średniowieczna, wpisana do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Kielcach L.dz.KL.Va-680/705/72 z dnia 7 marca 1972 r., pod Nr 705 Dział A.

Osada z okresu wpływów rzymskich i wczesnego średniowieczna – stanowisko 1 – położona jest na terenie sołectwa Motkowice, na terenie dawnej Spółdzielni Produkcyjnej. Działki są częściowo zabudowane i niszczone przez wkopy gospodarcze. Jest ważnym obiektem archeologicznym, przedstawia dużą wartość dla badań nad najdawniejszymi dziejami naszego kraju i podlega ochronie prawnej.

Osada wczesnośredniowieczna, wpisana do rejestru zabytków decyzją Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków znak: ZATiRA.RA.5134.129.2.2018 pod Nr Rejestru C.27 z czerwca 2018 r. (pierwszy wpis do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Kielcach L.dz..KL.Va-680/703/72 z dnia 7 marca 1972 r., pod Nr 703 Dział A.).

Osada wczesnośredniowieczna – stanowisko 2 – położona jest na terenie sołectwa Stawy, tuż przy granicy z sołectwem Motkowice, na terenie nazywanym „Mieczne” Jest ważnym obiektem archeologicznym, przedstawia dużą wartość dla badań nad najdawniejszymi dziejami naszego kraju i podlega ochronie prawnej. Teren jest użytkowany rolniczo.

Rezerwat archeologiczny chroniący grodzisko wczesnośredniowieczne, Rezerwat Archeologiczny „STAWY” wpisany do rejestru zabytków decyzją Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków znak IA.5132.5.2014 pod Nr Rejestru C.5 z dnia 28 sierpnia 2014 r. (pierwszy wpis do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Kielcach L.dz.KL.IVa-2/1/524/68 z dnia 27 marca 1971 r. pod Nr 524 Dział A).

Grodzisko, obejmuje wyjątkowo cenny kompleks osadniczo – obronny pochodzący z epoki plemiennnej i wczesnopaństwowej (IX-XII w.). Stanowi pozostałość po kamiennej osadzie obronnej.

Osada okolona była pierścieniami fos i wałów; należała do systemu obrony pogranicza ziem piastowskich. Grodzisko zlokalizowane zostało na wyspie, w dawnych rozwidleniach Nidy. Grodzisko jest częścią dziedzictwa kulturowego trwale wpisanego w krajobraz. Teren jest użytkowany rolniczo.

Rezerwat archeologiczny położony jest na terenie gruntów należących do sołectwa Motkowice i Stawy w gminie Imielno oraz gruntów należących do sołectwa Umianowice gmina Kije. Samo grodzisko zlokalizowane jest w sołectwie Stawy w gminie Imielno.

Oprócz obiektów archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków, na terenie gminy Imielno znajdują się liczne **stanowiska archeologiczne**, wpisane do ewidencji zabytków, znane z badań Archeologicznego Zdjęcia Polski (AZP), rozpoznania powierzchniowego, danych bibliograficznych i archiwalnych. Stanowiska archeologiczne stanowią pozostałości śladów osadniczych, osad, cmentarzysk. W granicach opracowania, najliczniejsze stanowiska archeologiczne spotykamy w granicy sołectw: Sobowice, Bełk, Borszowice, Motkowice, Stawy, Imielnica, Opatkowice Murowane, Opatkowice Drewniane, Opatkowice Pojałowskie, Grudziny, Zegartowice. Mniej liczne są stanowiska archeologiczne w sołectwach: Imielno, Dalechowy, Mierzwin.

Na załącznikach graficznych do studium, stanowiska archeologiczne, wpisane do ewidencji zabytków zostały przedstawione kolorem czarnym.

Wszelka działalność inwestycyjna w obrębie obiektów archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków jak i w granicach pozostałych stanowisk archeologicznych, ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków, podlega uzgodnieniu ze Świętokrzyskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków i jest podporządkowana ŚWKZ. Przypadkowe znaleziska, mające cechy zabytku archeologicznego, zgodnie z ustawą z dnia z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, wymagają zabezpieczenia i powiadomienia organów samorządowych i Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Kielcach.

W granicach gminy Imielno znajduje się szereg **zabytkowych obiektów architektury i budownictwa** stanowiących pozostałości historycznie ukształtowanej zabudowy, posiadającej cenne walory kompozycyjno – przestrzenne i architektoniczne. Część z nich została wpisana w całości lub w części do rejestru zabytków. Obiekty te podlegają bezwzględnej ochronie w zakresie określonym w poszczególnych decyzjach dotyczących wpisu.

W tekście studium, **czcionką pogrubioną** wyróżniono obiekty wpisane do rejestru zabytków nieruchomych województwa świętokrzyskiego oraz ich aktualny numer w rejestrze, a na rysunkach studium, obiekty te, zaznaczono kolorem amarantowym. Czcionką zwykłą wypisano obiekty ujęte w ewidencji zabytków, a na rysunku studium, obiekty te, zaznaczono kolorem czarnym.

Oprócz nieruchomych obiektów zabytkowych w świątyniach znajdują się również. ruchome dobra kultury stanowiące wystrój i wyposażenie kościołów.

Jędrzejowska Kolej Dojazdowa: **Rejestr: 11/85/1 i 3 z 20.02.1995 r.**
odcinek kolei wąskotorowej w obrębie terytorium gminy Imielno, ze wszystkimi torami, rozjazdami i przepustami, przebiegająca przez teren sołectw: Jakubów, Wygoda, Motkowice (wraz ze stacją kolejową), Stawy, odcinek o dł. 7,5 km; budowana ok. 1915 r. przez wojska austriackie.

Grudzyń

Zespół dworsko – parkowy: **Rejestr: 88/1 – 2 z 02.06.2008 r.**
1. Dwór, ob. mieszkania nauczycieli, mur., 2 ćw. XIX w., remont. **Rejestr: 88/1 z 02.06.2008 r.**
2. Park, k. XIX w.. **Rejestr: 88/2 z 02.06.2008 r.**

Imielno

Zespół kościoła parafialnego pw. św. Mikołaja: **Rejestr: 89/1 – 2 z 02.06.2008 r.**
1. Kościół parafialny pw. św. Mikołaja, mur., 1 poł. XIII w., przebud. 2 poł. XV w., przebud. z dobud. zakrystii i kaplic pd. i pn. XVII w., restaur. po zawaleniu wsch. ściany prezbiterium 1913 r. i 1951 – 1954 r., **Rejestr: 89/1 z 02.06.2008 r.**
2. Dzwonnica, mur., ok. 1850, **Rejestr: 89/2 z 02.06.2008 r.**
– cmentarz przykościelny
– ogrodzenie z bramką i schodami, mur., ok. 1850 r.
– plebania, mur., ok. 1906 r.
oraz
– cmentarz paraf. rzym.- kat., 1 poł. XX w.
– kaplica cmentarna, mur., k. XIX w.
– dawna karczma, ob. dom mieszkalny, ul. Kościelna 3 – róg ul. Głównej, mur., XVIII w.(?)

Mierzwin

Zespół kościoła parafialnego pw. św. Piotra i Pawła
– **Kościół parafialny pw. św. Piotra i Pawła, mur., 2 ćw. XVI w. (1544 ?), dobud. kaplicy 1612 r. i przybudówki od pd. 1888 r., remont.,** **Rejestr: 90 z 02.06.2008 r.**
– dzwonnica, drewn., 2 poł. XVIII w.,
– cmentarz przykościelny
– ogrodzenie z bramą, mur. – żel., 4 ćw. XIX w.,
– plebania, mur., 1897.
oraz
– cmentarz parafialny rzym.- kat., 1 poł. XIX w.

Motkowice

Zespół parkowo - folwarczny **Rejestr: 91/1 – 8 z 02.06.2008 r.**
1. Pozostałość bramy parkowej **Rejestr: 91/1 z 02.06.2008 r.**
2. Pozostałość parku **Rejestr: 91/2 z 02.06.2008 r.**

3. Dwie bramy na dziedziniec gospodarczy	Rejestr: 91/3 z 02.06.2008 r.
4. Spichlerz	Rejestr: 91/4 z 02.06.2008 r.
5. Magazyn	Rejestr: 91/5 z 02.06.2008 r.
6. Ruina stajni	Rejestr: 91/6 z 02.06.2008 r.
7. Ruina stodoły	Rejestr: 91/7 z 02.06.2008 r.
8. Stodoła	Rejestr: 91/8 z 02.06.2008 r.
– czworak, ob. dom mieszkalny, mur., 2 poł. XIX w.,	
– gorzelnia, mur., 1 poł. XIX w. (?), rozbud. XIX/XX w. (przy zespole folwarcznym)	
Cmentarz wojenny 1914 – 1915 r. (z I wojny światowej)	Rejestr: 92 z 02.06.2008 r.

Opatkowice Drewniane

- kapliczka Matki Boskiej, mur., ok, 1919 r.

Opatkowice Murowane

Zespół dworsko – parkowy:

1. Dwór, mur., XIX w., przeb.l.50 XX w. i 2011 -2013 r.	Rejestr: 93/1 – 2 z 02.06.2008 r.
2. Park, k. XIX w.	Rejestr: 93/1 z 02.06.2008 r.
– obora w zagrodzie nr 24, mur., XIX/XX w.	Rejestr: 93/2 z 02.06.2008 r.
– spichlerz, wł. GS, mur., k. XIX w.	

Stawy

Zespół dworski:

- dwór, mur., 2 poł XIX, cz. rozebrany 1980, odbud. w dawnej formie 1990 – 1993,
- park XVIII, przekształcony 2 poł. XIX, cz. zniszcz. 1946 r. Rejestr: 94 z 02.06.2008 r.

Wymienione obiekt podlegają ochronie konserwatorskiej w rozumieniu art. 6 ust.1 pkt. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2020r., poz. 282, z późn. zm.). Wszelkie prace podejmowane przy obiekcie i w jego otoczeniu ekspozycyjnym, wymagają uzgodnienia ze Świętokrzyskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Kielcach.

Została opracowana i przyjęta Zarządzeniem Nr 24.2020 Wójta Gminy Imielno z dnia 23 kwietnia 2020 r. „Gminna ewidencja zabytków Gminy Imielno”, która zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, stanowi podstawę do sporządzania kompleksowego programu opieki nad zabytkami występującymi na terenie gminy.

Ponadto Gmina opracowała „Plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych dla Gminy Imielno”, który został pozytywnie uzgodniony przez Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Kielcach Postanowieniem z dnia 28 maja 2020 r., znak: OC.5122.46.2020.

Na terenie gminy znajdują się liczne kapliczki, figury i krzyże przydrożne. Szczególnie charakterystyczne dla tego rejonu są kamienne figury. Ich rodowód może sięgać nawet XVI w. Stanowią one przykład rzemiosła ludowego. Współcześnie mieszkańcy również chętnie stawiają w pobliżu swoich domów figury święte i krzyże. Wszystkie te symbole wiary, bez względu na okres powstania, powinny zostać chronione zarówno, jako wartość kulturowa jak i charakterystyczny element polskiej wsi.

Szczególnie wartościowymi zabytkami, położonymi na terenie gminy Imielno, są kościoły w Imielnie i Mierzwinie. Kościół parafialny p.w. św. Mikołaja w Imielnie, położony jest w zachodniej części miejscowości. Kościół murowany z kamienia, sklepiony, ma kształt krzyża. Styl pierwotnie romański, z elementami gotyckimi i renesansowym, powstał ok. XV w. Cztery filary dzielą świątynię na trzy nawy. Od strony północnej zachowały się zamurowane romańskie okienka. Jego istotnym uzupełnieniem jest XVIII w. dzwonnica, i zbudowana na początku XX w. plebania w charakterze dworskim. Posiada wnętrze o wystroju barokowo-rokokowym.

Kościół parafialny p.w. Piotra i Pawła w Mierzwinie, powstał na przełomie XV/XVI w. Zbudowany jest z kamienia i cegły. Kościół ma kształt krzyża z bocznymi kaplicami z 1612 i 1888 r. Jest sklepiony, posiada gwiazdowe ożebrowanie. Chór barokowy, wsparty na dwóch słupach. Wystrój wnętrza jest barokowo-rokokowy.

Ciekawe są również zespoły dworsko – parkowe i parkowo- folwarczne, powstałe na przełomie XVIII/XIX w., na terenie których zachowała się część zabudowań dworskich, pofolwarcznych oraz otaczających je parków.

Na terenie gminy znajdują się dwa cmentarze wojskowe, z których cmentarz w Motkowicach został wpisany do rejestru zabytków. Znajdują się na nim 26 mogiły, w których spoczywa 34 żołnierzy armii austro – węgierskiej i 4 żołnierze armii rosyjskiej polegli głównie w 1915 r. Na cmentarzu parafialnym w Mierzwinie wydzielona została część cmentarza wojskowego, gdzie znajdują się groby żołnierzy, I Brygady J. Piłsudskiego, armii austro – węgierskiej i rosyjskiej z 1915 r. Opieką została otoczona mogiła 10 ofiar egzekucji z 1943 r. w Motkowicach.

Unikatowy zabytek stanowi Jędrzejowska Kolej Dojazdowa wpisana do Rejestru Dóbr Kultury stanowi unikatowy zabytek techniki z okresu I wojny światowej. Zbudowana została przez żołnierzy austriackich w 1915 r., jako kolej wąskotorowa łącząca Jędrzejów z Wiślicą. Jest jedną z niewielu jeszcze funkcjonujących w Polsce kolei wąskotorowych. Obecnie czynny jest odcinek od stacji Jędrzejów do stacji Pińczów (ok. 31 km), wykorzystywany, jako atrakcja turystyczna „Ciuchcia – Ekspres Ponidzia”. Na terenie gminy Imielno znajduje się stacja kolejki w Motkowicach.

Na terenie gminy znajdują się również **Miejsca Pamięci**, tworzą je:

1. Pojedynczy grób z wysokim drewnianym krzyżem powstały w 1944r. w lesie w okolicach wsi Motkowice, usytuowany ok. 20 m od drogi Motkowice – Jędrzejów w pobliżu przystanku autobusowego Wygoda.

2. Grób zbiorowy położony w południowo – wschodniej części cmentarza wyznaniowego w Imielnie. Mogiła to kamienny grobowiec rodzinny z dwiema kolumnami i krzyżem „Polonia Restituta”. Mogiła powstała w okresie II wojny światowej. Na grobowcu widnieje napis:

*„Ks. Proboszcz Tomasz Zadebski
Poległ na polu chwały
Jako partyzant w 1943 r. ”*

3. Tablica upamiętniająca poświęcona Erazmowi Różyckiemu, powstańcowi 1830/31 r., działaczowi społeczno-gospodarczemu, byłemu przywódcy obozu „białych” w Kielcach oraz byłego dowódcy słynnego Szwadronu Krakusów – umieszczona wewnątrz kościoła parafialnego w Mierzwie.
4. Tablica upamiętniająca bitwę pod Mierzwinem w 1863 r. pomiędzy wojskami polskimi, dowodzonymi przez Karola Kalotę Rębajło a wojskami rosyjskimi – umieszczona na budynku Zespołu Placówek Oświatowych w Mierzwinie.
5. Pomnik pamięci z tablicą upamiętniającą 100 rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości w miejscowości Imielno. Na tablicy widnieje napis:

*„W 100 ROCZNICĘ
ODZYSKANIA PRZEZ POLSKĘ NIEPODLEGŁOŚCI
KU WIECZNEJ PAMIĘCI
BOHATERÓW
KTÓRZY ODDALI ŻYCIE
ZA WOLNĄ OJCZYZNĘ
WDZIĘCZNE SPOŁECZEŃSTWO
GMINA IMIELNO
A.D.2018 R. ”*

O kulturze regionu świadczą też legendy i podania, zachowane w świadomości społeczności Imielna, zawartych w historycznym piśmiennictwie. Warto tu wymienić np. legendę o Matce Boskiej na węzach: „Podczas pielgrzymki naukowej po Jędrzejowskim w 1922 r. idąc pieszo z Imielna do stacji, w pośrodku wsi Stawki oglądałem figurę niepokalanego Poczęcia Matki Bożej. Na postumencie z datą 1769, wyobrażony jakby skręcony bałwan wody, na nim zaś glob z symbolicznym wężem – zaś na szczycie Matka Boża.

Pospolicie nazywają tę figur „Matka Boska na węzach”. Opowiadają, że przed laty w tutejszej wsi naległo się dużo węzów; gady nie dały ludziom ani zwierzętom spokoju - wszędy tego było pełno. Wszelkie sposoby wytępienia szkaradztwa były bezowocne. Gdy się ludzie uciekli o pomoc do Boga, po pewnym czasie zjawił się we wsi jakiś człowiek i pyta co tu słychać. Odpowiadają, że źle, bo oto gadzina nie daje nam spokoju i wszędy się wkręci. No to wam pomogę, rzekł pielgrzym ... kopcie dół...Kopią. A gdy już wybrali nieznanomy zaczął coś odmawiać i gwizdać! Aż tu pełnie mnóstwo gadów do tego dołu ...aż tam się roi... Ale jeszcze nie wszystkie tu są zauważył pielgrzym i znowu odmawia i gwizda. Wtem pełnie duży wąż z koroną na łbie... a był to król węzów.. gdy i ten wpadł w dół, pielgrzym kazał gadów zasypać.. Na tem miejscu postawili figurą „Matki Boskiej na węzach”.”

/wypis z Monografii ziemi kieleckiej znajdującej się w Imielnie/

2.5. Rolnictwo

2.5.1. Rolnictwo gminy na tle województwa – zewnętrzne uwarunkowania rozwoju

Rolnictwo jest podstawową formą gospodarowania oraz źródłem dochodów mieszkańców gminy Imielno. Obszar gminy, w planie zagospodarowania przestrzennego województwa, zaliczany jest do obszarów o największym potencjale rolniczym, skupiającym gminy o najwyższej przydatności rolniczej gleb, dającym możliwości wszechstronnego rozwoju rolnictwa, a głównym zadaniem polityki przestrzennej na tych obszarach, jest tworzenie warunków terenowych do wzrostu efektywności gospodarowania w rolnictwie z jednoczesną ekologizacją produkcji rolniczej oraz ograniczeniem negatywnych zjawisk w środowisku rolniczym.

Jednocześnie w Planie województwa gmina Imielno została zakwalifikowana do obszaru problemowego o relatywnie słabo wykorzystanym potencjale rolnictwa w odniesieniu do bardzo dobrych warunków glebowych, co świadczy o niewykorzystanych możliwościach rozwojowych rolnictwa w gminie.

W gminie Imielno, przeciętny wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej określany jest na 66 – 72,5 pkt, co jest bliskie średniej wartości dla województwa świętokrzyskiego wynoszącej 69,3 pkt. Wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej określany jest przez Instytut Upraw Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach (IUNG Puławy) w skali od 0 pkt. do 120,0 pkt. Na wielkość tego wskaźnika mają wpływ jakość i przydatność rolnicza gleb, agroklimat, rzeźba terenu i stosunki wodne gleb.

Średnia powierzchnia użytków rolnych w gminie Imielno, według Powszechnego Spisu Rolnego 2010 r., wynosiła 7,03 ha, w powiecie jędrzejowskim wynosiła 5,85 ha, a w województwie 3,88 ha. Łączna powierzchnia użytków rolnych w gminie Imielno, w 2010 r., wyniosła 6384 ha. Wartość ta wzrosła o 237 ha w porównaniu do Powszechnego Spisu Rolnego 2002.

Według danych z GUS 2017r. 57,3 % aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Imielno pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo). Produkcja roślinna w gminie nastawiona jest na zapotrzebowanie własnych gospodarstw, rynku lokalnego gminy oraz aglomeracji miejskich. W produkcji rolniczej gmina na tle województwa wypada średnio. Głównymi kierunkami rolnictwa w gminie są: uprawa zbóż, hodowle trzody chlewnej, chów drobiu (kurczaki, indyki). Warzywnictwo i sadownictwo spełniające w regionie świętokrzyskim ważną rolę gospodarczą, w gminie odgrywa niewielką rolę. Wśród zewnętrznych uwarunkowań rozwoju podstawową szansę intensyfikacji rolnictwa (zwłaszcza w okresie perspektywicznym), stwarza położenie gminy w sąsiedztwie chłonnego rynku zbytu, jakim są miasta aglomeracji kieleckiej i powiatu jędrzejowskiego. Ważnym atutem gminy są przy tym dogodne powiązanie komunikacyjne z sąsiednimi ośrodkami gminnymi i powiatami, w tym m.in. z drogą krajową 78. Głównym ograniczeniem zewnętrznym jest utrzymująca się od dłuższego czasu niekorzystna w tym dziale

gospodarki, sytuacja ekonomiczna powodująca ubożenie ludności wiejskiej oraz zmniejszanie zdolności inwestycyjnej lokalnych podmiotów gospodarczych. W chwili obecnej kierunki rozwoju tej funkcji określają standardy Unii Europejskiej.

2.5.2. Warunki przyrodniczo – glebowe

Na terenie gminy Imielno występują trzy podstawowe typy genetyczne gleb: rędziny, gleby brunatne i mady. W mniejszych obszarach występują gleby biellicowe, czarne ziemie i gleb płowe. Z obszarami podmokłymi i dolinami rzek powiązane są torfy niskie, mursze oraz gleby mułowo – torfowe.

Na obszarze gminy Imielno występuje średnie zróżnicowanie przydatności rolniczej gleb. Występujące grunty orne zaliczane są do poniższych kompleksów rolniczej przydatności:

- **pszenny dobry** oraz **pszenny wadliwy** – kompleksy te występują w większości w zachodniej części gminy. Największe płaty tego kompleksu położone są w sołectwach: Kawęczyn, Opatkowice Cysterskie, Opatkowice Drewniane, Opatkowice Pojałowskie, Karczunek, Dalechowy, Dzierszyn oraz Mierzwin;
- **żytni bardzo dobry (pszenno-żytni)** – kompleks ten występuje w sołectwach: Opatkowice Murowane, Dzierszyn, Helenówka, Imielno oraz Imielnica;
- **żytni dobry** – kompleksy zajmują niewielkie obszary w sołectwach: Grudzyń, Helenówka, Imielnica, Bełk, Sobowice i Jakubów;
- **żytni słaby** – nie tworzą większych, zwartych powierzchni, znajdują się na terenie większości sołectw w gminie, nie występuje jedynie w sołectwach Karczunek oraz Rajchotka;
- **żytni najslabszy (żytnio – lubinowy)** – większość kompleksu znajduje się w południowej i wschodniej części gminy w sołectwach: Zegartowice, Bełk, Sobowice, Imielnica, Imielno, Stawy, Wygoda, Motkowice oraz Borszowice;
- **zbożowo – pastewny mocny** – zajmuje niewielkie powierzchnie w sołectwach: Bełk, Mierzwin, Sobowice, Imielnica, Imielno, Jakubów, Wygoda, Motkowice, Borszowice, Dalechowy, Opatkowice Murowane;
- **zbożowo – pastewny słaby** – kompleks obejmuje 5 płątów w północnej i wschodniej części gminy, w sołectwach: Sobowice, Imielnica, Stawy, Motkowice, Wygoda, Jakubów.

Występujące **użytki zielone** zaliczane są do dwóch kompleksów rolniczej przydatności:

- **użytków zielonych średnich** – w dolinach rzek: Brzeźnicy, Kruczki (Mierzawki) i Nidy;
- **użytków zielonych słabych i bardzo słabych** – w dolinach rzek: Jakubówki, Kruczki (Mierzawki) i Nidy.

Szczegółową charakterystykę poszczególnych typów gleb jak i kompleksów rolniczej przydatności gleb, zamieszczono w rozdziale 2.3.5. Gleby.

Ochroną przed zagospodarowaniem na cele nierolnicze winny być objęte przede wszystkim łąki i pastwiska oraz większe zwarte obszary gruntów ornych najlepszych klas bonitacyjnych. Na rysunkach studium, grunty orne zostały pogrupowane w obszary gleb chronionych zaliczanych do klas bonitacyjnych (I-III), przedstawionych tłem w kolorze żółtym i obszary gleb niepodlegających ochronie przed zmianą sposobu użytkowania na pozostałym obszarze (bezbabarwe tło).

Istniejące warunki przyrodnicze, na części gruntów o słabych glebach, nie sprzyjają rozwojowi rolnictwa, korzystne są natomiast dla funkcji leśnej. Część takich areału gruntów na terenie gminy nieopłacalnych w użytkowaniu rolniczym wymaga zmiany sposobu zagospodarowania.

Do najważniejszych uwarunkowań przyrodniczo – glebowych, które decydować będą o rozwoju funkcji rolniczej należy zaliczyć, dobrą jakość ekologiczną gleb umożliwiającą rozwój produkcji ekologicznej..

2.5.3. Uwarunkowania agrarne i struktura użytkowania gruntów

Ogólna liczba gospodarstw na terenie gminy Imielno, zgodnie z Powszechnym Spisem Rolnym **2010**, wynosiła 908 gospodarstw rolnych. Największy udział w ogólnej liczbie gospodarstw, posiadała grupa obszarowa gospodarstw o powierzchni od 5 do 10 ha, licząca 303 gospodarstwa rolne, co stanowi 33,37% ogółu. Najmniej było gospodarstw przekraczających 15 ha, bo jedynie 85 szt., co stanowi 9,36 %ogólnej liczby gospodarstw rolnych w gminie.

Obecnie nastąpiło znaczne zwiększenie liczby gospodarstw na terenie gminy Imielno. Zgodnie z danymi z Urzędu Gminy w Imielnie (stan na 03.2020), **ogólna liczba gospodarstw w gminie Imielno w I kwartale 2020 r., wynosi 2 694 gospodarstw rolnych.**

Podział na poszczególne grupy obszarowe został zestawiony w tabeli nr 5. W ciągu 10 lat nastąpiło znaczne zwiększenie liczby małych gospodarstw rolnych o powierzchni do 5 ha. Obecnie jest ich łącznie 2241 szt., co stanowi aż 83,19 % wszystkich gospodarstw w gminie Imielno.

Tabela 5. Struktura gospodarstw na terenie gminy Imielno pod względem powierzchni

Wyszczególnienie	Grupa obszarowa w [ha]					Ogółem
	< 1	1 – 5	5 – 10	10 – 15	> 15	
	Dane z Powszechnego Spisu Rolnego 2010r.					
Liczba gospodarstw rolnych (sztuki)	116	294	303	110	85	908
udział % w ogólnej liczbie gospodarstw	12,77	32,38	33,37	12,11	9,36	100%
Wyszczególnienie	Grupa obszarowa w [ha]					Ogółem
	< 1	1 – 5	5 – 10	10 – 20	> 20	
	Dane z Urzędu Gminy w Imielnie (stan na 09.03.2020)					
Liczba gospodarstw rolnych (sztuki)	1 123	1 118	325	100	28	2 694
udział % w ogólnej liczbie gospodarstw	41,69	41,50	12,06	3,71	1,04	100%

Dane Urzędu Gminy w Imielnie, stan na dzień 05.03.2020 r.

Użytki rolne w gminie Imielno, zgodnie z danymi pozyskanymi z Urzędu Gminy w Imielnie, łącznie zajmują powierzchnie 8205 ha, co stanowi 81,28 % powierzchni gminy. W strukturze użytków rolnych w gminie dominują grunty orne, zajmujące łącznie 6540 ha, z czego 6479 ha stanowią grunty orne stanowiące własność osób fizycznych, 24 ha grunty orne Skarbu Państwa, a 17 ha grunty gminne. Kolejną istotną pozycją użytkowania rolnego są łąki trwałe, zajmujące 961 ha i pastwiska trwałe stanowiące 33 ha, z którymi własność Skarbu Państwa stanowi zaledwie 42 ha w przypadku łąk i 16 ha w przypadku pastwisk, gminy jedynie odpowiednio 1 i 3 ha. Sady stanowią wyłączną własność osób fizycznych i zajmują 26,0 ha. Powierzchnia i struktura użytków rolnych na terenie gminy Imielno została przedstawiona w tabeli nr 6.

Tabela 6. Powierzchnia i struktura użytków rolnych na terenie gminy Imielno

Użytkowanie gruntów	Łączna powierzchnia użytków rolnych w [ha]	% udział powierzchni użytków rolnych w pow. ogólnej gminy	w tym stanowiąca własność w [ha]		
			Skarbu Państwa (bez gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste)	Gminy (bez gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste)	Osób fizycznych
Grunty orne	6540	64,79	24	17	6479
Sady	96	0,95	0	0	96
Łąki trwałe	961	9,52	42	1	913
Pastwiska trwałe	333	3,29	16	3	314
Grunty rolne zabudowane	221	2,19	0	1	219
Grunty pod stawami	26	0,26	0	0	26
Rowy	28	0,28	7	0	21
Użytki rolne ogółem	8205	81,28	89	22	8068

Dane Urzędu Gminy w Imielnie, stan na dzień 05.03.2020 r.

Podstawową cechą struktury agrarnej jest jej rozdrobnienie, które stwarza ograniczenie poprawy efektywności gospodarowania i dostosowania się tego działu gospodarki do warunków rynkowych a także standardów obszarowych obowiązujących w UE.

Rozdrobnienie gospodarstw wyraża się między innymi:

- dominującym udziałem gospodarstw drobnych i karłowatych o areale do 5 ha w ogólnej liczbie gospodarstw indywidualnych,
- niewielką powierzchnią przeciętnej działki rolniczej oraz dużą odległością od siedliska działki najdalej położonej,
- powszechną (zwłaszcza w drobnych gospodarstwach) postawą przeczekiwania trudności ekonomicznych w rolnictwie oraz biernością w unowocześnianiu warsztatu pracy.

Zjawiskom tym towarzyszą:

- brak żywszego obrotu ziemią rolniczą stanowiącego warunek niezbędnej polaryzacji obszarowej gospodarstw i wyodrębnienia się grupy liderów wiejskich kreujących na wsi, pożądane zmiany rynkowe,
- niski poziom kwalifikacji rolników,
- zbyt małe zainteresowanie rolników integracją w grupy producenckie.

2.5.4. Uwarunkowania wynikające z prawa własności gruntów

W strukturze własnościowej gruntów dominuje sektor prywatny, który władał wg danych z Urzędu Gminy Imielno 9 020 ha terenu, stanowiącymi 89,36 % powierzchni ogólnej gminy wynoszącej 10 094 ha. Udział we władaniu ziemią posiadają również:

- Grunty Agencji Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa (ANR) Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR) – 44 ha, co stanowi 0,44 % powierzchni ogólnej gminy, z czego 2 ha stanowią grunty zadrzewione i zakrzewione;
- Grunty Skarbu Państwa (drogi) – 137 ha, co stanowi 1,36 % powierzchni ogólnej gminy;
- Grunty Skarbu Państwa (Lasy Państwowe) – 499 ha, co stanowi 4,94 % powierzchni ogólnej gminy, z czego 3 ha stanowią grunty orne, a 496 ha lasy;
- Zasoby gruntów gminnych – 102 ha, co stanowi 1,01 % powierzchni ogólnej gminy,
- w tym drogi we władaniu gminy – 58 ha, co stanowi 0,57 % powierzchni ogólnej gminy;
- Grunty Kościelne – 14 ha, co stanowi 0,14 % powierzchni ogólnej gminy.
- Grunty spółek prawa handlowego – 8 ha, co stanowi 0,08 % powierzchni ogólnej gminy.

Grunty gminne, niestanowiące układu komunikacyjnego zajmują powierzchnię 44,00 ha, co stanowi 0,44 % powierzchni ogólnej gminy, są w zdecydowanej większości gruntami rozproszonymi, usytuowanymi poza terenami potencjalnej zabudowy, niemogące stanowić oferty terenowej dla rozwoju różnych funkcji.

Powyższy układ własnościowy gruntów nie sprzyja transformacji rynkowej gminy Imielno powodując następujące istotne ograniczenia przestrzenne:

- może utrudniać szybkie pozyskanie na cele inwestycyjne większych obszarowo terenów (konieczność negocjacji zakupu gruntów z wieloma właścicielami ograniczy zainteresowanie gminą potencjalnych inwestorów z zewnątrz),
- wpływa utrwalająco na istniejącą strukturę agrarną jak również ogranicza możliwość przeprowadzenia scalenia i wymiany gruntów,
- stwarza utrudnienia przy lokalizacji usług publicznych i urządzeń infrastruktury technicznej, przy jednoczesnym domaganiu się przez społeczność lokalną dostępu do korzystania z usług i urządzeń o coraz wyższym standardzie,
- ogranicza sprecyzowanie gminnej oferty terenów budowlanych pod ważne cele gospodarcze, konkurencyjnej pod względem własnościowym.

Reasumując, można stwierdzić, że układ ten utrudnia skuteczne włączenie się samorządu w politykę gospodarowania ziemią i może stwarzać w przyszłości barierę rozwoju przestrzennego.

2.5.5. Warunki wynikające ze stanu i rozmieszczenia zabudowy rolniczej

Głównym elementem zabudowy wiejskiej, jest skupiająca się wzdłuż ważniejszych dróg, drobnotowarowa zabudowa zagrodowa, tworząca charakterystyczne układy liniowe związane bezpośrednio z arealem działek rolniczych. Znaczny odsetek w gminie stanowi również rozproszona zabudowa kolonijna i pojedyncze zagrody położone niekiedy w dużym oddaleniu od centrum wsi.

Zabudowa związana z prowadzeniem usług rolniczych skupia się głównie w miejscowościach: Dalechowy i Grudziny. Do obiektów zabudowy rolniczej należy zaliczyć również istniejące stawy hodowlane (rybne), związane z prowadzoną działalnością, jako gospodarstwa rybackie w miejscowościach: Bełk, Stawy, Opatkowice Murowane i Opatkowice Drewniane.

Możliwości dostosowania zabudowy zagrodowej do warunków rynkowych ograniczają:

- zgrupowanie zabudowy w zwartych kompleksach, które mogą stwarzać utrudnienia przy lokalizacji funkcji towarowych np. większych obiektów inwentarskich lub przetwórstwa rolno-spożywczego,
- występujące miejscami tendencje do przekształcania w zabudowę wielofunkcyjną, które mogą się nasilać w miarę polaryzacji rynkowej gospodarstw i wywoływać kolizje przestrzenne np. między zabudowa mieszkaniową a towarową zabudową rolniczą,
- funkcjonalność siedlisk związana z niewielką ich powierzchnią zabudowaną i niekiedy zbyt dużą odległością do pól,
- niedobór uzbrojenia w nowoczesną infrastrukturę techniczną.

W zakresie usług rolniczych głównym ograniczeniem przestrzennym są struktury rynkowe, które byłyby zdolne zintegrować środowisko wiejskie wokół zagadnień produkcji i zbytu artykułów rolniczych.

Dotyczy to takich usług jak: hurt i marketing, usługi zorganizowane na zasadzie „agrobiznesu” to jest powiązania finansowego wszystkich ogniw „łańcucha żywnościowego”, produkcja zintegrowana z przetwórstwem, usługi na rzecz grup producenckich jak np. przechowywanie, konfekcjonowanie i standaryzacja artykułów żywnościowych, usługi finansowe itp.

2.5.6. Uwarunkowania wynikające z rozmieszczenia i specjalizacji produkcji rolniczej

Na obszarze gminy przeważa tradycyjny, wielokierunkowy system produkcji rolniczej, którego filarem jest uprawa zbóż i chów zwierząt (dane z Powszechnego Spisu Rolnego 2010).

Największą powierzchnię upraw w gminie Imielno zajmują zboża tj. jęczmień – 1 378 ha, pszenica – 1 067 ha, pszenżyto – 908 ha, żyto – 369 ha. Kolejne obszarowo powierzchnie zajmują uprawy roślin pastewnych – 358 ha i ziemniaków – 205 ha. Główne kierunki produkcji roślinnej

zestawiono w tabeli nr 7.

W produkcji zwierzęcej, według danych z Powszechnego Spisu Rolnego 2010, dominuje hodowla drobiu – 112 151 szt. i trzody chlewnej – 18 180 szt. Bydło stanowi 2628 szt., konie – 93 szt. Pogłowie zwierząt, w przeliczeniu na sztuki duże (DJP) wynosiło w gminie Imielno 8379 szt.

Tabela 7. Produkcja roślinna w gminie Imielno

Lp.	Rodzaj uprawy	Powierzchnia upraw w [ha]
1.	Zboża ogółem:	4189
	w tym – jęczmień	1378
	– pszenica	1067
	– pszenżyto	908
	– żyto	369
	– mieszanki zbożowe	279
	– owies	174
2.	Zasadzenia – ziemniaki	205
3.	Rośliny przemysłowe	96
4.	Rośliny pastewne	358

Dane z Powszechnego Spisu Rolnego 2010 r.

Intensywność produkcji zwierzęcej w poszczególnych sołectwach jest różna. W tabeli Nr 8 przedstawiono obiekty produkcji zwierzęcej, o większej obsadzie zwierząt, zlokalizowane na terenie gminy Imielno.

Obecnie na terenie gminy Imielno działa 27 większych ferm produkcji zwierzęcej. Najwięcej obiektów hodowlanych zlokalizowanych jest na terenie Helenówki – 6 szt., w Opatkowicach Drewnianych i Jakubowie po 4 szt.

Tabela 8. Obiekty produkcji zwierzęcej, o większej osadzie zwierząt, zlokalizowane na terenie gminy Imielno

Lp.	Miejscowość	Rodzaj fermy	Liczba ferm [szt.]
1	Jakubów	drobiu (kurczaki) trzody chlewnej	1 3
2	Dalechowy	trzody chlewnej	3
3	Helenówka	drobiu (w tym ferma indyków 2szt.) trzody chlewnej	4 2
4	Grudzyny	trzody chlewnej	3
5	Opatkowice Drewniane	trzody chlewnej	4
6	Opatkowice Murowane	trzody chlewnej	3
7	Stawy	drobiu	1
8	Borszowice	drobiu	1
9	Karczunek	trzody chlewnej	2

Dane z Urzędu Gminy w Imielnie.

Uwzględniając warunki glebowe, które umożliwiają na terenie gminy produkcję artykułów rolniczych o średnich wymaganiach glebowych można stwierdzić, że aktualne ukierunkowanie tej produkcji jest wypadkową możliwości wytwarzania oraz zbytu poszczególnych artykułów, które wykorzystywane są na potrzeby własne oraz na rynek zewnętrzny.

2.6. Funkcja leśna

2.6.1. Rozmieszczenie przestrzenne oraz struktura własnościowa lasów

Grunty leśne zadrzewione i zakrzewione, na terenie gminy Imielno, zgodnie z danymi z Urzędu Gminy (stan na 03.2020 r.), zajmują 1 212 ha, co stanowi 12,01 % powierzchni ogólnej gminy. Lasy w granicach województwa świętokrzyskiego zajmują 338 987,74 ha, co stanowi 28,85 % powierzchni województwa. Wskaźnik lesistości jest, zatem znacznie niższy od średniej dla wojewódzkiego świętokrzyskiego, co podyktowane jest przede wszystkim dość wysoką przydatnością rolniczą gleb. Niekorzystne jest również przestrzenne rozmieszczenie lasów. Lasy na obszarze gminy nie tworzą zwartych kompleksów, lecz zajmują małe obszary.

Pod względem struktury własności wyróżniamy lasy:

- w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – 496 ha,
- inne grunty stanowiące własność Skarbu Państwa – 28 ha, w tym: 12 ha lasów i 16 ha gruntów zadrzewionych i zakrzewionych;
- stanowiące własność osób fizycznych – 671 ha, w tym: 598 ha lasów i 73 ha gruntów zadrzewionych i zakrzewionych.

Podstawowym aktem prawnym, regulującym zasady gospodarki leśnej, jest ustawa z dnia z 28 września 1991 r. o lasach. Zgodnie z ustawą, gospodarkę leśną prowadzi się w oparciu o plany urządzenia lasu, sporządzane dla każdego nadleśnictwa na okres dziesięciolecia.

Zasady gospodarki leśnej, w lasach państwowych, określa Plan urządzenia lasów Nadleśnictwa Jędrzejów, natomiast dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa zasady gospodarki leśnej określają Uproszczone planach urządzenia lasów, opracowane dla poszczególnych sołectw.

Gmina Imielno ma lesistość dwukrotnie niższą niż gminy graniczące z jej terenem. W 2017 r., lesistość gminy Imielno wynosiła jedynie 10,8 %, przy średniej lesistości okalających gmin wynoszącej 21,3 % (gmina Jędrzejów – 23,2 %; gmina Sobków – 23,0 %; gmina Kije – 19,2 %; gmina Pińczów 20,9 %; gmina Michałów – 20,2 %).

Powierzchnię lasów gminy Imielno na tle gmin sąsiednich przedstawia tabela Nr 9.

Tabela 9. Powierzchnia lasów w poszczególnych sołectwach na terenie gminy Imielno

Nr	Sołectwo	Powierzchnia sołectwa ogółem w [ha]	Powierzchnia lasów w [ha]
1	2	3	4
1.	Bełk	637,95	158,46
2.	Borszowice	618,56	84,71
3.	Dalechowy	627,49	1,45
4.	Dzierszyn	302,33	0
5.	Grudzyń	338,42	5,66
6.	Helenówka	353,68	0,58
7.	Imielnica	578,9	21,32
8.	Imielno	411,42	27,59
9.	Jakubów	678,26	50,50
10.	Karczunek	Należy do obrębu Dalechowy	Należy do obrębu Dalechowy
11.	Kawęczyn	176,51	0
12.	Mierzwin	304,1	0
13.	Motkowice	1272,85	470,57
14.	Opatkowice Cysterskie	76,39	0
15.	Opatkowice Pojałowskie	131,17	0
16.	Opatkowice Drewniane	305,50	0
17.	Opatkowice Murowane	846,26	55,62
18.	Rajchotka	56,81	0
19.	Sobowice	698,38	23,04
20.	Stawy	669,42	29,73
21.	Wygoda	393,8	25,47
22.	Zegartowice	615,64	173,32
Razem		10 094	1 128,02

Dane z Urzędu Gminy w Imielnie, stan na koniec 2018 r.

Lasy, największą powierzchnię zajmują w sołectwie Motkowice, gdzie w 2018 r. stanowiły 470,57 ha, to jest 36,96 % powierzchni sołectwa. Kolejne większe powierzchnie lasy zajmują w sołectwach Zegartowice – 173,32 ha, to jest 28,15 % powierzchni sołectwa i Bełk – 158,46 ha, to jest 24,84 % powierzchni sołectwa.

Bezleśne są tereny sołectw: Dzierszyn, Kawęczyn, Mierzwin, Opatkowice Cysterskie, Opatkowice Pojałowskie, Opatkowice Drewniane i Rajchotka. Powierzchnie lasów w poszczególnych sołectwach na terenie gminy Imielno, została przedstawiona w tabeli Nr 10.

Tabela 10. Powierzchnia lasów gminy Imielno na tle gmin sąsiednich w 2017 r.

Wyszcze- gólnienie	Ogółem w [ha]	Lasy publiczne w [ha]			Lasy prywatne	Lesistość %	
		Razem	Własność Skarbu Państwa				Własność gmin
			Ogółem	Lasów Państwo- wych			
Gmina Jędrzejów	5264,2	3941,9	3912,9	3912,2	29,00	1441,0	23,2
Gmina Sobków	3315,8	1931,1	1875,3	1864,3	31,8	1422,0	23,0
Gmina Kije	1924,3	1078,3	1057,7	1046,8	7,6	871,00	19,2
Gmina Pińczów	4453,5	3627,7	3625,7	3624,8	0,0	903,0	20,9
Gmina Michałów	2265,9	1906,5	1884,4	1883,5	10,1	421,00	20,2
Gmina Imielno	1094,4	501,4	495,4	495,4	3,00	603,00	10,8

Dane: Województwo świętokrzyskie. Podregiony, powiaty, gminy. Urząd Statystyczny w Kielcach, 2018r.

2.6.2. Funkcje lasów, formy ochrony oraz zagrożenia środowiska leśnego

Istniejące lasy zaliczane są do siedlisk: lasu mieszanego świeżego (LMśw), lasu świeżego (Lśw), lasu mieszanego wilgotnego (LMw), boru świeżego (Bśw), boru mieszanego świeżego (BMśw), oraz olsu (Ol). Typy siedliskowe lasów, dominujące gatunki drzew oraz strukturę własnościową lasów, określono na podstawie portalu Bank Danych o Lasach.

Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, należące do Nadleśnictwa Jędrzejów, w większym kompleksie występują w sołectwie Motkowice. Przeważają w nich siedliska LMśw, Lśw, BMśw, Ol, LMw. W kompleksie tym dominującymi gatunkami drzew są: dąb (50-88 lat), sosna (2-45 lat), modrzew (8-11 lat), brzoza (52-72 lata), olsza (42-56 lat). W okolicach Bełku kompleks lasów państwowych tworzą głównie sosnowe Bśw, z drzewostanem w wieku 25-75 lat; a w okolicach Opatkowic Murowanych lasy zaliczane są do LMśw i Lśw z dominującym dębem (57-107 lat) i sosną (32-86 lat).

Lasy prywatne są rozdrobnione. Na północ od Borszowic tworzą kompleksy BMśw, Bśw, Ol, z przeważającymi gatunkami tj. sosna (11- 77 lat), dąb (22 lata), olsza (25-62 lata), akacja (17 lat), brzoza (10 lat). Na zachód od Motkowic dominującym siedliskiem jest LMśw z dębem (45-71 lat), grabem (45-76 lat), sosną (2-45 lat), brzozą (5-18 lat). W okolicach kolei LHS, na północ od Wygody oraz na wschód od Imielna występują siedliska Bśw, Ol, BMśw z dominacją sosny (9-57 lat), olszy (40 lat). Na południe od Imielnicy lasy prywatne występują w kompleksie Lśw z dębem (12-83 lata), brzozy (12 lat), sosny (9-40 lat).

Głównym celem zagospodarowania lasów położonych na obszarze gminy, oprócz funkcji gospodarczej i klimatotwórczej, jest zachowanie i ochrona wartości przyrodniczo – krajobrazowych, sukcesywna renaturalizacja obszarów zniekształconych i zdegradowanych oraz wzbogacanie walorów ochronnych, naukowo – dydaktycznych i turystyczno – rekreacyjnych gminy. Lasy pełnią również funkcje ochronne dla gleb i wód podziemnych, są siedliskiem i domem dla wielu gatunków organizmów oraz sprzyjają ochronie zdrowia człowieka.

Na terenie gminy nie ma zlokalizowanych zakładów przemysłowych, w związku z czym, nie występują zanieczyszczenia, które by w znacznym stopniu mogły wpływać negatywnie na stan lasów. Na stan zdrowotny lasów oddziałują głównie zanieczyszczenia powietrza, które mogą napływać z terenów sąsiednich oraz zanieczyszczenia stanowiące emisję niską w gminie w tym zanieczyszczenia pochodzenia komunikacyjnego. Podobnie jak w całym województwie, lasy na terenie gminy są zagrożone pożarami głównie z przyczyn udziału czynnika ludzkiego.

Zagrożeniem dla lasów jest też ubożenie siedlisk leśnych, na skutek zamiany wielogatunkowego drzewostanu, na rzecz szybciej rosnących monokultur sosnowych. Może to również wpływać na obniżenie odporności drzewostanów, a także ich podatność na czynniki chorobotwórcze i zwiększoną podatność na zagrożenie szkodnikami upraw. Czynnikiem naturalnym, który może spowodować duże straty w lasach są też intensywne wiatry, lokalne trąby powietrzne, oblodzenia drzewostanów, powodujące łamanie się drzewostanów na czasach znacznych obszarach.

W lasach prywatnych zagrożeniem jest duże rozdrobnienie kompleksów oraz przedwczesny wyręb drzewostanów. Powoduje to przerwanie ciągłości naturalnych ekosystemów i ograniczenie liczby nisz ekologicznych, stanowiących ostoje zwierząt. Lokalne zagrożenia lasom stwarzają również: kradzieże drzewa z lasów wszystkich kategorii własności, zaśmiecenia terenów leśnych wokół terenów mieszkaniowych oraz dróg oraz zainteresowanie wypoczynkiem w środowisku leśnym, w połączeniu z niedoborem infrastruktury turystycznej i komunalnej.

Na cele zalesieniowe powinny być przeznaczane gleby w najslabszych klasach bonitacyjnych, zwłaszcza położone na terenach przyleśnych, które są obecnie nieekonomiczne w uprawie i często pozostają w odłogowaniu, jak również w uzasadnionych przypadkach – gleby ciężkie w uprawie mechanicznej z uwagi na wysoką zwięzłość pogłębiającą się zarówno w okresie suszy jak nadmiernego uwilgotnienia. Zwiększanie powierzchni leśnej prowadzi do: poprawy bilansu wodnego danego obszaru, przeciwdziałania erozji wodnej i wietrznej gleby, zwiększania bioróżnorodności terenów rolnych, tworzenia korytarzy ekologicznych, podnoszenia efektywności krajobrazu, poprawy turystycznej atrakcyjności obszarów rolnych, zwiększenia produkcji surowca drzewnego i innych odnawialnych surowców leśnych, zmniejszania efektu cieplarnianego.

Działania te wymagają jednak pewnej ostrożności i wyczucia przyrodniczego, tak, aby nie zniszczyć śródleśnych i przyleśnych łąk i polan – ostoje dla wielu gatunków roślin i zwierząt preferujących bardziej otwarte biotopy.

2.6.3. Możliwości rozwoju funkcji leśnej oraz predyspozycje do zagospodarowania turystycznego

Pod względem wielkości natężenia ruchu turystyczno-rekreacyjnego lasy gminy należy zaliczyć do słabo wykorzystywanych.

W celu prowadzenia prawidłowej gospodarki leśnej, dążyć należy do zwiększenia powierzchni lasów i tworzenia zwartych kompleksów leśnych. Zalesieniami powinny być objęte tereny stanowiące niskie klasy bonitacyjne gruntów w V i VI klasie bonitacyjnej.

W celu prowadzenia prawidłowej gospodarki leśnej, dążyć należy do zwiększenia powierzchni lasów ochronnych, m.in. dla ustalenia prawidłowej struktury wiekowej drzewostanu.

Najpilniejszym do rozwiązania problemem w lasach gminy Imielno winna być przebudowa drzewostanu w kierunku bardziej zróżnicowanych nasadzeń. Wskazane jest ograniczenie udziału sosny na rzecz dębu, jesionu, olszy, jodły, jaworu, świerku. Tego typu zabiegi podniosą poziom różnorodności biologicznej i wzmocnią wewnętrzną odporność lasów na zagrożenia (pożarowe, degradacji przez szkodniki itp.).

Zwiększanie powierzchni leśnej skutkować będzie oprócz zwiększeniem produkcji surowca drzewnego i innych odnawialnych surowców leśnych, m. in. podniesieniem atrakcyjności krajobrazu, poprawą bazy turystyczno – wypoczynkowej w gminie, realizowanej w formie pobytów agroturystycznych, wycieczek pieszych i rowerowych. Warunkiem postępu w tym zakresie jest budowa małej infrastruktury turystycznej, tj. parkingi, sanitariaty, pola namiotowe, ścieżki zdrowia (piesze, rowerowe). Obsługa ruchu turystycznego może stać się istotnym źródłem dochodu dla mieszkańców gminy.

Zagospodarowanie turystyczne o charakterze ogólnodostępnym niewskazane jest w małych, rozproszonych kompleksach leśnych.

2.7. Ludność

Ocenę zjawisk demograficznych dotyczących analizowanego terenu przeprowadzono w oparciu o dane statystyczne zamieszczone w Rocznikach Statystycznych Województwa Świętokrzyskiego z wybranych lat, oraz na podstawie danych statystycznych uzyskanych w Urzędzie Gminy w Imielnie.

W tabeli nr 11 przedstawiono liczbę ludności w poszczególnych sołectwach gminy Imielno w 2018 r.

Tabela 11. Ludność gminy Imielno w układzie sołectw

L.p.	Sołectwo	Liczba ludności w 2018 r.
1	2	3
1	Bełk	256
2	Borszowice	245
3	Dalechowy	160
4	Dzierszyn	150
5	Grudzyń	139
6	Helenówka	257
7	Imielnica	240
8	Imielno	312
9	Jakubów	303
10	Karczunek	90
11	Kawęczyn	59
12	Mierzwin	186
13	Motkowice	672
14	Opatkowice Cysterskie	29
15	Opatkowice Pojałowskie	50
16	Opatkowice Drewniane	165
17	Opatkowice Murowane	279
18	Rajchotka	24
19	Sobowice	365
20	Stawy	345
21	Wygoda	149
22	Zegartowice	125
Razem		4501

Dane z Urzędu Gminy w Imielnie.

Istotny wpływ na liczbę ludności mają zjawiska demograficzne zachodzące na terenie gminy, takie jak liczba zawieranych małżeństw, liczba urodzeń, liczba zgonów czy występujące zjawisko migracji.

W tabeli nr 12 zestawiono dane statystyczne charakteryzujące problematykę demograficzną gminy Imielno z wybranych lat okresu 2014 – 2018. Z zamieszczonego zestawienia, zawierającego dane z dłuższego okresu czasu jednoznacznie wynika, że w gminie Imielno występuje tendencja spadkowa liczby ludności, czyli następuje odpływ ludzi do większych ośrodków miejskich oraz w ostatnich latach też do krajów europejskich. Migracjom tym ulegają szczególnie ludzie młodzi, którzy poszukują lepszych warunków pracy i życia, i nie wiążą w większości swojej przyszłości z pracą w gospodarstwach rodzinnych.

Tabela 12. Charakterystyka demograficzna w gminie Imielno

Wyszczególnienie	Kolejne lata				
	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba ludności	4470	4450	4451	4420	4404
Liczba zawieranych małżeństw	22	28	17	22	26
Liczba urodzeń	37	61	54	51	39
Liczba zgonów	52	67	59	59	73
Przyrost naturalny	-15	-6	-5	-8	-34

Dane 2014-2018 z rocznika statystycznego województwa świętokrzyskiego.

Duży wpływ na takie kształtowanie się tendencji demograficznych, ma też zmienna liczba urodzeń, co przy względnie ustabilizowanym poziomie zgonów, daje ujemny przyrost naturalny.

Tabela 13. Statystyka stałych mieszkańców gminy według płci i wieku w gminie Imielno

Wyszczególnienie	Kolejne lata				
	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba ludności ogółem	4470	4450	4451	4420	4404
Mężczyźni	2251	2233	2235	2217	2212
Kobiety	2219	2217	2216	2203	2192
Wiek przedprodukcyjny, w tym kobiety	678 322	690 331	697 340	694 339	689 334
Wiek produkcyjny, w tym kobiety	2823 1245	2786 1229	2757 1212	2711 1205	2700 1206
Wiek poprodukcyjny, w tym kobiety	969 652	974 657	997 664	1015 659	1015 652

Z powyższych danych zawartych w tabelach wynika, że:

- systematycznie spada liczba mieszkańców gminy Imielno,
- liczba zawieranych małżeństw ma tendencję zmienną,
- w roku 2015 nastąpił wzrost liczby urodzeń, a następnie w kolejnych latach liczba urodzeń systematycznie spada,
- maleje liczba ludności w wieku produkcyjnym, szczególnie w grupie mężczyzn,
- systematycznie zwiększa się zwiększyła się liczby osób w wieku poprodukcyjnym, co świadczy o starzeniu się społeczeństwa,
- w wieku produkcyjnym jest dwukrotnie więcej kobiet niż mężczyzn.

Tabela 14. Liczba ludności, powierzchnia sołectw oraz średnia gęstość zaludnienia w poszczególnych sołectwach gminy Imielno – stan na 2018 r.

L.p.	Sołectwo	Liczba ludności [osoby]	Powierzchnia [ha]	Średnia gęstość zaludnienia [os./ha]
1	2	3	4	5
1	Bełk	256	637,95	0,40
2	Borszowice	245	618,56	0,40
3	Dalechowy	160	627,49	0,25
4	Dzierszyn	150	302,33	0,50
5	Grudzyny	139	338,42	0,41
6	Helenówka	257	353,68	0,73
7	Imielnica	240	578,90	0,41
8	Imielno	312	411,42	0,76
9	Jakubów	303	678,26	0,45
10	Karczunek	90	należy do obrębu Dalechowy	-
11	Kawęczyn	59	176,51	0,33
12	Mierzwin	186	304,10	0,61
13	Motkowice	672	1272,85	0,53
14	Opatkowice Cysterskie	29	76,39	0,38
15	Opatkowice Pojałowskie	50	131,17	0,38
16	Opatkowice Drewniane	165	305,50	0,54
17	Opatkowice Murowane	279	846,26	0,33
18	Rajchotka	24	56,81	0,42
19	Sobowice	365	698,38	0,52
20	Stawy	345	669,42	0,52
21	Wygoda	149	393,8	0,38
22	Zegartowice	125	615,64	0,20
Razem		4501	10 094	0,43

Dane z Urzędu Gminy w Imielnie.

Tabela nr 14 przedstawia charakterystykę zaludnienia w poszczególnych sołectwach gminy Imielno, w oparciu o dane z 2018 r. Największą liczbą mieszkańców odznacza się sołectwo Motkowice, gdzie liczba ludność w 2018 r. wynosiła 672 osoby. Na kolejnych miejscach pod względem większej liczby ludności znajdują się sołectwa: Sobowice (365 osoby), Stawy (345 osób), Jakubów (303 osoby). Najmniej osób zamieszkuje sołectwa: Rajchotkę (24 osoby) i Opatkowice Cysterskie (29 osób).

Średnia gęstość zaludnienia w gminie Imielno na koniec 2018 r. wynosiła 0,43 os/ha, Największą średnią gęstość zaludnienia spośród sołectw na terenie całej gminy odnotowano

w sołectwie Imielno, która wynosiła 0,76 os/ha, a najmniejszą gęstość zaludnienia odznacza się sołectwo Zegartowice – 0,20 os./ha.

Ogólna sytuacja gminy Imielno w zakresie zjawisk ludnościowych jest zbliżona do danych charakteryzujących województwo świętokrzyskie, a szczególnie jego południowe regiony oddalone od dużych miast, szczególnie Kielc, gdzie obserwuje się znaczną migrację mieszkańców.

2.8. Mieszkalnictwo

Gmina Imielno ma charakter rolniczy. Przeważa tu zabudowa zagrodowa w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, mniej jest zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Na terenie gminy znajduje się tylko jeden budynek mieszkalny, wielorodzinny, zlokalizowany w Motkowicach.

Na terenie gminy zauważyć można dwa typy układów zabudowy: zwarty wielodrożny i ulicowy. Układ zwarty, wielodrożny, najlepiej wykształcony jest w miejscowościach Motkowice i Imielno. W pozostałych sołectwach przeważa układ zabudowy o charakterze ulicowym.

Motkowice są miejscowością o największej liczbie mieszkańców w gminie. Przez jej centralną część przebiega droga krajowa Nr 78. Zabudowa mieszkaniowa jest zróżnicowana pod względem formy oraz okresu powstania. Przeważają budynki parterowe i piętrowe, w części centralnej o charakterze zdecydowanie jednorodzinnej. Współczesna architektura jest stosunkowo uboga w detal. Materiałem budowlanym jest głównie pustak cementowy lub ceramiczny oraz w nowszych domach cegła. Większość domów posiada rozbudowaną część gospodarczą, często związaną z chowem drobnego inwentarza, drobiu, przylegającą bezpośrednio do ulicy. Niewielki udział stanowią ogródki o charakterze rekreacyjnym/agroturystycznym.

Imielno, siedziba władz gminnych, jest podobnie jak Motkowice miejscowością o zwartym, wieloulicowym układzie zabudowy. Budynki wypełniają układ ulic w sposób ścisły i posiadają bardziej ujednolicony niż w Motkowicach wyraz, wynikający z podobnych jej gabarytów.

Położona pomiędzy Motkowicami a Imielnem, wieś Stawy nie ma charakteru wielodrożnego, ale jej układ jest zwarty, a centralne miejsce, spinające go stanowi park podworski i umieszczony na niewielkim wzniesieniu dwór.

Pozostałe miejscowości gminy posiadają jako dominujący układ ulicowy. Wsie we wschodniej części mają układ południkowy, a pozostałe równoleżnikowy. W tych miejscowościach dominuje zabudowa o charakterze zagrodowym. W wielu miejscowościach, głównie w północnej części gminy, zabudowa uzupełniana jest przydomowymi sadami. Budynki mieszkalne w zdecydowanej większości są murowane i nie posiadają historycznego rodowodu. Drewniane domy należą do wyjątków. W niektórych miejscowościach można jeszcze znaleźć grupy zabudowy o cechach architektury tradycyjnej oraz nieliczne obiekty zabytkowe.

Zabudowa wsi ulicowych, podobnie jak wielodrożnych jest zróżnicowana. Przeważa kalenicowe usytuowanie domów. Pośród parterowych i piętrowych budynków wyróżniają się pojedyncze obiekty mieszkalne o wyglądzie willi podmiejskich. Częstym elementem w nowo

powstającej architekturze jest zadaszenie lub podcień w formie łuku. Niejednokrotnie, brak zachowanej linii zabudowy oraz zróżnicowanie gabarytowe i formalne budynków powoduje odbiór wsi jako nieuporządkowanej. Położone w południowej części gminy wsie: Mierzwin, Opatkowie, Grudziny i Zegartowice na dużych odcinkach zabudowane są bardzo blisko przechodzącej przez nie drogi. Do nielicznych przypadków należą kwietne przedogródki.

Większość wsi, o charakterze ulicowym, nie posiada czytelnie określonych obszarów centralnych. W miarę wykształcone części centralne można wyróżnić jedynie w Jakubowie, Opatkowicach Murowanych, Mierzwinie i Sobowicach.

Istotną cechą gminy jest stosunkowo niewielka ilość zabudowy rozproszonej. Domy o różnym stopniu zagęszczenia koncentrują się przy głównych drogach. Sporadycznie występują pojedyncze zagrody wymagającego indywidualnego dojazdu. Droga krajowa wolna jest od obudowy budynkami.

Stosunkowo nowym zjawiskiem jest rozwój budownictwa rekreacji indywidualnej-letniskowego w Bełku. Wyróżnić można ich dwa zespoły, po ok. 10 domków, po dwóch stronach rzeczki Kruczki (Mierzawki), w bardzo atrakcyjnym krajobrazowo fragmencie gminy, na granicy z lasem. Zabudowa letniskowa jako samodzielne zespoły na prawym brzegu rz. Kruczki, bądź jako uzupełnienie istniejącej zabudowy mieszkalnej, na lewym brzeg rz. Kruczki. Ze względu na zamożność właścicieli zróżnicowana jest ich wielkość oraz forma. Przeważają domki drewniane.

Zgodnie z danymi, zamieszczonymi w Roczniku Statystycznym woj. świętokrzyskiego 2017 r., stan zasobów mieszkaniowych w gminie na koniec 2016 r. wyniósł 1 594 mieszkań, w których było 5 962 izb, o powierzchni użytkowej: 132 315 m².

W następnym roku, według danych zamieszczonych w Roczniku Statystycznym woj. świętokrzyskiego 2018 r., stan zasobów mieszkaniowych w gminie na koniec 2017 r. wzrósł i wyniósł 1 606 mieszkań, w których było 6 039 izb, o powierzchni użytkowej: 134 132 m².

Powyższe dane wskazują, że co roku przybywa nowych mieszkań. W analizowanych latach zarówno w gminie Imielno, jak i w województwie świętokrzyskim, w ostatnich latach zanotowano stopniowy wzrost ilości mieszkań oddawanych do użytku.

W poniższej tabeli nr 15 zostały zestawione parametry charakteryzujące warunki zamieszkiwania w zasobach mieszkaniowych gminy Imielno w 2017 r. w stosunku do gmin sąsiednich i średnich dla woj. świętokrzyskiego i powiatu jędrzejowskiego.

Tabela 15 Warunki zamieszkiwania (dane za 2017 rok)

Wyszczególnienie	Przeciętna				
	Liczba izb w mieszkaniu	liczba osób		Powierzchnia użytkowa [m ²]	
		w 1 mieszk.	na 1 izbę	w 1 mieszk.	na 1 osobę
Imielno	3,76	2,75	0,73	83,5	30,3
Jędrzejów	3,85	2,86	0,74	75,6	26,5
Sobków	4,46	3,36	0,75	99,2	29,5
Kije	3,81	2,58	0,68	80,7	31,3
Pińczów	4,02	2,82	0,70	76,8	27,2
Michałów	3,92	2,90	0,74	82,7	28,5
Średnia województwa świętokrzyskiego	3,79	2,81	0,74	74,6	26,6
Średnia dla powiatu jędrzejowskiego	3,85	2,87	0,74	79,5	27,7

Analiza danych zawartych w powyższej tabeli wykazuje, że gmina Imielno odznacza się porównywanymi warunkami zamieszkiwania, w stosunku do warunków zamieszkiwania w gminach sąsiednich.

- wskaźnik określający liczbę izb w mieszkaniu, w gminie Imielno, w porównaniu do sąsiadujących gmin, wypada najslabiej i wynosi – 3,76, a w gminie Sobków, gdzie jest najwyższy wynosi – 4,46;
- dane dotyczące liczby osób w 1 mieszkaniu na terenie gminy Imielno są jednymi z najniższych w porównaniu do sąsiadujących gmin i wynoszą 2,75; niższa wartość zauważalna jest tylko w gminie Kije i wynosi 2,58;
- wskaźnik dotyczący liczby osób zamieszkujących przypadających na 1 izbę w gminie Imielno wynosi 0,73 i oscyluje w okolicach wartości na terenie województwa świętokrzyskiego czy powiatu jędrzejowskiego (wartości te są równe 0,74),
- wskaźnik dotyczący powierzchni użytkowej mieszkań na terenie gminy Imielno jest jednym z najwyższych i wynosi 83,5 m²/1 mieszk. (w gminie Sobków jedynie 99,2 m²/1 mieszk.), ma to również przełożenie na średnią wielkość powierzchni użytkowej przypadającej na 1 mieszkańca, wynoszący dla terenu gminy Imielno 30,3 m²/1 osobę, jednak gorszą niż na terenie gminy Kije; gdzie wynosi 31,3 m²/1 osobę; wskaźniki dla gminy Imielno są wyższe niż średnia dla województwa i powiatu.

Wszystkie wartości parametrów charakteryzujących warunki zamieszkania w gminie Imielno kształtują się na zbliżonym poziomie i nie różnią się w sposób zdecydowany od średnich wartości w województwie świętokrzyskim i powiecie jędrzejowskim.

O warunkach życia mieszkańców, decyduje również stopień uzbrojenia terenu w infrastrukturę techniczną oraz dostępność i odległość do usług oświaty, kultury, zdrowia, obiektów handlowych i rzemieślniczych.

Pod względem dostępności do infrastruktury technicznej sytuacja gminy jest dość dobra i nie odbiega znacznie od stanu spotykanego w gminach sąsiednich. Aktualnie wszystkie większe miejscowości zaopatrywane są w wodę z sieci wodociągowej. Sieci wodociągowej brakuje jeszcze w przysiółkach Wrzosa (w Grudzynach) i Zapusta (w Opatkowicach Drewnianych). Na terenie gminy brak jest systemów zbiorczej oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacji sanitarnej, a za oczyszczanie ścieków odpowiada 573 aktualnie wykonanych i funkcjonujących przydomowych oczyszczalni ścieków. W chwili obecnej gmina Imielno nie posiada gazu sieciowego. Mieszkańcy korzystają z gazu butowanego propan-butan.

Pod względem dostępności do usług ogólnodostępnych, sytuacja jest niezadawalająca. Obiektów usługowych jest bardzo mało i pożądana jest poprawa ich dostępności na terenie gminy..

2.9. Infrastruktura społeczna

2.9.1. Oświata i wychowanie

Reforma systemu oświaty z 2017 r., wniosła znaczące zmiany w dotychczas działającym systemie edukacji dzieci i młodzieży w całej Polsce, w tym w gminie Imielno.

Do czerwca 2019 r. na terenie gminy funkcjonowały dwa Samorządowe Gimnazja, mieszczące się w Mierzwinie i Motkowicach. Obecnie, na skutek przeprowadzonej reformy, na obszarze gminy Imielno nie funkcjonuje żadna szkoła ponadpodstawowa. Młodzież dojeżdża do oddalonych placówek edukacyjnych, z których najbliższe zlokalizowane są na terenie Jędrzejowa i Pińczowa

Aktualnie, na terenie Gminy Imielno funkcjonują 4 placówki oświatowe, w tym: trzy szkoły podstawowe oraz jeden punkt przedszkolny. Przy każdej szkole podstawowej, oprócz oddziałów uczniów klas I-VIII funkcjonuje również oddział przedszkolny wynikający z obowiązkowego przygotowania przedszkolnego dzieci 6-letnich. Ponadto w Samorządowej Szkole Podstawowej w Imielnie funkcjonuje oddział przedszkolny dla dzieci 4 i 5 letnich.

Edukacja na poziomie podstawowym prowadzona jest przez szkoły podstawowe zlokalizowane w Mierzwinie, Motkowicach i Imielnie. Szkołom tym nie nadano nazwy patronów. W tabeli nr 16, został przedstawiony wykaz publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Imielno oraz granice ich obwodów szkolnych, w tabeli nr 17 struktura szkół w Gminie Imielno

Tabela 16. Publiczne szkoły podstawowe prowadzone przez Gminę Imielno wraz z granicami obwodów szkolnych

L.p.	Nazwa szkoły	Granice obwodu szkoły
1.	Samorządowa Szkoła Podstawowa w Imielnie	Dalechowy, Dzierszyn, Helenówka, Imielnica, Imielno, Karczunek, Rajchootka, Sobowice
2.	Samorządowa Szkoła Podstawowa w Mierzwinie	Bełk, Grudziny, Kawęczyn, Mierzwin, Opatkowice Cysterskie, Opatkowice Pojałowskie, Opatkowice Drewniane, Opatkowice Murowane, Zegartowice
3.	Samorządowa Szkoła Podstawowa w Motkowicach	Borszowice, Jakubów, Motkowice, Stawy, Wygoda

Załącznik do uchwały Nr VII.56.2019 Rady Gminy w Imielnie z dnia 27 czerwca 2019 roku

Tabela 17. Struktura szkół publicznych gminy Imielno

L.p.	Placówki	Stan na 30.09.2017 r.		Stan na 30.09.2018 r.	
		Liczba dzieci	Ilość oddziałów	Liczba dzieci	Ilość oddziałów
1	Samorządowa Szkoła Podstawowa w Mierzwinie	142	9	134	9
2	Samorządowa Szkoła Podstawowa w Motkowicach	149	10	138	10
3	Samorządowa Szkoła Podstawowa w Imielnie	122	8	136	9
4	Punkt Przedszkolny Stawy	50	2	70	4

Jak wynika z powyższego zestawienia liczba uczniów w szkołach podstawowych ogółem niewiele spadła w 2018 r. i wynosiła 413 dzieci w stosunku do 2017r. gdzie liczba dzieci wynosiła 408. Zauważyć należy, że w 2018 r., nastąpił wzrost liczby oddziałów w punkcie przedszkolnym Stawy w stosunku do 2017 r. oraz wzrost liczby dzieci (z 50 na 70) uczęszczających do punktu przedszkolnego.

Wyposażenie poszczególnych szkół jest na ogół ujednoczone i wygląda następująco:

- Samorządowa Szkoła Podstawowa w Imielnie posiada: salę gimnastyczną, boisko sportowe (prowizoryczne) i plac zabaw;
- Samorządowa Szkoła Podstawowa w Mierzwinie posiada: salę gimnastyczną, boisko sportowe (prowizoryczne) i plac zabaw,
- Samorządowa Szkoła Podstawowa w Motkowicach posiada: salę gimnastyczną, boisko sportowe i plac zabaw,
- Punkt Przedszkolny w Stawach posiada plac zabaw.

W roku szkolnym 2018/2019, do szkół w Mierzwinie i Imielnie, dzieci dowożone były przez Prywatne Przedsiębiorstwo Transportowe. Pozostali uczniowie do szkół dowożeni są gminnymi środkami lokomocji: nimbusem i busem.

2.9.2. Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Na obszarze gminy Imielno, usługi z zakresu podstawowej opieki medycznej, świadczy Gminny Ośrodek Zdrowia w Imielnie oraz jego filia – Ośrodek Zdrowia w Opatkowicach Murowanych.

W Gminnym Ośrodku Zdrowia w Imielnie funkcjonują następujące poradnie:

- Gabinet medycyny szkolnej,
- Gabinet pielęgniarstwa środowiskowo – rodzinnej,
- Poradnia dla dzieci,
- Poradnia ginekologiczno-położnicza,
- Poradnia lekarza POZ,
- Poradnia reumatyczna,
- Poradnia stomatologiczna,
- Pracownia fizykoterapii,

W Ośrodku Zdrowia w Opatkowicach Murowanych mieszczą się poradnie:

- Gabinet pielęgniarstwa środowiskowo – rodzinnej,
- Poradnia dla dzieci,
- Poradnia lekarza POZ,
- Pracownia fizykoterapii.

W przypadku konieczności przewiezienia chorego do szpitala, na zabiegi lub konsultacje lekarskie, korzysta się z usług Rejonowej Kolumny Transportu Sanitarnego w Jędrzejowie.

Stan techniczny Gminnego Ośrodka zdrowia w Imielnie oraz jego filii w Opatkowicach Murowanych jest dobry.

Na terenie gminy funkcjonuje jeden Punkt Apteczny, zlokalizowany w miejscowości gminnej.

Opieką społeczną na terenie gminy zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Imielnie, prowadzący pomoc finansowo – opiekuńczą. Na terenie ośrodka brak jest domu opieki społecznej, czy domu dziennego pobytu dla osób starszych.

W gminie Imielno działa Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Rodzinny Punkt Informacyjny – Konsultacyjnym do spraw. Uzależnień i Przemocy w Imielnie, które mają na celu m.in.:

- podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie,
- zwiększenie pomocy i ochrony ofiar w rodzinie,
- zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- ograniczenie występowania zachowań agresywnych wśród dzieci i młodzieży.

2.9.3. Kultura

Na obszarze gminy funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna w Imielnie i jej dwie filie: Filia Gminnej Biblioteki Publicznej w Motkowicach oraz Filia Gminnej Biblioteki Publicznej w Mierzwinie. Według danych Rocznika Statystycznego Województwa Świętokrzyskiego w 2017 r. księgozbiór tych placówek liczył łącznie 18 918 woluminów. W tym samym roku w placówkach tych było zarejestrowanych 436 czytelników. Wyposażenia księgozbioru na jednego czytelnika w ciągu roku 2017 w woluminach wyniosło 24,4 co jest wartością wyższą od średniej dla powiatu jędrzejowskiego (19,3 woluminy). Oprócz wypożyczania książek na zewnątrz, czytelnicy mogą korzystać z księgozbioru podręcznego i prenumerowanych czasopism w czytelni Biblioteki Publicznej oraz w kąciach czytelniczych w filii. W bibliotekach udostępniane są również 3 komputery dla czytelników, które podłączone są do Internetu. W 2017r. Gminna Biblioteka Publiczna w Imielnie została zmodernizowana i jej stan techniczny uznawany jest za dobry.

Innymi obiektami, o charakterze instytucjonalnym, w dziedzinie szeroko pojętej kultury, na terenie gminy Imielno, są również:

- świetlice szkolne przy szkołach podstawowych w Imielnie, Mierzwinie i Motkowicach,
- sale świetlicowe w strażnicach OSP,
- Koła Gospodyń Wiejskich.

Świetlice działające przy szkołach mają na celu zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom oczekujących na zajęcia lekcyjne i na dowóz po lekcjach do miejsca zamieszkania. Świetlice działają przy wszystkich szkołach na terenie gminy, a więc w Imielnie, Mierzwinie i Motkowicach. Na terenie gminy w ostatnich latach oddano do użytku lub wyremontowano świetlice wiejskie w Dalechowach, Jakubowie, Imielnie i Dzierszynie. Sale świetlicowe znajdują się również w strażnicach OSP: Borszowice, Motkowice, Stawy, Imielnica, Sobowice, Helenówka, Mierzwin, Grudzyny, Opatkowice Murowane, Zegartowice.

Obiektami w dziedzinie kultury są także funkcjonujące obiekty sakralne. Na terenie gminy Imielno działają trzy parafie rzymsko-katolickie. Kościoły parafialne:

- Kościół Parafialny p.w. Św. Mikołaja Biskupa i Najświętszej Maryi Panny w Imielnie,
- Kościół Parafialny p.w. Św. Józefa Robotnika w Motkowicach,
- Kościół Parafialny p.w. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Mierzwinie.

Parafia w Imielnie obsługuje sołectwa: Imielno, Jakubów, Wygoda, Stawy, Rajchotka, Dzierszyn, Imielnica, Sobowice i Helenówka.

Parafia w Mierzwinie obejmuje sołectwa Mierzwin, Bełk, Zegartowice, Opatkowice Pojałowskie, Opatkowice Drewniane, Grudzyny, Opatkowice Murowane.

Parafia w Motkowicach obsługuje sołectwa Motkowice i Borszowice.

Sołectwo Kawęczyn należy do parafii Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Łysakowie, a sołectwa Dalechowy i Karczunek należą do parafii Najświętszego Serca Jezusowego w Jasionnej. Wszystkie parafie należą do Dekanatu Jędrzejowskiego.

W Opatkowicach Drewnianych, należących do parafii w Mierzwinie znajduje się mała kaplica. W Imielnie, Motkowicach i Mierzwinie istnieją cmentarze grzebalne. Na cmentarzu w Imielnie znajduje się kaplica p.w. Św. Anny.

Na terenie gminy Imielno działa pięć Kół Gospodyń Wiejskich, które zarejestrowane są w Krajowym Rejestrze Kół Gospodyń Wiejskich (wykaz tab.18). Jest to działalność o charakterze artystycznym, animatorskim, etnograficznym, a także sportowo-rekreacyjnym. Koła prowadzą działalność w szczególności artystyczno - twórczą, promującą tradycje ludowe. Najstarsze z kół tj. Koło Gospodyń Wiejskich w Motkowicach zostało założone 2007 r.

Tabela 18. Wykaz zarejestrowanych Kół Gospodyń Wiejskich w gminie Imielno

Lp.	Nazwa koła	Adres siedziby
1	Koło Gospodyń Wiejskich w Sobowicach	Sobowice 94
2	Koło Gospodyń Wiejskich w Borszowicach	Borszowice 98
3	Koło Gospodyń Wiejskich „Grudzynianki” w Grudzynach	Grudzyny 17
4	Koło Gospodyń Wiejskich w Helenówce	Helenówka 42
5	Koło Gospodyń Wiejskich w Motkowicach	Motkowice ul. Garbarniana 1a

2.9.4. Sport, turystyka i rekreacja

Działalność organizacyjna i koordynacyjna w dziedzinie kultury fizycznej i rekreacji skupia się w Urzędzie Gminy.

Na terenie gminy działa Gminny Klub Sportowy „GKS Imielno”, który skupia sekcje sportowe piłki nożnej. Został on założony 26 lutego 2016 r. Klub podzielony jest na 2 sekcje sportowe. Według Rocznika Statystycznego 2018 r. klub liczył 45 członków oraz 2 trenerów. Na terenie gminy odbywają się różnego rodzaju imprezy sportowe organizowane przez Klub oraz inne jednostki organizacyjne. Najwięcej zawodów sportowych ma miejsce podczas ferii zimowych i letnich.

W 2018 r. odbyły się zawody:

- Turniej tenisa stołowym o Puchar Wójta Gminy Imielno zorganizowany w Samorządowej Szkole Podstawowej w Imielnie,
- Turniej piłki halowej o Puchar Wójta Gminy Imielno zorganizowany w Samorządowej Szkole Podstawowej w Imielnie.

Na obszarze gminy jest niewiele obiektów turystycznych. Atrakcyjne tereny nad rzeką Nidą będące w granicach Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego lub jego otuliny wymagają większego zainwestowania turystycznego. Na terenie gminy nie ma zorganizowanych terenów rekreacyjnych czy sportowych poza boiskami przyszkolnymi.

Niewiele jest również obiektów noclegowych i gastronomicznych. Dla potencjalnych zwiedzających i wypoczywających na terenie gminy są następujące obiekty:

- „Gorzelnia nad Nidą” w Motkowicach – na terenie obiektu znajdują się 3 pokoje gościnne. Możliwe jest również zaplanowanie przyjęć okolicznościowych i imprez plenerowych na terenie obiektu.
- „Gospodarstwo Rybackie Stawy” – obiekt oferuje noclegi, restauracje, a także udostępnia łowisko do wędkowania. Na terenie gospodarstwa zlokalizowany jest również sklep firmowy oferujący ryby świeże, wędzone oraz rybne przetwory.
- Kompleks Rekreacyjny „Sielsko na Wygodzie” – obiekt stanowi bazę noclegowo – gastronomiczną. Oferuje 70 miejsc noclegowych, możliwość zorganizowania imprez okolicznościowych lub integracyjnych. Na terenie obiektu znajdują się również: Centrum SPA. W części rekreacyjnej znajduje się mini zoo, stajnia oraz dinopark, które stanowią doskonałą propozycję dla rodzin z dziećmi. Dla osób lubiących aktywny wypoczynek dostępne są: kajaki, wypożyczalnia rowerów, paintball, wypożyczalnia sprzętu wędkarskiego oraz zarybione stawy tuż przy pensjonacie. Na terenie obiektu znajduje się również peron Ciuchci Express Poniżdzie.

Z terenu Motkowic, na rzece Nidzie, w okresie letnim, organizowane są spływy kajakowe. Tuż przy moście znajduje się przystań kajakowa.

Przez część terenu gminy przebiega szlak rowerowy wzdłuż torów Świętokrzyskiej Kolejki Dojazdowej. Szlak wiedzie przez malownicze tereny Poniżdzia. Trasa obecnie kończy się w miejscowości Wygoda, w pobliżu obiektu „Sielsko na Wygodzie”. Aktualnie proponuje się przedłużenie szlaku rowerowego w kierunku południowo-wschodnim, w stronę Pińczowa.

Na terenie gminy, na atrakcyjnie położonych wzniesieniach, istnieje możliwość zlokalizowania punktów widokowych, w Motkowicach, w okolicach Stawów oraz między Imielnicą i Sobowicami.

2.9.5. Administracja publiczna i bezpieczeństwo

Administracja publiczna

Administrację publiczną dla terenu gminy Imielno sprawują:

- Urząd Gminy w Imielnie,
- Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie,
- Powiatowe Biuro Pracy w Jędrzejowie,
- Urząd Skarbowy w Jędrzejowie,

- Komenda Powiatowa Policji w Jędrzejowie,
- Sąd Rejonowy w Jędrzejowie,
- Prokuratura Okręgowa w Kielcach - Rejon Jędrzejów,
- Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jędrzejowie,
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w Jędrzejowie.

Bezpieczeństwo i porządek publiczny

Bezpieczeństwo społeczności lokalnej i porządek publiczny na terenie Gminy Imielno jest w gestii Komendy Powiatowej Policji w Jędrzejowie. Na terenie miejscowości Imielno, w budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Imielnie, funkcjonuje punkt przyjęć interesantów, obsługiwany przez funkcjonariusza policji. W zakres obowiązków funkcjonariuszy wchodzi służba prewencyjna, praca dochodzeniowa i obsługa ruchu drogowego.

Nad ochroną ludności w zakresie przeciwdziałania nadzwyczajnym zagrożeniom ludzi i środowiska naturalnego czuwa Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego. Zespół ten skupia ludzi w kilku specjalistycznych grupach, a na jego czele stoi Wójt Gminy, który jest organem odpowiedzialnym za organizację i koordynowanie reagowania kryzysowego w gminie. Natomiast kierowanie działaniami na miejscu zdarzenia realizowane jest przez przedstawicieli odpowiedniej służby. W czasie trwania akcji ratowniczej zespół ten ma całodobowy dyżur w budynku Urzędu Gminy, a na co dzień Wójt Gminy jest dostępny poprzez środki łączności przez całą dobę.

Zadania Zespołu Zarządzania Kryzysowego są następujące:

- opracowywanie i przedkładanie wójtowi do akceptacji gminnego planu zarządzania kryzysowego;
- utrzymanie w aktualności gminnego planu zarządzania kryzysowego wraz z załącznikami funkcjonalnymi planu głównego;
- ocena występujących i potencjalnych zagrożeń mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo publiczne i prognozowanie tych zagrożeń;
- koordynacja działań związanych z monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie gminy;
- organizowanie i prowadzenie szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu reagowania na potencjalne zagrożenia;
- przeciwdziałanie skutkom zdarzeń o charakterze terrorystycznym;
- realizacja zadań z zakresu ochrony infrastruktury krytycznej.

Gmina realizując podstawowe zadania związane z działaniami reagowania kryzysowego skupia się głównie na ochronie ludności poprzez: ostrzeganie, alarmowanie i informowanie ludności o zagrożeniach, prowadzeniu ewakuacji oraz zapewnieniu ewakuowanym pomocy medycznej i socjalnej, głównie w zakresie zakwaterowania i wyżywienia.

Ochrona przeciwpożarowa

Gmina Imielno jest objęta ochroną pożarową sprawowaną przez Powiatową Straż Pożarną w Jędrzejowie. Działalność wspierającą, lecz o dużym znaczeniu z uwagi na szybkość reagowania (gotowość bojowa w ciągu 5-10 minut) spełniają Ochotnicze Stacje Pożarne (OSP), w ilości 11 jednostek, w sołectwach: Borszowice, Dzierszyn, Grudzyny, Imielno, Imielnica, Jakubów, Motkowice, Opatkowice Murowane, Sobowice, Stawy, Zegartowice.

Tabela 19. Wyposażenie OSP w Imielnie

Lp.	Asortyment	Ilość [szt./kpl]
1.	Samochód średni	1 szt.
2.	Samochód lekki	1 szt.
3.	Pilarka do drewna	2 szt.
4.	Piła tarczowa do betonu i stali	2 szt.
5.	Aparaty powietrzne	6 kpl
6.	Narzędzia hydrauliczne ciężkie	1 kpl
7.	Agregaty prądotwórcze	2 szt.
8.	Torba PSP-R1	2 kpl
9.	Najśniewnik akumulatorowy	1 szt.
10.	Motopompa tochatsu	1 szt.
11.	Pompa pływająca	1 szt.
12.	Radiotelefony stacjonarne	1 kpl
13.	Radiotelefony samochodowe	2 kpl
14.	Radiotelefony nasobne	2 szt.
15.	Wyposażenie osobiste strażaka (hełm, ubranie i obuwie, kominiarka, rękawice)	12 kpl
16.	System selektywnego alarmowania	1 szt.
17.	Megafon	1 szt.
18.	Łódź ratownicza wraz z silnikiem	1 szt.
19.	Kombinezony wodne ratownicze	2 szt.
20.	Kapoki ratownicze	4 szt.
21.	Rzutki ratownicze	4 szt.
22.	Drabina DW-10 1	1 szt.
23.	Drabina słupkowa	1 szt.
24.	Węże, rozdzielacze, prądownice i inny sprzęt zgodnie z normami	-

Jednostka OSP w Imielnie, ze względu na wyposażenie i wyszkolenie, została włączona do krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego KRSG. Jednostka OSP Imielno posiada dwa samochody w tym jeden wyposażony w sprzęt ratowniczo-gaśniczy i jeden jako wóz operacyjny. Wyposażenie jednostki w Imielnie (dane z Urzędu Gminy w Imielnie na rok 2018) obrazuje tabela 19.

Jednostki OSP Opatkowice Murowane i OSP Motkowice posiadają samochody wyposażone w sprzęt gaśniczy. Pozostałe jednostki takie jak OSP Borszowice, OSP Stawy, OSP Sobowice, OSP Grudzyny, OSP Dzierszyn, OSP Jakubów posiadają wozy operacyjne.

Podstawowym warunkiem udzielenia szybkiej i skutecznej pomocy przez OSP jest dobrze funkcjonujący system powiadamiania. Do tego celu wykorzystuje się System Selektywnego Wywołania (alarmowania) zainstalowany w Remizach Ochotniczych Straży Pożarnych co pozwala załączyć syrenę alarmową w w/w jednostkach w ciągu kilku sekund.

Usługi pocztowe

Na terenie gminy funkcjonuje jedna placówka Poczty Polskiej w Imielnie, zlokalizowana w centrum miejscowości oraz mobilny punkt dostarczania przesyłek.

2.10. Infrastruktura ekonomiczna

Sytuację ekonomiczną gminy Imielno oceniono na podstawie danych zawartych w Rocznikach statystycznych województwa świętokrzyskiego 2015 – 2018 oraz z danych zawartych na stronie internetowej Urzędu Pracy w Jędrzejowie w latach 2016-2018.

Ponadto dokonano porównania zjawisk ekonomicznych występujących na terenie gminy Imielno z gminami bezpośrednio graniczącymi z obszarem opracowania: gminą miejską: Jędrzejów i gminą wiejską Sobków należącymi do powiatu jędrzejowskiego oraz gminą miejską Pińczów oraz gminami wiejskimi Kije i Michałów, należącymi do powiatu pińczowskiego. Natomiast porównanie struktury bezrobocia porównano z gminami sąsiednimi w powiecie jędrzejowskim tj. gmina Jędrzejów i gmina Sobków, a także z 3 wybranymi gminami z powiatu jędrzejowskiego – gminą Małogoszcz, gminą Oksa i gminą Wodzisław.

2.10.1. Struktura zatrudnienia

Struktura zatrudnienia została przedstawiona w **tabeli nr 20** – pracujący. Zestawienie opracowano w opraciu o dane z Roczników Statystycznych dla województwa świętokrzyskiego, z lat 2019 i 2018. W zestawieniu ujęto dwuletnie zestawienie danych dla gminy Imielno i oraz dane z jednego roku dla wybranych gmin z powiatu jędrzejowskiego.

Zestawienie obejmuje zatrudnienie poza własnym gospodarstwem rolnym oraz poza niewielkimi firmami zatrudniającymi do 9 osób.

Pośród 4501 mieszkańców gminy Imielno (dane z Urzędu Gminy w Imielnie za 2018 r.), w 2018 r., zatrudnionych było jedynie 324 osoby, co stanowi zaledwie 7,20 % ogółu mieszkańców.

Zatrudnione osoby, stanowiące aż 53,09 % ogółu pracujących, pracowały głównie w szeroko pojętych usługach, obejmujących administrację, edukację, opiekę zdrowotną, pomoc społeczną, kulturę. Więcej w tej dziedzinie gospodarki zatrudnionych było jedynie w gminie Oksa, gdzie ten procent stanowił aż 74,54 % ogółu zatrudnionych mieszkańców. Z pośród ogółu zatrudnionych w gminie Imielno, kobiety stanowiły 49,84 % w 2017 r. i 44,75 % w 2018 r., co stanowi wartość

średnią w stosunku do gmin zobrazowanych w zestawieniu. Więcej zatrudnionych kobiet jest tylko w gminie Oksa, gdzie stanowią aż 73,94 % ogółu zatrudnionych.

W pozostałych dziedzinach gospodarki:

Kolejną istotną pozycję w zatrudnieniu w Imielnie stanowi praca w przemyśle i budownictwie, w gminie stanowiąca 31,07 – 36,11 %; jednak ze względu na brak znaczących miejsc pracy w gminie, część z nich realizowana jest w firmach działających poza terenem gminy Imielno. Poziom zatrudnienia w tej dziedzinie nie odbiega od średniej dla gmin sąsiednich. Wyjątkiem jest gmina Oksa, niewykazująca zatrudnienia w tej dziedzinie gospodarki.

Zatrudnienie w handlu, naprawach, transporcie czy gastronomii, na terenie gminy Imielno, wynosiło w ostatnich latach 14,24 w 2017 r., a w 2018 r. spadło do poziomu 8,64 %, co jest wartością niską w stosunku do gmin w zestawieniu. Najwyższy procent zatrudnionych w tych dziedzinach wykazuje gmina Małogoszcz – 23,49 %, a Oksa nie wykazuje zatrudnienia, co świadczy głównie o samozatrudnieniu, lub obecności jednie mikro firm.

Zatrudnienie w rolnictwie, leśnictwie i rybactwie, poza własnym gospodarstwem, znajduje zaledwie niewiele ponad 2 % mieszkańców gminy Imielno. Najwyższe zatrudnienie w tej dziedzinie gospodarki wykazuje gmina Oksa – 9,09 %, a najmniejsze gmina Małogoszcz – zaledwie 0,3 %.

2.10.2. Struktura bezrobocia

Strukturę bezrobocia w gminie Imielno w 2018 r., w porównaniu z gminami sąsiednimi w powiecie jędrzejowskim tj. gmina Jędrzejów i gmina Sobków, a także z 3 wybranymi gminami z powiatu jędrzejowskiego – gminą Małogoszcz, gminą Oksa i gminą Wodzisław oraz w latach 2016-2018 określa zestawienie w **tabeli nr 21**.

Struktura bezrobocia w gminie Imielno, w latach 2016 – 2018 przedstawiała się następująco:

- przez te trzy kolejne lata bezrobocie ma tendencję malejącą, choć w porównaniu z rokiem 2017 – 126 bezrobotnych ogółem, w 2018 roku zaobserwowano wzrost liczby bezrobotnych do 131 osób;
- procent bezrobotnych kobiet jest w miarę stabilny, i w roku 2016 i 2018 utrzymywał się na podobnym poziomie ok. 62 %, natomiast w 2017 roku nastąpił wzrost do wartości 66,67 %;
- bezrobotnych z prawem do zasiłku jest z każdym rokiem coraz więcej, w roku 2018 wartość procentowa tego wskaźnika wyniosła 11,45%;
- natomiast liczba bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy oscyluje wokół wartości 38,17 %, wykazane dla roku 2018 r.
- zróżnicowana, w roku 2016 i 2017 wartość procentowa wynosiła odpowiednio 81,05 % i 81,75 %, natomiast w 2018 roku wartość ta była niższa i wyniosła 76,34,
- niepokojąco wysokie bezrobocie dotyczy osób w wieku produkcyjnym mobilnym, tj. od 18 do 44 lat, wynoszące dla lat 2016 – 2018, od 76,34 % do 81,75 %.

Tabela 20. Pracujący

Wyszczególnienie	Rok 2018					Rok 2017	Rok 2018
	Gmina Jędrzejów	Gmina Sobków	Gmina Małogoszcz	Gmina Oksa	Gmina Wodzisław	Gmina Imielno	
	% z ogółem						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości oraz pozostałe usługi	44,44	45,16	37,15	74,54	45,41	52,43	53,09
Handel, naprawy pojazdów, transport, gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja	15,15	21,90	23,49	–	9,37	14,24	8,64
Przemysł i budownictwo	39,12	28,01	39,07	–	38,38	31,07	36,11
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1,29	4,92	0,30	9,09	6,85	2,27	2,16
Zatrudnione kobiety	57,30	53,82	38,18	73,94	59,64	49,84	44,75
Pracujący ogółem – liczby rzeczywiste	5670	589	1354	165	555	309	324

Zestawienie z Roczników statystycznych nie obejmuje: podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie

Zestawienie z Roczników statystycznych jako pozostałe usługi obejmuje: działalność naukową i techniczną, administrację publiczną i obronę narodową, edukację, opiekę zdrowotną, pomoc społeczną, kulturę, rozrywkę

Tabela 21. Struktura bezrobocia

Wyszczególnienie	Rok 2018					Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
	Gmina Jędrzejów	Gmina Sobków	Gmina Małogoszcz	Gmina Oksa	Gmina Wodzisław	Gmina Imielno		
	% z ogółem							
Kobiety	58,27	65,00	70,82	62,60	59,09	62,09	66,67	62,60
Z prawem do zasiłku	9,36	7,27	6,23	9,76	7,58	5,88	9,52	11,45
W wieku produkcyjnym mobilnym (18 - 44 lata)	67,05	73,18	72,80	70,73	70,71	81,05	81,75	76,34
Bez pracy powyżej 12 miesięcy	42,08	47,73	43,63	38,21	44,44	43,79	31,75	38,17
Ogółem (liczby rzeczywiste)	865	220	353	123	198	153	126	131

Tabela 22. Bezrobotni według płci

Wyszczególnienie	Rok 2018						
	Gmina Jędrzejów	Gmina Sobków	Gmina Małogoszcz	Gmina Oksa	Gmina Wodzisław	Gmina Imielno	Powiat Jędrzejowski
	% z ogółem						
Kobiety	58,27	65,00	70,82	62,60	59,09	62,60	62,40
Mężczyźni	41,73	35,00	29,18	37,40	40,91	37,40	37,60
Ogółem (liczby rzeczywiste)	865	220	353	123	198	131	2471

Struktura bezrobocia w pozostałych gminach w roku 2018:

- w grupie bezrobotnych kobiet, w 2018 roku, gminy Małogoszcz – 70,82% i Sobków – 65,00%, wykazywały większy wskaźnik bezrobotnych kobiet niż w Imielnie, a gminy Jędrzejów i Wodzisław, miały mniej bezrobotnych kobiet (odpowiednio: 58,27%, 59,09%);
- bezrobotnych z prawem do zasiłku, we wszystkich analizowanych gminach jest mniejszy procent niż w gminie Imielno; z pośród nich, najmniej było w 2018 r. w gminie Małogoszcz – 6,23%, a najwięcej w Oksie – 9,76%;
- w kolejnej kategorii, bezrobotni w wieku produkcyjnym mobilnym, wskaźnik bezrobocia pozostaje na podobnym poziomie w poszczególnych gminach i wszędzie jest wysoki, choć niższy niż w gminie Imielno; i tak w: gminie Sobków jest najwyższy i wynosi – 73,18%, a najniższy w gminie Jędrzejów – 67,05%;
- bez pracy powyżej 12 miesięcy, pozostaje nieco większa grupa bezrobotnych; od tej w gminie Imielno, najmniej w gminie Oksa – 38,21 %, a najwięcej w gminie Sobków – 47,73 %.

Ostatnie dwie pozycje świadczą o dużym bezrobociu wśród ludzi młodych oraz dużym odsetku bezrobotnych bez prawa do zasiłku, co może świadczyć o tym, że jest duży odsetek ludzi długotrwale bezrobotnych.

Ponadto analizując dane zawarte w tabeli nr 22, dotyczącej podziału bezrobotnych osób według płci, w gminie Imielno i gminach sąsiednich w 2018 r. Z danych tych można wyciągnąć następujące wnioski:

- w gminie Imielno, bezrobotnych kobiet jest więcej o 25,20 punktów procentowych więcej od bezrobotnych mężczyzn;
- w każdej z analizowanych gmin, więcej jest bezrobotnych kobiet niż mężczyzn;
- w gminie Jędrzejów jest najmniejsza różnica pomiędzy tymi grupami i wynosi ona 16,54 punktów procentowych
- największa różnica w ilości bezrobotnych kobiet i mężczyzn jest w gminie Małogoszcz i wynosi aż 41,64 % na niekorzyść kobiet,
- w pozostałych gminach różnica ta wynosi od 18,18 % do 30%,
- w powiecie jędrzejowskim różnica między bezrobotnymi kobietami a bezrobotnymi mężczyznami wynosi 24,8 % na niekorzyść kobiet.

2.10.3. Budżet gminy

Dane dotyczące ogólnych **dochodów** uzyskanych do budżetu gminy Imielno i gmin sąsiednich zawiera **tabela nr 23**. Z analizy przedstawionych dochodów wynika, iż dochód gminy Imielno kształtuje się na poziomie dochodów w gminach Michałów i Kije, jest o około 70 % niższy od dochodów gminy Sobków i jest 4- 5 krotnie niższy od dochodów uzyskiwanych przez gminy miejsko-

wiejskie Pińczów i Jędrzejów.

Biorąc pod uwagę dochody ogółem gminy Imielno w latach: 2017 r.– 18790,5 tys. zł, 2018 r. – 21886,0 tys. zł., należy zauważyć, że dochód gminy ma tendencje wzrostową.

W gminie Imielno odsetek dochodów własnych do dochodów ogółem z 20,99 % 2017 r. do 26,55%/ w 2018 r. Dochody własne gminy Jędrzejów, Pińczów i Kije w 2018r stanowiły większy procent dochodów ogółem w tych gminach, gdzie najwyższy był w Pińczowie- 47,45 % dochodów ogółem. Nieco niższe niż w Imielnie, wskaźniki z dochodów ogółem osiągnęły gminy Sobków i Michałów.

Spośród dochodów własnych, zarówno w gminie Imielno, jak i we wszystkich analizowanych gminach, najwyższą pozycją są, udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa. W gminie Imielno jest najniższy i wynosi 6,18 % w 2017 r. i 7,13 % w 2018 r. ogółu dochodów gminy, w gminach wiejskich sięga od 8,77 % do 12,41 % w Kijach. W gminach miejsko-wiejskich Jędrzejów i Pińczów, zbliża się do 20,00 % dochodów ogółem.

Dochód w gminie Imielno z tytułu podatku od nieruchomości oraz dochodów z majątku własnego, wzrosły w gminie w przeciągu ostatnich dwóch lat, odpowiednio do 7,39 % i 1,00 % w 2018 r., co stanowi wartość średnią w stosunku do analizowanych sąsiednich gmin.

W gminie Imielno zaobserwowano spadek procentów dochodów ogółem pochodzących z podatku rolnego, podatku od środków transportowych i wpływów z usług. Uzyskane wartości nie odbiegają jednak od wartości procentowej dochodów ogółem w innych analizowanych gminach. Jedyną pozycją odbiegającą istotnie od wartości średnich jest wysoki, bo 16% udział w dochodach zysków z podatków od nieruchomości w gminie Pińczów.

Najistotniejsze pozycje w dochodach wszystkich analizowanych gmin, stanowią dotacje celowe z budżetu państwa oraz subwencje ogólne z budżetu państwa.

Porównując dotacje celowe z budżetu państwa, to należy podkreślić, że dla gminy Imielno nastąpił spadek tego wskaźnika z 40,37 % w 2017r. do 34,08 % w 2018r., jednak była to jedna z wyższych dotacji w stosunku do pozostałych gmin pozostałych. Nieco wyższy poziom dotacji celowych osiągnęła jedynie gmina Sobków – 34,28 % dochodów ogółem, a najniższy w gminie Michałów- 29,96 % dochodów ogółem.

W gminie Imielno można było zaobserwować spadek odsetek subwencji ogólnych budżetu państwa, z 2017r. – 38,47 % do 35,52 % w 2018 r. Zaznaczyć należy, że w gminie Imielno, subwencje ogólne są najwyższe w porównaniu do gmin przedstawionych w zestawieniu. Najniższe subwencje ogólne, w 2018 r., uzyskała gmina Pińczów – 21,66 % dochodów ogółem.

Środki pochodzące z tych subwencji skierowane są na finansowanie ogółu zadań własnych gminy m.in. na cele oświatowe, drogowe i rekompensujące.

Dotacje celowe z budżetu państwa są przeznaczone na finansowanie określonych zadań. Dotacje te nie mogą być wykorzystane na cele niezgodne z ich przeznaczeniem. Niewykorzystanie dotacji celowej na zadania określone w decyzji odnoszącej się do jej przyznania pociąga za sobą

Tabela 23. Dochody budżetów gmin według rodzajów

Wyszczególnienie	Rok 2018					Rok 2017	Rok 2018
	Gmina Jędrzejów	Gmina Sobków	Gmina Pińczów	Gmina Kije	Gmina Michałów	Gmina Imielno	
	% dochodów z ogółem						
Dochody własne ogółem	39,84	24,74	47,45	33,14	23,93	20,99	26,55
w tym: udział w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	19,13	11,80	20,00	12,41	8,77	6,18	7,13
podatek od nieruchomości	1,05	5,33	16,04	8,51	3,74	3,08	7,39
podatek rolny	1,22	1,32	1,30	2,45	2,99	3,33	2,88
podatek od środków transportowych	0,66	0,47	0,96	0,25	0,98	0,64	0,62
dochody z majątku	2,20	0,46	1,18	1,16	0,32	0,47	1,00
wpływy z usług	1,04	0,50	0,98	4,54	2,41	2,66	2,41
Dotacje celowe z budżetu państwa	33,59	34,28	30,19	33,12	29,96	40,37	34,08
Subwencja ogólna z budżetu państwa	26,01	35,51	21,66	33,31	34,53	38,47	35,52
Dochody ogółem (w tys. zł)	109 697,0	37 261,0	79 117,4	18 538,9	20 776,3	18 790,5	21 886,0

określone niekorzystne skutki dla gminy, czyli obowiązek zwrotu niewykorzystanych lub nieprawidłowo wykorzystanych środków w stopniu odpowiadającym niewykonaniu zadania.

Dotacje rozwojowe to dopłata budżetu państwa przeznaczona na realizację programów finansowanych z udziałem środków pochodzących ze środków Unii Europejskiej, projektów realizowanych w ramach tych programów.

Dane finansowe z Urzędu Gminy w Imielnie przedstawiają, że Gmina skorzystała w kolejnych latach ze środków UE: w 2014 r. w wysokości 1.722.738,33 zł.; w 2015 r. w wys. 282.930,28 zł.; w 2016 r. w wys. 393.257,14 zł.; i w 2018 r. w wys. 773.894,27 zł.

Wydatki budżetu gminy Imielno według działów, na tle gmin sąsiednich, zostały zestawione w **tabeli nr 24**.

Wydatki gminy Imielno, z roku na rok są coraz wyższe, w 2014 r., wydatki ogółem wynosiły 14 491,73 tys. zł, a w 2018 r. już 21 201,04 tys. zł. Wydatki ogółem w gminie Imielno są podobne do wydatków w gminach Michałów i Kije ale a już o 70% niższe od wydatków w gminie Sobków. Wydatki gmin miejskich są wyższe niż w Imielnie (w Pińczowie 78516,33, w Jędrzejowie 113939,86).

Najistotniejszą pozycją w wydatkach gminy Imielno, są wydatki na oświatę i wychowanie, malejące w ostatnich latach, ale w 2018 r. utrzymujące się na poziomie 30,27 % wydatków ogółem. Wydatki na oświatę w innych gminach również stanowią największą pozycję w budżetach, najwyższe w gminie Pińczów – 26,19 %, a najniższe w gminie Michałów – 23,87 % wydatków ogółem.

W roku 2015 i 2016, w gminie Imielno, duży procent wydatków przeznaczony był na pomoc społeczną i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, dużo wyższe niż obecne wydatki z lat 2017 i 2018 - nieodbiegających istotnie od wydatków w innych gminach.

W gminie Imielno wydatki na administrację publiczną stanowią większy procent budżetu niż w gminach sąsiednich, wynoszący w 2018 r. w gminie Imielno 17,51 % ogółu wydatków, przy zaledwie 0,89 % w gminie Pińczów. Wydatki na rolnictwo i łowiectwo stanowiły w gminie Imielno 11 % wydatków 2018 r., przy dla porównania 20,46 % wydatków ogółem w gminie Michałów i zaledwie 0,02 % wydatków w gminie Kije.

W **tabeli nr 25** zestawiono **wydatki budżetu gminy Imielno, według rodzajów**, na tle gmin sąsiednich.

Najwyższą pozycją w wydatkach gminy Imielno stanowią wydatki bieżące. Wydatki bieżące w roku 2015 stanowiły aż 96,01 % wydatków gminy ogółem, spadając stopniowo w następnych latach, do 86,63 % wydatków ogółem w 2018 r. Wydatki bieżące stanowią również najwyższą pozycję w wydatkach wszystkich analizowanych gmin. W 2018 r. wydatki bieżące niższe niż w gminie Imielno były tylko w gminie Sobków – 83,36 % wydatków ogółem.

Wydatki majątkowe i wydatki na inwestycje w gminie Imielno są podobne, niskie w latach 2015- 2017 (do 5,49 %) i osiągające 13,37 % w roku 2018. Wydatki na inwestycje w gminach Kije,

Pińczów i Jędrzejów były niższe niż w Imielnie i wynosiły odpowiednio: 7,48 – 7,66 – 9,09 procenta wydatków ogółem w tych gminach. Wyższe wydatki na inwestycję niż w gminie Imielno zaobserwowano w gminach Sobków i Michałów, odpowiednio 16,64 – 28,64 procenta wydatków ogółem w tych gminach.

Dochody i wydatki budżetów gmin na jednego mieszkańca zestawiono w **tabeli nr 26**. W gminie Imielno, wydatki na jednego mieszkańca, przeważały nad dochodami w latach 2015 – 2016. W latach 2017 – 2018, na terenie gminy Imielno zaobserwowano odwrotną tendencję, gdzie dochody nieznacznie przewyższały wydatki. W analizowanych gminach tendencje te były zmienne. Najwyższe zadłużenie na jednego mieszkańca, w 2018 r. zaobserwowano w gminach Jędrzejów i Michałów.

Dochody własne gmin na jednego mieszkańca, najwyższe w 2018 r. były w gminie Pińczów i wyniosły 1795,51 zł. Najniższe dochody na 1 mieszkańca, zaobserwowano na terenie gminy Michałów, gdzie wyiosły 1080,14 zł. Najwyższe wydatki inwestycyjne na jednego mieszkańca, w 2018 r., poniosła gmina Michałów – 1353,77 zł, a najniższe w gminie Pińczów – 288,86 zł. Gmina Imielno w roku 2018, w kategoriach zarówno dochodów jak i wydatków na jednego mieszkańca, wykazywała wartość średnią, w stosunku do gmin sąsiednich.

2.10.4. Aktywność gospodarcza mieszkańców

Tabela nr 27, zawiera dane dotyczące ilości podmiotów gospodarki zarejestrowanych w rejestrze REGON wg sektorów i wybranych form prawnych, na terenie gminy Imielno i gmin sąsiadujących.

Podmioty gospodarki zarejestrowane w rejestrze REGON, stanowią w zdecydowanej większości, własność sektora prywatnego. W gminie Imielno od 92,57 % w 2016 r. do 95,7 % w latach 2017 – 2018. W pozostałych gminach od 90,69 % w gminie Michałów do 96,61 % w gminie Jędrzejów.

Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne, stanowią na terenie gminy Imielno w miarę stabilną pozycję, osylującą w ok. 8% wszystkich podmiotów gospodarki w ostatnich latach. Sektor publiczny w gminie Imielno maleje od 7,43 % w 2016 r. do 4,93 % w latach 2017 – 2018. Kolejnymi pozycjami w podmiotach gospodarki narodowej w gminie Imielnie stanowią spółki cywilne (3,59 % w 2018 r.) oraz spółdzielnie (1,35 % w 2019.).

Na terenie gmin sąsiednich, poza sektorem prywatnym, najwyższy procent podmiotów gospodarki stanowią: sektor publiczny w gminie Michałów – 7,69 %, spółki handlowe w gminie Kije – 8,46 %, spółki cywilne w gminie Pińczów – 7,01 %.

W gminach sąsiednich, mniej niż w gminie Imielno jest spółdzielni (poniżej 0,72%), a w gminach kije i Michałów nie ma spółdzielni oraz mniej jest stowarzyszeń (poniżej 6,07 %).

Ogólna liczba podmiotów gospodarki zarejestrowanych na terenie gminy Imielno systematycznie wzrasta. W 2015 r. podmiotów było 193, a w roku 2018 już 223 podmioty gospodarki.

Tabela 24. Wydatki budżetów gmin według działów

Wyszczególnienie	Rok 2018					Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
	Gmina Jędrzejów	Gmina Sobków	Gmina Pińczów	Gmina Kije	Gmina Michałów	Gmina Imielno			
	% wydatków z ogółem								
Gospodarka mieszkaniowa	1,10	0,24	1,73	0,56	1,27	0,63	0,98	0,88	0,43
Administracja publiczna	7,36	8,86	0,89	10,29	9,70	15,52	12,20	15,57	17,51
Oświata i wychowanie	33,27	35,45	36,19	28,13	23,87	38,98	32,35	27,62	30,27
Ochrona zdrowia	0,48	0,21	0,41	0,33	2,59	0,40	0,34	0,34	0,32
Pomoc społeczna	7,24	2,61	5,00	5,97	2,37	22,35	36,04	4,98	5,21
Edukacyjna opieka wychowawcza	0,77	0,16	0,76	0,17	0,07	0,70	0,52	0,57	0,54
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	8,97	3,61	6,55	6,28	2,49	4,37	4,53	3,80	4,28
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1,85	2,07	4,08	5,27	1,34	1,43	0,74	0,79	0,90
Kultura fizyczna	2,14	0,14	2,33	0,65	1,20	0,06	0,15	0,32	2,19
Transport i łączność	4,66	8,61	4,82	3,10	9,29	4,32	3,04	2,13	3,73
Rolnictwo i łowiectwo	0,91	7,85	0,94	0,02	20,46	2,96	3,05	5,12	11,40
Wydatki ogółem (w tys. zł)	113939,86	36323,94	78516,33	17267,67	21769,03	14491,73	17521,54	18647,18	21201,04

Tabela 25. Wydatki budżetów gmin według rodzajów

Wyszczególnienie	Rok 2018					Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
	Gmina Jędrzejów	Gmina Sobków	Gmina Pińczów	Gmina Kije	Gmina Michałów	Gmina Imielno			
	% wydatków z ogółem								
Wydatki bieżące	90,03	83,36	91,58	92,52	71,36	96,01	96,51	94,51	86,63
Wydatki majątkowe	9,97	16,64	8,42	7,48	28,64	3,99	3,49	5,49	13,37
Wydatki na inwestycje	9,09	16,64	7,66	7,48	28,64	3,99	3,49	5,49	13,37
Wydatki ogółem (w tys. zł)	113 939,86	36 323,94	78 516,33	17 267,67	21 769,03	14 491,73	17 521,54	18 647,18	21 201,04

Tabela 26. Dochody i wydatki budżetów na 1 mieszkańca

Wyszczególnienie	Rok 2018					Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
	Gmina Jędrzejów	Gmina Sobków	Gmina Pińczów	Gmina Kije	Gmina Michałów	Gmina Imielno			
	w złotych								
Dochody ogółem na 1 mieszkańca w tym:	3884,04	4379,02	3784,25	4204,79	4514,62	3223,93	3929,50	4237,82	4954,95
- dochody własne na 1 mieszkańca	1547,38	1083,53	1795,51	1393,53	1080,14	793,03	846,39	889,58	1315,78
Wydatki ogółem na 1 mieszkańca, w tym:	4034,27	4268,88	3755,50	3916,46	4730,34	3242,72	3933,01	4205,50	4799,87
- wydatki bieżące na 1 mieszkańca	3651,22	3566,02	3452,03	3618,44	3372,46	3126,49	3799,29	3987,35	4170,64
- wydatki inwestycyjne na 1 mieszkańca	368,83	711,92	288,86	292,69	1353,77	130,07	137,25	231,47	643,40

Tabela 27. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON

Wyszczególnienie	Rok 2018					Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
	Gmina Jędrzejów	Gmina Sobków	Gmina Pińczów	Gmina Kije	Gmina Michałów	Gmina Imielno			
	% z ogółem								
Sektor publiczny	3,14	4,32	5,02	3,85	7,69	7,25	7,43	4,93	4,93
Sektor prywatny	96,61	95,14	93,11	95,38	90,69	92,75	92,57	95,07	95,07
Spółki handlowe	6,64	7,19	5,27	8,46	3,24	0,52	0,99	0,99	1,79
Spółki cywilne	6,64	3,24	7,01	4,23	3,64	3,11	2,97	3,45	3,59
Spółdzielnie	0,33	0,72	0,43	–	–	1,55	1,49	1,48	1,35
Fundacje, stowarzyszenia, organizacje społeczne	4,12	3,96	4,28	4,62	6,07	8,29	8,91	8,37	8,07
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	75,08	83,99	71,65	73,46	30,55	75,65	74,75	77,34	75,78
Ogółem (liczby rzeczywiste)	2 741	556	1612	260	247	193	202	203	223

Tabela 28. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON wg wybranych sekcji

Wyszczególnienie	Rok 2018					Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
	Gmina Jędrzejów	Gmina Sobków	Gmina Pińczów	Gmina Kije	Gmina Michałów	Gmina Imielno			
	% z ogółem								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3,14	3,60	1,49	3,46	5,26	7,77	7,92	7,39	6,73
Przemysł	11,89	12,23	8,93	11,54	14,57	9,84	8,91	16,26	11,66
Budownictwo	11,16	23,74	11,54	20,00	11,34	17,10	19,31	19,70	21,52
Handel, naprawa pojazdów samochodowych	27,29	25,90	29,16	25,38	27,12	27,98	26,24	25,12	22,87
Transport i gospodarka magazynowa	5,40	7,73	6,45	6,15	9,31	5,18	4,95	4,93	4,93
Zakwaterowanie i gastronomia	1,79	1,08	3,23	1,92	1,21	1,55	1,98	1,97	1,79
Informacja i komunikacja	1,82	1,26	1,80	2,69	-	0,52	-	-	-
Obsługa rynku nieruchomości	3,14	0,72	5,09	1,15	1,21	-	-	-	0,45
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	7,48	4,32	6,64	3,85	4,86	3,63	3,96	3,45	3,59
Ogółem (liczby rzeczywiste)	2741	556	1612	260	247	193	202	203	223

Tabela 29. Aktywność gospodarcza mieszkańców gminy Imielno

Nr	Rodzaj prowadzonej działalności	Miejscowości																				Razem		
		Belk	Borsowice	Dalechowy	Dzierszyn	Grudziny	Helenówka	Imielnica	Imielno	Jakubów	Karczunek	Kawęczyn	Mierzwin	Motkowice	Opatkowice Cysterskie	Opatkowice Pojałowskie	Opatkowice Drewniane	Opatkowice Murowane	Rajchołka	Sobowice	Wygoda		Zegartowice	Stawy
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
1	Sklepy spożywczo – przemysłowe	1	1				1		3	1			3	2						1			1	14
2	Sklepy zielarskie																						1	1
3	Sklepy wielobranżowe								3											1			1	5
4	Plony rolne – handel hurtowy	1							1						1					1				4
5	Sprzedaż wysyłkowa						1							2										3
6	Sprzedaż hurtowa żywych zwierząt									1										3				4
7	Punkt apteczny								1															1
8	Praktyka lekarska dentystyczna					1																	1	2
9	Opieka zdrowotna												1											1
10	Działalność weterynaryjna													1										1
11	Zakłady fryzjerskie								1															1
12	Gastronomia									1											2		1	4
13	Mechanika pojazdowa								1								2							3
14	Naprawa pojazdów	1										2	1	1									1	6
15	Usługi stolarskie				1		1		1									1						4
16	Usługi rolnicze			3		1																		4
17	Usługi ślusarskie	1			1		1	2			1			13				1						20
18	Usługi transportowe	1		1				1						2				1		1				7
19	Piekarnie i cukiernie								1											1				2
20	Gospodarstwa rybackie																1	1					1	3
21	Usługi budowlane	3	1	1	2		5	3		6		1	5	9			1			3				40
22	Usługi noclegowe		1											1							1			3
23	Usługi kamieniarskie								1															1
24	Usługi krawieckie									1														1
25	Usługi prawnicze						1																	1
26	Rozrywkowe usługi filmowe i fotograficzne		1					1													1		1	4
27	Ubezpieczenia		1									1							1				1	4
28	Zarządzenie nieruchomości			1																				1
29	Nauka języków obcych												1											1
30	Przedstawiciel handlowy, reklamy i inny handel													2										2
31	Piaskownie	5																					1	6
Suma		13	5	6	4	2	10	7	13	10	1	4	11	33	1	0	4	4	1	11	4	0	10	154

W tabeli nr 28 zostały zestawione dane dotyczące podmiotów gospodarki zarejestrowane w rejestrze REGON wg wybranych sekcji.

W gminie Imielno, najwięcej jest podmiotów gospodarki w sekcjach handel i naprawa pojazdów samochodowych, choć ich liczba na przestrzeni czterech analizowanych lat spadła z 27,08 % w roku 2015 do 22,87 % w roku 2018. Na terenie gminy systematycznie przybywa podmiotów z sekcji budownictwo (z 17,10 % w 2015 r. do 21,52 % w 2018 r.). Kolejną kategorią gospodarki na terenie gminy Imielno jest sekcja przemysł, stanowiąca w 2018 r. 11,66 % wszystkich podmiotów gospodarki. W gminie Imielno w 2018 r., sekcje rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo stanowią 6,73 % podmiotów, a transport i gospodarka magazynowa 4,93 % podmiotów gospodarki.

We wszystkich sąsiednich gminach najwięcej jest podmiotów w sekcji handel i naprawa pojazdów samochodowych w gminie stanowią one od 25,38 % w gminie Kije do 29,16 % w gminie Pińczów. Następnymi sekcjami, istotnymi w sąsiednich gminach jest budownictwo (najwięcej w Kijach 20 %) i przemysł (najwięcej w Michałowie – 14,57 %. Istotnymi pozycjami w sekcjach gospodarki w gminach sąsiednich jest też rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, stanowiące w gminie Michałów – 5,26 %; transport i gospodarka magazynowa (9,31 % w gminie Michałów), obsługa rynku nieruchomości (5,09 % w gminie Pińczów), zakwaterowanie i gastronomia (3,23% w gminie Pińczów) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (7,48 % w gminie w gminie Jędrzejów).

Aktywność gospodarczą mieszkańców gminy Imielno oceniono w oparciu o dane pozyskane z Urzędu Gminy w Imielnie. Na terenie gminy Imielno zarejestrowanych jest 154 podmiotów gospodarczych, prowadzące działalność w 31 kategoriach szczegółowo zobrazowanych w tabeli 29.

Największą aktywność gospodarczą wykazują sołectwa: Motkowice – 33 zarejestrowane podmioty, po 13 podmiotów w Bełku i Imielnie, po 11 w Mierzwinie i Sobowicach, po 10 w Helenówce, Jakubowie i w Stawach. Żadnego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą nie ma w sołectwach: Opatkowice Pojałowskie i Zegartowice.

Z analizy danych wynika, że gmina Imielno specjalizuje się w świadczeniu usług budowlanych. W większości sołectw tego typu działalność prowadzi po kilka firm, a łącznie na terenie gminy jest ich 40. Na tle gminnym wyróżniają się również usługi ślusarskie. Działalność ta prowadzona jest w 7 sołectwach przez 20 zakładów. Największa liczba usług ślusarskich świadczona jest w sołectwie Motkowice, usługi świadczy tam aż 13 zakładów. Działalność handlowa (sklepy spożywczo-przemysłowe, sklepy zielarskie, sklepy wielobranżowe) też jest dość dobrze rozwinięta, ponieważ w całej gminie zarejestrowanych jest 20 tego typu podmiotów. Na dość wysokim poziomie są również usługi transportowe, w gminie Imielno zarejestrowano 7 podmiotów prowadzących działalność transportową. Na terenie gminy znajduje się po 6 działalności związanych z naprawą pojazdów oraz wydobywaniem złóż piasków.

Działalność rolniczą prowadzą 4 firmy, rybackie 3 firmy. Łącznie na terenie gminy znajduje się po 4 działalności powiązane ze: sprzedażą hurtową żywych zwierząt, handlem hurtowym plonów rolnych, usługami stolarskimi. Na terenie gminy zarejestrowane są również działalności: gastronomia, rozrywkowe usługi filmowe i fotograficzne oraz ubezpieczenia (po 4 działalności na terenie gminy).

Gorzej przedstawia się sytuacja różnego rodzaju usług, występują na terenie gminy takie usługi jak: usługi kamieniarskie, usługi krawieckie, usługi prawnicze, zakłady fryzjerskie, punkt apteczny, praktyka lekarska dentystryczna, opieka zdrowotna, działalność weterynaryjna, zarządzanie nieruchomościami, nauka języków obcych, przedstawiciel handlowy, reklamy i inny handel.

Na terenie gminy Imielno nie odnotowano działalności gospodarczych, które można byłoby uznać za podmioty prowadzące większą działalność o znaczeniu ponadlokalnym, głównie ze względu na rolniczy charakter gminy.

2.11. Komunikacja

2.11.1. Układ drogowy

Analiza powiązań zewnętrznych

Gmina Imielno położona jest w niedalekiej odległości od korytarzy transportowych:

- korytarza krajowego Warszawa – Kielce – Kraków, tworzonego przez drogę ekspresową S-7 i przebudowywaną linię kolejową znaczenia państwowego nr 8 Warszawa – Kraków;
- korytarza krajowego Lublin – Kielce – Jędrzejów – Katowice, tworzonego przez drogi nr 7, 74, i 78 (docelowo w klasie „S”) oraz zmodernizowane linie kolejowe nr 61 i Linie Hutniczą Szerokotorową (LHS);
- korytarz regionalny, łączący na terenie województwa ośrodki położone wzdłuż Linii Hutniczej Szerokotorowej (Sędziszów, Chmielnik, Staszów, Sandomierz), którego elementami będą linia LHS oraz zmodernizowany ciąg drogowy Jędrzejów – Chmielnik – Staszów – Sandomierz, obejmujący drogi: krajowe nr 78 i 79 oraz wojewódzkie nr 765 i 764.

Na obszarze gminy Imielno zlokalizowano są elementy ponadlokalnej sieci transportowej:

- droga nr 78 Chałupki – Jędrzejów – Chmielnik,
- linia kolejowa LHS.

Gmina Imielno położona jest na trasie drogi krajowej nr 78 (granica państwa – Chmielnik), łączącej teren gminy z systemem dróg krajowych: w Chmielniku z DK 73 i w Jędrzejowie stanowiący bezpośredni dostęp do międzynarodowej S-7 (Gdańsk – Chyżne), stanowiącej m.in. dojazd do stolicy województwa świętokrzyskiego – Kielc i stolicy Państwa – Warszawy.

Droga krajowa przebiega w części północnej obszaru gminy wyznacza główną oś komunikacji gminy na kierunku wschód – zachód. Droga krajowa nr 78 łączy w kierunku zachodnim gminę Imielno z najbliższą jednostką administracyjną – Gminą Jędrzejów, która jest siedzibą powiatu

jędrzejowskiego. Natomiast z sąsiadującym powiatem pińczowskim i jego siedzibą w Pińczowie, gminę Imielno łączy droga powiatowa nr 0168T przebiegająca w kierunku południowo – wschodnim.

Uzupełniający układ drogowy, służący powiązaniom zewnętrznym, stanowią drogi powiatowe łączące gminę z sąsiednimi gminami i ośrodkami powiatowymi:

- droga powiatowa nr 0158T Mnichów – Smyków – Mokrsko Dolne – Bugaj – Kotlice Nowe – Borszowice – Stawy – Imielno,
- droga powiatowa nr 0163T Czarnocice – Chwaścice – Wólka – Borszowice,
- droga powiatowa nr 0166T Jakubów – Kolonie – droga krajowa nr 78,
- droga powiatowa nr 0167T droga krajowa nr 78 – Wygoda,
- droga powiatowa nr 0168T Jadwinów – Dalechowy – Dzierszyn – Imielno – Imielnica – Sobowice – Skowronowo Dolne – Pińczów,
- droga powiatowa nr 0169T Imielno – Helenówka – Mierzwin – Zegartowice – Tur Górny,
- droga powiatowa nr 0170T Diament – Łysaków – Kawęczyn – Opatkowice – Grudzyń – Mierzwin,
- droga powiatowa nr 0171T Dalechowy – Karczunek – Rajchotka – Helenówka,
- droga powiatowa nr 0172T Jaronowice – Rakoszyn – Nowa Wieś – Warzyn – Brynica – Sucha – Skroniów – Łączyn – Ludwinów – Węglesieniec – Dalechowy.

Analiza powiązań wewnętrznych

Wyżej wymienione drogi krajowa i powiatowe, służą również powiązaniom wewnętrznym gminy Imielno, na odcinkach zlokalizowanych w jej granicach.

Miejscowości położone na obszarze gminy Imielno, z uwagi na istniejący układ drogowy, najlepiej są powiązane z Imielnem (siedzibą gminy) – usytuowaną na przebiegu drogi powiatowej nr 0168T. Bezpośredni dostęp do drogi powiatowej nr 0168T posiadają sołectwa: Dalechowy, Dzierszyn, Imielno, Imielnica oraz Sobowice. Część zabudowy miejscowości Imielno, Imielnica i Sobowice usytuowana jest bezpośrednio przy tej drodze powiatowej. Do miejscowości Imielno prowadzą bezpośrednio również drogi powiatowe: nr 0158T, 0166T oraz 0169T. Do drogi krajowej nr 78 bezpośredni dostęp mają tylko sołectwa Motkowice i Wygoda.

Zdecydowana większość terenów zabudowanych posiada alternatywną możliwość włączenia się do układu komunikacyjnego, wyjątek stanowi rozproszona zabudowa przysiółkowa skomunikowana systemem dróg utwardzonych lub gruntowych – sięgaczy.

Droga krajowa, drogi powiatowe jak i większość dróg gminnych (głównie w rejonie terenów zabudowanych) posiadają nawierzchnię bitumiczną, a niektóre drogi gminne posiadają nawierzchnię utwardzoną tłuczniem.

Dojazd do ośrodka gminnego z obszaru gminy samochodem osobowym (w warunkach optymalnych) nie przekracza 15 minut. Dojazd do Urzędu Gminy możliwy jest również za pośrednictwem prywatnych przewoźników.

Charakterystyka istniejącego układu drogowego miejscowości Imielno

Imielno posiada dobrze ukształtowaną sieć ulic, z których najważniejszą rolę odgrywa ul. Główna, położona w ciągu drogi powiatowej nr 0168T. W granicach administracyjnych miejscowości Imielno znajdują się również drogi powiatowe w których ciągach położone są następujące ulice:

- ul. Stawska położona w ciągu drogi powiatowej nr 0158T,
- ul. Wesoła położona w ciągu drogi powiatowej nr 0166T,
- ul. Kościelna położona w ciągu drogi powiatowej nr 0169T.

Długość drogi powiatowej 0168T w granicach miejscowości gminnej wynosi ok. 1,93 km, droga posiada nawierzchnię bitumiczną oraz chodniki wzdłuż terenów zabudowanych.

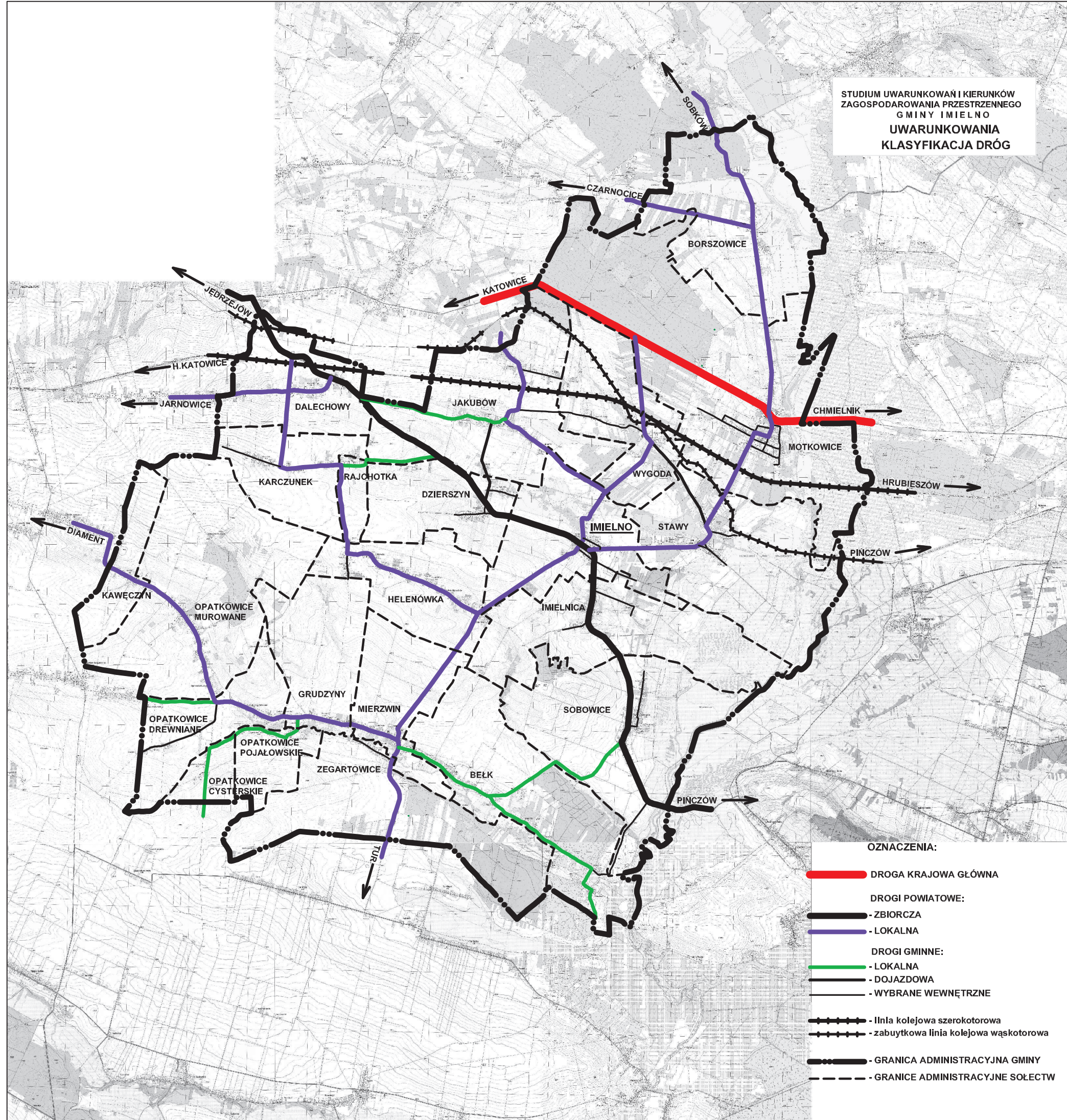
Uzupełniający układ drogowy miejscowości Imielno stanowią drogi gminne i ulice na bazie dróg gminnych w liczbie 8 o łącznej długości ok. 6,409 km, o nawierzchni asfaltowo - bitumicznej, o szerokości pasa drogowego ok. 10m i średniej szerokości jezdni 5,0 – 6,0 m. Lepszą nawierzchnię posiadają ulice znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej zabudowy, gorszą odcinki nie obudowane, dojazdowe do pól i łąk. Ulice lokalne nie przenoszą większego ruchu, poza obsługą przylegającej zabudowy.

Charakterystyka układu drogowego gminy

Podstawowy układ drogowy gminy określono w analizie powiązań zewnętrznych. Droga krajowa nr 78 przebiega w układzie wschód – zachód, w północnej części gminy, na długości ok. 5,0 km, posiada jezdnię bitumiczną o szerokości 6,0 ÷ 7,0 m., szerokość w liniach rozgraniczających ok. 20,0 ÷ 30,0 m, utwardzone pobocza o szerokości 0,70 ÷ 1,0 m. Droga ta na odcinku gminy, za wyjątkiem odcinka zabudowanego w Motkowicach, ma stosunkowo prosty przebieg. Droga posiada klasę techniczną G (główna). W miejscowości Motkowice znajduje się most na drodze nr 78 nad rzeką Nidą.

Wszystkie drogi powiatowe pełnią funkcje dróg klasy L (lokalnych). Szerokości pasów drogowych dróg zbiorczych waha się w przedziale 3,0÷9,0 m, a szerokość jezdni w przedziale 3,0÷6,0 m.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY IMIELNO
UWARUNKOWANIA
KLASYFIKACJA DRÓG

OZNACZENIA:

- DROGA KRAJOWA GŁÓWNA
- DROGI POWIATOWE:**
- - ZBIORCZA
- - LOKALNA
- DROGI GMINNE:**
- - LOKALNA
- - DOJAZDOWA
- - WYBRANE WEWNĘTRZNE
- - linia kolejowa szerokotorowa
- - zabuytkowa linia kolejowa wąskotorowa
- - GRANICA ADMINISTRACYJNA GMINY
- - - - GRANICE ADMINISTRACYJNE SOŁECTW

Tabela 30. Wykaz dróg powiatowych

Lp.	Numer drogi	Przebieg drogi	Na terenie gminy Imielno	
			początek	koniec
1	0158T	Mnichów – Smyków – Morsko Dolne – Bugaj – Kotlice Nowe – Borszowice – Motkowice – Stawy – Imielno	Granica gminy Sobków	m.Imielno
2	0163T	Czarnocice – Chwaścice – Wólka – Borszowice	Granica gminy Jędrzejów	m.Borszowice
3	0166T	dr. kraj. nr 78 – Kolonia Jakubów – Jakubów – Imielno – dr. nr 0168 T	Granica gminy Jędrzejów	Imielno
4	0167T	dr. kraj. nr 78 – Wygoda – Pogrzebiec – dr. pow. Nr 0166 T	dr. kraj. nr 78	dr. pow. nr 0166 T
5	0168T	Jadwinów – Dalechowy – Dzierżyn – Imielno – Imielnica – Sobowice – Skowrono Dolne – Pińczów	Granica gminy Jędrzejów	Granica gminy Pińczów
6	0169T	Imielno – Helenówka – Mierzwin – Zegartowice – Tur Górny	Imielno	Granica gminy Michałów
7	0170T	Diament – Łysaków – Kawęczyn – Opatkowice – Grudziny – Mierzwin	Granica gminy Jędrzejów	Mierzwin
8	0171T	Dalechowy – Korczunek – Rajchotka – Helenówka	Dalechowy	Helenówka
9	0172T	Jaronowice – Rakoszyn – Nowa Wieś – Warzyn – Brynica – Sucha – Skroniów – Łączyn – Ludwinów – Węgleniec – Dalechowy	Grania gminy Jędrzejów	Dalechowy

Ze względu na pełnione funkcje największe znaczenie dla skomunikowania gminy posiadają:

- droga powiatowa nr 0158T, relacji Mnichów – Smyków – Mokrsko Dolne – Bugaj – Kotlice Nowe – Borszowice – Motkowice – Stawy – Imielno, stanowiąca istotne połączenie z gminą Sobków oraz stanowiącą połączenie z drogą ekspresową S7, komunikująca teren gminy na kierunkach północ - południe;
- droga powiatowa nr 0168T – relacji: Jadwinów – Dalechowy – Dzierżyn – Imielno – Imielnica – Sobowice – Skowrono Dolne – Pińczów, stanowiąca bezpośrednie połączenie pomiędzy gminnymi miejscowościami tj, Imielnem a Pińczowem;
- ciąg dróg powiatowych nr 0169T relacji: Imielno – Helenówka – Mierzwin – Zegartowice – Tur Górny i nr 0170T Diament – Łysaków – Kawęczyn – Opatkowice – Grudziny - Mierzwin, łączący południowy obszar gminy z Imielnem i gminą Jędrzejów oraz stanowiący połączenie z drogą ekspresową S7.

Pozostałe drogi powiatowe posiadają mniejsze znaczenie dla funkcjonalności układu komunikacyjnego gminy Imielno.

Określony powyżej układ komunikacyjny dróg o znaczeniu ponadgminnym, uzupełnia system dróg gminnych.

Tabela 31. Wykaz dróg zaliczanych do kategorii dróg gminnych

L.p	Droga nr	Przebieg drogi / ulicy	Długość odcinka drogi [mb]
1	326001 T	Mierzwin – Bełk – Kwasków	4990
2	326002 T	Jesionna – Dalechowy	620
3	326003 T	Grudziny – Zawale Niegosławickie	2700
4	326004 T	Opatkowice – Zagaję	1172
5	326005 T	Sobowice – Bełk	2720
6	326006 T	Jakubów – Dalechowy	2440
7	326007 T	Jakubów – Kamieniec – Dzierszyn	1350
8	326008 T	Rajchotka – Dzierszyn	1660
9	326009 T	Stawy – Wygoda	1650

Uzupełniający układ drogowy gminy Imielno stanowią drogi gminne i ulice na bazie dróg gminnych w liczbie 9 o łącznej długości ok. 19,302 km, o nawierzchni bitumicznej, częściowo nawierzchni utwardzonej i nawierzchni gruntowej o średniej szerokości jezdni ok. 4,0 m. Lepszą nawierzchnię posiadają drogi i ulice znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej zabudowy, gorszą odcinki nie obudowane dojazdowe do pól i łąk.

Na przebiegu dróg gminnych znajduje się dwa mosty: na terenie sołectwa Jakubów na drodze 326003TT oraz na terenie sołectwa Opatkowice Pojałowskie na drodze 326006T. Na terenie gminy znajduje się jeszcze jeden most na terenie sołectwa Stawy na drodze nr 972 nad rzeką Nidą.

Drogi gminne poza obsługą przylegającej zabudowy stanowią uzupełniający układ dojazdowych do dróg wyższego rzędu.

Istniejący układ komunikacyjny przy aktualnym zapotrzebowaniu na połączenia w skali ponadlokalnej i lokalnej, spełnia wymagania co do ilości potencjalnych połączeń, jedynie pojedyncze zabudowania usytuowane w rozproszonej zabudowie, dostęp do drogi publicznej mają zapewniony drogami polnymi. W sytuacji zwiększenia potencjalnych terenów rozwojowych przeznaczanych pod zabudowę mieszkaniową, usługową, rekreacyjną czy produkcyjną usytuowaną w oderwaniu od istniejącego układu komunikacyjnego, zaistnieje potrzeba uzupełnienia systemu dróg obsługujących nowe tereny o nowe drogi dojazdowe, włączane w system dróg publicznych na warunkach określanych przez zarządy dróg.

2.11.2. Układ kolejowy

Przez teren gminy Imielno przebiega linia kolejowa o znaczeniu państwowym, nr 65 nazywana Linią Hutniczą Szerokotorową (LHS), relacji Sławków LHS – Hrubieszów Gr. przeznaczona obecnie do przewozów towarowych. Linia kolejowa nr 65 jest niezelektryfikowaną, najdłuższą, szerokotorową, linią kolejową w Polsce, została wybudowana w latach 70-tych XX wieku.

Teren – linii kolejowej nr 65 „Most na rzece Bug – Sławków LHS”, stanowi teren zamknięty. W bezpośrednim sąsiedztwie terenów zamkniętych obowiązują ograniczenia lokalizacyjne wynikające z ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym; rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymywania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych; rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Na terenie gminy Imielno funkcjonuje również wąskotorowa kolejka powstała w 80-tych latach XIX wieku, która stanowi obecnie zabytek techniki. Dzięki inicjatywie entuzjastów kolei wąskotorowych obecnie funkcjonuje jako atrakcja turystyczna. W sezonie kursuje od maja do września na trasie pomiędzy Jędrzejowem a Pińczowem, pociąg o nazwie „Ciuchcia Expres Ponidzie”. Kolejka przebiega w układzie wschód – zachód i posiada stacje w Motkowicach.

Przez teren gminy Imielno nie przebiega żadna linia kolejowa wykorzystywana do ruchu pasażerskiego. Najbliżej położony przystanek kolejowy znajduje się na linii kolejowej nr 8 Warszawa – Kraków w Jędrzejowie, oddalony o ok. 15 km od miejscowości Imielno i na linii kolejowej nr 4 CMK Grodzisk Mazowiecki - Zawiercie we Włoszczowej ok. 56 km od miejscowości Imielno.

2.11.3. Komunikacja zbiorowa

Obszar gminy obsługiwany jest przez dwóch prywatnych przewoźników prowadzących zarobkowy przewóz osób na terenie gminy. Obszar gminy nie obsługiwany jest przez Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej.

Prywatni przewoźnicy wykonują trzy trasy na terenie gminy. Każda z poszczególnych tras zapewnia mieszkańcom gminy dojazd do powiatowej miejscowości – Jędrzejowa. Prywatni przewoźnicy wykonują trasy:

- Borszowice – Wygoda – Jasionna – Jędrzejów, przejeżdżający przez następujące miejscowości na terenie gminy: Jakubów, Imielno, Stawy, Wygoda, Motkowice, Borszowice;
- Jędrzejów – Helenówka – Jędrzejów, przejeżdżający przez następujące miejscowości na terenie gminy: Kawęczyn, Opatkowice Murowane, Opatkowice Drewniane, Grudzyń, Mierzwin, Bełk, Sobowice, Imielnica, Imielno, Helenówka;
- Jędrzejów – Dziarszyn – Jędrzejów, przejeżdżający przez następujące miejscowości na terenie gminy: Dalechowy, Karczunek, Rajchotka, Dziarszyn.

Ponadto, gmina Imielno skomunikowana jest połączeniami autobusami pośpiesznymi relacji Katowice – Jędrzejów – Chmielnik. Autobus pośpieszny zatrzymuje się na obszarze gminy w miejscowości Motkowice. Autobus wykonuje jeden kurs dziennie na trasie Katowice – Chmielnik

oraz Chmielnik – Katowice.

Na terenie gminy Imielno, na trasie przejazdu komunikacji publicznej, znajduje się 96 przystanków autobusowych. Są one skromnie wyposażone, wyjątkami są przystanki (zgodnie z uchwałą Nr IX.68.2019 Rady Gminy w Imielnie z dnia 24 października 2019 r.): Helenówka /0171 (szkoła) /02; Imielno /ul. Cmentarna /01; Motkowice /0158(szkoła) /03 oraz Sobowice /0168 (Szkoła) /04, posiadające zatoki autobusowe oraz zadaszenie dla podróżujących.

2.11.4. Stan i zaplecze motoryzacji

Na terenie gminy, zgodnie z danymi z Urzędu Gminy, zarejestrowanych jest ok. 1450 samochodów osobowych; ok. 900 ciągników i 8 samochodów ciężarowych. Działalność związana z usługami transportowymi prowadzi 7 podmiotów gospodarczych.

Gmina jest bardzo ubogo wyposażona w obiekty zaplecza motoryzacji. Na terenie gminy znajduje się sześć warsztatów konserwacji i naprawy pojazdów samochodowych, zlokalizowane w sołectwach: Bełk (1), Kawęczyn (2), Mierzwin (1), Motkowice (1) oraz Stawy (1). Na terenie gminy znajduje się trzy podmioty prowadzące usługi mechaniki pojazdowej, zlokalizowane w sołectwach: Imielno (1) oraz Opatkowice Drewniane (2).

Na terenie gminy Imielno funkcjonują dwie stacje paliw mieszczące się w Motkowicach i Imielnicy (nieczynna). Najbliżej terenu gminy zlokalizowane są stacje paliw w miejscowościach Hajdaszek w gminie Kije oraz w Pińczowie i Jędrzejowie.

Brak jest wydzielonych parkingów przydrożnych przy drodze wojewódzkiej i drogach powiatowych, jedyne urządzone miejsca parkingowe znajdują się w miejscowości gminnej, na teren sąsiadującym z terenem kościoła parafialnego w Imielnie w sąsiedztwie drogi powiatowej. Przy istniejących cmentarzach nie znajdują się miejsca parkingowe. Miejsca parkingowe dla istniejących usług znajdują się w granicach terenów obiektów usługowych.

2.11.5. Ogólna ocena układu komunikacyjnego

Główne osie komunikacyjne gminy stanowią droga krajowa nr 78 i drogi powiatowe nr 0170T, komunikujące teren gminy w kierunkach wschód – zachód oraz droga powiatowa nr 0158T oraz 0168T komunikująca teren gminy na kierunkach północ – południe.

Pozostałe drogi powiatowe i drogi gminne stanowią system uzupełniający służący głównie obsłudze komunikacyjnej wewnętrznej.

Istniejący układ komunikacyjny przy aktualnym zapotrzebowaniu na połączenia w skali ponadlokalnej i lokalnej, spełnia wymagania co do ilości potencjalnych połączeń komunikacyjnych. Jedyne pojedyncze zabudowania usytuowane w rozproszonej zabudowie, dostęp do drogi publicznej mają zapewniony drogami dojazdowymi/połnymi.

W sytuacji zwiększenia potencjalnych terenów rozwojowych przeznaczanych pod zabudowę mieszkaniową, usługową, rekreacyjną czy produkcyjną usytuowaną w oderwaniu od istniejącego układu komunikacyjnego, zaistnieje potrzeba uzupełnienia systemu dróg obsługujących nowe tereny o nowe drogi dojazdowe, włączane w system dróg publicznych, na warunkach określanych przez zarządzających drogami.

Drogi powiatowe posiadające znaczenie ponadlokalne i spełniające funkcje obsługi obszaru gminy, jak i drogi gminne spełniające podobne funkcje wymagają poszerzenia jezdni, często wymiany nawierzchni, odwodnienia, poszerzenia koron dróg tj. uzyskania parametrów klasy dróg, do jakiej są zaliczone. Poprawa stanu technicznego na niektórych drogach powiatowych i gminnych usprawni przemieszczanie się wewnątrz gminy i zwiększenie prędkości komunikacyjnej poza terenami zabudowanymi.

Komunikacja pasażerska odbywa się poprzez korzystanie z usług prywatnych. Komunikacja jest dostateczna do większości wsi w gminie. Wyjątki stanowią sołectwa: Opatkowice Cysterskie, Opatkowice Pojałowskie oraz Zegartowice, w których brak jest komunikacji pasażerskiej publicznymi środkami lokomocji a także komunikacji pasażerskiej prywatnej. Powstanie nowych prywatnych połączeń komunikacyjnych uwarunkowane jest powstającymi realnymi potrzebami, podobnie jak rozwój usług z zakresu obsługi motoryzacji.

2.12. Systemy infrastruktury technicznej

2.12.1. Gospodarka wodna

Teren gminy został zwodociągowany, do wszystkich sołectw została doprowadzona sieć wodociągowa. Gmina zwodociągowana jest w 94 %, a z instalacji wodociągowej korzysta 82,6 % ogółu ludności. Wybudowano 78,7 km sieci wodociągowej, do której zostało podłączonych 1303 posesje.

Na terenie gminy eksploatowane są trzy ujęcia wody - studnie wiercone, zaopatrujące w wodę mieszkańców gminy za pośrednictwem istniejących wodociągów grupowych. Dla żadnego z ujęć wody, nie ustanowiono stref ochronnych ujęć wód podziemnych.

Obszar gminy zaopatrywany jest w wodę z wodociągów grupowych: „Motkowice”, „Imielno” i „Opatkowice Murowane”.

Niezależnie od powyższych ujęć wody, na terenie gminy eksploatowane są studnie wiercone innych użytkowników.

Wodociąg „Motkowice”

Wodociąg grupowy zaopatruje w wodę mieszkańców sołectw: Motkowice i Borszowice.

Sieć wodociągowa jest zaopatrywana w wodę z ujęcia wody - studni wierconej, zlokalizowanej na terenie sołectwa Motkowice, po wschodniej stronie drogi łączącej Motkowice z Borszowicami.

Studnię wykonano w 1994 r., ma głębokość 45,0 m. Ujęcie posiada zatwierdzoną wydajność w ilości $Q_e = 45,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $S = 6,0 \text{ m}$.

Woda z powyższej studni ma podwyższoną zawartość żelaza oraz słabo wyczuwalny zapach siarkowodoru w związku z czym wymaga uzdatniania. Uzdatnianie odbywa się w stacji wodociągowej i polega na odżelazieniu w procesie dwustopniowej filtracji. Wody z płukania filtrów odprowadzane są do odstojnika, a woda nadosadowa odprowadzana jest do ziemi w obrębie poletka osadowego. Odbywa się ono w stacji wodociągowej, gdzie woda jest też dezynfekowana w miarę potrzeb a następnie pompowana do zbiorników wyrównawczych o pojemności $V = 2 \times 100 \text{ m}^3$, położonych na wzniesieniu na zachód od drogi Motkowice - Borszowice.

Sieć wodociągowa ma średnice od $\varnothing 90 \text{ mm}$ do $\varnothing 225 \text{ mm}$. Rurociągi wykonane są z PCV.

Pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód podziemnych dla potrzeb wodociągu „Motkowice”, udzielił Starosta Jędrzejowski decyzją OŚR.6341.49.2015 z dnia 31 grudnia 2015 r.

Decyzja zezwala na:

- pobór wody w ilości: $Q_{\text{max.h}} = 21,8 \text{ m}^3/\text{h}$, $Q_{\text{sr.d.}} = 130,7 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{\text{max .rocz.}} = 47\,710,0 \text{ m}^3/\text{rok}$; w zakresie poboru wód pozwolenie jest ważne do dnia 31.12.2035 r,
- wprowadzenie do ziemi podczyszczonych wód popłucznych ze stacji uzdatniania wody w ilości: $Q_{\text{max.h}} = 2,0 \text{ m}^3/\text{h}$, $Q_{\text{sr.d.}} = 4,0 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{\text{max .rocz.}} = 245,0 \text{ m}^3/\text{rok}$; w zakresie odprowadzania ścieków do ziemi, pozwolenie jest ważne do dnia 31.12.2025 r.

Wodociąg „Imielno”

Wodociąg grupowy zaopatruje w wodę mieszkańców sołectw: Imielno, Imielnica, Sobowice, Stawy, Dzierżyn, Jakubów, Helenówka, Dalechowy, Wygoda, Karczunek i Rajchotka.

Sieć wodociągowa jest zaopatrywana w wodę z ujęcia wody - studni wierconej, zlokalizowanej na terenie sołectwa Imielno, na południe od zabudowań sołectwa.

Studnię wykonano w 1981 r., o głębokości 50,0 m i zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych $Q_e = 68,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $S = 12,0 \text{ m}$.

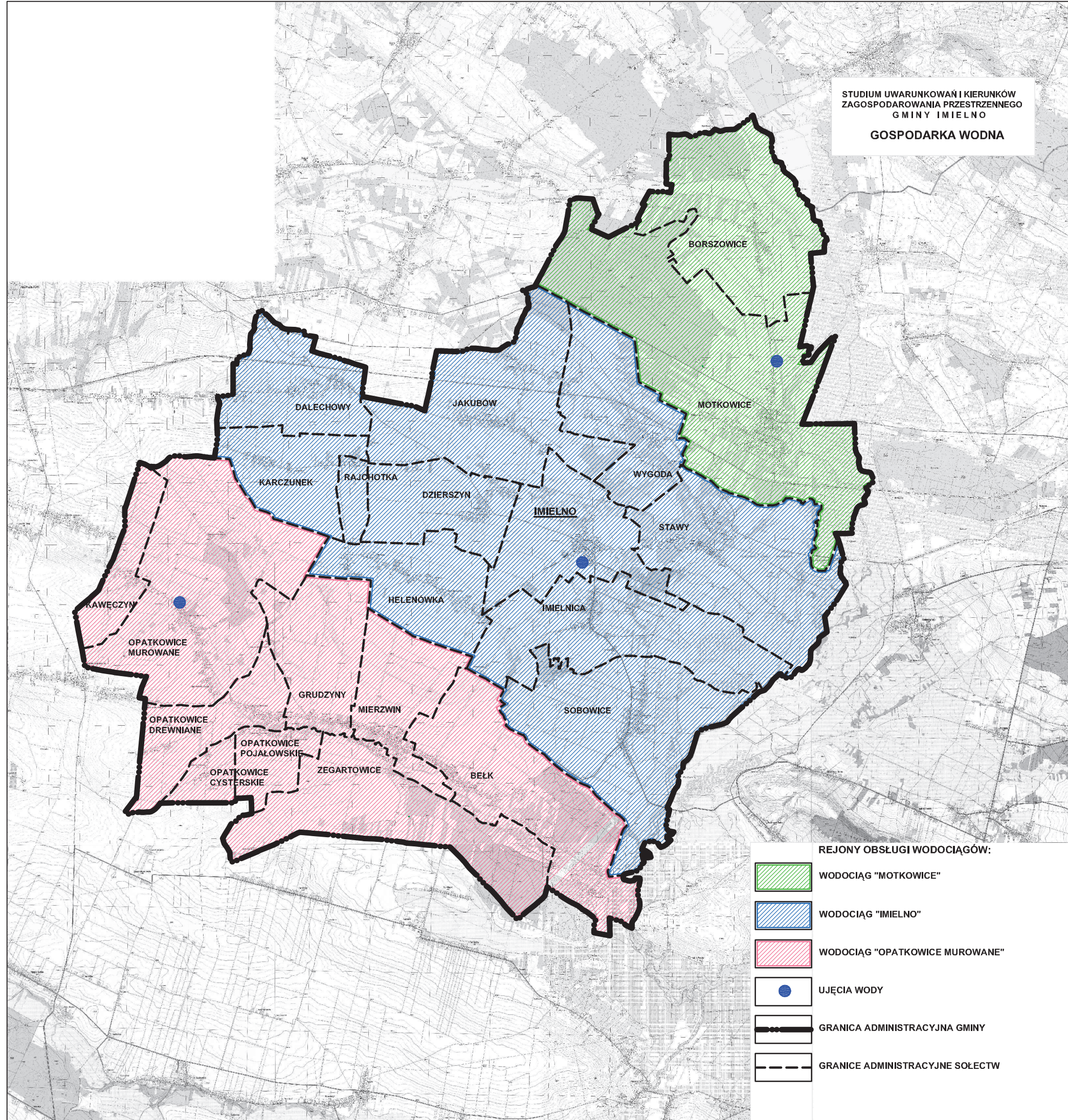
Woda z ujęcia wody jest dobrej jakości i nie wymaga uzdatniania. Dezynfekcja wody odbywa się tylko w miarę potrzeb. Pracę wodociągu wspomagają zbiorniki wyrównawcze o pojemności $V = 2 \times 150 \text{ m}^3$. Wybudowano je na zachód od drogi Helenówka - Imielno. Sieć wodociągowa ma średnice od $\varnothing 90 \text{ mm}$ do $\varnothing 225 \text{ mm}$. Rurociągi wykonane są z PCV.

Pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód podziemnych dla potrzeb wodociągu „Imielno”, udzielił Starosta Jędrzejowski decyzją OŚR.6341.26.2016 z dnia 20 lipca 2016 r.

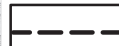
Decyzja zezwala:

- na pobór wody w ilości: $Q_{\text{max.h}} = 61,0 \text{ m}^3/\text{h}$, $Q_{\text{sr.d.}} = 488,0 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{\text{max .rocz.}} = 178\,120,0 \text{ m}^3/\text{rok}$; w zakresie poboru wód pozwolenie jest ważne do dnia 20.07.2036 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY IMIELNO
GOSPODARKA WODNA

REJONY OBSŁUGI WODOCIĄGÓW:

- WODOCIĄG "MOTKOWICE"
- WODOCIĄG "IMIELNO"
- WODOCIĄG "OPATKOWICE MUROWANE"
- UJĘCIA WODY
- GRANICA ADMINISTRACYJNA GMINY
- GRANICE ADMINISTRACYJNE SOLECTW

Wodociąg „Opatkowice Murowane”

Wodociąg grupowy zaopatruje w wodę mieszkańców sołectw: Opatkowice Murowane, Opatkowice Drewniane, Opatkowice Pojałowskie, Opatkowice Cysterskie, Kawęczyn, Mierzwin, Grudzyń, Zegartowice i Bełk. Aktualnie sieci wodociągowej brakuje jeszcze w przysiółkach Wrzosa (w Grudzyń) i Zapusta (w Opatkowicach Drewnianych).

Sieć wodociągowa jest zaopatrywana w wodę z ujęcia wody - studni wierconej, zlokalizowanej na terenie sołectwa Opatkowice Murowane, na północ od drogi biegnącej przez sołectwo w pobliżu źródeł rzeki Kruczki.

Studnie wykonano w 1996 r., ma ona zatwierdzoną wydajność $Q_e = 85,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $S = 0,64$. Woda z ujęcia jest dobrej jakości a dezynfekowana jest jedynie sporadycznie.

Pracę wodociągu wspomaga zbiornik wyrównawczy o pojemności $V = 100 \text{ m}^3$, zlokalizowany na terenie stacji wodociągowej. Sieć wodociągowa ma średnice od $\varnothing 90 \text{ mm}$ do $\varnothing 160 \text{ mm}$. Rurociągi wykonane są z PCV.

Pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód podziemnych dla potrzeb wodociągu „Opatkowice Murowane”, udzielił Starosta Jędrzejowski decyzją OŚR.6341.40.2017 z dnia 15 grudnia 2017 r.

Decyzja zezwala na: pobór wody w ilości: $Q_{\text{max.h}} = 40,0 \text{ m}^3/\text{h}$, $Q_{\text{sr.d.}} = 240,0 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{\text{max.rocz.}} = 87\,600 \text{ m}^3/\text{rok}$; w zakresie poboru wód pozwolenie jest ważne od dnia 01.01.2018 r. do dnia 31.12.2037 r.

Zlokalizowane w granicach gminy Imielno podstawowe trzy studnie wiercone zaopatrują w wodę wodociągi grupowe gminne, pozostałe studnie wiercone stanowią indywidualną własność osób fizycznych, firm i instytucji działających na terenie gminy.

Wykaz studni wierconych został przedstawiony w poniższej tabeli nr 32 oraz na załącznikach graficznych do studium

Jednostką administrującą i zarządzającą trzema gminnymi ujęciami wody i wodociągami grupowymi jest Gmina Imielno.

Tabela 32. Zestawienie studni wierconych zlokalizowanych na terenie gminy Imielno

Nr	Miejscowość	Rok budowy	Głębokość [m]	Zwierciadło wody ustabilizowane [m n.p.t.]	Zatwierdzone zasoby [m ³ /h]	Depresja S [m]
	Użytkownik ujęcia wody		Ujęty poziom wodonośny			
1	Motkowice	1994	45,0	21,7	45,0	6,0
	Gmina - wodociąg		kreda górna			
2	Motkowice	1977	30,0	15,0	47,0	9,0
	Gorzelnia		kreda górna			
3	Motkowice	1991	50,0	22,0	6,3	10,0
	Leśniczówka		kreda górna			
4	Imielno	1981	50,0	21,0	68,0	12,0
	Gmina - wodociąg		kreda górna			
5	Imielno	1976	30,0	11,3	15,0	8,5
	Zlewnia mleka		kreda górna			
6	Stawy	1979	23,0	4,5	19,8	4,5
	Ferma drobiu		czwartorzęd			
7	Opatkowice Murowane	1996	80,0	7,0	85,0	0,6
	Gmina - wodociąg		kreda górna			

2.12.2. Gospodarka ściekowa

Oczyszczanie ścieków na terenie gminy realizowane jest w oparciu o indywidualne, przydomowe oczyszczalnie ścieków. Obecnie na terenie gminy pracuje 573 indywidualne przydomowe oczyszczalnie ścieków, z których 546 wykonano w 2014 r., a 27 w 2017 r.

Na terenie gminy brak jest zbiorczej oczyszczalni ścieków i zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej. W najbliższym czasie nie planuje się ich realizacji.

Przydomowe oczyszczalnie ścieków wybudowane w 2014 r. działają w technologii niskoobciążonego osadu czynnego z odprowadzeniem oczyszczonych ścieków do gruntu. Stanowią system obiektów technicznych i naturalnych, służących usuwaniu i unieszkodliwianiu ścieków bytowych.

Podstawowe etapy oczyszczania:

1. Stopień mechaniczno-biologiczny – układ zbiorników z wydzielonymi etapami oczyszczania. W zbiornikach stwarzane są warunki tlenowe niezbędne do życia kolonii bakterii zawieszonych w oczyszczanej cieczy. Procesy tlenowe i beztlenowe w zbiornikach odbywają się cyklicznie. Ścieki rozkładane są do prostych substancji, które można odprowadzić do gruntu za pomocą drenażu rozsączającego lub do ciekłu wodnego.
2. Drenaż rozsączający, czyli biegnący w glebie układ perforowanych rur, ułożonych na żwirowym podłożu, przez które przesączają się oczyszczone ścieki.

3. Dodatkowymi elementami są studnie przepompowujące w przypadkach, gdy nie ma możliwości grawitacyjnego odprowadzenia ścieków surowych (nieoczyszczonych) i odprowadzenia ścieków oczyszczonych.

Ścieki oczyszczone w przydomowej oczyszczalni spełniają następujące parametry:

- ilość ścieków nie przekracza $5 \text{ m}^3/\text{d}$,
- redukcja BZT₅ – co najmniej 20%,
- redukcja zawiesiny ogólnej – co najmniej 50%.

Przydomowe oczyszczalnie ścieków wybudowane w 2017 r. działają w technologii niskoobciążonego osadu czynnego wspomaganego złożem biologicznym. Substancją aktywną w procesie czyszczenia jest osad czynny występujący w dwóch postaciach, jako zawiesina oraz błona biologiczna, która jest mieszaniną mikroorganizmów. Do ich rozwoju i życia niezbędne są substancje zawarte w ściekach. W procesie oczyszczania nie stosuje się żadnych dodatkowych związków chemicznych a cały proces oczyszczania jest sterowany automatycznie za pomocą sterownika, który odpowiada za:

- dozowanie ścieków z osadnika do bioreaktora,
- recyrkulację ścieków z bioreaktora do osadnika,
- recyrkulację wewnętrzną bioreaktora
- napowietrzanie,
- realizację funkcji rozruchu oczyszczalni,
- funkcję urlopu włączaną automatycznie.

Urządzenie sterujące posiada licznik czasu pracy oraz sygnalizacje stanów alarmowych i stanów pracy, a pamięć stała jest niewrażliwa na zaniki prądu.

Ciąg technologiczny przydomowych oczyszczalni ścieków składa się z: osadnika gnilnego i reaktora biologicznego.

- Osadnik gnilny – stanowi zbiornik monolityczny z polietylenu PEHD, o pojemności od $2,5 \text{ m}^3$ do $5,0 \text{ m}^3$. W osadniku gnilnym zachodzi wstępne oczyszczanie beztlenowe.
- Reaktor biologiczny – stanowi zbiornik monolityczny z polietylenu PEHD. Reaktory mają pojemności od $2,5 \text{ m}^3$ do $7,3 \text{ m}^3$. Wyposażone są w oprzyrządowanie elektryczne i pneumatyczne oraz dmuchawę napowietrzającą. W reaktorze zachodzi dalsze biologiczne oczyszczanie ścieków, wstępnie podczyszczonych w osadniku gnilnym.

Oczyszczalnie mają wydajności: $0,9 \text{ m}^3/\text{d}$ do $3,75 \text{ m}^3/\text{d}$. Wielkość dobranych osadników i reaktorów biologicznych i wydajności oczyszczalni, zależą od równoważnej liczby mieszkańców (RLM), przynależnych do obsługiwanego obiektu.

Gospodarka ściekowa gminy realizowana jest w oparciu o Uchwałę Nr XXVI.183.2017 Rady Gminy w Imielnie z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Imielno (Dz. Urz. Woj. Świętokrz. z dnia 5 stycznia 2018 r., poz. 151).

Zgodnie z powyższą uchwałą, właściciele nieruchomości zapewnijają utrzymanie czystości i porządku na terenie nieruchomości poprzez:

- przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej a przy braku sieci kanalizacyjnej gromadzenie nieczystości ciekłych w zbiornikach bezodpływowych lub oczyszczanie poprzez przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych,
- oddzielne gromadzenie nieczystości ciekłych w postaci ścieków bytowych oraz gnojówki i gnojowicy, w przypadku prowadzenia działalności rolniczo – hodowlanej, którą należy wykorzystywać zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu ze zmianami.

Uchwała ustala następujące zasady w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych:

- Opróżnianie zbiorników bezodpływowych i oczyszczalni przydomowych odbywa się na podstawie zamówienia właściciela nieruchomości, złożonego do podmiotu uprawnionego, z którym podpisał umowę,
- Częstotliwość opróżniania z osadów ściekowych zbiorników oczyszczalni przydomowych wynika z ich instrukcji eksploatacji.
- Właściciele nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe są zobowiązani opróżniać je z częstotliwością zapewniającą niedopuszczenie do ich przepełnienia nie rzadziej jednak niż jeden raz na dwa miesiące.

Jedynym obiektem na terenie gminy posiadającym **pozwolenie wodnoprawne na odprowadzanie oczyszczonych ścieków** jest Szkoła Podstawowa w Mierzwinie.

Dyrektor Zarządu Zlewni w Kielcach, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, decyzją znak:KR.ZUZ.1.421.200.2018.DP z dnia 6 czerwca 2018 r., udzielił Gminie Imielno pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie ścieków bytowych do ziemi z budynku Szkoły Podstawowej w Mierzwinie, poprzez złożę żwirowe (drenaż zbierająco - rozsączkujący), a nadmiar do Cieku od Bełku (rz. Kruczki), oczyszczonych na biologicznej oczyszczalni ścieków bytowych o przepustowości 5,0 m³/dobę. Pozwolenia wodnoprawnego udzielił do dnia 5 czerwca 2028 r.

Dopuszczalna emisja ścieków do ziemi:

$$Q_{\max.s} = 0,0005 \text{ m}^3/\text{s}, Q_{s.d.} = 3,0 \text{ m}^3/\text{d}, Q_{\max.rocz.} = 1100,0 \text{ m}^3/\text{rok};$$

Dopuszczalna emisja ścieków do Cieku od Bełku (rz. Kruczki):

$$Q_{\max.s} = 0,0006 \text{ m}^3/\text{s}, Q_{s.d.} = 5,0 \text{ m}^3/\text{d}, Q_{\max.rocz.} = 1825,0 \text{ m}^3/\text{rok}.$$

Dopuszczalne wartości wskaźników zanieczyszczeń dla ścieków bytowych wprowadzanych do odbiornika: $BZT_5 \leq 25 \text{ mg O}_2/\text{l}$, $ChZT \leq 125 \text{ mg O}_2/\text{l}$, zawiesina ogólna $\leq 35 \text{ mg/l}$.

W skład oczyszczalni ścieków wybudowanej dla potrzeb budynku Szkoły Podstawowej w Mierzwie, wchodzi:

- osadnik gnilny 2- komorowy o poj. łącznej 8,6 m³
- komora napowietrzania 4 dyfuzorami, ze złożem zanurzonym, poj. 4,3 m³ z wkładką koalesencyjną,
- komora osadu czynnego o pojemności 4,3 m³,
- osadnik wtórny z 3 pompami mamutowymi,
- złożo zwirowe (drenaż zbierająco - rozsączkujący),
- wylot do odbiornika \varnothing 160 mm.

Ścieki sanitarne z obiektów nie posiadających przydomowych oczyszczalni ścieków są odprowadzane do zbiorników na ścieki sanitarne.

2.12.3. Kanalizacja deszczowa

Teren gminy Imielno nie posiada zbiorczych systemów kanalizacji odprowadzającej ścieki deszczowe. Gmina w najbliższym czasie nie planuje budowy systemów kanalizacji deszczowej. Wody opadowe i roztopowe z terenów zainwestowanych i dróg publicznych, odprowadzane są powierzchniowo po terenie oraz systemem rowów przydrożnych.

2.12.4. Ciepłownictwo

Na terenie gminy nie ma zbiorczej ciepłowni - kotłowni. Wszystkie obiekty posiadają indywidualne kotłownie, a starsza zabudowa ogrzewa domy tradycyjnymi piecami na paliwo stałe.

Największa na terenie gminy kotłownia, zlokalizowana jest w budynku Urzędu Gminy w Imielnie. Kotłownia ta obsługuje budynek urzędu wraz z częścią mieszkalną oraz drugi budynek administracyjny gdzie znajduje się: Centrum Usług Wspólnych (CUW), Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS), Gminna Biblioteka Społeczna (GBP) i Punkt Przyjęć Komendy Powiatowej Policji.

Do większych kotłowni należy zaliczyć kotłownie zlokalizowane w budynkach: Banku Spółdzielczym w Imielnie; szkołach w: Imielnie, Mierzwinie, Motkowicach oraz Przedszkolu w Stawach; Ośrodkach Zdrowia: w Imielnie i Opatkowicach Murowanych i budynkach wielorodzinnych. Na terenie gminy tylko jeden obiekt ma kotłownię olejową, jest to budynek wielorodzinny w Motkowicach należący do Spółdzielni Pińców.

2.12.5. Gospodarka odpadami stałymi

Dotychczasowe zasady gospodarowania odpadami na terenie gminy Imielno zostały podporządkowane zapisom określonym w Uchwale Nr XXV/357/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 27 lipca 2016 r., w sprawie wykonania „Planu gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego” 2016 – 2022 (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 28 lipca 2016 r., poz. 2411).

W planie został zastosowany podział obszaru województwa świętokrzyskiego na 6 regionów grupujących sąsiadujące powiaty, w celu usystematyzowania gospodarki odpadami komunalnymi. Podział ten uwzględnia zarówno uwarunkowania geograficzne, gospodarcze, środowiskowe i gęstość zaludnienia. Mając na uwadze zrównoważony rozwój, bezpieczeństwo ekologiczne województwa, a także szeroko pojętą ochronę środowiska. „Plan...” przedstawia system gospodarki odpadami, który obejmuje m.in. rozwijanie selektywnego zbierania i odbierania odpadów, zapewnienie funkcjonowania wystarczającej liczby nowoczesnych instalacji ich technologii do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, a także szeroko pojętą edukację ekologiczną mieszkańców województwa.

Na podstawie Uchwały Nr XXV/357/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 27 lipca 2016 r., w sprawie wykonania „Planu gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego” 2016 – 2022, Gmina Imielno została zakwalifikowana w skład „Regionu 3 gospodarki odpadami komunalnymi w województwie świętokrzyskim”.

Obecnie, ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, **likwiduje regionalizację gospodarki odpadami.**

Zasady gospodarowania odpadami na terenie gminy, reguluje w szczególności Uchwała Nr XVIII.140.2020 Rady Gminy w Imielnie z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Imielno” (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 30 grudnia 2020 r., poz. 4854).

W miejscowości Imielno funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), natomiast Gmina nie posiada ogólnego składowiska odpadów na swoim terenie. Zbiórką odpadów komunalnych objętych jest 100% mieszkańców gminy na podstawie indywidualnych umów. Odpady komunalne składowane są w pojemnikach i docelowo wywożone przez specjalistyczne firmy na składowisko odpadów poza teren gminy. Teren gminy przynależy do instalacji przetwarzania odpadów komunalnych w miejscowości Włoszczowa, ul. Przedborska, a zastępczo przewidziana jest do obsługi przez instalacje w miejscowościach: Końskie, ul. Spacerowa, 26-200 Końskie i Promnik, ul. Św. Tekli 62, 26-067 Strawczyn.

Na terenie gminy Imielno zrehabilitowano dawne składowiska Motkowice, Mierzwin i Imielnica. Gmina rezygnuje też, z planowanego w poprzednim studium, terenu pod gminne

składowisko odpadów na terenie sołectwa Opatkowice Murowane i pod sortownię odpadów w sołectwie Wygoda.

Zasady funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Imielno, regulują między innymi następujące uchwały:

- Uchwała Nr XVIII.141.2020 Rady Gminy w Imielnie z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 30 grudnia 2020 r., poz. 4855).
- Uchwała Nr XVIII.142.2020 Rady Gminy w Imielnie z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych i opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi odbieranymi od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 30 grudnia 2020 r., poz. 4856).
- Uchwała Nr XV.116.2020 Rady Gminy w Imielnie z dnia 7 lipca 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2020 r., poz. 2655).
- Uchwała Nr XV.117.2020 Rady Gminy w Imielnie z dnia 7 lipca 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, terminach i miejscu składania deklaracji oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2020 r., poz. 2656).
- Uchwała Nr XVI.97.2016 Rady Gminy w Imielnie z dnia 28 czerwca 2016 r. w sprawie w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz poboru opłaty w drodze inkasa i wyznaczenia inkasentów (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 4 lipca 2016 r., poz. 2043) z późniejszymi zmianami.

Powyższe Uchwały określają w szczególności następujące zasady:

- właściciele nieruchomości zobowiązani są do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów,
- właściciel nieruchomości, który prowadzi selektywną zbiórkę odpadów ulegających biodegradacji do własnego kompostownika obowiązany jest zgłosić ten fakt w składanej deklaracji,
- ustalają częstotliwości odbioru odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych, niezamieszkałych i terenów użytku publicznego,
- ustalają zbieranie odpadów komunalnych z terenu gminy Imielno w stosownych: kosztach ulicznych, pojemnikach, kontenerach, workach i innych,
- określają rodzaje i pojemności worków przeznaczonych do selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych.

2.12.6. Gazyfikacja

Na terenie gminy Imielno nie występuje sieć gazu średniego ciśnienia, która zaopatrywałaby w gaz poszczególne miejscowości gminy. Aktualnie, mieszkańcy gminy Imielno korzystają z gazu ciekłego propan – butan.

Przez teren gminy, tranzytem, przebiega linia gazu wysokiego ciśnienia DN300 Jędrzejów – Pińczów. Gazociąg wykonany w latach 2009-2010, ma długości ok. 6,414 km. Gazociąg wysokiego ciśnienia przebiega przez teren miejscowości: Zegartowice, Opatkowice Pojałowskie, Opatkowice Drewniane, Opatkowice Murowane i Kawęczy.

W celu zapobieżenia działalności, mogącej mieć negatywny wpływ na trwałość i prawidłową eksploatację gazociągu, w sąsiedztwie gazociągu wysokiego ciśnienia obowiązuje strefa kontrolowana o szerokości 6,0 m (po obu stronach gazociągu), wynikająca z rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz.U.2013.640).

Poza terenem gminy Imielno znajdują się najbliższe stacje redukcyjno – pomiarowe gazu I-go stopnia: Q 5 000 w miejscowości Jędrzejów oraz stacja redukcyjno – pomiarowa i śluza odbiorcza w miejscowości Pińczów.

2.12.7. Elektroenergetyka

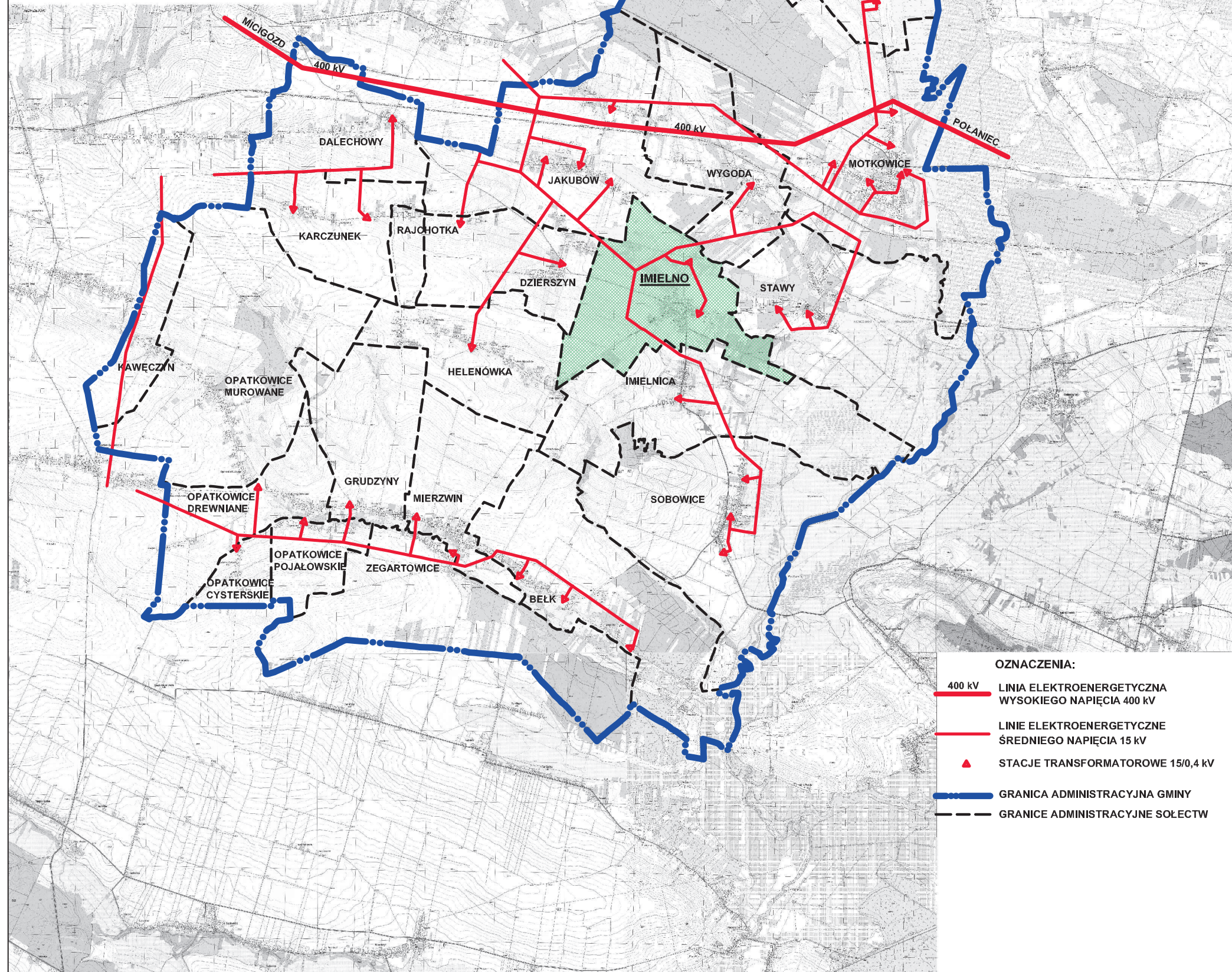
Przez teren gminy Imielno przebiega tranzytowa, napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 400 kV relacji Kielce - Połaniec wraz z pasem technologicznym o szerokości 80,0 metrów - po 40,0 metrów w obie strony od osi linii oraz elektromagnetyczna sieć rozdzielcza zasilająca bezpośrednio gminę. Tworzą ją linie średniego napięcia 15 kV i linie niskiego napięcia 0,4 kV. Do sieci elektrycznej podłączeni są wszyscy odbiorcy na terenie gminy.

Linia 400 kV jest głównym źródłem zasilania w energię w województwie świętokrzyskim. Łączy ona stację systemową 400/220/110 kV w Połańcu ze stacją systemową 400/220 kV w Micigoździe w gminie Piekoszów. Linia ta przecina gminę Imielno w jej północnej części. Mija ona Motkowice od strony północnej i następnie biegnie po północnej stronie linii LHS.

Gmina zasilana jest z napowietrznych linii 15 kV wyprowadzonych z 2 stacji transformatorowo – rozdzielczych GPZ 110/30/15 kV. Pierwsza stacja znajduje się w Jędrzejowie na ul. Kieleckiej (GPZ nr 1), druga w Kijach. GPZ w Jędrzejowie zasilają większość obszaru gminy, GPZ w Kijach nie zasilają żadnego obszaru w gminie Imielno. We wschodniej części Motkowic obie linie są spięte. Główne Punkty Zasilania mają za zadanie zredukowanie napięcia w sieci z wysokiego (110 kV) do średniego (15 kV).

Polskie Sieci Energetyczne S.A. (PSE) jako krajowy Operator systemu przesyłowego energii elektrycznej w Polsce, zajmują się przesyłaniem energii elektrycznej siecią przesyłową (400 kV i 220 kV). Rejony zarządzania pozostałymi sieciami według „energetyki” nie pokrywają się z podziałem

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY IMIELNO
SCHEMAT SIECI
ELEKTROENERGETYCZNYCH

administracyjnym gmin, tak więc teren gminy Imielno obsługuje PGE Dystrybucja S.A. Oddział Skarżysko – Kamienna.

Długość linii elektroenergetycznych przebiegających przez teren gminy Imielno wynosi:

- najwyższych napięć 400 kV – ok. 7,75 km;
- średnich napięć 15 kV – ok. 57,86 km.

Na obszarze objętym opracowaniem, jest zlokalizowanych i czynnych 48 szt. stacji transformatorowych napowietrznych SN/nn, w tym na terenie miejscowości gminnej 4 szt. stacji, w pozostałych miejscowościach 44 szt. stacji. Transformatory mają za zadanie zredukowanie napięcia w sieci ze średniego (15 kV) do niskiego (0,4 kV), bezpośrednio wykorzystywanego przez odbiorców.

Dla zapewnienia bezpieczeństwa ludności obowiązują ograniczenia przy lokalizacji obiektów przeznaczonych na pobyt ludności, wynikające z obowiązujących przepisów (patrz pkt 6.9.7. Kierunki) i dotyczą przestrzegania poniższych minimalnych odległości od istniejących i projektowanych linii elektroenergetycznych i stacji transformatorowych:

- od linii 400 kV – 33,0 m po obu stronach linii licząc od skrajnego przewodu linii (40,0 m po obu stronach od osi linii);
- od linii 15 kV – 5,0 m po obu stronach linii licząc od skrajnego przewodu przy przewodach gołych (lub 7,5 m od osi linii) i 1,5 m przy przewodach izolowanych;
- od stacji transformatorowych 15/0,4 kV – wewnętrznych 15,0 m, słupowych – 5,0 m.

Zgodnie z danymi z Rocznika statystycznego, zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych powiatu jędrzejowskiego w 2018 r., przypadającej na jednego mieszkańca wynosiło 717,1 kWh a na jednego odbiorcę 1 760,6 kWh.

Na terenie gminy Imielno zlokalizowane są urządzenia i instalacje do wytwarzania energii z alternatywnych źródeł energii odnawialnych, o mocy 2,24-3,64 kWp, w ilości 13 szt., zamontowane przez gminę na posesjach prywatnych, a także instalacje fotowoltaiczne wykonane we własnym zakresie przez właścicieli posesji, w ilości około kilkunastu sztuk.

W granicach miejscowości Wygoda została ustalona lokalizacja farm fotowoltaicznych dla których inwestor uzyskał stosowne decyzje na realizację tj.:

- decyzję nr 631/2019 Starosty Jędrzejowskiego o zatwierdzeniu projektu budowlanego i pozwoleniu na budowę z dnia 15 listopada 2019 r. - budowa instalacji wolnostojących paneli fotowoltaicznych „WYGODA 1” o mocy wytwórczej 1MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną,
- decyzję nr 632/2019 Starosty Jędrzejowskiego o zatwierdzeniu projektu budowlanego i pozwoleniu na budowę z dnia 15 listopada 2019 r. - budowa instalacji wolnostojących paneli fotowoltaicznych „WYGODA 2” o mocy wytwórczej 1MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną.

2.12.8. Telekomunikacja

Na terenie gminy Imielno, połączenia telekomunikacyjne, realizowane są za pomocą telefonii stacjonarnej przewodowej oraz za pomocą telefonii komórkowej. Na terenie gminy realizowana jest regionalna sieć szerokopasmowego Internetu, w ramach projektu „Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej – województwo świętokrzyskie”.

Na terenie gminy w miejscowości Imielno, w budynku hydrofornii ujęcia wody, znajduje się centrala telefoniczna automatyczna (CAImielno), natomiast w miejscowościach Mierzwin i Motkowice, na terenie tamtejszych szkół, funkcjonują rozdzielnie łączы abonenckich (RŁA). Centrala i rozdzielnie obsługują telefony stacjonarne z całego terenu gminy.

Obszar całej gminy znajduje się w zasięgu wszystkich operatorów sieci telefonii komórkowej.

Na terenie gminy Imielno, znajdują się następujące stacje bazowe telefonii komórkowej:

- Motkowice – 1 maszt należący do sieci Orange (na maszcie dodatkowo anteny sieci: T-mobile i NetWorkS!) – na wzniesieniu, na północ od zabudowy sołectwa,
- Jakubów – 1 maszt należący do sieci Play, blisko granicy gminy.
- Kawęczyn – 1 maszt należący do sieci Play, tuż przy granicy gminy
- Opatkowice Murowane – 1 maszt należący do sieci Plus (na maszcie dodatkowo anteny sieci: Aero2) – w centrum sołectwa.

W ramach Sieci szerokopasmowej Polski Wschodniej, na terenie gminy Imielno, obecnie wykonane są fragmenty sieci światłowodowej:

- w Motkowicach, odcinek światłowodu prowadzący do szkoły, wykonany od strony gminy Kije, stanowiącej odgałęzienie światłowodu relacji Sobków – Pińczów;
- przez Kawęczyn, przebiega odcinek światłowodu, relacji Jędrzejów – Wodzisław.

Po zakończeniu budowy sieci światłowodowej, przyłącza do światłowodu będą realizowane miejscowościach: Jakubów, Wygoda, Imielnica, Imielno, Sobowice, Stawy, Bełk, Mierzwin, Grudzyń, Zegartowice, Kawęczyn, Opatkowice Drewniane, Opatkowice Murowane, Opatkowice Cysterskie i Opatkowice Pojałowskie.

2.12.9. Cmentarze

W granicach gminy Imielno znajdują się trzy parafialne cmentarze grzebalne, zlokalizowane w miejscowościach Imielno, Motkowice i Zegartowice, tj.:

- Cmentarz w Motkowicach, zlokalizowany w południowej części miejscowości, przy ul. Cmentarnej,
- Cmentarz w Imielnie, zlokalizowany jest przy ul. Cmentarnej, we wschodniej części miejscowości,

- Cmentarz w Zegartowicach położony jest w północnej części sołectwa, tuż przy granicy z sołectwem Mierzwin.

Cmentarze w Imielnie i w Zegartowicach (ujęty jako cmentarz parafialny Mierzwin), są wpisane są do ewidencji zabytków.

Wokół cmentarzy obowiązują strefy ochrony sanitarnej wynikające z § 3 Rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. U. Nr 52, poz. 315).

Rozporządzenie, w strefie 150,0 m od granic cmentarza wprowadza zakaz lokalizacji zabudowań mieszkalnych, zakładów produkujących art. żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących art. żywności oraz zakaz lokalizacji studni i poboru z innych źródeł (źródła, strumienie) wody służącej do picia i potrzeb gospodarczych.

Odległość ta może być zmniejszona do 50,0 m od granic cmentarza pod warunkiem, że teren w granicach od 50,0 m do 150,0 m od granic cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone.

2.13. Aspekty obronności i bezpieczeństwa państwa w gminie Imielno

Potrzeby bezpieczeństwa państwa

Uwzględnienie potrzeb bezpieczeństwa państwa w zagospodarowaniu przestrzennym ma na celu przygotowanie i przeciwdziałanie zagrożeniom wewnętrznym, w szczególności przez zapewnienie warunków do:

- reagowania na:
 - zagrożenia zdrowia i życia ludzi,
 - katastrofy i klęski żywiołowe,
 - zagrożenia gospodarczego i ekonomicznego funkcjonowania państwa,
 - przestępczość i akty terroryzmu,
- ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego,
- ochrony bezpieczeństwa powszechnego,
- wykonywania zadań z zakresu ochrony osób, obiektów, zabytków i urzędzeń,
- ochrony granic państwa,
- wykonywania zadań dotyczących uchodźców i azylantów.

Zagrożenia dla gminy

Ogólne zagrożenia gminy Imielno w czasie pokoju i działań wojennych to:

- skażenie promieniotwórcze (radiologiczne),
- skażenie toksyczne (środki chemiczne),
- pożary przestrzenne,

- zagrożenia powodziowe,
- oddziaływanie sił i środków militarnych.

Skażeniem promieniotwórczym może ulec obszar całej gminy w wyniku:

- awarii w elektrowniach jądrowych rozmieszczonych na terenie państw europejskich (szczególnie krajów sąsiednich),
- katastrof nuklearnych po awariach lub innych zdarzeniach w miejscach składowania broni jądrowej lub po uderzeniach tą bronią.

Nagle, niekontrolowane uwolnienie się toksycznych środków przemysłowych, przewożonych w cysternach samochodowych na trasach dróg krajowych, powiatowych i innych – w przypadku awarii lub katastrofy, może spowodować skażenie terenu i zagrozić ludności zamieszkałej w strefie 3,0 km po obydwu stronach tras komunikacyjnych.

Zagrożeniem pożarami przestrzennymi mogą być objęte gęsto zabudowane obszary w gminie, oraz obszary leśne. Zagrożenie powodzią występuje wzdłuż większych rzek i cieków wodnych na terenie gminy.

Stan obronności gminy

1. W zakresie budownictwa obronnego

Na obszarze gminy Imielno nie występują budowle ochronne, typu schrony.

2. W zakresie zaopatrzenia w wodę

W chwili obecnej gmina jako jednostka odpowiedzialna za zaopatrzenie swoich mieszkańców w wodę pitną w warunkach specjalnych posiada studnie wiercone, zlokalizowane w miejscowościach: Motkowice, Imielno, Opatkowice Murowane, zaopatrujące w wodę całą gminę Imielno.

Łącznie w granicach gminy zlokalizowanych jest 7 studni wierconych, w tym 3 studnie gminne, 4 studnie indywidualne.

3. W zakresie zabezpieczenia dóbr kultury

Na terenie gminy znajdują się obiekty dóbr kultury podlegające ochronie konserwatorskiej – wpisane do rejestru zabytków. Sposób ochrony powyższych obiektów w zakresie stosownych zabezpieczeń i ochrony, określa Plan Ochrony Zabytków.

4. W zakresie alarmowania i powiadamiania mieszkańców w wypadku zagrożeń

Na terenie gminy Imielno funkcjonuje System Selektynnego Wywoływania (alarmowania) ludności o zagrożeniach czasu „P” jak i wojny, zainstalowany w jednostkach OSP na terenie gminy. Dodatkowo, do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego włączona jest jedna jednostka OSP w Imielnie.

Rozmieszczone na terenie gminy syreny alarmowe są sterowane drogą radiową i znajdują się w miejscowościach: Imielno, Opatkowice Murowane, Motkowice. Syreny alarmowe zabezpieczają w 25 % potrzeby w zakresie ostrzegania i alarmowania ludności gminy.

3. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy w kontekście sporządzanej zmiany studium

Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, wprowadziła do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym studium, obowiązek uwzględnienia w sporządzanej zmianie studium, uwarunkowań wynikających w szczególności z potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniających w szczególności:

- a) analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,
- b) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego,
- c) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,
- d) bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Zmiana studium ma charakter kompleksowy i dotyczy całego obszaru gminy Imielno.

Wnioski wniesione do studium, zarówno przed podjęciem procedury planistycznej i w trakcie procedury, odzwierciedlają zapotrzebowanie społeczne; zostały przeanalizowane pod kątem możliwości ich rozwoju uwarunkowanego charakterystyką środowiskową i kulturową gminy oraz dostępnością komunikacyjną i infrastrukturalną terenu.

Analiza terenów przeznaczonych pod zabudowę została dokonana w oparciu o dokumenty planistyczne funkcjonujące na terenie gminy Imielno, takie jak:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Imielno uchwalone Uchwałą Nr XXI/167/2002 Rady Gminy w Imielnie z dnia 28 czerwca 2002 r., z późniejszą zmianą Nr 1 Studium, uchwaloną Uchwałą Nr XVII.104.2016 Rady Gminy Imielno z dnia 9 września 2016 r. dot. wprowadzenia udokumentowanych złóż kopalin na terenie części sołectw: Belk, Imielnica, Motkowice, Sobowice i Stawy, gmina Imielno,
- Zmiana Nr 1 w Miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Imielno, uchwalona Uchwałą Nr XIX/156/01 Rady Gminy w Imielnie z dnia 28 grudnia 2001 r.;
oraz o analizę aktualnej sytuacji prawnej, środowiskowej, gospodarczej, w tym wynikającej z dokumentów o charakterze wojewódzkim i krajowym oraz zapotrzebowania społecznego na przyjęte w studium rozwiązania.

Przeprowadzone analizy skutkowały wprowadzeniem rozwiązań odpowiadających aktualnym uwarunkowaniom i możliwościom rozwojowym gminy, opisanym w poszczególnych rozdziałach tematycznych studium.

Obowiązujące dotychczas Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Imielno, uchwalone Uchwałą Nr XXI/167/2002 Rady Gminy w Imielnie z dnia 28 czerwca 2002 roku, wraz ze zmianą Nr 1 Studium..., uchwaloną Uchwałą Nr XVII.104.2016 Rady

Gminy Imielno z dnia 9 września 2016 r., określiło politykę przestrzenną gminy wprowadzającą szereg terenów rozwojowych, usunięcie których możliwe było jedynie w sytuacji ujawnienia powstania konfliktu środowiskowego, gospodarczo-przestrzennego i prawnego, wymagającego ingerencji w zastane opracowanie.

Teren objęty Zmianą Nr 1 w Miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Imielno, uchwalona Uchwałą Nr XIX/156/01 Rady Gminy w Imielnie z dnia 28 grudnia 2001 r., nie zmienia funkcji, pozostaje jako teren działalności gospodarczej i usługowej.

> Potrzeby i możliwości rozwojowe gminy - maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę

W celu ustalenia zapotrzebowania na maksymalne w skali gminy tereny zabudowy, dokonano szeregu analiz ekonomicznych, środowiskowych i społecznych, prognoz demograficznych, możliwości finansowania przez gminę infrastruktury technicznej i społecznej. Przeanalizowano również ruch budowlany na terenie gminy Imielno oraz zapotrzebowanie na nowe tereny rozwojowe określone przez potencjalnych inwestorów. Dokonano analizy aktualnej sytuacji prawnej i gospodarczej, w tym wynikającej z dokumentów o charakterze wojewódzkim i krajowym oraz zapotrzebowania społecznego na przyjęte rozwiązania w studium.

Po ogłoszeniu przez Wójta Gminy Imielno o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium, zgłoszony został indywidualny wniosek, który dotyczył w szczególności dalszego rozwoju gminy w kierunku różnorodnej produkcji rolniczej, prowadzenia w większej skali działalności rekreacyjnej i agroturystyki w oparciu o istniejące gospodarstwa rolne na atrakcyjnych terenach, wprowadzenia możliwości produkcji energii ze źródeł odnawialnych, budowy gminnej oczyszczalni ścieków wraz z kanalizacją sanitarną.

W wyniku spotkań z przedstawicielami Urzędu Gminy w Imielnie zostały zaproponowane, przeanalizowane i wprowadzone wnioski, które były zgłaszane słownie w Urzędzie i na spotkaniach władz gminy z mieszkańcami. Zaproponowane przez wnioski dotyczyły głównie nowych terenów rozwojowych zabudowy wielofunkcyjnej, towarzyszących im usług oraz terenów różnego rodzaju działalności gospodarczej. Niezależnie od zgłoszonych wniosków Gmina zrezygnowała z inwestycji planowanych na wyznaczonych w dotychczasowym studium terenach a tym samym uwolnienia tych terenów z zabudowy.

Wniesione w trakcie procedury planistycznej zmiany studium wnioski, zostały przeanalizowane pod kątem ich spójności z zapisami dotychczasowego studium oraz możliwości rozwojowych uwarunkowanych charakterystyką środowiskową i kulturową gminy oraz dostępnością komunikacyjną i infrastrukturą techniczną.

Ocenę zjawisk demograficznych dotyczących gminy Imielno przeprowadzono w oparciu o dane statystyczne z Rocznika Statystycznego Województwa Świętokrzyskiego z wybranych lat oraz na podstawie Prognozy ludności na lata 2014-2050 Głównego Urzędu Statystycznego.

Ogólna sytuacja gminy Imielno w zakresie zjawisk ludnościowych jest zbliżona do sytuacji demograficznej w województwie świętokrzyskim, a w szczególności w jego południowych regionach oddalonych od większych miast, szczególnie Kielc.

W celu określenia zapotrzebowania na nowe powierzchnie zabudowy, przeanalizowano również aktualną sytuację demograficzną gminy i sporządzono prognozę demograficzną.

Tabela 33. Ogólna charakterystyka zjawisk demograficznych w gminie Imielno w latach 2012 – 2018 r. (dane statystyczne WUS)

Wyszczególnienie	Kolejne lata						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba ludności	4456	4453	4470	4450	4451	4420	4404
Liczba zawieranych małżeństw	23	27	22	28	17	18	26
Liczba urodzeń	55	39	37	61	54	51	39
Liczba zgonów	56	61	52	67	59	59	73
Przyrost naturalny	-1	-22	-15	-6	-5	-8	-34

Z zamieszczonego zestawienia wynika, że w gminie Imielno liczba ludności - z niewielkim spadkiem - utrzymuje się na podobnym poziomie. Liczba urodzeń jest dość zmienna, znaczny wzrost urodzeń wystąpił jednorazowo w roku 2015 roku, w kolejnych 2 latach powolny spadek, natomiast w 2018 roku nastąpił 50 % spadek i był na poziomie z lat 2013-2014. Nie wiadomo, czy w kolejnych latach liczba urodzeń będzie tak niskim poziomie jak w 2018 roku, czy będzie wzrastać.

Liczba zgonów na terenie gminy jest na podobnym poziomie przez ostatnie 8 lat, chociaż są pojedyncze lata, gdzie jest dużo mniejsza, ale też w tych latach (2013-2014) jest dużo niższa liczba urodzeń, tylko wyjątkowo w 2018 roku liczba zgonów dwukrotnie przewyższyła liczbę urodzeń.

Duży spadek urodzeń i duży wzrost zgonów w jednym roku - 2018, nie był notowany w innych latach, nie wiadomo czym spowodowane są te zjawiska. Tym samym przyrost naturalny ciągle utrzymuje się na ujemnym poziomie.

Tabela 34. Stan i struktura ludności oraz gęstość zaludnienia na obszarze gminy Imielno w latach 2012 – 2018 r. (dane statystyczne WUS)

Wyszczególnienie	Kolejne lata						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba ludności ogółem	4456	4453	4470	4450	4451	4420	4404
Liczba mężczyzn	2233	2233	2251	2233	2235	2217	2212
Liczba kobiet	2223	2220	2219	2217	2216	2203	2192
Gęstość zaludnienia (os/km ²)	44	44	44	44	44	44	44

W strukturze ludności Gminy, według płci w latach 2012-2018 występuje nieznaczna dominacja mężczyzn, największą różnicę liczby mężczyzn i kobiet odnotowano w 2014 roku. Gęstość zaludnienia w gminie według WUS utrzymuje się na jednakowym poziomie i wynosi 44 osoby na 1 km², co świadczy o stopniu zurbanizowania terenu.

Według danych meldunkowych będących w zasobach ewidencji ludności Urzędu Gminy w Imielnie, liczba ludności na koniec 2019 r. wynosiła 4388 osoby.

Obecna struktura demograficzna gminy nie stanowi elementu rozwojowego, dlatego należy dążyć do zmiany tej sytuacji poprzez poprawę warunków życia, głównie poprzez działania organizacyjne i prawne wpływające na poprawę warunków ekonomicznych, technicznych i społecznych gminy, w tym zwiększenie powierzchni mieszkalnej gospodarstw domowych oraz polepszenie stanu ich wyposażenia w infrastrukturę techniczną. Polityka Państwa zmierzająca do zwiększenia dzietności w polskich rodzinach, może w znacznym stopniu zmienić tę sytuację i spowodować wzrost liczby ludności na terenie gminy, a tym samym systematyczny wzrost liczby ludności w perspektywie 30 lat, a zatem spowodować zapotrzebowanie na nowe tereny budowlane.

Opracowaniem bazowym dla sporządzenia prognozy demograficznej dla gminy Imielno jest Prognoza ludności na lata 2014-2050 Głównego Urzędu Statystycznego, w części dotyczącej powiatu jędrzejowskiego, ponieważ brak jest takich danych dla poszczególnych gmin, w tym gminy Imielno. Publikacja ta zawiera prognozy liczby ludności opracowane na podstawie zmian ruchu naturalnego, migracji wewnętrznych i zewnętrznych. Podstawową jednostką terytorialną jest powiat w podziale na części miejskie i wiejskie.

Dla obszarów wiejskich powiatu jędrzejowskiego według sporządzonej „Prognozy ludności na lata 2014 – 2050 GUS”, prognozuje się ujemne saldo migracji, które wciąż będzie rosło. Będzie ono stale wynikało głównie z rachunku migracji wewnętrznych, rozumianych jako przemieszczanie się ludności na pobyt stały w granicach kraju.

Stała nadwyżka odpływu nad napływami wiąże się z przemieszczaniem się ludności do większych aglomeracji miejskich w celu poszukiwania lepszych warunków ekonomicznych.

Migracje zewnętrzne (zagraniczne) są trudną do przewidzenia składową zmian ludności. Stanowią one zjawisko wrażliwe na zmiany sytuacji społeczno-gospodarczej kraju, sytuacji ekonomicznej państw oraz ich polityk migracyjnych. Dla obszarów wiejskich prognozuje się niewielki wpływ migracji zagranicznych na liczbę ludności.

Tabela 35. Prognoza zmian salda migracji. dla obszarów wiejskich podregionu jędrzejowskiego na lata 2020 – 2045

(opracowanie własne na podstawie „Prognoza ludności na lata 2014 – 2050 GUS”)

Rok	2020	2025	2030	2035	2040	2045
Saldo migracji na 1000 osób	-0,58	-0,57	-0,63	-0,70	-0,70	-0,72

Tabela 36. Prognoza liczby ludności na lata 2020 – 2045 w powiecie jędrzejowskim
(opracowanie własne na podstawie „Prognoza ludności na lata 2014 – 2050 GUS”)

Rok	2020	2025	2030	2035	2040	2045
Liczba ludności w powiecie	60 294	59 400	58 344	57 056	55 584	54 037

Tabela 37. Prognoza liczby ludności w gminie Imielno na lata 2020 – 2045
(opracowanie własne na podstawie „Prognoza ludności na lata 2014 – 2050 GUS”)

Rok	2020	2025	2030	2035	2040	2045
Liczba ludności w gminie	4412	4363	4312	4260	4207	4155

Liczba ludności w gminie została obliczona na podstawie procentowego udziału ludności gminy w stosunku do ludności w powiecie na obszarach wiejskich, w obliczeniach uwzględniono obecne zmiany związane ze wzrostem liczby urodzeń.

W strukturze wiekowej w 2018 r. (Tabela nr 38) widoczna jest znaczna przewaga osób w wieku produkcyjnym i wynosi około 58 % ludności; dla osób w wieku przedprodukcyjnym około 19 %, a dla osób w wieku poprodukcyjnym około 23 %.

W wieku produkcyjnym daje się zauważyć różnica między mężczyznami a kobietami na rzecz mężczyzn (od 318 w 2012 do 329 w 2016 roku), natomiast w ostatnich 2 latach różnica ta zmniejszyła się poniżej 300 osób (292 w 2017 r. i 278 w 2018 r.). Natomiast w wieku przedprodukcyjnym różnica jest niewielka, ale też na korzyść mężczyzn i wynosi od 34 do 36 osób, w 2016 roku się zmniejsza do 21 tylko, ale w kolejnych 2 latach wzrasta ponownie kolejno do 25 i 31 osób. W tym okresie jest najbardziej wyrównana liczba kobiet i mężczyzn (a właściwie dziewcząt i chłopców), bo już w ostatniej kategorii czyli wieku poprodukcyjnym jest zdecydowanie więcej kobiet niż mężczyzn, do 2015 roku ponad dwukrotnie, w kolejnych latach różnica ta jest coraz mniejsza, dlatego, że zmniejsza się też liczba mieszkańców Gminy.

Tabela 38. Struktura wiekowa ludności na obszarze gminy Imielno w latach 2012 – 2018 r.
(dane statystyczne GUS)

Wyszczególnienie	Kolejne lata						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba ludności ogółem	4456	4453	4470	4450	4451	4420	4404
W wieku przedprodukcyjnym razem	847	825	818	828	837	823	825
mężczyźni	441	430	426	432	429	424	428
kobiety	406	395	392	396	408	399	397
W wieku produkcyjnym razem	2690	2681	2683	2648	2617	2582	2564
mężczyźni	1504	1503	1508	1484	1473	1437	1421
kobiety	1186	1178	1175	1164	1144	1145	1143
W wieku poprodukcyjnym razem	919	947	969	974	997	1015	1015
mężczyźni	288	300	317	317	333	356	363
kobiety	631	647	652	657	664	659	652

> Prognoza zmian w strukturze wiekowej ludności

Prognozowane obniżenie liczby ludności w gminie Imielno na przestrzeni najbliższych lat może się utrzymywać, co jest związane ze spadkiem wskaźnika dzietności, zmianami w strukturze wieku kobiet i przemianami kulturowymi w kontekście stałego wskaźnika umieralności. Są to zjawiska nasilające się w całym kraju i decydują o zmianach w strukturze wieku społeczeństwa. Z Prognozy GUS wynikają dane dotyczące liczby ludności w poszczególnych grupach wiekowych i potwierdzają obserwowaną powszechnie tendencję starzenia się społeczeństwa, które będą miały istotny wpływ na zarządzanie sferą usług publicznych w gminie, między innymi będzie wymagało zwiększenia nakładów na sferę związaną z zapewnieniem opieki osobom starszym.

Prognoza struktury wiekowej powiatu jędrzejowskiego przewiduje stopniowy spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym oraz jednoczesny wzrost ludności w wieku poprodukcyjnym. Należy zauważyć, że ustawą z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw wprowadzone zostało obniżenie wieku emerytalnego dla kobiet 60 lat, dla mężczyzn 65 lat.

Zwiększenie procentowego udziału osób w wieku emerytalnym niesie ze sobą wiele konsekwencji ekonomicznych i socjologicznych.

W roku 2015 zaobserwowano również wzrost dzietności, ale już w 2018 r. nastąpił dwukrotny spadek. Z uwagi na politykę Państwa, zmierzającą do poprawy warunków ekonomicznych przewiduje się że nastąpi wzrost dzietności w polskich rodzinach, co może wiązać się ze wzrostem ludności na terenie gminy Imielno. Należy przyjąć, że czynniki te w perspektywie dają możliwość potencjalnego wzrostu ludności na terenie gminy, mimo iż „Prognoza ludności na lata 2014 – 2050” (wg.GUS) dla

terenów wiejskich podregionu jędrzejowskiego, zakłada niewielki ale jednak spadek ludności w regionie.

Przekładając przewidywane procesy demograficzne na program potrzeb, należy zasygnalizować konieczność tworzenia nowych miejsc pracy poprzez wykorzystanie potencjału gospodarczego gminy i rejonu, pozyskanie inwestorów zarówno krajowych jak i zagranicznych oraz firm poszukujących nowych obszarów działalności, a także potrzebę poprawy warunków życia ludności na obszarach wiejskich poprzez sukcesywne zwiększenie dostępności usług podstawowych i ponadpodstawowych.

W celu rozszerzenia oferty terenowej dla nowych mieszkańców, z poza terenu gminy, należy podjąć działania zmierzające do zwiększenia terenów przeznaczonych do zainwestowania pod różnego rodzaju zabudowę.

Przepisy prawa i publikacje fachowe nie precyzują wielkości „należnej” powierzchni użytkowej dla jednego mieszkańca, służącej zaspokojeniu jego potrzeb życiowych. Zapotrzebowanie to zazwyczaj rośnie wraz ze wzrostem statusu materialnego, a zabudowa mieszkaniowa z małego domku na skromnej działce często przeradza się w zabudowę o charakterze rezydencjonalnym, z dużym udziałem zieleni i terenów prywatnej rekreacji.

Tabela 39. Zasoby mieszkaniowe na terenie gminy Imielno w latach 2012 - 2018
(dane statystyczne WUS)

Rok	Ilość mieszkań	Powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	Liczba osób na 1 mieszkanie
2012	1566	81,6	2,85
2013	1569	81,7	2,84
2014	1578	81,8	2,83
2015	1583	82,3	2,81
2016	1594	83,0	2,79
2017	1606	83,50	2,75
2018	1620	84,20	2,72

Jak wynika z powyższego zestawienia, w ostatnich latach 2012 – 2018, na terenie gminy poprawiają się warunki zamieszkiwania mieszkańców gminy Imielno, następuje sukcesywny wzrost zasobów mieszkaniowych, wzrost powierzchni użytkowej jednego mieszkania, co wiąże się z poprawą sytuacji ekonomicznej i poziomu życia mieszkańców, pomimo pogarszającej się struktury wiekowej mieszkańców.

Na terenie gminy Imielno następuje sukcesywny wzrost średniej powierzchni użytkowej mieszkania. Należy założyć, że trend ten będzie utrzymywał się również w przyszłości, wg danych prognozowanych do 2045 roku, powierzchnia użytkowa jednego mieszkania będzie wynosiła średnio 92,3 m².

Tabela 40. Przyjęte wskaźniki do obliczenia maksymalnego zapotrzebowania na zabudowę w gminie Imielno (dane statystyczne WUS)

Wskaźnik	Stan istniejący	Stan prognozowany
Wielkość zaludnienia	4404 osoby	4155 osoby
Liczba osób na 1 mieszkanie	2,72 osób/mieszkanie	2,0 osoby/mieszkanie
Powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	84,20 m ²	92,3 m ²

Z uwagi na zaobserwowany wzrost standardów zamieszkania należy przyjąć, że w istniejącej zabudowie nastąpi rozgęszczenie liczby osób zamieszkujących jedno mieszkanie, ze wskaźnika 2,72 osób/1 mieszkanie do prognozowanego wskaźnika 2,00 osób/1 mieszkanie. Uwzględniając poprawę standardów zamieszkania oraz prognozowany ujemny przyrost osób wyliczono, że należy przewidzieć nową zabudowę dla 929 osób.

Uwzględniając liczbę osób, dla których należy przewidzieć nową zabudowę przy uwzględnieniu pozostałych wskaźników należy przyjąć, że maksymalna wielkość zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową będzie wynosić **ok. 42 873,35 m² powierzchni użytkowej zabudowy**, przy założeniu prognozowanej sytuacji demograficznej gminy, z zakładanym 25-letnim okresem realizacji, przy równoczesnym wzroście 30%, będzie wynosić **ok. 55 735,35 m² powierzchni użytkowej zabudowy**.

Powstanie nowych miejsc typowo mieszkaniowych generuje zapotrzebowanie na nowe tereny usługowe szacowane w ilości ok. 20% powierzchni mieszkaniowych, co daje wielkość **ok. 11 147,07 m² powierzchni użytkowej zabudowy**.

Zapotrzebowanie na lokalizację części gospodarczych w zabudowie zagrodowej oraz szeroko rozumianej działalności gospodarczej, szacuje się na ok. 60% powierzchni mieszkaniowej, co daje wielkość **ok. 33 441,21 m² powierzchni użytkowej zabudowy**.

Łącznie na cele zabudowy mieszkaniowej i związanej z nią zabudowy usługowej oraz gospodarczej związanej z gospodarstwami rolniczymi szacuje się zapotrzebowanie w wielkości **ok. 100 323,55 m² powierzchni użytkowej zabudowy**.

Występujące na terenie gminy Imielno walory przyrodnicze i krajobrazowe, mogą stanowić obszar penetracji turystycznej i wypoczynkowej, związany z terenami zabudowy wielofunkcyjnej z preferencjami do zabudowy rekreacji indywidualnej z usługami podstawowymi, określonymi w studium, szacowane na **ok. 18 900,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy**, z uwzględnieniem 30% wzrostu zapotrzebowania do wielkości **ok. 24 570,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy**.

Rozwój terenów przemysłu, działalności gospodarczej, magazynowej, składowej i przetwórstwa rolno – spożywczego wskazanych w obowiązującym studium do zagospodarowania, szacowany na **ok. 98 100,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy** z uwzględnieniem 30% wzrostu zapotrzebowania do wielkości **ok. 127 530,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy**.

Uwzględniając tendencje należy założyć, że potencjalne nowe działki budowlane będą znacznie większe niż zakładane w studium jako minimalne, zarówno w przypadku lokalizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej a szczególnie zabudowy zagrodowej o nowoczesnych standardach produkcji rolniczej oraz zabudowy rekreacyjnej o standardach europejskich z basenami, mini polami golfowymi i innymi urządzeniami terenowymi służącymi rekreacji.

Na terenie gminy Imielno, która jest typowo rolnicza, powstaje coraz więcej nowych specjalistycznych gospodarstw produkcji rolnej, a także następuje rozbudowa istniejących w kierunku specjalistycznej produkcji, co powoduje zapotrzebowanie na coraz większe działki w zabudowie zagrodowej.

Obecnie szacuje się, że działki w rolnych gospodarstwach produkcyjnych kształtują się od 5 000,0 m² do 15 000,0 m² - przyjęto średnią powierzchnię 7 000,0 m², natomiast działki w zabudowie mieszkaniowej, rekreacyjnej i zabudowie pozostałej, kształtują się średnio ok. 3 000,0 m².

> Bilans terenów określonych w studium

Zestawienie obszarów przeznaczonych pod zabudowę dla poszczególnych funkcji oraz terenów nieprzewidzianych do zabudowy, przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 41 przedstawia sposób docelowego zagospodarowania terenu objętego obowiązującym studium, w przeliczeniu na przybliżone powierzchnie przewidziane do zabudowy oraz powierzchnie terenu wyłączane z zabudowy.

Tabela 41. Bilans obszaru gminy Imielno z podziałem na tereny przeznaczone pod zabudowę i tereny wyłączone z zabudowy

L.p	Sołectwo	Powierzchnia sołectwa ogółem w ha	Powierzchnia terenów przewidzianych do zabudowy		Powierzchnia terenów nieprzewidzianych do zabudowy	
			w ha	% udział w powierzchni sołectwa	w ha	% udział w powierzchni sołectwa
1.	Bełk	639,95	60,0	9,37	579,95	90,63
2.	Borszowice	618,56	36,38	5,88	582,18	94,12
3.	Dalechowy + Karczunek	627,49	93,58	14,91	533,91	85,09
4.	Dzierszyn	302,33	29,0	9,59	273,33	90,41
5.	Grudzyń	338,42	13,97	4,13	324,45	95,87
6.	Helenówka	353,68	51,79	14,64	301,89	85,36
7.	Imielnica	578,90	32,63	5,64	546,27	94,36
8.	Imielno	411,42	62,53	15,20	348,89	84,80
9.	Jakubów	678,26	74,75	11,02	603,51	88,98
10.	Kawęczyn	176,51	9,33	5,28	167,18	94,72
11.	Mierzwin	304,10	25,72	8,46	278,38	91,54
12.	Motkowice	1.273,85	126,24	9,93	1.147,61	90,07
13.	Opatkowice Cysterskie	76,39	10,0	13,09	66,39	86,91
14.	Opatkowice Drewniane	305,50	26,70	8,74	278,8	91,26
15.	Opatkowice Murowane	846,26	43,82	5,18	802,44	94,82
16.	Optakowice Pojałowskie	131,17	12,20	9,30	118,97	90,70
17.	Rajchotka	56,81	6,05	10,65	50,76	89,35
18.	Sobowice	698,38	60,54	8,67	637,84	91,33
19.	Stawy	669,42	46,68	6,97	622,74	93,03
20.	Wygoda	393,80	54,03	13,72	339,77	86,28
21.	Zegartowce	615,64	23,56	3,83	592,08	96,17
Razem		10.094,00	896,84	-	9.197,16	-

Tereny określone w studium, stanowiące docelowe zagospodarowanie związane z terenami potencjalnie budowlanymi, obejmują łącznie 896,84 ha co stanowi 8,88% powierzchni ogólnej gminy Imielno, pozostałe tereny stanowią tereny nieprzewidziane do zagospodarowania inwestycyjnego tj. grunty rolne i wody powierzchniowe, lasy, tereny do zalesienia i pozostałe tereny zieleni.

Tabela nr 42 przedstawia szczegółowy podział terenów przewidzianych w Kierunkach zagospodarowania przestrzennego gminy Imielno, do zainwestowania z podziałem na poszczególne funkcje zabudowy.

Przedstawiony bilans ma charakter ogólny, gdyż sposób przedstawiania potencjalnych funkcji na rysunku studium ze względu na skalę rysunków nie odzwierciedla precyzyjnie docelowej działki tylko sposób jej usytuowania względem podstawowych uwarunkowań. Uszczegółowioną powierzchnię terenu przeznaczonego na konkretną funkcję, można uzyskać w miejscowym planie

Tabela nr 42 Bilans terenu objętego studium z podziałem na podstawowe funkcje zabudowy

L.p.	Nazwa sołectwa	Powierzchnia sołectwa w ha	Powierzchnia terenów przewidzianych do zainwestowania w ha										Łączna powierzchnia terenów zainwestowanych i przewidzianych do zainwestowania
			Zabudowa wielofunkcyjna: - zagrodowa, - mieszkaniowa wielorodzinną, - mieszkaniowa jednorodzinna -z usługami podstawowymi		zabudowa wielofunkcyjna z preferencjami do zabudowy rekreacji indywidualnej z usługami podstawowymi		zabudowa koncentracji usług; zabudowa usługowa: - oświaty, kultury, - sportu, rekreacji i wypoczynku		-zabudowa działalności gospodarczej, magazynowej i składowej przetwórstwa rolno – spożywczego; - tereny intensywnej produkcji rolniczej - tereny rozwoju przemysłu wydobywczego		- infrastruktura techniczna (istn. linia 400 kV ze strefą oraz gazociąg wysokiego ciśnienia ze strefą); - komunikacja drogowa i kolejowa; - tereny obsługi komunikacji; - tereny cmentarzy		
			Powierzchnia całkowita	Powierzchnia niezabudowana	Powierzchnia całkowita	Powierzchnia niezabudowana	Powierzchnia całkowita	Powierzchnia niezabudowana	Powierzchnia całkowita	Powierzchnia niezabudowana	Powierzchnia całkowita	Powierzchnia niezabudowana	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Bełk	639,95	30,60	4,48	11,76	8,0	3,29	2,29	3,4	-	10,95	1,0	60,0
2.	Borszowice	618,56	24,38	7,77	-	-	0,20	-	-	-	11,80	5,0	36,38
3.	Dalechowy + Karczunek	627,49	56,68	21,35	-	-	0,80	0,5	6,9	2,3	29,20	10,40	93,58
4.	Dzierszyn	302,33	24,10	12,10	-	-	0,20	0,10	-	-	4,90	2,0	29,0
5.	Grudziny	338,42	9,74	2,25	-	-	0,30	0,15	1,50	1,0	2,43	0,50	13,97
6.	Helenówka	353,68	38,00	13,80	-	-	1,04	0,70	7,30	1,80	5,45	2,20	51,79
7.	Imielnica	578,90	22,76	8,60	-	-	-	-	2,78	-	7,10	3,30	32,63
8.	Imielno	411,42	36,93	23,85	-	-	7,70	2,80	-	-	17,90	3,40	62,53
9.	Jakubów	678,26	37,40	11,80	-	-	1,55	0,80	5,40	1,55	30,40	4,25	74,75
10.	Kawęczyn	176,51	7,90	2,80	-	-	-	-	-	-	1,43	-	9,33
11.	Mierzwin	304,10	16,0	0,65	-	-	2,70	0,70	0,52	0,20	6,50	2,0	25,72
12.	Motkowice	1.273,85	59,73	13,92	-	-	6,30	0,80	8,29	-	51,25	8,50	126,24
13.	Opatkowice Cysterskie	76,39	9,20	3,20	-	-	-	-	-	-	0,80	-	10,0
14.	Opatkowice Drewniane	305,50	21,32	1,02	-	-	-	-	1,43	0,40	3,65	1,0	26,70
15.	Opatkowice Murowane	846,26	33,87	9,90	-	-	1,1	0,40	0,80	0,20	8,05	4,55	43,82
16.	Opatkowice Pojałowskie	131,17	10,80	3,45	-	-	-	-	-	-	1,40	-	12,20
17.	Rajchotka	56,81	2,25	0,50	-	-	-	-	-	-	3,80	1,90	6,05
18.	Sobowice	698,38	43,62	18,75	-	-	0,70	0,70	6,22	-	8,30	2,75	60,54
19.	Stawy	669,42	16,26	6,36	-	-	3,6	0,25	17,87	5,20	8,95	1,50	46,68
20.	Wygoda	393,80	22,10	9,35	-	-	1,67	0,87	4,36	3,70	25,90	2,0	54,03
21.	Zegartowce	615,64	12,30	2,78	2,0	1,45	-	-	-	-	9,26	1,0	23,56
Razem		10.094,0	535,94	178,68	13,76	9,45	30,95	11,06	66,77	16,35	249,42	57,25	896,84

Uwaga: w rubrykach 10 i 11 część powierzchni stanowi tereny działalności górniczej (przemysłu wydobywczego) i wynosi 21,29 ha, w poszczególnych wsiach: Bełk – 3,40 ha, Imielnica – 1,48ha, Motkowice 8,29ha, Sobowice – 6,22 ha, Stawy – 1,90 ha.

i w odniesieniu do jego zapisów będzie można określać potencjalną powierzchnię użytkową zabudowy dla poszczególnych funkcji.

Jak wynika z zestawienia tabelarycznego dominującym zagospodarowaniem terenów gminy jest zabudowa wielofunkcyjna, w tym zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i jednorodzinna z usługami podstawowymi, zabudowa zagrodowa z usługami podstawowymi, o powierzchni około 535,94 ha, co stanowi ok. 59,70 %, łącznej powierzchni terenów zabudowanych i przewidzianych do zabudowy w całej gminie.

Pozostałe funkcje zabudowy wyznaczone w studium:

- zabudowa wielofunkcyjna z preferencjami do zabudowy rekreacji indywidualnej z usługami podstawowymi stanowi ok. 13,76 ha, czyli ok. 1,53 % powierzchni terenów zabudowy całej gminy;
- zabudowa usługowa, usług oświaty, kultury, sportu, rekreacji i wypoczynku stanowi ok. 30,95 ha, czyli ok. 3,45 % powierzchni terenów zabudowy całej gminy;
- zabudowa działalności gospodarczej, magazynowej i składowej, przetwórstwa rolno-spożywczego, tereny intensywnej produkcji rolnej oraz przemysłu wydobywczego obejmują ok. 66,77 ha, co stanowi ok. 7,44 % powierzchni zabudowy całej gminy. Do dalszych obliczeń bilansowych, powierzchnia ogółem terenów zainwestowanych w tej dziedzinie, została pomniejszona o tereny przemysłu wydobywczego, wynoszące ok. 21,29 ha;
- powierzchnie ok. 249,42 ha, czyli ok. 27,18 % powierzchni terenów zabudowy całej gminy zajmują: tereny dróg publicznych ogólnodostępnych istniejących i projektowanych, teren kolei szerokotorowej LHS oraz kolejki wąskotorowej - ze strefami, sieci ze strefami ochronnymi (linia elektroenergetyczna 400 kV i gazociąg wysokiego ciśnienia), obiektów infrastruktury technicznej, oraz cmentarzy ze strefami sanitarnymi.

Największą powierzchnię terenów zainwestowanych i przewidzianych do zainwestowania stanowią tereny zabudowy wielofunkcyjnej zagrodowej, mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej, z usługami towarzyszącymi, będące dominującą funkcją rozwojową gminy Imielno, co podyktowane jest specyfiką gospodarczą jednostki administracyjnej jaką jest gmina rolnicza z elementami rekreacji oraz deficytem obiektów usługowych. Należy wziąć pod uwagę, że tereny te mogą być również terenami potencjalnej lokalizacji usług podstawowych, podnoszących walory zamieszkiwania mieszkańców i walory wypoczynku dla potencjalnych turystów korzystających z rekreacji czasowej lub stałej. W przypadku nowych terenów usług z zakresu obsługi rolnictwa stanowić będą istotne uzupełnienie funkcji rolniczej, ponieważ nie wyznaczono zbyt wielu konkretnych terenów potencjalnej lokalizacji usług komercyjnych i publicznych. Brak takich lokalizacji w przypadku usług publicznych podyktowany jest brakiem zasobów gruntów gminnych, czy innych Skarbu Państwa, natomiast w przypadku usług komercyjnych o celowości lokalizacji usług decyduje zapotrzebowanie i zdolność finansowa usługodawcy.

Tereny zabudowy działalności gospodarczej, magazynowej, składowej, przetwórstwa rolno – spożywczego; intensywnej produkcji rolnej oraz rozwoju przemysłu wydobywczego, stanowią ofertę terenową dla potencjalnych inwestorów chcących rozwijać tego typu działalność na terenie gminy Imielno.

> W celu przeprowadzenia obliczeń, dotyczących zapotrzebowania na nowe mieszkania, przyjęto następujące wskaźniki (jedno mieszkanie na jedną działkę):

- średnia powierzchnia nowej działki zabudowy mieszkaniowej – wynosi 3 000 m²,
- średnia prognozowana powierzchnia użytkowa nowego mieszkania – wynosi 92,3 m².

Z zestawienia powierzchni terenów przewidzianych w studium pod zabudowę wielofunkcyjną związaną z zabudową mieszkaniową wynika, że na terenie gminy występuje ok. 178,68 ha (tabela Nr 42) terenów niezabudowanych w obrębie obszarów zurbanizowanych w zabudowie w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno - przestrzennej, nie wymagających istotnych inwestycji infrastrukturalnych oraz obszarów nie w pełni zurbanizowanych. Powierzchnia wolnych terenów jest w stanie zaspokoić zapotrzebowanie na ok. 595 nowych mieszkań, co przekłada się na ok. **54.973,88 m² łącznej powierzchni użytkowej mieszkań** ((178,68 ha : 0,30 ha = 595,6 (ilość mieszkań) x 92,3 m² = 54 973,88 m²)).

> Chłonność, położonych na terenie gminy obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej

Kolejne zestawienie tabelaryczne określają szacowaną chłonność terenów niezabudowanych w poszczególnych grupach funkcjonalnych w ramach obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno – przestrzennej, przy zastosowaniu rzeczywistych szacowanych i maksymalnych wskaźników powierzchni zabudowy.

Tereny przemysłu wydobywczego nie zostały uwzględnione w poniższych tabelach (Nr 43 – Nr 45) jako tereny nie stanowiące potencjalnej oferty rozwojowej dla pozostałych funkcji rozwojowych poza eksploatacją surowców.

Tabela 43. Analiza chłonności terenów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalnej z podziałem na wybrane funkcje zabudowy oraz szacowane rzeczywiste i maksymalne wskaźniki powierzchni zabudowy określone w studium Gminy Imielno

Funkcje zabudowy	Łączna powierzchnia terenów niezabudowanych	Rzeczywisty szacowany wskaźnik powierzchni zabudowy	Maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy wg studium	Rzeczywista chłonność terenów w m ² powierzchni użytkowej zabudowy	Maksymalna chłonność terenów w m ² powierzchni użytkowej zabudowy
Tereny zabudowy wielofunkcyjnej (zagrodowej, mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej z usługami podstawowymi)	68,84	0,23	0,47 - średnia	158 332,0	323 548,0
Tereny zabudowy wielofunkcyjnej z preferencjami do zabudowy rekreacji indywidualnej z usługami podstawowymi	4,10	0,10	0,20	4 100,0	8 200,0
Tereny zabudowy usługowej; tereny usług: oświaty, kultury, sportu, rekreacji i wypoczynku	6,40	0,13	0,50	8 320,0	32 000,0
-Tereny działalności gospodarczej, magazynowej, składowej i przetwórstwa rolno – spożywczego; - Tereny intensywnej produkcji rolniczej	3,0	0,30	0,60	9 000,0	18 000,0
	–	–	–	179 752,0	455 548,0

Z analizy powyższej tabeli wynika, że w granicach terenów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalnej z podziałem na wybrane funkcje zabudowy obszaru gminy Imielno znajduje się ok. 179 752,0 m² ÷ 455 548,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy, możliwej do zainwestowania na różnorodne cele inwestycyjne.

Dane te dotyczą rzeczywistych szacowanych i zakładanych maksymalnych wskaźników wykorzystania terenu. Wśród terenów o powierzchni zabudowy nie przekraczającej maksymalnego wskaźnika powierzchni zabudowy, znajdują się pewne rezerwy powierzchni użytkowej, nie mniej jednak stanowią one tereny rozwojowe dla skonkretyzowanych odbiorców i lokalizacja nowej zabudowy w granicach tych terenów związana jest tylko i wyłącznie z subiektywnymi potrzebami właściciela terenu.

> Chłonność obszarów o niezdefiniowanej strukturze funkcjonalno – przestrzennej

Analiza pozostałych obszarów określonych w studium a faktycznie nie stanowiących terenów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno – przestrzennej zabudowy obszaru gminy Imielno, wykazała również znaczne rezerwy terenowe. Zestawienie tych terenów przedstawia kolejna tabela 44.

Tabela 44. Analiza chłonności terenów nie zainwestowanych o niezdefiniowanej strukturze funkcjonalnej z podziałem na wybrane funkcje zabudowy oraz szacowane rzeczywiste i maksymalne wskaźniki powierzchni zabudowy określone w studium Gminy Imielno

Funkcje zabudowy	Łączna powierzchnia terenów niezabudowanych	Rzeczywisty szacowany wskaźnik powierzchni zabudowy	Maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy wg studium	Rzeczywista chłonność terenów w m ² powierzchni użytkowej zabudowy	Maksymalna chłonność terenów w m ² powierzchni użytkowej zabudowy
Tereny zabudowy wielofunkcyjnej (zagrodowej, mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej z usługami podstawowymi)	109,84	0,23	0,47 - średnia	252 632,0	516 248,0
Tereny zabudowy wielofunkcyjnej z preferencjami do zabudowy rekreacji indywidualnej z usługami podstawowymi	5,35	0,10	0,20	5 350,0	10 700,0
Tereny koncentracji zabudowy usługowej; tereny usług: oświaty, kultury, sportu, rekreacji i wypoczynku	4,66	0,13	0,50	6 058,0	23 300,0
-Tereny działalności gospodarczej, magazynowej, składowej i przetwórstwa rolno – spożywczego; - Tereny intensywnej produkcji rolniczej	13,35	0,30	0,60	40 050,0	80 100,0
	–	–	–	304 090,0	630 348,0

Z analizy powyższej tabeli wynika, że w granicach terenów niedefiniowanych stanowiących potencjalny obszar zabudowy gminy Imielno znajduje się ok. 304 090,0 m² ÷ 630 348,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy, możliwej do zainwestowania na różnorodne cele inwestycyjne.

Dane te dotyczą rzeczywistych szacowanych i zakładanych maksymalnych wskaźników wykorzystania terenu.

> Orientacyjna chłonność wszystkich obszarów potencjalnej zabudowy określonych w studium

Zestawienie powyższych danych w jednej tabeli obrazuje potencjalną chłonność wszystkich terenów określonych w studium z podziałem na wybrane funkcje.

Tabela 45. Analiza chłonności terenów z podziałem na wybrane funkcje zabudowy oraz szacowane rzeczywiste i maksymalne wskaźniki powierzchni zabudowy określone w studium gminy Imielno

Funkcje zabudowy	Łączna powierzchnia terenów niezabudowanych	Rzeczywisty szacowany wskaźnik powierzchni zabudowy	Maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy wg studium	Rzeczywista chłonność terenów w m ² powierzchni użytkowej zabudowy	Maksymalna chłonność terenów w m ² powierzchni użytkowej zabudowy
Tereny zabudowy wielofunkcyjnej (zagrodowej, mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej z usługami podstawowymi)	178,68	0,23	0,47 - średnia	410 964,0	839 796,0
Tereny zabudowy wielofunkcyjnej z preferencjami do zabudowy rekreacji indywidualnej z usługami podstawowymi	9,45	0,10	0,20	9 450,0	18 900,0
Tereny koncentracji zabudowy usługowej; tereny usług: oświaty, kultury, sportu, rekreacji i wypoczynku;	11,06	0,13	0,50	14 378,0	55 300,0
-Tereny działalności gospodarczej, magazynowej, składowej i przetwórstwa rolno – spożywczego; - Tereny intensywnej produkcji rolniczej	16,35	0,30	0,60	49 050,0	98 100,0
	–	–	–	483 842,0	1 012 096,0

Z analizy powyższych danych wynika, że w granicach terenów określonych w studium z podziałem na wybrane funkcje stanowiących potencjalny obszar zabudowy gminy Imielno znajduje się ok. 483 842,0 m² – 1 012 096,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy, możliwej do zainwestowania na różnorodne cele inwestycyjne, w tym:

- ok. 410 964,0 m² – 839 796,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy wielofunkcyjnej: zagrodowej, mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej z usługami towarzyszącymi;
- ok. 9 450,0 m² – 18 900,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy wielofunkcyjnej z preferencjami do zabudowy rekreacji indywidualnej z usługami podstawowymi;

- ok. 14 378,0 m² – 55 300,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy koncentracji usług oraz terenu usług oświaty, kultury, sportu, rekreacji i wypoczynku,
- ok. 49 050,0 m² – 98 100,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy działalności gospodarczej, magazynowej, składowej i przetwórstwa rolno – spożywczego oraz tereny intensywnej produkcji rolniczej.

Dane te, dotyczą rzeczywistych szacowanych i zakładanych maksymalnych wskaźników wykorzystania terenu. Wśród terenów o powierzchni zabudowy nie przekraczającej maksymalnego wskaźnika powierzchni zabudowy, znajdują się również pewne rezerwy powierzchni użytkowej zabudowy, nie mniej jednak stanowią one tereny rozwojowe dla skonkretyzowanych odbiorców i lokalizacja nowej zabudowy w granicach tych terenów związana jest tylko i wyłącznie z subiektywnymi potrzebami właścicieli terenu.

Maksymalne wskaźniki zabudowy terenu są wykorzystywane głównie w przypadku małych działek bez możliwości ich powiększenia. W praktyce, co wynika również z przeprowadzonej analizy, wskaźniki zabudowy terenu mają charakter ekstensywny.

Na terenie gminy Imielno funkcjonuje jedna zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego obejmująca teren o pow. ok. 1,0 ha i stanowi funkcjonujące usługi, w związku z tym nie wyodrębnia się wyliczeń chłonności tego fragmentu terenu.

➤ Chłonność terenów położonych w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej szacuje się w wielkości ok. **179 752,0 m² – 455 548,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy**, na obszarze całej gminy, a w oparciu o potencjalne tereny rozwojowe wskazane w studium wynosi **483 842,0 – 1 012 096,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy**. Rozpiętość we wskazanej wielkości powierzchni użytkowej zabudowy wynika z przyjęcia do obliczeń rzeczywistych szacowanych wskaźników powierzchni zabudowy w zagospodarowaniu terenu oraz maksymalnych wskaźników powierzchni zabudowy, określonych w studium jako możliwych do osiągnięcia. Zakłada się, że przyjęte w studium maksymalne wskaźniki powierzchni zabudowy, zostaną urealnione do konkretnych potrzeb i uwarunkowań wynikających z parametrów działek w miejscowych planiach zagospodarowania przestrzennego.

W związku z powyższym, aktualnie brak jest możliwości rezygnacji ze wskazanych w studium terenów potencjalnej zabudowy, przy założeniu rozwoju zabudowy w tempie i wielkościach charakterystycznych dla aktualnego rozwoju, tereny te są niezbędne do dalszego rozwoju gminy. W sytuacji zwiększenia intensywności zabudowy ilość wskazanych terenów potencjalnej zabudowy wydaje się być przekraczającą zapotrzebowanie, jest to jednak granica, która ma charakter intensywnego wykorzystania terenu i jest mało prawdopodobna do osiągnięcia.

Władze gminy Imielno, chcąc zapewnić wszystkim swoim mieszkańcom, w granicach obowiązujących przepisów prawa, równe prawa w dostępie do terenów rozwojowych, przyjęły

wnoszone na podczas zebrań wiejskich z mieszkańcami wnioski do sporządzanego Studium, które w większości zostały uwzględnione.

W trakcie funkcjonowania dokumentu planistycznego i być może w oparciu o nowe przepisy prawa, będzie można ograniczyć część terenów, jeżeli nastąpi taka potrzeba.

Upływający czas i trwająca realizacja dokumentów planistycznych, zwiększy ilość terenów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, ujawniając rzeczywiste najpilniejsze potrzeby rozwojowe.

Należy zwrócić również uwagę na fakt, że tereny o nie wykształconej jeszcze strukturze funkcjonalno-przestrzennej, do czasu ich zagospodarowania będą wykorzystywane w sposób dotychczasowy, głównie rolniczy.

> Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci infrastruktury technicznej, drogowej i społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy

Istotnym elementem oceny zasadności lokalizacji potencjalnych terenów rozwojowych określonych w studium, jest ich usytuowanie w stosunku do istniejącego układu komunikacyjnego oraz możliwości gminy w zapewnieniu dostępu do podstawowych urządzeń infrastruktury technicznej.

Część nowych (niezabudowanych) terenów inwestycyjnych, w szczególności stanowiących uzupełnienie istniejącej zabudowy, znajduje się w sąsiedztwie układu komunikacyjnego o znaczeniu ponadlokalnym, utrzymywanego i modernizowanego ze środków budżetu województwa i powiatu. Znaczna część terenów znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie lokalnego układu komunikacyjnego, sukcesywnie modernizowanego i rozbudowywanego przez gminę Imielno.

Wskazane nowe tereny budowlane - potencjalne do zabudowy - nie będą miały znaczącego wpływu na wydłużenie sieci dróg gminnych dojazdowych, ze względu na to, że znajdują się wzdłuż istniejących dróg a ich lokalizacja pozwala na intensywniejsze wykorzystanie układu komunikacyjnego. W wyniku wprowadzenia do studium nowych terenów budowlanych przewiduje się budowę ok. 0,53 km całkowicie nowych dróg dojazdowych (wewnętrznych).

Większe nakłady finansowe poniesie gmina w momencie organizacji układu komunikacyjnego wewnątrz projektowanych osiedli mieszkaniowych, które mogą powstać na terenie miejscowości gminnej Imielno i Motkowice.

Gmina nie przewiduje przeprowadzenia procedury scalania i podziału terenu, osiedla będą się rozwijały w oparciu o plany miejscowe, a organizacja układu komunikacyjnego i jego finansowanie następować będzie sukcesywnie w miarę powstawania konkretnych potrzeb wynikających z realizacji planów miejscowych, w oparciu o posiadane środki własne oraz dotacje zewnętrzne.

Teren gminy zwodociągowany jest w 94 %, do wszystkich sołectw została doprowadzona sieć wodociągowa. Wybudowano ogółem 78,7 km sieci wodociągowej, wskazanie nowych terenów inwestycyjnych spowoduje potrzebę wydłużenia sieci wodociągowej łącznie o ok. 6,0 km, co stanowi

będzie nieznaczne nakłady finansowe ze strony gminy, pozostała przewidywana rozbudowa sieci wodociągowej służy usprawnieniu jej działania, poprzez budowę układów pierścieniowych, pozwalających na alternatywny dostęp do źródła wody.

Poniższa tabela Nr 46, przedstawia szczegółowy wykaz zrealizowanych inwestycji gminnych dotyczących infrastruktury technicznej i drogowej w latach 2018 – 2019.

Tabela 46. Wydatki Gminy na inwestycje infrastruktury technicznej i drogowej

Rok	Rodzaj inwestycji	Kwota
2018	INWESTYCJE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	
	oświetlenie uliczne naprawy +zużycie prądu	135 511,05
	utrzymanie bieżące i konserwacja wodociągów	330 704,58
	wodociąg Wygoda	874 110,79
	wodociąg Sobowice Bełk Kwasków i Męcznik	218 562,24
	wodociąg Dzierszyn Rajchotka Karczunek	554 976,39
	RAZEM WYDATKI	1 647 649,42
	INWESTYCJE DROGOWE	
	utrzymanie i bieżące remonty dróg	123 527,26
	Zwiększenie wartości drogi Sobowice- Bełk	200 215,4
	Budowa-Droga wewnętrzna Helenówka –Imielnica	89 934,91
	Budowa-Droga wewnętrzna w Motkowicach	71 574,94
	Przebudowa drogi Jakubów Dalechowy	41 101,32
	Budowa-Droga wewnętrzna w Opatkowicach Pojałowskich	34 289,95
	Przebudowa drogi Grudzyny-Zawale Niegośławskie	45 806,1
RAZEM WYDATKI	482 922,62	
ŁĄCZNIE inwestycje drogowe i sieciowe	2 720 314,93	
2019	INWESTYCJE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	
	oświetlenie uliczne naprawy +zużycie prądu	183 134,64
	utrzymanie bieżące i konserwacja wodociągów	321 011,05
	wodociąg - dokumentacja projektowa	6 000,0
	RAZEM WYDATKI	510.145,69
	INWESTYCJE DROGOWE	
	utrzymanie i bieżące remonty dróg	88 329,77
	Budowa-Droga w Helenówce	79 611,64
	Zakup działki nr 7/10 w Imielnicy pod inwestycję drogową	7 000,0
	Budowa-Droga w Motkowicach	46 202,50
	Zwiększenie wartości drogi Jakubów-Kamieniec-Dzierszyn	36 662,62
	Zwiększenie wartości drogi w Motkowicach	35 070,02
	Zwiększenie wartości drogi Mierzwin-Bełk-Kwasków	207 828,27
	RAZEM WYDATKI	500 704.82
	ŁĄCZNIE inwestycje drogowe i sieciowe	1 010 850,51

Na terenie gminy nie funkcjonuje zbiorcza oczyszczalnia ścieków, a zatem nie występuje sieć kanalizacji sanitarnej- w najbliższych latach gmina nie planuje realizacji tego rodzaju inwestycji.

Oczyszczanie ścieków na terenie gminy realizowane jest w oparciu o indywidualne, przydomowe oczyszczalnie ścieków. Obecnie na terenie gminy funkcjonuje 573 indywidualnych przydomowe oczyszczalnie ścieków. Każda kolejna zabudowa będzie wymagać budowy przydomowej oczyszczalni ścieków lub bezodpływowego zbiornika na ścieki sanitarne.

W latach 2018 - 2019 Gmina Imielno, na **realizacją infrastruktury technicznej i drogowej, wydatkowała środki finansowe na łączną kwotę: 3.731.165,44 zł.**

W kwestii zapewnienia infrastruktury społecznej stanowiącej zadania własne gminy (oświata i wychowanie, ochrona zdrowia, kultura, administracja, bezpieczeństwo), wskazanie terenów rozwojowych w ilości określonej w studium, nie zwiększy zapotrzebowania na lokalizację nowych potrzeb usługowych o charakterze publicznym.

Zorganizowany system dostępu do szkół z zapewnieniem dowozu dzieci, w przypadku nowych terenów usytuowanych w pobliżu lub w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących skupisk zabudowy mieszkaniowej, powoduje większą opłacalność w organizacji takich dojazdów.

Zapewnienie dostępu do innych usług publicznych, ze względu na sprawny układ komunikacyjny na terenie gminy, nie spowoduje nowych dodatkowych potrzeb, w tym zakresie.

Gmina Imielno zapewnia dostęp do podstawowych obiektów infrastruktury, które pozwalają na zaspokojenie podstawowych potrzeb mieszkańców. Rosnące zapotrzebowanie mieszkańców, związane ze wzrastającymi warunkami komfortu życia, to ważne uwarunkowanie do rozwoju rynku usług na terenie gminy. Ogólna tendencja demograficzna związana ze „starzeniem się” społeczeństwa, oznaczać będzie, że nastąpi wzrost zapotrzebowania na usługi specjalistyczne i pomocy społecznej.

Wskazane jest, by działania w zakresie planowania przestrzennego były dostosowane do zachodzących zmian, m.in. poprzez podejmowanie inwestycji mających na celu przystosowanie infrastruktury społecznej do potrzeb osób, które nie są w pełni sprawne i wymagają wsparcia.

Dalsza realizacja inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej i drogowej oraz społecznej, niezbędna dla właściwego funkcjonowania terenów wskazanych w studium gminy Imielno, będzie sukcesywnie realizowana, w oparciu o planowane zadania programowe gminy, określone na kolejne lata w budżecie gminy.

Realizacja zadań wynikających z dokumentu planistycznego odbywać się będzie w miarę pojawiających się potrzeb związanych z sukcesywnym uruchamianiem nowych terenów pod zabudowę przy uwzględnieniu wielkości środków finansowych w budżecie gminy na realizację zadań inwestycyjnych oraz środków pomocowych (dotacji) pozyskiwanych z innych źródeł finansowania zadań gminnych.

Podsumowanie

Podsumowując przedstawione powyżej analizy i ich wyniki, należy stwierdzić, że wskazane w studium nowe tereny przeznaczone do zainwestowania, o szerokim spektrum funkcji możliwych do realizacji odpowiadającym specyfice gminy, w ilości określonej w niniejszym dokumencie, są wystarczające i odzwierciedlające faktyczne zapotrzebowanie społeczne oraz organów administracji, jako potencjalny stymulator rozwojowy gminy. Analiza trendów dotyczących rozwoju mieszkalnictwa wskazuje na rosnące oczekiwania w zakresie komfortu życia, co przekłada się na zmniejszenie średniej liczby osób zamieszkujących jedno mieszkanie i zwiększenie powierzchni użytkowej mieszkań. Wzrost komfortu życia ludności jest ogólnopolskim trendem i powoduje wzrost zapotrzebowania na nowe tereny mieszkaniowe i inne funkcje zabudowy, pomimo zmniejszającej się liczby mieszkańców. Zapotrzebowanie na potencjalne gospodarowanie przestrzenią, zwiększa możliwość lokalizacji terenów budowlanych na komfortowych działkach z dużym udziałem zieleni i terenów rekreacyjnych, co zwiększa atrakcyjność potencjalnych terenów budowlanych.

Koszty wynikające z realizacji zadań własnych gminy, związane z uruchomieniem nowych terenów pod zabudowę i uzupełnienie niezabudowanych działek/terenów w zwartej zabudowie, nie wpłyną w sposób znaczący na budżet gminy, gdyż planowane przestrzenie do zabudowy posiadają infrastrukturę techniczną i drogową. Gmina poniesie koszty związane z rozbudową i przebudową infrastruktury wodociągowej oraz infrastruktury drogowej. Gospodarka ściekowa pozostaje bez zmian tj. odprowadzenie ścieków sanitarnych z obiektów budowlanych do przydomowych oczyszczalni ścieków lub indywidualnych, bezodpływowych zbiorników na ścieki sanitarne. W najbliższych latach władze gminy nie planują budowy gminnej oczyszczalni ścieków na terenie gminy.

Oferta terenowa gminy ma również stać się stymulatorem rozwoju skierowanym nie tylko do mieszkańców gminy, ale również do potencjalnych inwestorów poszukujących w przyszłości nowego miejsca zamieszkania lub wypoczynku w ekologicznie atrakcyjnej okolicy, jaką jest gmina Imielno, szczególnie jej wschodnia i południowa część.

Oferta terenowa dotycząca rozwoju funkcji gospodarczej, baz, magazynów i składów oraz przetwórstwa rolno-spożywczego, ma przyciągnąć potencjalnych inwestorów strategicznych, chcących rozwijać działalność gospodarczą w tym rejonie, by docelowo stać się potencjalnym źródłem dochodu dla budżetu gminy.

4. Bariery i predyspozycje rozwoju

Analiza stanu gminy, przeprowadzona w poszczególnych grupach tematycznych została zakończona sprecyzowaniem uwarunkowań rozwoju w formie zagrożeń i szans rozwojowych.

Zagrożenia, to:

- ograniczenia uniemożliwiające pożądane zmiany, wynikające ze złej sprawności funkcjonowania układów przestrzennych bądź infrastruktury oraz trudności w wykorzystaniu możliwości tkwiących w rezerwach materialnych i intelektualnych,
- czynniki hamujące tempo przeobrażeń oddziałujące na całą gminę lub na jej elementy,
- powstające zniekształcenia w zagospodarowaniu przestrzennym, powodujące zakłócenia prawidłowym funkcjonowaniu układów osadniczych i w ich harmonijnym rozwoju.

Szanse, to:

- stan posiadany, mierzony walorami środowiska przyrodniczego, kulturowego i społecznego oraz jakością funkcjonowania struktur życia społecznego i gospodarczego,
- położenia w stosunku do głównych tras komunikacyjnych drogowych i kolejowych,
- stymulatory materialne i psychospołeczne w postaci ofert, wsparcia finansowego, stworzenia warunków działania bodźców i dostępnych informacji,
- czynniki przyspieszające pożądane przeobrażenia oddziałujące na sposób wykorzystania i zarządzania, a także otwarcie na pozytywne wpływy otoczenia.

Przeciwstawianie się zagrożeniom i wykorzystywanie szans, prowadzi do wyznaczenia celów i kierunków rozwoju.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy określa politykę przestrzenną gminy.

4.1. Główne uwarunkowania zewnętrzne

Pod względem podziału fizyczno-geograficznego, teren gminy Imielno położony jest w obrębie makroregionu Niecka Nidziańska, w obrębie mezoregionów: Płaskowyż Jędrzejowski i Dolina Nidy. Gmina posiada wysoką pozycję w krajowym i regionalnym systemie przyrodniczym.

Znajduje się w obrębie następujących systemów przyrodniczych:

- wschodnią część gminy obejmuje Nadnidziański Park Krajobrazowy oraz Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu,
- północna część gminy znajduje się w granicach Włoszczowsko – Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,

- południowa część gminy znajduje się w granicach Miechowsko – Działoszyckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- wschodnia części gminy została włączona do Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Dolina Nidy” o kodzie PLB260001,
- północna część gminy, znajduje się w granicach mającego znaczenie dla Wspólnoty (TZW) Natura 2000 „Ostoja Sobkowsko - Korytnicka” o kodzie PLH260032,
- wschodnia część gminy, znajduje się w granicach mającego znaczenie dla Wspólnoty (TZW) Natura 2000 „Ostoja Nidziańska” o kodzie PLH260003,
- wschodnia część terenu gminy stanowi część Głównego Korytarza Ekologicznego Południowo-Centralnego (KPdC), w części Korytarza Ekologicznego Doliny Nidy,
- cały teren gminy znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 409 „Niecka Miechowska-SE”.

Do uwarunkowań zewnętrznych rozwoju zalicza się także dogodne powiązania komunikacyjne.

Gmina Imielno położona jest w zasięgu korytarzy transportowych drogowo-kolejowych:

- korytarz krajowy Warszawa – Kielce – Kraków;
- korytarz krajowy Lublin – Kielce – Jędrzejów – Katowice;
- korytarz regionalny, łączący na terenie województwa ośrodki położone wzdłuż Linii Hutniczej Szerokotorowej (Sędziszów, Chmielnik, Staszów, Sandomierz).

Gmina Imielno położona jest na trasie drogi krajowej nr 78 Chałupki (granica państwa z Czechami) – Jędrzejów (do drogi międzynarodowej S7) – Chmielnik (do drogi krajowej nr 73). Droga ta wyznacza główną oś komunikacji gminy na kierunku wschód – zachód.

Przez teren gminy Imielno przebiega również linia kolejowa Linia Hutnicza Szerokotorowa (LHS) Sławków LHS – Hrubieszów LHS (przeprawa mostowa na Wiśle w rejonie Matiaszowa-Ukraina).

Połączenie z sąsiednimi ośrodkami powiatowymi odbywają się drogami powiatowymi.

Na terenie gminy zlokalizowane są obiekty z zakresu infrastruktury społecznej (oświata, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo p.poż.) o znaczeniu gminnym. Obiekty o znaczeniu ponadgminnym zlokalizowane są poza granicami gminy w siedzibie powiatu w Jędrzejowie oraz innych większych miastach sąsiadujących i stolicy województwa świętokrzyskiego – Kielcach.

Dobre połączenia drogowe sprzyjają rozwojowi infrastruktury ekonomicznej. Szanse rozwoju bazy ekonomicznej gminy, stwarza dobre położenie komunikacyjne przy drodze krajowej nr 78 i linii kolejowej szerokotorowej (LHS), w bliskim sąsiedztwie regionalnego węzła w Jędrzejowie (szybki dojazd do S7).

4.2. Główne uwarunkowania wewnętrzne

4.2.1. Szanse i predyspozycje rozwojowe

Środowisko przyrodniczo – kulturowe

1. Bogate zasoby środowiska przyrodniczego oraz bogate i różnorodne zasoby środowiska kulturowego.
2. Dobry stan środowiska i korzystne warunki klimatyczne.
3. Duże zasoby gleb wysokich klas bonitacyjnych, umożliwiające rozwój wielokierunkowy rolnictwa.
4. Dobry stan środowiska i korzystne warunki klimatyczne sprzyjające walorom rekreacyjnym gminy.
5. Lokalizacja w obrębie GZWP Nr 409 „Niecka Miechowska SE” dająca możliwość pozyskania dobrej jakości wód do celów konsumpcyjnych.

Rolnictwo i leśnictwo

1. Duże zasoby gleb wysokich klas bonitacyjnych, umożliwiające wielokierunkowy rozwój rolnictwa.
2. Sąsiedztwo dużych rynków zbytu na artykuły żywnościowe, jakie stanowią Kielce i Jędrzejów.
3. Możliwość rozwoju pracochłonnych gałęzi produkcji rolnej, ze względu na dużą ilość potencjalnych rąk do pracy w rolnictwie.
4. Zadawalający stan zdrowotny istniejących lasów i możliwość wykorzystania ich na cele rekreacyjno – turystyczne.
5. Występowanie terenów nadających się do zwiększenia lesistości gminy – potencjalnych terenów zalesień.

Problematyka społeczno – gospodarcza

1. Zatrudnienie w edukacji porównywalne z mniejszymi gminami wiejskimi.
2. Znaczna ilość podmiotów trudniących się handlem i usługami budowlanymi.
3. Porównywalne szanse kobiet i mężczyzn związane z zatrudnieniem.
4. Rozwój sektora prywatnego.
5. Wzrastająca aktywność ekonomiczna mieszkańców.

Komunikacja

1. Położenie gminy w zasięgu (stosunkowo bliskim sąsiedztwie) korytarzy transportowych – krajowych, obejmujących zarówno komunikację samochodową (droga ekspresowa S-7 i drogi krajowe nr 73, 78) oraz transport kolejowy towarowy (LHS),
2. Stosunkowo korzystne położenie w pobliżu rynków zbytu ośrodka metropolitalnego – Kraków

oraz ośrodka krajowego pełniącego niektóre funkcje metropolitarne – Kielce, połączonych poprzez istniejący układ komunikacyjny.

3. Dobre połączenie drogowe ze stacją kolejową w Jędrzejowie.
4. Dobre połączenie z korytarzami komunikacyjnymi: drogą krajową nr 78 i drogą powiatową nr 0168T oraz najbliższymi dużymi lokalnymi ośrodkami miejskimi – siedzibami powiatów Jędrzejowem i Pińczów.
5. Koncentryczny układ dróg dojazdowych do gminnego ośrodka usługowego ułatwiający szybki dostęp do usług zarówno z obszaru gminy jak i pobliskich miast.

Infrastruktura techniczna

1. Usytuowanie obszaru gminy w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 409 „Niecka Miechowska”, dające szanse na zabezpieczenie wszelkich potrzeb wodnych gminy.
2. Rezerwy wody w istniejących ujęciach, wystarczające dla potrzeb mieszkańców i drobnego przetwórstwa rolnego.
3. Uregulowana sytuacja wodnoprawna ujęć wody.
4. Rozwiązanie problemu unieszkodliwiania odpadów stałych.
5. Potencjalna możliwość gazyfikacji gminy poprzez budowę gazociągu średniego ciśnienia przy wykorzystaniu stacji redukcyjnych zlokalizowanych w sąsiedztwie gminy, do których doprowadzony jest gaz, gazociągiem wysokiego ciśnienia, przesyłany przez teren gminy Imielno relacji Pińczów – Jędrzejów (po redukcji ciśnienia).
6. Zapewnienie dostawy mocy energetycznej na pokrycie rozwoju gminy.
7. Zagwarantowanie dostępu do automatycznej sieci telekomunikacyjnej i rozwój ogólnopolskiej sieci telefonii komórkowej oraz regionalnej sieci szerokopasmowej (obecnie w realizacji na terenie gminy Imielno).

4.2.2. Bariery i ograniczenia rozwojowe

Środowisko przyrodniczo – kulturowe

1. Ograniczenia dla rozwoju uciążliwych form gospodarczych, powodowane objęciem całego obszaru gminy obowiązującymi formami ochrony środowiska przyrodniczego.
2. Bogate dziedzictwo archeologiczne terenu, utrudniające zagospodarowanie terenu.
3. Stałe kurczenie się zasobów obiektów zabytkowych, powodowane brakiem środków finansowych na ich odbudowę i pomysłu na ich wykorzystanie.
4. Brak szerokiej gamy surowców mineralnych.

Rolnictwo i leśnictwo

1. Utrzymująca się od dłuższego czasu, niekorzystna sytuacja ekonomiczna w rolnictwie, powodująca ubożenie ludności wiejskiej oraz zmniejszanie się zdolności inwestycyjnej lokalnych

- podmiotów gospodarczych.
2. Rozdrobnienie gospodarstw rolnych na terenie gminy, opóźniające poprawę efektywności gospodarowania i dostosowania rolnictwa do warunków rynkowych.
 3. Duży areał gruntów nieopłacalnych w użytkowaniu rolniczym.
 4. Brak intensywnego obrotu ziemią, stanowiącego podstawę do zmiany strukturalnej gospodarstw i wyodrębniania się liderów wiejskich, kreujących pożądane zmiany rynkowe.
 5. Brak większych zasobów gruntów komunalnych i Skarbu Państwa, stanowiących potencjalną ofertę terenową dla inwestorów.
 6. Niewielka lesistość gminy.

Problematyka społeczno – gospodarcza

1. Systematyczne zmniejszanie się liczby ludności, ujemne saldo przyrostu naturalnego i ujemne saldo migracji.
2. Brak zakładów przemysłowych o znaczeniu ponadlokalnym.
3. Deformacja struktury bezrobotnych, tj. wysoki odsetek ludzi młodych w wieku produkcyjnym mobilnym pozostających bez pracy, bezrobotnych kobiet, bezrobotnych pozostających bez pracy ponad rok oraz wysoki odsetek bezrobotnych z niskim poziomem wykształcenia, bez odpowiednich kwalifikacji zawodowych, bez stażu pracy, długotrwale poszukujących pracy i bez prawa do zasiłku.
4. Spadek dotacji z budżetu państwa.
5. Mała liczba podmiotów prowadzących działalność gospodarczo – produkcyjną.
6. Duże wydatki na administrację.
7. Niewystarczający stopień wyposażenia w obiekty usługowe, placówki edukacji, ochrony zdrowia, czy kultury.
8. Słabe zaangażowanie społeczności gminy w podejmowaniu inicjatyw gospodarczych.
9. Duży udział zabudowy w dobrym i w średnim stanie technicznym, w zakresie infrastruktury technicznej brak uzbrojenia terenu w gazociąg średniego ciśnienia umożliwiającego zaopatrzenie budynków w gaz przewodowy.

Komunikacja

1. Mała pojemność parkingów ogólnodostępnych niezbędnych dla korzystających z usług oraz obsługi ruchu turystycznego.
2. Lokalizacja zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej w małej odległości od krawędzi jezdni, tendencje do obudowy istniejących dróg.
3. Stosunkowo niski standard dróg gminnych i niektórych powiatowych.
4. Brak komunikacji masowej obsługującej komunikacyjnie teren w dni wolne od pracy.

Infrastruktura techniczna

1. Potencjalne zagożenie zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych, na skutek niepełnego oczyszczenia ścieków w wypadku awarii systemów przydomowych oczyszczalni ścieków.
2. Zagrożenia dla wód na skutek braku zbiorczego oczyszczania ścieków deszczowych odprowadzanych z powierzchni szczelnych.
3. Brak sieci gazowej rozdzielczej średniego ciśnienia.
4. Większość kotłowni stosuje tradycyjne paliwo, mało obiektów stosujących paliwa ekologiczne.

4.2.3. Problemy i konflikty przestrzenne wynikające z dotychczasowego zagospodarowania

1. Przebieg drogi krajowej nr 78 przez centrum miejscowości Motkowice, skutkujący potrzebą przełożenia ruchu tranzytowego poza obszar zabudowy – wykonanie obwodnicy.
2. Brak obwodnicy drogowej miejscowości gminnej – Imielno.
3. Lokalizacja znacznej ilości zabudowy w strefach uciążliwości od istniejących dróg.
4. Lokalizacja części zabudowy w rozproszenu, utrudniającej możliwość oszczędnego uzbrojenia terenu.
5. Brak podstawowych obiektów usługowych w części sołectw.
6. Brak zagospodarowanych i estetycznie urządzonych przestrzeni publicznych w większości sołectw.
7. Niedostosowanie obecnej struktury zabudowy rolniczej do przewidywanych przekształceń agrarnych i rozwoju wielofunkcyjnego obszarów wiejskich.
8. Brak skoncentrowanych zasobów gruntów komunalnych oraz brak działań zmierzających do gromadzenia tych zasobów.
9. Brak większych powierzchni parkingowych.

5. Cele rozwoju gminy Imielno

Jako główny cel rozwoju gminy Imielno przyjmuje się osiągnięcie wszechstronnego, zrównoważonego i stabilnego rozwoju, zaspokajającego bieżące potrzeby mieszkańców, tworzącego warunki wzrostu poziomu życia mieszkańców i przyszłych pokoleń, przy zachowaniu wartości środowiska naturalnego i kulturowego gminy, stanowiącego bazę dla rozwoju gminy jako ośrodka rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców województw świętokrzyskiego, małopolskiego i śląskiego.

W rozwoju należy zachować właściwe relacje między celami szczegółowymi:

- ekonomicznymi i społecznymi, ze szczególnym uwzględnieniem utworzenia podstawy rozwoju ekonomicznego i socjalnego mieszkańców,
- przyrodniczymi, kulturowymi i przestrzennymi, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeby zachowania i przywrócenia wartości przyrodniczych i kulturowych.

Za cele ekonomiczne uznaje się:

- rozwój lokalnego rynku pracy,
- rozwój nowych, małych i średnich działalności gospodarczych - szerokokorozumianych, związanych z usługami, produkcją, przemysłem lekkim, przetwórstwem rolno-spożywczym. itp.),
- rozwój usług o znaczeniu ponadlokalnym, głównie o charakterze turystycznym,
- restrukturyzację rolnictwa, rozwój rolnictwa ekologicznego.

Polityką ich osiągnięcia jest przygotowanie terenów i ofert lokalizacyjnych pod różnego rodzaju działalność gospodarczą i usługową oraz tworzenie przez gminę systemu preferencji dla rozpoczynających działalność.

Za cele społeczne uznaje się:

- zapewnienie dogodnych warunków zamieszkania,
- zapewnienie stanu wyposażenia w usługi zaspokajające potrzeby lokalne,
- zapewnienie sprawnej obsługi komunikacyjnej,
- zapewnienie wyposażenia w infrastrukturę techniczną i drogową.

Polityką ich osiągnięcia jest położenie nacisku na zwiększanie i modernizację zasobów mieszkaniowych, tworzenie rezerw terenowych pod nową zabudowę wielofunkcyjną oraz rozwój infrastruktury społecznej, infrastruktury technicznej i drogowej terenu gminy, oraz usprawnienie komunikacji.

Za cele przyrodnicze uznaje się:

- zachowanie istniejących wartości środowiska,
- zahamowanie i zapobieganie procesom degradacji środowiska,
- ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska,
- poprawę zdrowotnych warunków życia mieszkańców,
- zachowanie wartości krajobrazowych, krajoznawczych i rekreacyjnych.

Polityką realizacji tych celów jest racjonalna gospodarka zasobami środowiska tj. wody powierzchniowe i podziemne, lasy, gleby i ograniczanie negatywnych oddziaływań ze źródeł lokalnych.

Za cele kulturowe uznaje się:

- zachowanie tożsamości lokalnej,
- ochrona istniejących zasobów kulturowych,
- rozszerzanie zakresu prawnej ochrony zespołów zabudowy,
- zachowanie otwartych przestrzeni o wybitnych walorach przyrodniczo – kulturowych.

Polityką ich osiągnięcia jest ochrona istniejących obiektów i zasobów kulturowych, wyeksponowanie i uporządkowanie historycznej struktury miejscowości gminnej i kształtowanie współczesnej zabudowy wsi w nawiązaniu do tradycji.

Za cele przestrzenne uznaje się:

- uporządkowanie struktury gminy, uczytelnienie struktury ośrodków osadniczych,
- wyeliminowanie konfliktów wynikających z różnych sposobów użytkowania terenów,
- wykreowanie centr usługowych w większych ośrodkach wiejskich,
- racjonalne wykorzystanie istniejących terenów zainwestowania osadniczego.

Polityką realizacji tych celów jest podporządkowanie zagospodarowania terenów osadniczych, terenów działalności gospodarczych i terenów usługowych, wymogom harmonijnego kształtowania przestrzeni a także ochrona krajobrazu otwartego, o najwyższych walorach przestrzennych na obszarze gminy.

6. Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Imielno

Rozwój gminy Imielno uwarunkowany jest położeniem gminy, w południowo – wschodniej części województwa świętokrzyskiego, charakteryzującej się wysokimi preferencjami dla rozwoju rolnictwa, powinien być ukierunkowany na intensyfikację funkcji produkcji rolnej wraz z komplementarną obsługą rolnictwa.

Istotnymi elementami rozwojowymi gminy są: bogate zasoby środowiska przyrodniczego, dziedzictwa kulturowego, zabytków, dóbr kultury współczesnej, cenne elementy krajobrazowe, co pozwala na stworzenie bazy do rozwoju form rekreacji indywidualnej, turystyki historycznej i krajobrazowej (pieszej, rowerowej czy samochodowej), nie tylko dla mieszkańców gminy ale i dla mieszkańców z najbliższych dużych aglomeracji: Kielc, Krakowa i Śląska.

W oparciu o rozpoznane uwarunkowania rozwoju, teren gminy Imielno określa się jako zróżnicowany przestrzennie i funkcjonalnie, predysponowany do rozwoju wielofunkcyjnego, z preferencją dla gospodarki rolnej i leśnej oraz mieszkalnictwa, szeroko rozumianej działalności gospodarczej związanej w szczególności z usługami podstawowymi, produkcją i przetwórstwem rolno – spożywczym oraz do intensyfikacji rozwoju funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej i turystycznej. Teren gminy podzielony jest na 22 sołectwa, w obrębie których, określone zostały preferencje funkcjonalne.

Wyodrębnione zostały następujące obszary funkcjonalne:

I. Obszar intensyfikacji wielofunkcyjnego rozwoju ośrodka gminnego – miejscowości Imielno – zlokalizowanego w strefie oddziaływania dróg powiatowych: nr 0158T Mnichów – Imielno oraz nr 0168T Jadwinów – Imielno – Pińczów; gromadzący w swych granicach tereny predysponowane do wielofunkcyjnego rozwoju: zabudowy zagrodowej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej, usług ogólnodostępnych publicznych i komercyjnych, drobnej produkcji i rzemiosła oraz usług rekreacji, wypoczynku, sportu i turystyki, lokalizowanych w oparciu o tereny atrakcyjne w granicach sołectwa oraz występujące zabytki. Nadrzędną funkcją obszaru jest pełnienie funkcji lokalnego ośrodka gminnego, skupiającego zespół usług podstawowych dla ludności, obsługi rolnictwa oraz różnorodnej działalności gospodarczej i turystyki.

II. Obszar wielofunkcyjnego rozwoju z możliwością wydobywania kopalin oraz rozwojem rekreacji, wypoczynku i turystyki, zlokalizowany w strefie oddziaływania drogi krajowej nr 78 oraz dróg powiatowych o numerach 0158T, 0168T i 0170T; obejmujący tereny sołectw: Bełk, Imielnica, Motkowice, Sobowice i Stawy, gromadzący w swych granicach tereny predysponowane do wielofunkcyjnego rozwoju: produkcji rolniczej (upraw i hodowli), zabudowy zagrodowej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej, usług ogólnodostępnych publicznych i komercyjnych,

rzemiosła, działalności gospodarczej, eksploatacji powierzchniowej kopalni oraz usług rekreacyjno-wypoczynkowych, sportu i turystyki, lokalizowanych na bazie terenów doliny rzeki Nidy, zasobów leśnych, istniejących dużych stawów rybnych i oczek wodnych pełniących uzupełniającą funkcję rekreacyjno-retencyjną.

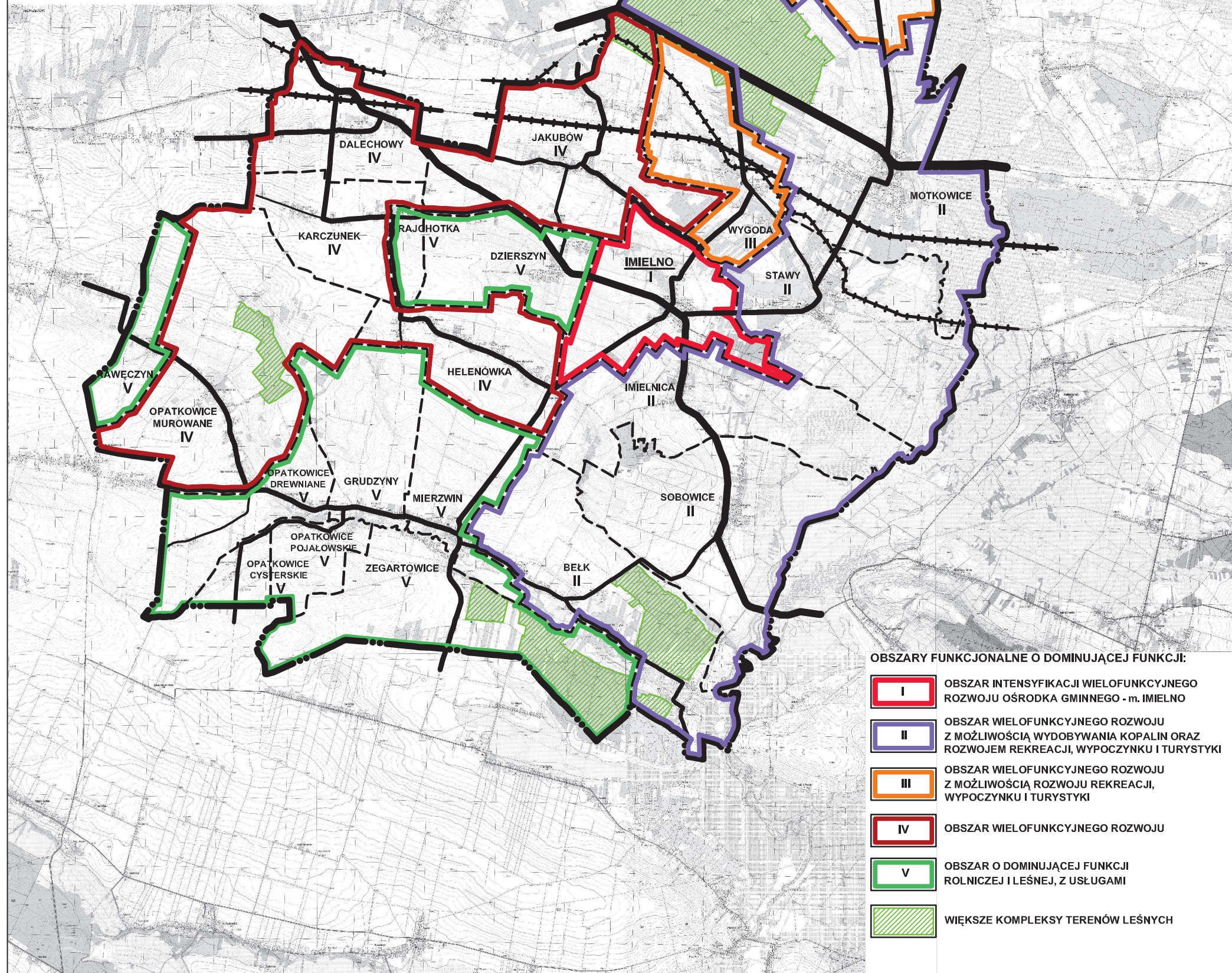
III. Obszar wielofunkcyjnego rozwoju z możliwością rozwoju rekreacji, wypoczynku, sportu i turystyki, zlokalizowany w strefie oddziaływania drogi powiatowej nr 0158T, drogi przez Borszowice i dróg gminnych, obejmujący tereny sołectw: Borszowice i Wygoda; gromadzący w swych granicach tereny predysponowane do wielofunkcyjnego rozwoju: produkcji rolniczej (upraw i hodowli) zabudowy zagrodowej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usług ogólnodostępnych publicznych i komercyjnych, rzemiosła i działalności gospodarczej oraz usług rekreacyjno-wypoczynkowych, sportu i turystyki lokalizowanych na bazie terenów doliny rzeki Nidy oraz zasobów leśnych sołectwa.

IV. Obszar wielofunkcyjnego rozwoju, zlokalizowany w strefie oddziaływania drogi krajowej nr 78, dróg powiatowych o numerach 0168T, 0170T, 0172T, drogi Imielno – Mierzwin i dróg gminnych obejmujący tereny sołectw: Dalechowy, Helenówka, Jakubów, Karczunek, Opatkowice Murowane; gromadzący w swych granicach tereny predysponowane do wielofunkcyjnego rozwoju: produkcji rolniczej (upraw i intensywnej hodowli) zabudowy zagrodowej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usług ogólnodostępnych publicznych i komercyjnych, rzemiosła i działalności gospodarczej.

V. Obszar o dominującej funkcji rolniczej i leśnej, z usługami, obejmujący tereny sołectw: Dzierszyn, Grudzyń, Kawęczyn, Mierzwin, Opatkowice Cysterskie, Opatkowice Drewniane, Opatkowice Pojałowskie, Rajchotka i Zegartowice, predysponowany do rozwoju funkcji rolniczej i leśnej, w tym upraw specjalnych wymagających dużego nakładu pracy ręcznej, upraw ekologicznych, z możliwością rozwoju zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami ogólnodostępnymi i możliwością rozwoju agroturystyki.

W granicach poszczególnych sołectw wyodrębnione zostały tereny istniejącego i projektowanego rozwoju wielofunkcyjnego, łączące funkcje zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej, rekreacji i wypoczynku, stanowiące również obszary potencjalnego rozwoju usług podstawowych powiązanych z podstawową funkcją terenu oraz obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej przewidziane do intensyfikacji produkcji rolniczej i ewentualnego rozwoju przetwórstwa rolno – spożywczego. W granicach większości sołectw znajdują się tereny związane z funkcją leśną, istniejącą lub stanowiące obszary potencjalnego rozwoju funkcji leśnej.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY IMIELNO
OBSZARY FUNKCJONALNE
O DOMINUJĄCEJ FUNKCJI

Zasady użytkowania poszczególnych terenów muszą być podporządkowane uwarunkowaniom wynikającym z obowiązku ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego gminy oraz zasad obsługi w komunikację i infrastrukturę techniczną.

6.1. Kierunki ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego

Środowisko przyrodnicze, zgodnie z art. 5 pkt 20 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, jest to krajobraz wraz z tworami przyrody nieożywionej oraz naturalnymi i przekształconymi siedliskami przyrodniczymi z występującymi na nich roślinami, zwierzętami i grzybami.

Ochrona środowiska, zgodnie z art. 3 pkt 13 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska – polega na podjęciu lub zaniechaniu działań umożliwiających zachowanie lub przywracanie równowagi przyrodniczej.

Ochrona środowiska polega w szczególności na:

- racjonalnym kształtowaniu środowiska i gospodarowaniu zasobami przyrodniczymi zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju,
- przeciwdziałaniu zanieczyszczeniom,
- przywracaniu do stanu właściwego elementów przyrodniczych.

Racjonalne kształtowanie środowiska i gospodarowanie zasobami środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju oznacza, że nie każde kształtowanie środowiska jest pożądane, a jest nim tylko takie, które jest racjonalne. Kształtowanie środowiska musi być zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju, która została zawarta w art. 3 pkt 50 ustawy dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, które stanowi, iż zrównoważonym rozwojem jest rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

Przez zanieczyszczenie rozumieć należy emisję, która jest szkodliwa dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, powoduje szkodę w dobrach materialnych, pogarsza walory estetyczne środowiska lub koliduje z innymi, uzasadnionymi sposobami korzystania ze środowiska.

Przywracanie do stanu właściwego elementów przyrodniczych, oznacza takie zachowanie, które prowadzi do osiągnięcia restytucji najwłaściwszej, co niekoniecznie oznacza przywrócenie do stanu takiego, jaki występował bezpośrednio przed naruszeniem środowiska, ale raczej do takiego, jaki jest zgodny z obowiązującym prawem w czasie dokonywania restytucji.

Kształtowanie środowiska, to świadome i planowe zmiany w środowisku przyrodniczym, zmierzające do gospodarczego wykorzystania ekosystemów (dla celów np. rolniczych, turystycznych itd.) lub przywracanie ekologicznej funkcji ekosystemów i krajobrazów (renaturyzacja, renaturalizacja). Dla osiągnięcia założonych celów ochrony, wszelkie działania gospodarcze muszą być podporządkowane zapewnieniu ochrony i racjonalnego kształtowania środowiska, stanowiącego dobro ogólnonarodowe.

Kierunki rozwoju gminy Imielno muszą być podporządkowane dążeniom do utrzymania obecnego modelu funkcjonowania przyrody i podejmowaniu działań proekologicznych zmierzających do zahamowania degradacji wszystkich aspektów środowiska przyrodniczego.

Na obszarze gminy utrzymuje się kontynuację działań ochronnych dla wszystkich prawnych form ochrony środowiska przyrodniczego zlokalizowanych na terenie gminy.

Przy prowadzeniu działań urbanistycznych i gospodarczych, należy uwzględnić ograniczenia wynikające z lokalizacji gminy Imielno w systemach ochronnych, wymienionych poniżej.

1. Nadnidziański Park Krajobrazowy, obejmuje południowo-wschodnią część terenu gminy Imielno, w granicach części sołectw: Stawy, Imielnica, Sobowice i Bełk. Przebieg granic i zasady ochrony na terenie Parku zostały wyznaczone Uchwałą Nr XLIX/874/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie utworzenia Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 listopada 2014 r., poz. 3148), zmienioną Uchwałą Nr XLVIII/678/18 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 17 września 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 24 września 2018 r., poz. 3318).

Zgodnie z § 5 powyższej uchwały, szczególnymi celami ochrony Parku są:

- 1) zachowanie cennych biocenoz z chronionymi i rzadkimi gatunkami flory, fauny i grzybów;
- 2) zachowanie różnorodności geologicznej, w tym obszarów występowania krasu i rzeźby lessowej;
- 3) racjonalne wykorzystanie zasobów złóż kopalin;
- 4) zachowanie naturalnych fragmentów ekosystemów wodnych i wodno – błotnych;
- 5) zachowanie populacji roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową;
- 6) zachowanie siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, w tym w szczególności muraw kserotermicznych, torfowisk i solnisk śródlądowych;
- 7) zachowanie układów i obiektów zabytkowych, a także miejsc pamięci narodowej;
- 8) preferowanie zabudowy nawiązującej do regionalnej tradycji i otaczającego krajobrazu;
- 9) zachowanie wartości historycznych, kulturowych i etnograficznych;
- 10) zachowanie istniejących punktów i ciągów widokowych;
- 11) ograniczanie negatywnego wpływu działalności gospodarczej na krajobraz.

Zgodnie z § 6 ust. 1 powyższej uchwały, na obszarze Parku zakazuje się:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie,

-
- udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
 - 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
 - 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
 - 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno – błotnych;
 - 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
 - 7) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową.

Zakazy, o których mowa w ust. 1 nie dotyczą:

- 1) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody parku krajobrazowego;
- 2) terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody parku krajobrazowego;
- 3) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody parku krajobrazowego.

2. Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje wschodnią część terenu gminy Imielno, w granicach sołectwa Motkowice i części sołectw: Stawy, Imielnica, Sobowice i Bełk. Obszar położony jest na terenie otuliny Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego. Przebieg granic i zasady ochrony na terenie Obszaru zostały wyznaczone Uchwałą Nr XLIX/882/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Nadnidziańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Świąt. z dnia 25 listopada 2014r., Poz. 3156).

Zgodnie z § 3 w/w Uchwały na terenie Obszaru ustala się następujące działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- 1) ochrona dużych kompleksów leśnych dla zachowania różnorodności biologicznej lasu;
- 2) szczególna ochrona ekosystemów i wyjątkowo cennych krajobrazów;

- 3) zachowanie naturalnych stanowisk roślinności kserotermicznej i halofitowej;
- 4) zachowanie naturalnych fragmentów obszarów wodnych i wodno – błotnych;
- 5) zachowanie tworów i składników przyrody nieożywionej.

Zgodnie z § 4 ust. 1 w/w Uchwały na terenie Obszaru zakazuje się:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Zakazy, o których mowa w ust. 1 nie dotyczą:

- 1) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 2) terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 3) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 4) ustaleń warunków zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej oraz obiektów i urządzeń budowlanych niezbędnych do jej użytkowania, pod warunkiem zapewnienia minimum 30% powierzchni biologicznie czynnej na danym terenie.

3. Włoszczowsko – Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje północno – wschodnią część terenu gminy Imielno, w granicach sołectwa Borszowice. Przebieg granic i zasady ochrony na terenie Obszaru wyznaczył Sejmik Województwa Świętokrzyskiego Uchwałą Nr XXXV/619/13 z dnia 23 września 2013 r. dotyczącą wyznaczenia Włoszczowsko – Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Świąt. z 1 października 2013 r., Poz. 3311).

Uchwała w § 3 ustala działania na terenie Obszaru w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- 1) zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych, utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków;
- 2) zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, polan, wrzosowisk, muraw, niedopuszczenie do ich uproduktywnienia lub też sukcesji;
- 3) utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych;
- 4) zachowanie i ewentualne odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych;
- 5) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- 6) szczególna ochrona ekosystemów i krajobrazów wyjątkowo cennych, poprzez uznawanie ich za rezerwy przyrody, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i użytki ekologiczne;
- 7) zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej.

Uchwała w § 4 ust. 1 na terenie Obszaru zakazuje:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;

Zakazy, o których mowa w ust. 1 nie dotyczą:

- 1) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 2) terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 3) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;

- 4) ustaleń warunków zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej oraz obiektów i urządzeń budowlanych niezbędnych do jej użytkowania, pod warunkiem zapewnienia minimum 30% powierzchni biologicznie czynnej na danym terenie.

4. Miechowsko – Działoszycki Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje południową część terenu gminy Imielno, w granicach sołectw: Opatkowice Cysterskie, Opatkowice Pojałowskie i Zegartowice. Przebieg granic i zasady ochrony na terenie Obszaru wyznaczył Sejmik Województwa Świętokrzyskiego Uchwałą Nr XXXV/622/13 z dnia 23 września 2013 r. dotyczącą wyznaczenia Miechowsko – Działoszyckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 1 października 2013 r., Poz. 3314).

Uchwała w § 3 ustala działania na terenie Obszaru w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- 1) zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych, utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków;
- 2) zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, polan, wrzosowisk, muraw, niedopuszczenie do ich uproduktywienia lub też sukcesji;
- 3) utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych;
- 4) zachowanie i ewentualne odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych;
- 5) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- 6) szczególna ochrona ekosystemów i krajobrazów wyjątkowo cennych, poprzez uznawanie ich za rezerваты przyrody, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i użytki ekologiczne;
- 7) zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej.

Uchwała w § 4 ust.1 na terenie Obszaru zakazuje:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;

Zakazy, o których mowa w ust. 1 nie dotyczą:

- 1) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których

przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;

- 2) terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 3) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 4) ustaleń warunków zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej oraz obiektów i urządzeń budowlanych niezbędnych do jej użytkowania, pod warunkiem zapewnienia minimum 30% powierzchni biologicznie czynnej na danym terenie.

5. Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Dolina Nidy”, kod obszaru: PLB260001, obejmuje wschodnią część terenu gminy Imielno, w granicach części sołectw: Borszowice, Motkowice, Stawy, Imielno, Imielnica, Sobowice i Bełk. Obszar został wyznaczony w § 2, ust. 97 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133 z późn. zm.).

Szczegółowe zasady ochrony Obszaru, zostały określone w Planie zadań ochronnych, zatwierdzonych Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB 260001 (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 5 maja 2014 poz.1477) zmienionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 24 listopada 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 4 grudnia 2014, poz. 3296).

Na terenie gminy Imielno, w granicach Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Dolina Nidy”, znajdują się obszary wdrażania działań ochronnych dla przedmiotów ochrony o kodach: **A027** *Ardea alba* czapla biała, **A028** *Ardea cinerea* czapla siwa, **A030** *Ciconia nigra* bocian czarny, **A052** *Anas crecca* cyraneczka, **A055** *Anas querquedula* cyranka, **A056** *Anas clypeata* płaskonos, **A058** *Netta rufina* hełmiatka, **A070** *Mergus merganser* nurogęś, **A084** *Circus pygargus* błotniak łąkowy, **A119** *Porzana porzana* kropiatka, **A122** *Crex crex* derkacz, **A136** *Charadrius dubius* sieweczka rzeczna, **A142** *Vanellus vanellus* czajka, **A151** *Philomachus pugnax* batalion, **A153** *Gallinago gallinago* kszyk, **A156** *Limosa limosa* rycyk, **A160** *Numenius arquata* kulik wielki, **A162** *Tringa totanus* krwawodziób, **A166** *Tringa glareola* łączak, **A168** *Actitis hypoleucos* brodziec piskliwy, **A176** *Larus melanocephalus* mewa czarnogłowa, **A195** *Sterna albifrons* rybitwa białoczerna, **A197** *Chlidonias niger* rybitwa czarna, **A198** *Chlidonias leucopterus* rybitwa białoskrzydła, **A222** *Asio flammeus* uszatka błotna, **A230** *Merops apiaster* żoła, **A429** *Dendrocopos syriacus* dzięcioł białoszyi.

Plan zadań ochronnych przewiduje działania dla wykonującego prawa właścicielskie na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości albo na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządcą nieruchomości, w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000.

6. Obszar Natura 2000 „Ostoja Sobkowsko – Korytnicka”, o kodzie TZW: PLH260032, mający znaczenie dla Wspólnoty, obejmuje północno – wschodnią część terenu gminy Imielno, w granicy części sołectwa Borszowice. Obszar przyjęto Decyzją Wykonawczą Komisji (UE) 2020/97 z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie przyjęcia trzynastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny, notyfikowany jako dokument Nr C (2019) 8586, (Dz. U. UE. L 28/144 z 31 stycznia 2020 r.). Ostoja nie posiada ustanowionego planu zadań ochronnych.

7. Obszar Natura 2000 „Ostoja Nidziańska”, o kodzie TZW: PLH260003, mający znaczenie dla Wspólnoty, obejmuje wschodnią część terenu gminy Imielno, w granicach części sołectw: Borszowice, Motkowice, Stawy, Imielno, Imielnica, Sobowice, Bełk i Zegartowice. Obszar przyjęto Decyzją Wykonawczą Komisji (UE) 2020/97 z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie przyjęcia trzynastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny, notyfikowany jako dokument Nr C (2019) 8586, (Dz. U. UE. L 28/144 z 31 stycznia 2020 r.).

Szczegółowe zasady ochrony Obszaru zostały określone w „Planie zadań ochronnych”, ustanowionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003 (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 5 maja 2014 r. poz. 1479), zmienionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 25 listopada 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 2 grudnia 2014 r. poz. 3283), zmienionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 11 lutego 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 12 lutego 2016 r. poz. 575).

Na terenie gminy Imielno, w granicach mającego znaczenie dla Wspólnoty Obszaru Natura 2000 „Ostoja Nidziańska”, znajdują się obszary wdrażania działań ochronnych dla przedmiotów ochrony o kodach:

- **3150** Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphenion*, *Potamion*,

- 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*),
- 3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodion rubri* p.p. i *Bidention* p.p.
- 6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis Festucion pallentis*),
- 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostyilion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*),
- 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*)
- 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, torfowisk, mechowisk,
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)
- *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe,
- 1308 *Barbastella barbastellus* Mopek,
- 1337 *Castor fiber* Bóbr europejski,
- 1355 *Lutra lutra* Wydra,
- 1166 *Triturus cristatuscristatus* Traszka grzebieniasta,
- 1188 *Bombina bombina* Kumak nizinny,
- 1096 *Lampetra planeri* Minóg strumieniowy,
- 1145 *Misgurnus fossilis* Piskorz,
- 1149 *Cobitis taenia* Koza,
- 1130 *Aspius aspius* Boleń,
- 1163 *Cottus gobio* Głowacz białopłetwy,
- 5339 *Rhodeus sericeus amarus* Różanka,
- 1032 *Unio crassus* Skójka gruboskorupowa,
- 1037 *Ophiogomphus cecilia* Trzepla zielona,

Plan zadań ochronnych przewiduje działania dla właściwego terytorialnie Nadleśniczego, właściciela lub wykonującego prawa właścicielskie na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego, zarządca nieruchomości na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000.

Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, **na ustanowionych obszarach ochronnych Natura 2000**, zabrania się podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub

- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

W granicach gminy Imielno, nadal należy chronić ustanowione **pomniki przyrody ożywionej**:

- **Wierzba biała** (*Salix alba*), w miejscowości Stawy, na terenie założenia parku podworskiego, na działce o nr ewid. 320, **Nr 349** w rejestrze RDOŚ w Kielcach;
- **Lipa drobnolistna** (*Tilia cordata*), w miejscowości Stawy, na terenie założenia parku podworskiego, na działce o nr ewid. 320, **Nr 350** w rejestrze RDOŚ w Kielcach;
- **Kasztanowiec zwyczajny** (*Aesculus hippocastanum*), w miejscowości Stawy, na terenie założenia parku podworskiego, na działce o nr ewid. 320, **Nr 859** w rejestrze RDOŚ w Kielcach,
- **Lipa drobnolistna** (*Tilia cordata*) w miejscowości Mierzwin, na terenie parafii p.w. św. Piotra i Pawła w Mierzwinie, na działce o nr ewid. 180, **Nr 859** w rejestrze RDOŚ w Kielcach.

W obrębie ustanowionych pomników przyrody oraz w ich najbliższym otoczeniu obowiązują zakazy określone w aktach prawa miejscowego, ustanawiających przedmiot ochrony oraz określone w przepisach odrębnych.

> **proponowany pomnik przyrody ożywionej**, do objęcia ochroną:

- **Klon pospolity** (Klon zwyczajny - *Acer platanoides*), na terenie założenia parku podworskiego w miejscowości Motkowice, na działce o nr ewid. 1017/9, pierśnica: 129 cm; obwód na wysokości 1,3 m: 405 cm; wysokość: 29,0 m.

Pierwotnie, ten pomnik przyrody, przyjęto Uchwałą Nr VI/23/2007 Rady Gminy w Imielnie z dnia 30 marca 2007 r. w sprawie objęcia ochroną w formie pomnika przyrody. Uchwała ta, nie została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego, a zatem ze względów formalnych, uchwała w sprawie objęcia ochroną w formie pomnika przyrody - Klon pospolity - nie obowiązuje.

> **proponowany użytek ekologiczny**, do objęcia ochroną:

- **Torfianki pod Sobowicami** – teren o powierzchni ok 20 ha, obejmujący zespół łąk, bagien i niewielkich zbiorników wodnych, powstałych w wyniku napełnienia wodą zagłębień terenu po wydobywaniu torfu. Zbiorniki te mają charakter dystroficzny, czyli odznaczają się małą zasobnością w substancje pokarmowe oraz dużą zawartością kwasów humusowych w wodzie, powodujące zabarwienie wody na żółto – brązowy kolor. Teren ten odznacza się cenną i ciekawą florą i fauną oraz ma duże znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej w dolinie rzeki Nidy.

Ustanowienie pomnika przyrody i użytku ekologicznego następuje w drodze uchwały rady gminy. Uchwała ta, określa nazwę danego obiektu lub obszaru, jego położenie, sprawującego nadzór, szczególne cele ochrony, w razie potrzeby ustalenia dotyczące jego czynnej ochrony oraz zakazy

właściwe dla tego obiektu, obszaru lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

> inne cenne przyrodniczo obszary

Cennymi przyrodniczo terenami, stanowiącymi ważne połączenie ekologiczne, umożliwiające swobodną migrację gatunków, są tereny **Głównego Korytarza Ekologicznego Południowo-Centralnego (KPdC)**, w części **Korytarza Ekologicznego Doliny Nidy**. Tereny te obejmują całe sołectwo Borszowice oraz części terenów sołectw: Motkowice, Stawy, Imielnica, Sobowice, Bełk i Zegartowice.

Dla terenów tych można sformułować następujące zalecenia dotyczące zagospodarowania:

- preferowanie rozwoju trwałych użytków zielonych na terenach bezpośrednio przylegających do rzek,
- działania mające na celu likwidowanie i nie wprowadzanie do środowiska barier poprzecznych ograniczających przepływ powietrza i wód,
- ochrony i uzupełnienia biologicznej obudowy rzek (zadrzewienia przywodne).

Ochroną należy objąć **zasoby wód podziemnych i powierzchniowych**, stanowiących bazę w zaopatrzeniu w wodę obecnych i przyszłych pokoleń, niezbędnej każdemu organizmowi i warunkującą zachowanie siedlisk przyrodniczych zależnych od zasobów wód.

Wody podziemne

Teren całej gminy Imielno znajduje się w granicach **Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Nr 409 „Niecka Miechowska SE”** oraz w granicach proponowanego obszaru ochronnego tego zbiornika. Obszar GZWP Nr 409 posiada dokumentację hydrogeologiczną zatwierdzoną decyzją Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 14 lipca 1999 r., znak: DG kdh/BJ/489-6227/99; uzupełnioną Dodatkiem do „Dokumentacji hydrogeologicznej Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Nr 409 Niecka Miechowska (część SE) w związku z ustanowieniem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 409 Niecka Miechowska (część SE)”, zatwierdzonym Decyzją Ministra Środowiska z dnia 27 kwietnia 2016 r., znak: DGK-II.4731.131.2015.AJ.

Przeważająca część obszaru zbiornika GZWP Nr 409 charakteryzuje się wysoką i bardzo wysoką podatnością na zanieczyszczenia. Proponowany obszar ochronny dokumentacją wyznacza w rejonach, gdzie czas pionowy przesiąkania z powierzchni terenu do wglębnej warstwy wodonośnej określono do 25 lat. Proponowany obszar ochronny został podzielony na 5 podobszarów. Obszar gminy Imielno, znajduje się w podobszarze nr 40901. Obszar ochronny GZWP 409 „Niecka Miechowska SE” oraz zasady jego ochrony, będą ustanawiane rozporządzeniem właściwego miejscowo wojewody. Głównym celem ochrony wód podziemnych jest zahamowanie procesów ich

zanieczyszczania, a w miarę możliwości przywrócenie i zachowanie ich naturalnej jakości dla obecnych i przyszłych użytkowników oraz zachowanie naturalnej funkcji tych wód w ekosystemie.

W granicach gminy Imielno, funkcjonują **3 ujęcia wód podziemnych**, z których gmina korzysta do zbiorowego zaopatrzenia mieszkańców w wodę, zlokalizowane w miejscowościach: Motkowice, Imielno i Opatkowice Murowane.

Żadne z ujęć wody nie posiada ustanowionych stref ochronnych ujęcia wody podziemnej.

W celu zapewnieniu odpowiedniej jakości wód ujmowanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz służącą zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także celem ochrony zasobów wodnych i zabezpieczenia wydajności ujęcia wody, należy ustanowić strefy ochronne funkcjonujących ujęć wody podziemnej wraz z późniejszym przestrzeganiem warunków wynikających z ich ustanowienia.

Ponadto funkcjonujące na terenie gminy **pozostałe 4 studnie wiercone**, wymagają zapewnienia ich ochrony przed potencjalnym zanieczyszczeniem. Studnie te mogą stanowić awaryjny sposób zapewnienia dostępu do wody z zasobów wód podziemnych niezbędnych w okresach zagrożenia czy awarii systemów wodociągowych.

Wody powierzchniowe - rzeki, ciek wodne, stawy hodowlane

Ochrona wód powierzchniowych powinna polegać przede wszystkim na zabezpieczeniu wód przed zagrożeniami wynikającymi z odprowadzenia niewłaściwie oczyszczonych lub nieoczyszczonych ścieków pochodzenia komunalnego, przemysłowego, czy stanowiących spływ powierzchniowy z terenów dróg publicznych i utwardzonych zanieczyszczonych terenów. Zagrożenie mogą stanowić również spływy zanieczyszczeń z terenów pól uprawnych, przylegających do wód.

W celu ochrony wód powierzchniowych, zaleca się pozostawienie istniejącej naturalnej biologicznej obudowy wszystkich rzek, cieków wodnych i stawów rybnych pełniących funkcję zbiorników wodnych retencyjnych, a w miejscach gdzie pola orne bezpośrednio graniczą z terenami wód, zaleca się utworzenie pasa trwałej roślinności w postaci muraw lub krzewów, chroniących wody przed spływem zanieczyszczeń.

Podstawową sieć wodną w gminie Imielno tworzy rzeka Nida wraz z prawymi dopływami: rzeką Brzeźnicą i Kruczką oraz innymi bezimiennymi dopływami i ciekami wodnymi, wymagającymi zachowania i ochrony przed zanieczyszczeniami.

W gminie nie występują zbiorniki wodne. Funkcję retencyjną pełnią stawy rybne, oczka wodne i starorzecza rzeki Nidy. W celu zapewnienia właściwej retencji wody w gminie Imielno oraz dla podniesienia turystycznej atrakcyjności gminy, należy zachować wszystkie istniejące, naturalne, jak i zbudowane przez człowieka stawy rybne i oczka wodne.

Zasoby wodne w gminie, w ostatnich latach, zostały zwiększone o rozbudowę i przebudowę stawów rybnych w miejscowościach Opatkowice Murowane, Opatkowice Drewniane i Bełk, zlokalizowanych w dolinie rzeki Kruczki (Mierzawki).

Ze względu na konflikt z ustanowionymi formami ochrony przyrody, w tym w szczególności z siedliskami naturowymi, stanowiącymi przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000 „Ostoja Nidziańska” PLH260003 w studium, nie przewiduje się lokalizacji zbiornika małej retencji wodnej „Bełk”, postulowanego do realizacji w ramach dawnego Programu małej retencji województwa świętokrzyskiego, uwzględnionego w poprzedniej edycji studium. Lokalizacja zbiornika stanowiłaby zagrożenie dla przedmiotów ochrony w Ostoi.

Na terenie gminy nie występują zbiorniki wodne oraz nie planuje się dużych zbiorników wodnych w nowym edycji studium.

W granicach sołectwa Bełk wprowadza się lokalizację nowej inwestycji, polegającej m.in. na budowie stawów rybnych, dla której obowiązuje decyzja Wójta Gminy Imielno z dnia 12.05.2016 r., znak: DOŚ.6220.3.33.2015.2016 o środowiskowych uwarunkowaniach, stwierdzająca brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania niniejszego przedsięwzięcia, na środowisko.

W granicach gminy dopuszcza się lokalizację potencjalnych nowych stawów hodowlanych, oczek wodnych o charakterze rekreacyjno-wypoczynkowym, respektujących ograniczenia wynikające z ustanowionych form ochrony przyrody i spełniające wymagania wynikające z przepisów odrębnych.

Zgodnie z art. 232 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne zakazuje się grodzenia nieruchomości przyległych do publicznych śródlądowych wód powierzchniowych w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar. Właściciel nieruchomości przyległej do publicznych śródlądowych wód powierzchniowych, zgodnie z art. 233 ust. 1, jest obowiązany umożliwić dostęp do wód na potrzeby wykonywania robót związanych z utrzymywaniem wód oraz dla ustawiania znaków żeglugowych lub hydrologiczno-meteorologicznych urządzeń pomiarowych.

Utrzymywanie publicznych śródlądowych wód powierzchniowych, zgodnie z art. 227 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, polega na zachowaniu stanu dna lub brzegów oraz na remoncie lub konserwacji istniejących budowli regulacyjnych. Utrzymywanie wód ma na celu zapewnienie:

- ochrony przed powodzią lub usuwania skutków powodzi,
- spływu lodu oraz przeciwdziałania powstawaniu niekorzystnych zjawisk lodowych,
- warunków umożliwiających korzystanie z wód, w tym utrzymywania zwierciadła wody na poziomie umożliwiającym funkcjonowanie urządzeń wodnych, obiektów mostowych, rurociągów, linii energetycznych, linii telekomunikacyjnych oraz innych urządzeń,
- warunków eksploatacyjnych śródlądowych dróg wodnych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 42 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej,
- działania urządzeń wodnych, w szczególności ich odpowiedniego stanu technicznego i funkcjonalnego,
- i nie powinno uniemożliwić osiągnięcia celów środowiskowych, określonych dla jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych, w ustawie z dnia 20 lipca

2017 r. Prawo wodne, przy uwzględnieniu dopuszczalności nieosiągnięcia celów środowiskowych, uwzględnionych w tej ustawie.

Część terenu gminy Imielno, znajduje się w **obszarze szczególnego zagrożenia powodzią** wyznaczonego zgodnie z obowiązującymi mapami zagrożenia powodziowego, na terenie części sołectw Borszowice, Motkowice, Jakubów, Wygoda, Stawy, Imielnica, Sobowice, Zegartowice i Bełk, obejmujących dolinę rzeki Nidy oraz część dolin rzek Jakubówki i Kruczki oraz w obszarze między linią brzegu rzeki Nidy i Kruczki (Ciek od Bełku) a wałami przeciwpowodziowymi.

Zgodnie z art. 165 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, ochronę przed powodzią realizuje się w szczególności przez:

- 1) kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych, w szczególności obszarów szczególnego zagrożenia powodzią;
- 2) racjonalne retencjonowanie wód oraz użytkowanie budowli przeciwpowodziowych, a także sterowanie przepływami wód;
- 3) zapewnienie funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze i hydrosferze oraz prognozowanie powodzi;
- 4) zachowanie, tworzenie i odtwarzanie systemów retencji wód;
- 5) budowę, przebudowę i utrzymywanie budowli przeciwpowodziowych;
- 6) prowadzenie akcji lodołamania;
- 7) prowadzenie polityki informacyjnej w zakresie ochrony przed powodzią oraz ograniczania jej skutków.

Część terenu gminy Imielno, w granicach doliny rzeki Nidy i część doliny rzeki Kruczki, **chroniona jest wałami przeciwpowodziowymi**. Wały przeciwpowodziowe wykonane są w granicach części obszaru sołectw: Borszowice, Motkowice, Imielnica, Sobowice i Bełk.

W celu zapewnienia szczelności i stabilności wałów przeciwpowodziowych, zgodnie z art. 176 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, zakazuje się wykonywania robót lub czynności, które mogą wpływać na szczelność lub stabilność wałów przeciwpowodziowych, w tym:

- 1) przejeżdżania przez wały oraz wzdłuż wałów pojazdami lub konno oraz przepędzania zwierząt, z wyjątkiem miejsc do tego przeznaczonych;
- 2) uprawy gruntu, sadzenia drzew lub krzewów na wałach oraz w odległości mniejszej niż 3 m od stopy wału;
- 3) prowadzenia przez osoby nieuprawnione robót lub czynności ingerujących w konstrukcję wałów przeciwpowodziowych, w tym ich rozkopywania, uszkodzenia darniny lub innych umocnień skarp i korony wałów, wbijania słupów i ustawiania znaków;
- 4) wykonywania na wałach przeciwpowodziowych obiektów lub urządzeń niezwiązanych z nimi funkcjonalnie;

- 5) wykonywania obiektów budowlanych, kopania studni, sadzawek, dołów oraz rowów w odległości mniejszej niż 50 m, od stopy wału;
- 6) lokalizowania cmentarzy w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału.

Zakazów, o których mowa w ust. 1 pkt 1–5 ustawy nie stosuje się do robót związanych z utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych.

Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 ustawy nie dotyczy przejeżdżania rowerem wzdłuż wałów przeciwpowodziowych. Jeżeli nie wpłynie to na szczelność lub stabilność wałów przeciwpowodziowych, właściwy organ Wód Polskich może, w drodze decyzji, zwolnić od zakazów określonych w ust. 1 pkt 1–5.

W granicach gminy Imielno, w dolinie rzeki Nidy, obowiązuje **„Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły”**, przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. Teren gminy Imielno leży w Regionie wodnym Górnej Zachodniej Wisły. Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły, obszar gminy Imielno umieszcza w stopniu ryzyka powodziowego, oznaczającego podwyższony poziom ryzyka powodziowego.

Zapobieganie ewentualnym, charakterystycznym dla terenów dolin, okresowym podtopieniom wiosennym i związanym z deszczami nawalnymi należy zapewnić poprzez sukcesywną dbałość o przepustowość istniejących i projektowanych rowów odwadniających grunty rolne oraz systemy komunikacyjne, poprzez częstą konserwację, bieżące ich wykaszanie, zabezpieczanie skarp, udrażnianie itp.

W dolinie rzeki Nidy, w ramach projektu **„Zrównoważony rozwój gospodarczy zlewni rzeki Nidy w związku z obszarami Natura 2000 – etap I”**, w wariantcie I, realizowanych będzie 11 zadań inwestycyjnych, na terenach gmin leżących w dolinie rzeki Nidy. W granicach gminy Imielno, przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie, realizowane będą zadania:

- „Renaturyzacja delty śródlądowej rzeki Nidy” (zadanie Nr 11). Dla tej inwestycji, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach, określił środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia, Decyzją znak: WOO-I.4233.3.2017.PW.70, z dnia 23 stycznia 2020 r.

Inwestycja polega na renaturyzacji delty śródlądowej rzeki Nidy od km ok. 70+323 do ok. km 79+000 rzeki Nidy poprzez wykonanie m.in. przekopu pogłębiającego i poszerzającego koryto rzeki Starej Nidy na odcinku ok. 2 400 m, likwidację przepustu oraz rowu łączącego rzeką Starą Nidę z rzeką Smugą Umianowicką (jedno z dawnych koryt Nidy) oraz przywrócenie naturalnego przebiegu hydraulicznego doliny w delcie, poprzez rozbiórkę prawostronnego obwałowania rzeki Nidy oraz rozbudowę fragmentu lewego wału przeciwpowodziowego.

Otwarcie doliny spowoduje znaczny wzrost retencji obszaru zlokalizowanego na terenie doliny rzeki Nidy w rejonie gmin: Imielno (sołectwa: Bełk, Sobowice, Stawy, Imielnica,

Motkowice), Kije (sołectwa: Hajdaszek, Kliszów, Umianowice) i Pińczów (sołectwa: Skowronno Dolne, Skowronno Górne, Kopernia), zarówno dla wód wezbraniowych o prawdopodobieństwie wystąpienia Q1% jak i Q20%. W efekcie realizacji inwestycji zostanie utworzona retencja powodziowa na obszarze ok. 407 ha.

- „Zwiększenie retencji dolinowej doliny rzeki Nidy pomiędzy miejscowościami Rębów – Motkowice – polder Kliszów” (zadanie Nr 2). Dla tej inwestycji, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach, określił środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia, Decyzją znak: WOO-I.4233.4.2017.AM.36, z dnia 17.04.2019 r.

Inwestycja polega na utworzeniu suchego polderu przeciwpowodziowego o powierzchni ok. 221 ha na prawym brzegu rzeki Nidy oraz o powierzchni ok. 196 ha na lewym brzegu Nidy dla wód wezbraniowych o prawdopodobieństwie wystąpienia Q1% oraz o powierzchni ok. 213 ha na prawym brzegu rzeki Nidy oraz o powierzchni ok. 170 ha na lewym brzegu Nidy dla wód wezbraniowych o prawdopodobieństwie wystąpienia Q20%, poprzez rozbiórkę prawy i lewostronnych wałów przeciwpowodziowych oraz budowę nowych wałów w tym przy miejscowości Borszowice oraz przebudowę istniejącego rowu melioracyjnego.

Inwestycja obejmie część terenu sołectw Motkowice i Borszowice w gminie Imielno i Kliszów i Rębów w gminie Kije.

- „Zwiększenie retencji dolinowej doliny rzeki Nidy w rejonie miejscowościami Kolonia Parcela – polder Skowronów” (zadanie Nr 3). Dla tej inwestycji, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach, określił środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia, Decyzją znak: WOO-I.4233.1.2017.KT.44, z dnia 24.04.2019 r.

Inwestycja obejmie część terenu sołectw: Bełk w gminie Imielno; Kopernia w gminie Pińczów i Tur Dolny; Pawłowice w gminie Michałów.

Inwestycja polega na utworzeniu suchego polderu przeciwpowodziowego na lewym brzegu rzeki Nidy, o powierzchni ok. 51 ha dla wód wezbraniowych o prawdopodobieństwie wystąpienia Q1% oraz o powierzchni ok. 49 ha na lewym brzegu Nidy dla wód wezbraniowych o prawdopodobieństwie wystąpienia Q20%, poprzez rozbiórkę lewostronnych wałów przeciwpowodziowych, rewitalizację starorzeczy, budowę kanałów wodnych.

Cele środowiskowe dla ochrony wód, wyznacza Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie **Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły** (Dz. U. z 28 listopada 2016 r., poz. 1911, z późn. zm.), stanowiące aktualizację dotychczasowego Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, zatwierdzonego przez Prezesa Rady Ministrów, na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 22 lutego 2011 r. (M.P. 2011 Nr 49, poz. 549), uwzględniające Ramową Dyrektywę Wodną 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r., ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej.

W odniesieniu do wód powierzchniowych Plan zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przewiduje m.in.: dla jednolitych części wód powierzchniowych obligatoryjny warunek nie pogarszania ich stanu. Docelowo przewiduje osiągnięcie co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Plan wyznacza cele środowiskowe dla obszarów ochrony przyrody, w granicach których, znajduje się teren gminy Imielno. Podstawowym celem ochrony, jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony dla wszystkich cennych siedlisk i gatunków zależnych od jakości i ilości zasilających je wód, przy zachowaniu istniejących cieków, starorzeczy i zbiorników wodnych (stawy hodowlane).

W odniesieniu do wód podziemnych Plan ten przewiduje:

- ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych,
- zapobieganie wzrostowi stężeń zanieczyszczeń powstałych w skutek działalności człowieka.

Dla terenu województwa świętokrzyskiego nie został opracowany **audyt krajobrazowy**, o którym mowa w art. 38 i art. 38a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w związku z tym nie określa się zasad ochrony i kształtowania krajobrazu wynikających z takiego audytu.

Ponadto, w celu osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, w zakresie ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i krajobrazu należy przedsięwziąć następujące działania:

- należy objąć ochroną gleby, podlegające ochronie prawnej, zaliczane do I-III klasy bonitacyjnej pochodzenia mineralnego oraz wszystkie gleby pochodzenia organicznego, przed nieuzasadnionym przeznaczaniem ich na cele niezwiązane z rolnictwem,
- przeznaczać na cele inwestycyjne grunty niższych klas bonitacyjnych, w pierwszej kolejności nieprzydatne rolniczo,
- znacznie ograniczyć przekształcanie naturalnego ukształtowania terenu, wykorzystywać do zabudowy tereny położone na mniejszych spadkach, przydatne dla lokalizacji wszelkiej zabudowy,
- ograniczyć lokalizację przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko do terenów wyznaczonych na ten cel w studium,
- wprowadzić zakaz lokalizacji przedsięwzięć o negatywnym wpływie na warunki życia mieszkańców i stan środowiska przyrodniczego powodujące zanieczyszczenie powietrza, wód i gleb, hałas, wibracje, promieniowanie, na obszarach objętych ochroną,
- wprowadzić wymóg dla wszystkich nowych i modernizowanych obiektów przemysłowo - produkcyjno – usługowych, zlokalizowanych lub realizowanych na terenie gminy, stosowania nowoczesnych technologii, przyjaznych środowisku,
- stosować izolację zielenią wysoką wokół obiektów mogących wprowadzać dysharmonię

w krajobrazie i wzdłuż tras komunikacyjnych oraz wprowadzać zieleń towarzyszącą do wszystkich realizacji inwestycyjnych,

- objąć bezwzględną ochroną istniejące obszary leśne, o bogatych żyznych i wilgotnych siedliskach, przed zmniejszaniem ich powierzchni i wprowadzać sukcesywnie tereny zalesień,
- objąć ochroną wszelkie zadrzewienia śródpolne i zakrzewienia, zlokalizowanych na stromych zboczach, w szczególności, jeśli posiadają cenne walory geobotaniczne.

6.2. Kierunki ochrony i kształtowania środowiska kulturowego i krajobrazu

Na terenie gminy Imielno zlokalizowanych jest szereg obiektów zabytkowych, które stanowią cenne walory kulturowe, podnoszące atrakcyjność turystyczną – wypoczynkową oraz dorobek społeczności lokalnej poprzednich pokoleń i świadectwo minionych epok, zdarzeń, których zachowanie leży w interesie społecznym, ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową.

Ochronie i opiece podlegają:

- **zabytki nieruchome** (będące dziełami architektury i budownictwa, parkami, cmentarzami, miejscami upamiętniającymi wydarzenia historyczne),
- **zabytki ruchome** (będące dziełami sztuki, numizmatami, pamiątkami historycznymi, pieczęciami, odznakami),
- **zabytki archeologiczne** (będące pozostałościami terenowymi pradziejowego i historycznego osadnictwa, cmentarzyskami, relikami działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej).

Wykaz nieruchomości zespołów i obiektów zabytkowych, zlokalizowanych na terenie gminy Imielno, wpisanych do rejestru zabytków lub widniejących w ewidencji zabytków, został przedstawiony w części diagnozy stanu gminy (pkt. 2.4.2) i przedstawiony na załącznikach graficznych do studium. Wymienione obiekty podlegają ochronie konserwatorskiej w rozumieniu art. 6 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Wszelkie prace podejmowane przy obiekcie i w jego otoczeniu ekspozycyjnym, wyznaczonym w decyzji o wpisie do rejestru zabytków, wymagają uzgodnienia ze Świętokrzyskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Kielcach.

Wykaz zabytków archeologicznych, wpisanych do rejestru zabytków archeologicznych oraz ogólny opis innych stanowisk archeologicznych, wpisanych do ewidencji zabytków archeologicznych, zlokalizowanych na terenie gminy Imielno, został przedstawiony w części diagnozy stanu gminy (pkt. 2.4.2) i przedstawiony na załącznikach graficznych do studium. Wymienione obiekty podlegają ochronie konserwatorskiej w rozumieniu art. 6 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Należy zachować i chronić przed trwałym zagospodarowaniem, istniejące stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków, zgodnie z decyzjami ustanawiającymi przedmiot ochrony.

Wszelka działalność inwestycyjna w obrębie obiektów archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków jak i w granicach pozostałych stanowisk archeologicznych, ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków, podlega uzgodnieniu ze Świętokrzyskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków i jest podporządkowana ŚWKZ. Przypadkowe znaleziska, mające cechy zabytku archeologicznego, zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, wymagają zabezpieczenia i powiadomienia organów samorządowych i Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Kielcach.

Dla zachowania walorów gminy Imielno, pozostawienia ich przyszłym pokoleniom jako spuścizna, świadcząca o dorobku przodków oraz w celu uatrakcyjnienia pobytu turystyczno – wypoczynkowego na terenie gminy, należy zadbać o ochronę i racjonalne wykorzystanie zasobów kulturowych w jej granicach.

Głównym zadaniem z zakresu ochrony przestrzeni kulturowej, zgodnie z wytycznymi z planu zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego, powinno być zabezpieczanie obiektów i zespołów zabytkowych, w tym dziedzictwa archeologicznego przed degradacją oraz sukcesywna renowacja, rewitalizacja oraz racjonalne ich udostępnienie drogą pełnego wykorzystania instrumentów prawnych i finansowych przewidzianych w obowiązujących przepisach prawnych i programach.

Poza ochroną istniejących zabytków niezwykle ważne jest, by realizowana w ich pobliżu zabudowa kontynuowała tradycje regionalne i była harmonijnie wkomponowana w przestrzeń kulturową.

Istotne jest również wskazywanie, w przyszłych planach miejscowych, wartościowych obiektów, dóbr kultury współczesnej wraz z określeniem zasad ich ochrony.

Gmina może odgrywać istotną rolę w działaniach związanych z rozpoznaniem zasobów dziedzictwa kulturowego, szczególnie w zakresie historycznych układów ruralistycznych, tradycyjnej zabudowy wiejskiej, wartościowych elementów małej architektury sakralnej (krzyże, figury i kapliczki), miejsc historycznych, związanych z ważnymi wydarzeniami, w tym militarnymi, wartościowych elementów dóbr kultury współczesnej. Obiekty te należy zachować i objąć ochroną.

Opracowana i przyjęta Zarządzeniem Nr 24.2020 Wójta Gminy Imielno z dnia 23 kwietnia 2020 r. „Gminna ewidencja zabytków Gminy Imielno” i zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, stanowi podstawę do sporządzania kompleksowego programu opieki nad zabytkami występującymi na terenie gminy. Również został opracowany „Plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych dla Gminy Imielno” i pozytywnie uzgodniony przez Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Kielcach Postanowieniem z dnia 28 maja 2020 r., znak: OC.5122.46.2020.

Zabytki należy racjonalnie udostępniać oraz objąć sukcesywną renowacją, rewitalizacją, przy pełnym wykorzystaniu dostępnych instrumentów prawnych i finansowych, przewidzianych w obowiązujących przepisach prawnych i programach ochrony zabytków. Funkcjonowanie środowiska kulturowego, w tym jakość życia mieszkańców, można poprawić np. poprzez rewaloryzację czy przekształcanie zasobów zabytkowych na cele rozwoju funkcji rekreacyjno-turystycznej lub usługowej o charakterze ogólnodostępnym.

W granicach gminy należy kształtować nowe wartości środowiska kulturowego np. w zakresie formy zabudowy, elementów kompozycji układów przestrzennych czy atrakcyjności krajobrazu, poprzez wypracowanie zespołu cech architektonicznych, charakterystycznych dla terenu gminy Imielno i popularyzację ich stosowania w budownictwie na terenie gminy.

Zgodnie z „Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030”, dotyczącą gospodarowania krajobrazem oraz z Europejską Konwencją Krajobrazową, szczególnej dbałości wymaga przestrzeń o cechach symbolicznych, świadczących o tożsamości i rozpoznawalności miejsca w skali kontynentu, kraju czy regionu. Niezbędne jest rozpoznanie i zachowanie charakterystycznych krajobrazów przyrodniczych i historycznych oraz związanych z nimi elementów symbolicznych o charakterze dóbr materialnych lub stanowiących część niematerialną dziedzictwa kultury, a także rozwój współczesnych krajobrazów kulturowych.

W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego istotna jest świadomość istniejących zagrożeń, dotyczących zasobów dziedzictwa kulturowego, do których zalicza się:

- rozwój osadnictwa i infrastruktury technicznej, w tym: postępujące rozproszenie zabudowy, sąsiedztwo obcych i agresywnych form nowych budowli, „drutowanie” krajobrazu, potencjalne niszczenie stanowisk archeologicznych w trakcie prac ziemnych i pełna destrukcja na obszarach zbiorników wodnych;
- odkładanie w czasie remontów zabytkowych obiektów i założeń, co może powodować utratę walorów zabytkowych oraz wzrost kosztów prac remontowych, które niewspółmiernie rosną wraz z pogarszaniem się stanu zabytku;
- ograniczona możliwość adaptacji drewnianych obiektów zabytkowych wiejskiej zabudowy mieszkalnej lub gospodarczej na współczesne cele użytkowe, wysokie koszty remontów niewspółmierne do możliwości właścicieli, prowadzą te obiekty do ruiny i rozbiórki.

Podsumowując, kontynuacja działań ochrony dóbr kultury, polega, w szczególności na:

- uwzględnieniu zasad ochrony obiektów i zespołów zabytkowych, wynikających z decyzji ustanawiających wpis do rejestru lub ewidencji zabytków, mających na celu zachowanie zabytków w możliwie pierwotnej formie,
- zachowaniu wymagań w zakresie wartości historycznych, kompozycyjnych i estetycznych obiektów,

- zabezpieczeniu obiektów i zespołów zabytkowych, w tym dziedzictwa archeologicznego przed degradacją,
- ochronie obiektów archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków przed trwałym zagospodarowaniem,
- obowiązku dokonywania uzgodnień ze Świętokrzyskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, w obrębie stref ochrony archeologicznej, prowadzenie każdej działalności inwestycyjnej, na etapie planowania i projektowania, w celu określenia uwarunkowań wynikających z konieczności ochrony zabytków archeologicznych oraz prowadzić rozpoznanie i dokumentowanie struktur i nawarstwień naruszalnych, poprzez badania wyprzedzające i nadzory archeologiczne na koszt inwestora,
- zachowaniu i objęciu ochroną kapliczki, krzyże przydrożne, miejsca pamięci narodowej, pomniki, cmentarze historyczne i grzebalne,
- sukcesywnym poprawianiu stanu środowiska kulturowego i jego funkcjonowania, w tym jakość życia mieszkańców np. poprzez rewaloryzację czy przekształcanie zasobów zabytkowych na cele rozwoju funkcji rekreacyjno-turystycznej lub usługowej o charakterze ogólnodostępnym,
- kształtowaniu nowych wartości środowiska kulturowego np. w zakresie formy zabudowy, elementów kompozycji układów przestrzennych czy atrakcyjności krajobrazu, poprzez wypracowanie zespołu cech architektonicznych, charakterystycznych dla terenu gminy Imielno i popularyzację ich stosowania w budownictwie na terenie gminy,
- minimalizowaniu występujących zagrożeń dla istniejących wartości zasobów dziedzictwa kulturowego i czynników wywołujących te zagrożenia, np. stworzenia warunków do wykorzystywania na cele usługowe obiektów wymagających opieki konserwatorskiej,
- uwzględnieniu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, szczegółowych wymagań ochronnych dla obszarów środowiska kulturowego, wskazujących na potrzebę zachowania wartości historycznych obiektów architektury i układów urbanistycznych, zgodnie z decyzjami wpisowymi do rejestru dóbr kultury.

Podstawowe znaczenie dla kształtowania i ochrony krajobrazu posiada ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu. Ustawa reguluje szereg zagadnień związanych z ochroną krajobrazu poprzez wprowadzenie zmian do wielu ustaw, w tym do ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawy o ochronie przyrody oraz ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadza pojęcia krajobrazu i krajobrazu priorytetowego.

Dla terenu województwa świętokrzyskiego dotychczas nie został opracowany audyt krajobrazowy, o którym mowa w art. 38 i art. 38a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w związku z tym nie określa się zasad ochrony i kształtowania krajobrazu

wynikających z takiego audytu. W przyszłości, po sporządzeniu przez Zarząd Województwa audytu krajobrazowego, gmina powinna uwzględnić przy kształtowaniu krajobrazu, rekomendacje i wnioski zawarte w tym dokumencie.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego, wymienionych jest wiele zagrożeń krajobrazu tj. m.in.: prowadzenie krótkowzrocznej, proinwestycyjnej polityki przestrzennej w gminach, nieuwzględniającej konsekwencji w postaci nieodwracalnych zmian w krajobrazie, w tym nadużywanie decyzji administracyjnych, zastępujących niejednokrotnie plany miejscowe.

Efekty niewłaściwej polityki przestrzennej bywają widoczne w przestrzeni m.in. w postaci:

- chaotycznej zabudowy, wkraczającej w miejsca eksponowane krajobrazowo, zaburzającej linie ciągów widokowych, realizowanej bez uwzględnienia walorów krajobrazowych, przyrodniczych (zabudowa dolin rzecznych) i kulturowych (obudowa otoczenia zabytków i ich przedpola widokowego);
- kosmopolitycznej zabudowy, pozbawionej cech wynikających z tradycji regionu, zróżnicowanej architektonicznie, materiałowo, skalowo, z detalami i kolorami stwarzającymi dysonans w przestrzeni;
- zmian w krajobrazie wywołanych budową infrastruktury komunikacyjnej (nasypów, estakad, wiaduktów itp.), telekomunikacyjnej (masztów telefonii komórkowej), energetycznej (naziemnych linii przesyłowych, elektrowni wiatrowych, kominów ciepłowniczych), przeciwpowodziowej (tam, dużych zbiorników retencyjnych itd.);
- powiększającego się ubytku przestrzeni otwartych oraz lasów, zawłaszczanych na rzecz zabudowy, w tym także likwidacji zadrzewień i zakrzewień śródpolnych oraz oczek wodnych;
- reklam różnej wielkości i kształtu, lokalizowanych bez żadnych reguł, często zasłaniających wgląd w atrakcyjny krajobraz;
- dzikiej eksploatacji surowców mineralnych, której efektem są szpecące krajobraz „dziury w ziemi” nierzadko przyczyniające się powstania „dzikich” wysypisk śmieci.

Podstawowymi kierunkami ochrony krajobrazu na terenie gminy Imielno są:

- ograniczanie wysokości nowych obiektów oraz określanie ich lokalizacji, gabarytów, kształtu dachów i kolorystyki, do wielkości określonych w studium, dzięki czemu możliwe będzie zachowanie i wzbogacenie cennych walorów krajobrazowo-kulturowych na terenie gminy;
- zahamowanie oddrzewiania krajobrazu oraz ochrona i zwiększenie ilości zadrzewień (nie dotyczy to terenów ekspozycji widokowej i terenów gleb chronionych) oraz skupisk roślinności o różnych funkcjach;
- zachowanie w obrębie terenów rolnych elementów różnicujących krajobraz np.: zadrzewień, oczek wodnych, skarpy, bezodpływowych zagłębień i torfowisk i in.;
- tworzenie i ochrona w większych miejscowościach systemu terenów zielonych;

- przeciwdziałanie nieuzasadnionemu zajmowaniu terenów otwartych pod zabudowę, w warunkach, w których jest ona możliwa w obrębie terenów już zainwestowanych;
- kształtowanie właściwych postaw wśród mieszkańców.

6.3. Kierunki rozwoju funkcji rolniczej

6.3.1. Podstawowe założenia polityki przestrzennej w rolnictwie

Gmina Imielno zaliczana jest do terenów o największym potencjale rolniczym, wynikającym z wysokiej przydatności rolniczej gleb.

Głównym kierunkiem polityki przestrzennej na terenie gminy jest tworzenie warunków terenowych do wzrostu efektywności gospodarowania w rolnictwie oraz wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich, z jednoczesną ekologizacją produkcji rolniczej przy równoczesnym zapewnieniu ochrony najcenniejszych zasobów środowiskowych i kulturowych.

Najważniejsze działania priorytetowe dla gminy w dziedzinie rolnictwa, w tym wynikające ze wskazań obowiązującego Planu zagospodarowania przestrzennego województwa, obejmują:

- preferencje przestrzenne dla działań służących poprawie struktury agrarnej, powstawaniu grup producenckich oraz tworzenie systemu rynków hurtowych i ośrodków logistyki artykułów rolnych;
- tworzenie warunków terenowych dla modernizacji i rozbudowy przetwórstwa rolno- spożywczego wraz z dostosowaniem tego przemysłu do standardów sanitarnych i jakościowych UE;
- wykorzystanie lokalnych potencjałów do rozwoju przedsiębiorczości i wzmocnienia pozarolniczych rynków pracy;
- koncentracja funkcji mieszkalnych i usługowych w większych ośrodkach osadniczych, zapewniających odpowiedni standard usług;
- zapewnienie możliwości lokalizacji zróżnicowanych potrzeb budowlanych sektora rolnego ze szczególnym uwzględnieniem gospodarstw spełniających standardy rynkowe, grup producentów i ich związków oraz usług z otoczenia rolnictwa, wzmacniających pozycję producentów na rynku artykułów rolnych;
- przystosowanie zabudowy wiejskiej do szerokiego wprowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, poprzez tworzenie lokalnego systemu korzystnych warunków terenowych, ekonomicznych i organizacyjnych dla rozwoju przedsiębiorczości generującej wzrost zatrudnienia;
- poprawy struktury agrarnej zwłaszcza na obszarach gleb o wysokiej przydatności rolniczej;
- ochrona gleb wysokich klas bonitacyjnych przed przeznaczaniem ich na cele niezwiązane z rolnictwem,
- systematyczne zwiększanie ofert terenów pod różnego rodzaju przedsiębiorczość, zwłaszcza opartą o lokalne potencjały i zasoby, w tym związanych z przebudową gospodarki żywnościowej;

- sprzyjanie lokalnym inicjatywom gospodarczym poprzez wzmacnianie obsługi komunikacyjnej i uzbrojenia terenów oraz terenów o najwyższym potencjale rozwoju aktywności rynkowej.

Wybitne w skali województwa, walory środowiska występującego na terenie gminy Imielno, wymagają dostosowania metod pracy w rolnictwie do wymogów obowiązujących dla ustanowionych form ochrony przyrody:

- podporządkowanie polityki przestrzennej na obszarach chronionych wymogom prawnym, określonym w ustawie o ochronie przyrody i innych aktach prawnych ustanawiających te obszary;
- zapewnienie zgodności charakteru i intensywności zagospodarowania terenu z cechami środowiska oraz jego naturalną chłonnością i odpornością na zniszczenie;
- ochrona potencjału gleb wysokiej jakości;
- stosowanie tzw. „dobrych praktyk rolniczych” zapewniających lepsze wykorzystanie potencjału biologicznego gleb, przy jednoczesnym zmniejszeniu negatywnego oddziaływania na środowisko, nawozów i środków ochrony roślin;
- ustalenie lokalnych zasad nawożenia i stosowania środków ochrony roślin, na terenach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie wód podziemnych;
- zachowanie tradycyjnych praktyk gospodarczych na terenach cennych przyrodniczo, jako narzędzi ochrony i zrównoważonego wykorzystania zasobów biologicznych;
- zachowanie w krajobrazie rolniczym elementów różnicujących krajobraz (zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, wysp leśnych, oczek wodnych, skarp, torfowisk i in.);
- zapobieganie lokalizacji inwestycji mogących negatywnie oddziaływać na gleby wysokiej jakości, w bezpośrednim sąsiedztwie większych kompleksów tych gleb;
- ochrona gleb przed erozją wietrzną i wodną poprzez zalesienia, zadrzewienia i stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych;
- utrzymanie właściwych stosunków wodnych w glebach poprzez zwiększenie retencji wód, zwiększenie powierzchni terenów zadrzewionych i zakrzewionych o funkcji wodochronnej oraz właściwe funkcjonowanie systemów melioracyjnych;
- stworzenie dogodnych warunków do rozwoju produkcji ekologicznej poprzez poprawę stanu środowiska naturalnego i kontynuowanie programów rolno-środowiskowych;
- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej,
- właściwe zagospodarowanie odpadów produkcji rolniczej w gospodarstwach, w tym odchodów zwierząt (gnojówki, gnojownicy, obornika) i odpadów produkcji roślinnej;
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń, w tym niskiej emisji do powietrza oraz zmniejszenie skali narażenia ludności na ponadnormatywny hałas;
- zabezpieczenie terenów zagrożonych potencjalnym osuwaniem się mas ziemnych poprzez odpowiednie działania stabilizacyjne oraz wykluczenie z tych terenów możliwości zabudowy.

W warunkach gminy, największe szanse w partycypacji w funduszach pomocowych posiadają działania zmierzające do poprawy struktury obszarowej i unowocześnienia gospodarstw rolnych, wsparcia grup producentów i ich związków, a także stworzenia rynkowego systemu obsługi rolnictwa.

Szansę taką mają również:

- przedsięwzięcia umożliwiające zróżnicowanie działalności gospodarczej, w tym szczególnie doposażenie obszarów zabudowy wiejskiej w infrastrukturę techniczną oraz inwestycje służące przyciągnięciu kapitału inwestycyjnego i zwiększeniu pozarolniczych miejsc pracy,
- inwestycje w przemyśle rolniczym (rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego, magazynowania i konfekcjonowania produktów rolnych w oparciu o zorganizowane formy),
- rozwój indywidualnych gospodarstw rybackich, przetwórstwa rybnego, w ramach zorganizowanego rynku żywnościowego,
- podejmowanie ekologicznej produkcji rolniczej.

6.3.2. Kierunki i zasady zagospodarowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Przestrzeń otwarta

Głównym kierunkiem zagospodarowania terenów rolnych będzie ochrona wskazanych w studium, cennych rolniczo obszarów gleb przed nieuzasadnionym przeznaczaniem na cele nierolnicze oraz zapobieganie ich degradacji zarówno w wyniku procesów erozyjnych jak i nieracjonalnego użytkowania. Obszary te uzyskałyby pierwszeństwo w zakresie komasacji i wymiany gruntów, zwłaszcza dla potrzeb większych obszarowo gospodarstw, melioracji i renowacji obszarów meliorowanych a także zapobiegania erozji wodnej gleb.

Zasadą realizacji polityki przestrzennej powinno być wyłączenie tych obszarów z zabudowy nierolniczej jak również drobnotowarowej zabudowy zagrodowej, niewykazującej tendencji rozwojowej.

Dominującym kierunkiem zagospodarowania obszarów gleb o przewadze gruntów nieopłacalnych w użytkowaniu rolniczym, powinien być rozwój wielofunkcyjny, spokrewniony z rolnictwem, dostosowany do lokalnych uwarunkowań, przy czym z uwagi na zwiększone wymogi ochrony środowiska przyrodniczego preferowane powinny być funkcje ekologiczne i o niewielkiej uciążliwości dla otoczenia jak: sadownictwo, ogrodnictwo, w tym w szklarniach i tunelach, drobne przetwórstwo rolno-spożywcze, agroturystyka, ekoturystyka, gospodarka rybacka oraz w zakresie zalesienia.

Istotne znaczenie dla aktywizacji tych obszarów i przyciągnięcia potencjalnych inwestorów będzie miała również budowa lub odtworzenie retencji dolin rzek, budowa lub odtworzenie małej retencji wodnej oraz podstawowej infrastruktury turystycznej.

Dążenie do restrukturyzacji produkcji rolnej ukierunkowanej na tworzenie specjalistycznych gospodarstw rolnych i hodowlanych, farm ekologicznych produkcji owoców i warzyw (wpływających

na rozwój rolnictwa ekologicznego, który jest ważnym czynnikiem wzrostu zatrudnienia na obszarze gminy) oraz do przekształceń gospodarstw nierentownych i zagospodarowania terenów rolnych na cele nierolnicze. Sprzyjanie dla działań związanych z podejmowaniem drobnej produkcji towarowej, zwłaszcza o charakterze pracochłonnym w małych gospodarstwach, służących zachowaniu miejsc pracy mieszkańców gminy.

Transformacja rynkowa rolnictwa gminy, wymaga również umożliwienia lokalizacji przedsiębiorczości gospodarczych, zapewniających większą ilość miejsc pracy. Inwestycje te mogłyby być sytuowane w ośrodku gminnym lub w jego obszarze funkcjonalnym, na terenach w pełni wyposażonych w infrastrukturę techniczną i łatwo dostępnych pod względem własnościowym.

W celu uniknięcia potencjalnych kolizji przestrzennych, zabudowa niezwiązana z rolnictwem powinna być lokalizowana we wskazanych w studium strefach koncentracji funkcji pozarolniczych (t.j. zabudowa: przemysłowa, produkcja, usługowa, jednorodzinna, wielorodzinna, rekreacyjno-wypoczynkowa, itp.).

Zabudowa rolnicza

Przewiduje się stopniowe zróżnicowanie zabudowy rolniczej i dostosowanie jej do standardów osiedleńczych, obowiązujących w Unii Europejskiej.

Ekstensywne elementy zabudowy produkcyjnej w rolnictwie, jak np.:

- siedliska gospodarstw drobnotowarowych niezwiększających produkcji i areału, zabudowa użytkowników działek rolniczych (do 1,0 ha);
- zabudowa zagrodowa z drobnymi usługami lub przetwórstwem rolno – spożywczym: - magazynowania i konfekcjonowania produktów rolnych (w tym runa leśnego) w oparciu o zorganizowane formy bazujących na własnych surowcach itp.,
- będą koncentrowane tak jak dotychczas w większych ośrodkach osadniczych - sołectwach, na obszarach przewidywanych pod zabudowę wielofunkcyjną.

Obszary te, skupiałyby jednocześnie przedsiębiorczość komercyjną o charakterze nieuciążliwym (czyli nie powodującą negatywnego wpływu na warunki życia mieszkańców, stan środowiska przyrodniczego i nie powodującą zanieczyszczenia powietrza, wód i gleb, hałasu, wibracji, promieniowania niejonizującego oraz innych niekorzystnych zjawisk w rozumieniu przepisów odrębnych); usługi publiczne oraz towarzyszącą im zabudowę mieszkaniową, przekształcając się w perspektywie w lokalne ośrodki usługowo-mieszkaniowe nastawione na obsługę wsi i rolnictwa.

Omawiana zabudowa, z uwagi na wysokie koszty wyposażenia w zbiorcze systemy infrastruktury technicznej, jak również przewidywane wprowadzenie podatku katastralnego (naliczanego od wartości nieruchomości), powinna być kształtowana oszczędnie, z uwzględnieniem rzeczywistych potrzeb budowlanych.

W studium, większe gospodarstwa prowadzące intensywny chów i hodowlę zwierząt oraz wysokotowarową produkcję roślinną, wskazane są do kontynuacji i rozwoju prowadzonej produkcji rolniczej.

Nowe, rozwojowe funkcje rolnicze, takie jak:

- gospodarstwa wysokotowarowe;
- gospodarstwa agroturystyczne związane z konkretnym areałem;
- gospodarstwa podejmujące działalność wymagającą izolacji przestrzennej;
- usługi i przetwórstwo rolno – spożywcze,

powinny być lokalizowane poza obszarami koncentracji zabudowy wielofunkcyjnej i na terenach wskazanych w studium.

Zabudowa zagrodowa związana z prowadzeniem gospodarstwa, lokalizowana poza terenami wyznaczonymi w studium pod zabudowę dotyczy gospodarstw, których powierzchnia gospodarstwa rolnego przekracza średnią powierzchnię gospodarstwa rolnego w gminie, przy spełnieniu wymagań określonych w przepisach odrębnych.

Do rozwojowych funkcji należy zaliczyć również gospodarstwa rybackie, istniejące i planowane. Analogiczne preferencje lokalizacyjne, dotyczyłyby inwestycji realizowanych w ramach zorganizowanego rynku żywnościowego, związanych z funkcjonowaniem grup producenckich oraz objętych programami pomocowymi finansowanymi m.in. z Unii Europejskiej.

Należy jednak podkreślić, że powyższe preferencje nie mogą obejmować pozarolniczych funkcji gospodarczych, w tym także zabudowy mieszkaniowej.

Gospodarka gruntami

Osiągnięcie celów przestrzennych w rolnictwie wymagać będzie aktywnego włączenia się samorządu w gospodarkę zasobami gruntów komunalnych, które winny być sukcesywnie tworzone na obszarach przewidzianych do realizacji inwestycji publicznych, planowanych pod przedsiębiorczość komercyjną czy przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe i usługowo – produkcyjne.

Istotne znaczenie dla rozwoju gminy może mieć przy tym stworzenie atrakcyjnej oferty terenów komunalnych zwłaszcza w obszarze funkcjonalnym ośrodka gminnego znajdującego się w Imielnie oraz w rejonie projektowanego przełożenia drogi poza centrum miejscowości gminnej, oraz w rejonie istniejącej drogi krajowej w Motkowicach.

Omawiane zasoby terenów stanowić powinny instrument aktywnego sterowania rozwojem przestrzennym gminy i mogą zapewnić w perspektywie stały dopływ środków finansowych, zarówno ze sprzedaży gruntów jak i późniejszych podatków od nieruchomości. Grunty planowane w studium pod zabudowę inną niż rolnicza, w części o niskich klasach bonitacyjnych (IV, V, VI), zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, nie będą wymagały uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze.

6.4. Kierunki rozwoju funkcji leśnej

Główne kierunki zagospodarowania leśnego

Podstawowymi dokumentami określającymi kierunki rozwoju leśnictwa oraz zasady gospodarowania zasobami leśnymi są:

- plany urzędzenia lasów państwowych Nadleśnictwa Jędrzejów,
- uproszczone plany urzędzenia lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa opracowane dla poszczególnych sołectw gminy.

Podstawowym kierunkiem rozwoju funkcji leśnej na terenie gminy Imielno jest zwiększenie lesistości gminy. Osiągnięcie celów polityki przestrzennej w leśnictwie wymaga realizacji działań wynikających z obowiązujących przepisów prawa jak i lokalnych uwarunkowań przestrzennych.

Za najważniejsze w tym zakresie uznaje się następujące kierunki zagospodarowania:

- powszechną i ciągłą ochronę obszarów leśnych zmierzającą do ich zachowania i powiększenia oraz zrównoważonego rozwoju wszystkich funkcji tych obszarów (przeznaczenie lasów na cele inwestycyjne może nastąpić tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach i po spełnieniu wymogów określonych przepisami o ochronie gruntów rolnych i leśnych),
- przebudowę drzewostanów jednogatunkowych na mieszane wraz z poprawą struktury wiekowej drzewostanów oraz zwiększeniem różnorodności genetycznej i gatunkowej sprzyjającej trwałości i odporności lasów,
- zwiększenie powierzchni leśnej zwłaszcza drogą zalesiania prywatnych gruntów, które pozostają w odłogowaniu ulegając stopniowej degradacji (mała powierzchnia lasów w odniesieniu do warunków przyrodniczo - glebowych),
- tworzenia warunków przestrzennych do zapewnienia lasom skutecznej ochrony ppoż. oraz przeciwdziałania ich zaśmiecaniu,
- konsekwentną realizację zadań gospodarki leśnej ustalonych w planach urzędzenia lasów różnych form własności,
- podjęcie współpracy z Nadleśnictwem Jędrzejów, w zakresie udostępnienia lasów dla potrzeb turystyki i wypoczynku (agroturystyki, ekoturystyki),
- produkcję drewna oraz innych surowców i produktów, na zasadzie racjonalnej gospodarki.

Aktualizacja Krajowego Programu Zwiększania Lesistości 2014, zakłada zwiększenie lesistości kraju do 30% w roku 2020 i 33% po roku 2050. Zwiększenie lesistości kraju do 30% w roku 2020, a także zalesienie i zadrzewienie korytarzy ekologicznych, łączących poszczególne kompleksy leśne i mających szczególnie duże znaczenie dla zachowania i rozwoju różnorodności biologicznej, zostało uznane za jeden z priorytetów Polityki ekologicznej państwa. Zwiększenie lesistości powinno objąć grunty prywatne, a także umożliwić tworzenie spójnych kompleksów leśnych połączonych

korytarzami ekologicznymi oraz dostosowanie gospodarki leśnej do wymogów wynikających z ochrony sieci obszarów Natura 2000.

Aktualnie, według stanu na marzec 2020 r., lasy w gminie Imielno zajmują 1 212 ha, co stanowi 12,01 % powierzchni ogólnej gminy, co znacznie odbiega od średniej lesistości w województwie świętokrzyskim wynoszącą 28,85 % i zakładanego poziomu lesistości w kraju prognozowanego na ok. 30%.

Studium dopuszcza możliwość przeznaczania niewielkich fragmentów lasów i gruntów leśnych, na cele niezwiązane z gospodarką leśną, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Przeznaczenie na cele niezwiązane z gospodarką leśną, wymagać będzie uzyskania - na etapie opracowywania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego - zgody na zmianę przeznaczenia gruntu leśnego na cele nieleśne. Sytuacja ta, może dotyczyć niewielkich fragmentów lasów i gruntów leśnych zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie dróg publicznych, przewidywanych do budowy lub przebudowy na parametrach odpowiadających ich klasom technicznym oraz ewentualnie niewielkich enklaw leśnych zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej zabudowy wielofunkcyjnej, rekreacyjno – wypoczynkowej czy usługowej.

Zasady polityki zalesieniowej

W celu zapewnienia sprawnej realizacji zalesień oraz umożliwienia gminie partycypacji w progach pomocowych Unii Europejskiej, proponuje się przyjąć w tej dziedzinie następujące zasady postępowania:

- wielkość zalesień, ich rozmieszczenie oraz sposób realizacji, określa Krajowy Program Zwiększenia Lesistości oraz opracowane na jego podstawie – wojewódzki i gminny program jej zwiększenia,
- kierunki rozwoju przestrzennego zalesień, precyzuje proponowana w studium granica rolno – leśna, która uwzględnia wszystkie znane na obecnym etapie prac projektowych, aspekty jej przebiegu w tym szczególnie obszary gleb nieopłacalnych rolniczo, które są najbardziej zagrożone degradacją w wyniku odłogowania i utraty kultury rolnej.

Studium wskazuje – **tereny potencjalnego rozwoju funkcji leśnej** – proponowane zalesienia. Grunty położone w obrębie, wskazanej w studium granicy rolno – leśnej, mogą być przeznaczane na cele zalesieniowe w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, lub przy jego braku w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, sporządzane na podstawie przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Największe obszary przewidywanych zalesień obejmują tereny w sołectwach: Zegartowice, Wygoda, Motkowice, Borszowice i Bełk. Stosunkowo niewielkie obszary proponowanych zalesień przewidywane są w sołectwach: Imienica, Jakubów, Opatkowice Murowane.

Na wniosek właściciela terenu lub zarządzającego, na cele zalesieniowe mogą być przeznaczane w analogiczny sposób grunty usytuowane poza wyznaczonymi terenami pod warunkiem, że spełniają wymogi określone przepisami o lasach, a ponadto:

- są położone w enklawach lasów istniejących i na terenach, których zalesienie jest uzasadnione względami przyrodniczymi,
- pełnią ważną funkcję ochronną a zagospodarowanie leśne spowoduje, że funkcja ta stanie się bardziej efektywna,
- są usytuowane w bezpośrednim sąsiedztwie granicy rolno – leśnej pod warunkiem, że zalesienie tych gruntów nie spowoduje kolizji z zagospodarowaniem obszarów sąsiadujących.

Rozwój obszarowy lasów powinien być realizowany z uwzględnieniem następujących zasad zagospodarowania leśnego:

- przywracania i kształtowania leśnych ciągów ekologicznych w skali gminy oraz w układzie ponad gminnym,
- przeznaczania do zalesiania gleb ornych w niskich klasach bonitacyjnych oraz terenów zdegradowanych.
- zachowania i ochrony istniejących siedlisk Natura 2000,
- zachowania lokalnych walorów krajobrazowych i kulturowych,
- ochrony łąk i pastwisk, zlokalizowanych w dolinach rzecznych, przed zalesianiem,
- eliminowania kolizji funkcji leśnej z innymi funkcjami terenów, oraz zapewnienie lasom bezpieczeństwa pożarowego,
- wyrównywania linii brzegowej lasów w celu zyskania bardziej zwartych kompleksów, unikając jednak nadmiernego uproszczenia tej linii i sprowadzania jej kształtu do prostych figur geometrycznych,
- respektowanie ustaleń planów urządzenia obowiązujących dla lasów państwowych i lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa,
- ukierunkowanie rekreacji i turystyki leśnej w sposób godzący funkcje społeczne lasów z ochronnymi i produkcyjnymi - racjonalne wyposażenie lasów i terenów leśnych w małą infrastrukturę turystyczną.

Do czasu zalesienia terenów wskazanych w studium na cele zwiększenia lesistości gminy, tereny gruntów rolnych powinny być wykorzystywane rolniczo.

Rolnictwo i leśnictwo – perspektywa osiągnięcia stabilności społeczno-gospodarczej

Głównym źródłem finansowania inwestycji lokalnych, których celem jest rozwój wielofunkcyjny rolnictwa i leśnictwa na terenie gminy, są programy ze środków Unii Europejskiej w połączeniu ze środkami krajowymi tj. środkami samorządów i budżetu państwa oraz środkami własnymi beneficjentów.

Wsparcie finansowe zadań inwestycyjnych ze środków Unii Europejskiej wynika z sektorów żywnościowych i leśnych, zbieżnych z krajową strategią rozwoju obszarów wiejskich i polegają na:

- poprawie konkurencyjności sektora rolnego i leśnego,
- poprawie stanu środowiska abiotycznego, siedlisk przyrodniczych i krajobrazu,
- poprawie jakości życia na obszarach wiejskich oraz dywersyfikacja działalności,
- budowanie struktur lokalnych na rzecz zatrudnienia i dywersyfikacji.

Współfinansowanie zadań daje perspektywę rozwinięcia konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zdolnej do długofalowego, harmonijnego rozwoju, zapewniającej wzrost zatrudnienia i osiągnięcie spójności społecznej, ekonomicznej i przestrzennej z Unią Europejską, na poziomie regionalnym i krajowym.

Poprawę konkurencyjności rolnictwa i leśnictwa na terenie gminy, można osiągnąć poprzez modernizację gospodarstw, ukierunkowanie produkcji na rynek oraz aktywowanie inwestycji prorozwojowych. Wprowadzenie nowych technologii oraz procesów produkcyjnych w zgodzie z wymogami ochrony środowiska, wymaga kapitałochłonnych inwestycji, których rezultatem będzie poprawa dochodów rolników oraz polepszenie warunków ich pracy.

Przewiduje się wsparcie działań rolno – środowiskowych dla rolników i leśników, ponoszących straty w wyniku dostosowania gospodarki rolnej na obszarach podlegających prawnej ochronie przyrody do wymagań obowiązujących na tych obszarach oraz zapobieganiu przedostawianiu się do wód szkodliwych substancji stosowanych w produkcji rolniczej. Płatności rolno-środowiskowe i leśno-środowiskowe mają zachęcić do podejmowania dobrowolnych zobowiązań w zakresie gospodarowania ukierunkowanego na ochronę środowiska oraz zachowanie siedlisk o wysokich walorach przyrodniczych. Działania te mają na celu zachowanie wysokiej bioróżnorodności terenu gminy.

Dążenie do powstania: grup producenckich, Lokalnych Grup Działania, organizacji spółdzielczych oraz partnerstwa publiczno – prywatnego, które swoim działaniem mogą stać się animatorami rozwoju gminy. Szerokie wsparcie inicjatyw wzmocni spójność podejmowanych oddolnie decyzji w zakresie planowanych i realizowanych projektów rozwoju lokalnego, przy wdrażaniu programów rolniczych finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolnego.

6.5. Kierunki rozwoju mieszkalnictwa i usług

Zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa jednorodzinna w obrębie poszczególnych jednostek administracyjnych, ukształtowana historycznie, lokalizowana była przeważnie przy głównych ciągach komunikacyjnych.

Na terenie gminy Imielno, w większość miejscowości, dominuje zabudowa zagrodowa o charakterze ulicowym, w układzie południkowym i równoleżnikowym, zgodnym z układem występujących na terenie sołectwa dróg.

Zabudowa o charakterze skupionym występuje jedynie w sołectwach: Motkowice, Imielno

i Stawy. W Motkowicach i Imielnie zabudowa tworzy zwarty wielodrożny układ. We wsi Stawy, skupiony układ zabudowy, wynika z lokalizacji zabudowy przy drogach rozchodzących się od terenu centralnie położonego dworu.

Większość wsi, o charakterze ulicowym, nie posiada czytelnie określonych obszarów centralnych. W miarę wykształcone części centralne można wyróżnić jedynie w sołectwach: Jakubów, Opatkowice Murowane, Mierzwin i Sobowice.

Istotną cechą zabudowy w gminie Imielno, jest stosunkowo niewielka ilość zabudowy rozproszonej, głównie tworzonej przez kilka zabudowań mieszkalnych. Sporadycznie występują pojedyncze zagrody, wymagającego indywidualnego dojazdu.

Dalszy rozwój osadnictwa na terenie gminy Imielno musi być podporządkowany następującym celom:

- dążeniu do tworzenia ładu przestrzennego lub jego poprawy,
- ochronie środowiska przyrodniczego oraz dóbr kultury,
- dążeniu do poprawy jakości życia mieszkańców,
- ekonomicznemu wykorzystaniu terenu.

Rysunek studium w części określającej kierunki zagospodarowania przestrzennego, wskazuje:

- **tereny zabudowy wielofunkcyjnej – zagrodowej, mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej z usługami podstawowymi**, jako dominującą funkcję zagospodarowania terenu gminy, wynikającą z istniejącego i projektowanego zagospodarowania terenu gminy.

Studium wskazuje:

- **tereny potencjalnego rozwoju zabudowy wielofunkcyjnej z usługami podstawowymi,**
- **tereny potencjalnego rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami podstawowymi,**
- **tereny zabudowy wielofunkcyjnej, posiadające preferencje do lokalizacji zabudowy rekreacji indywidualnej z usługami podstawowymi,**
- **tereny potencjalnej zabudowy wielofunkcyjnej, z preferencjami do zabudowy rekreacji indywidualnej z usługami podstawowymi,**
- **tereny zabudowy usługowej,**
- **tereny usług oświaty, kultury, sportu, rekreacji i wypoczynku** - tereny towarzyszące istniejącej zabudowie wielofunkcyjnej,
- **tereny potencjalnego rozwoju usług oświaty, kultury, sportu, rekreacji i wypoczynku.**

Tereny istniejącej i projektowanej **zabudowy wielofunkcyjnej**, są terenami o różnym stopniu zainwestowania, posiadającymi wolne działki, możliwe do zagospodarowania na cele budownictwa zagrodowego lub budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego oraz małych form budownictwa usługowego w zakresie usług podstawowej obsługi ludności, usług publicznych i komercyjnych, oraz usług z zakresu obsługi rolnictwa. Podstawową funkcją zagospodarowania tego terenu jest zabudowa zagrodowa, umożliwiająca lokalizację nowych siedlisk rolniczych. Usługi z zakresu obsługi rolnictwa powinny być lokalizowane w powiązaniu z funkcją podstawową terenu.

W miejscowości Motkowice znajduje się jeden trzykondygnacyjny budynek wielorodzinny. Ewentualna nowa zabudowa wielorodzinna, w skali nieprzekraczającej istniejącej zabudowy wielorodzinnej, potencjalnie mogłaby być realizowana w obrębie projektowanych terenów wielofunkcyjnych; położonych w zachodniej części miejscowości Motkowice lub na terenie miejscowości gminnej Imielno, w jej wschodniej części.

Część terenów zabudowy wielofunkcyjnej, to tereny częściowo zainwestowane lub jeszcze wolne od zabudowy, posiadające korzystną charakterystykę fizjograficzną, w większości wynikające z dotychczasowego zagospodarowania terenu gminy.

Dalsza lokalizacja zabudowy na terenie poszczególnych sołectw powinna rozwijać się w pierwszej kolejności w obrębie istniejących zespołów osadniczych, w formie wymiany istniejących obiektów mieszkalnych będących w złym stanie technicznym, w celu:

- poprawy walorów estetycznych istniejącej zabudowy,
- rozbudowy i uzupełniania istniejących siedlisk,
- uzupełniania wolnych działek, między istniejącą zabudową.

W dalszej kolejności powinny być uaktywniane obszary wielofunkcyjne, usytuowane w najbliższym sąsiedztwie istniejącej zabudowy, następnie pozostałe **tereny potencjalnego rozwoju zabudowy wielofunkcyjnej**, wskazane na rysunku studium.

Ponadto, kolejność lokalizacji zabudowy powinna być uzależniona od stopnia uzbrojenia działek. Tereny posiadające pełne uzbrojenie lub przewidziane do szybkiego uzbrojenia, w pierwszej kolejności powinny być uruchamiane pod zabudowę.

Dla części terenów, w szczególności dotyczących miejscowości gminnej Imielno jak i dla miejscowości Motkowice, niezbędne jest opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, określających zasady lokalizacji zabudowy w obrębie tych terenów, gwarantujące podział terenów na ekonomicznie uzasadnione działki oraz zapewniający dojazd do nowopowstałych działek budowlanych.

Istniejącą zabudowę rozproszoną należy uznać za możliwą do przebudowy, odbudowy, rozbudowy i uzupełnienia nowymi obiektami budowlanymi, jeżeli z uwarunkowań nie wynikają zakazy uniemożliwiające jej utrwalanie lub uzupełnienie nowymi obiektami budowlanymi.

Część zabudowy rozproszonej może stanowić podstawę do rozwoju funkcji rekreacji indywidualnej/letniskowych, agroturystyki, wykorzystujących istniejące zabudowania. Generalnie, należy dążyć do koncentracji zabudowy mieszkaniowej i przeciwdziałać jej rozpraszaniu.

Na fragmentach terenów istniejącej zabudowy, zabudowanych obiektami kubaturowymi, zlokalizowanych w **obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, nie przewiduje się realizacji nowej zabudowy.**

Należy zapobiegać lokalizowaniu nowej zabudowy, poza terenami wskazanymi w studium szczególnie w obrębie dolin rzecznych, objętych korytarzami i ciągami ekologicznymi. Istniejące zabudowania usytuowane w tak niekorzystnych warunkach powinny być sukcesywnie przenoszone na tereny posiadające korzystne warunki fizjograficzne w obrębie istniejącej i proponowanej zabudowy. Zalecenie to nie dotyczy lokalizacji zabudowy powiązanej z funkcjonującymi w granicach dolin stawami produkcyjnymi.

Część terenów zabudowy wielofunkcyjnej, posiadających preferencje do zabudowy rekreacji indywidualnej z usługami podstawowymi, położonych głównie w rejonie sołectwa Bełk, może zostać przeznaczona na cele rekreacji indywidualnej lub agroturystyki. Rejony te powinny być wolne od zabudowy zagrodowej związanej z działalnością produkcyjno - hodowlaną, stanowiącej ograniczenia w swobodnej rekreacji i wypoczynku. Nie dotyczy to małych gospodarstw indywidualnych, dla których różnorodność produkcji rolniczej, w wielkościach charakterystycznych dla tradycyjnej zagrody rolniczej, stanowi bazę dla rozwoju agroturystyki.

Ze względu na lokalizację obszaru gminy w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 409 „Niecka Miechowska SE”, priorytetową sprawą jest lokalizowanie kolejnych przydomowych lub lokalnych oczyszczalni ścieków, realizowanych równocześnie z nową siecią wodociągową (rozbudową istniejącej sieci wodociągowej).

W celu kształtowania ładu przestrzennego, podnoszącego jakość życia mieszkańców i poziom atrakcyjności obszaru gminy, należy położyć nacisk na kształtowanie wyrazu architektonicznego zabudowy.

Za zasadne uznaje się potrzebę wypracowania formy architektoniczno-przestrzennej lub zespołu cech przestrzennych, identyfikujących się z elementami historycznej zabudowy, jako elementów powtarzalnych, do wielokrotnego zastosowania.

Architektura budynków, lokalizowanych na terenie gminy, powinna posiadać poprawną formę, zharmonizowaną z otoczeniem, nawiązywać charakterem, skalą i detalem do wzorów regionalnych.

> Zalecana zwarta bryła budynku, wysokość budynków mieszkalnych jednorodzinnych i budynków rekreacji indywidualnej do dwóch kondygnacji, w budynkach jednokondygnacyjnych

możliwość wykorzystania poddasza na cele mieszkalne i letniskowe, jako drugiej kondygnacji.

> W celu poprawy cech architektoniczno-przestrzennych istniejącej zabudowy jednorodzinnej, rekreacji indywidualnej czy usługowej, o gabarytach zbliżonych do sześcianu, można dopuścić do nadbudowy budynku o użytkowe poddasze.

> Wysokość budynków wielorodzinnych należy ograniczyć do trzech kondygnacji nadziemnych.

> Wysokość budynków usługowych, w tym użyteczności publicznej należy ograniczyć do trzech kondygnacji nadziemnych w wysokościach dostosowanych do funkcji obiektów; budynków gospodarczych i produkcyjno-usługowych (magazynowych, składowych) do dwóch kondygnacji nadziemnych; w wysokościach dostosowanych do funkcji i technologii obiektów.

Gabaryty obiektów lokalizowanych w ramach siedlisk rolniczych, powinny być uwarunkowane specyfiką gospodarstwa rolnego i jego programem użytkowym oraz zasadami lokalizacji budynków mieszkalnych w zabudowie zagrodowej i zasadami lokalizacji obiektów gospodarczych, magazynowo-produkcyjno-składowych, hodowlanych i usługowych w przypadku części gospodarczej zabudowy zagrodowej.

> Zaleca się wprowadzenie w nowych siedliskach rolniczych i uzupełnienie w już istniejących; zadrzewień i zakrzewień przydomowych oraz zieleni urządzonej/osłonowej przy obiektach produkcyjnych, usługowych i hodowlanych, w celu poprawienia walorów krajobrazowych.

> Zaleca się stosowanie dachów stromych dwuspadowych, lub wielospadowych o nachyleniu połąci 20° – 50°, z możliwością zastosowania naczółków i przyczółków, poszerzonych okapów, dla przełamania monotonii zabudowy oraz stworzenia swoistych dominant i punktów charakterystycznych; dopuszcza się możliwość zastosowania dachów innych, w tym wynikających z funkcji i technologii budynku, czy zastosowania nowoczesnej formy architektonicznej.

Sposób zagospodarowania poszczególnych działek powinien uwzględniać potrzebę zastosowania spójnego wyrazu architektonicznego obiektów budowlanych i małej architektury oraz ogrodzeń, w tym poprzez wprowadzanie materiałów kamiennych i drewna do prac wykończeniowych w elewacjach, ogrodzeniach i małej architekturze.

Zagospodarowanie terenów potencjalnego rozwoju wielofunkcyjnego powinno mieć na celu ujednolicenie standardów wykorzystania przestrzeni poprzez stosowanie minimalnych wskaźników wielkości działek budowlanych dla zabudowy mieszkaniowej:

- w zabudowie szeregowej – 450 m² pow. działki,
- w zabudowie bliźniaczej – 700 m² pow. działki,
- w zabudowie wolnostojącej – 800 m² pow. działki.

Wielkości działek zagrodowych powinny być uzależnione od programu gospodarstwa rolniczego, podobnie jak wielkości działek usługowych czy produkcyjnych.

Powierzchnia zabudowy na poszczególnych działkach powinna być uzależniona od funkcji terenu:

- dla zabudowy wielorodzinnej – max 60% pow. działki;
- dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – max 30% pow. działki;
- dla zabudowy rekreacji indywidualnej/letniskowej – max 20% pow. działki;
- dla zabudowy zagrodowej – max 70% pow. działki, z wyłączeniem terenu w granicach Parku gdzie obowiązywać będzie pow. zabudowy max 50 %;
- dla zabudowy usługowej – max 50% pow. działki z uwzględnieniem potrzeby zmniejszenia powierzchni zabudowy do max 40% pow. działki w sytuacji funkcji wymagających zwiększonego udziału zieleni w programie inwestycji jak np. szkoły, tereny sportu, rekreacji i wypoczynku, itp.;
- dla zabudowy mieszkalno-usługowej – max 60% pow. działki.

Wskazane parametry mają charakter ogólny do doprecyzowania na etapie sporządzania planu miejscowego uwzględniającego specyfikę i uwarunkowania poszczególnych terenów.

Udział powierzchni biologicznie czynnej, stanowiącej istotny element zagospodarowania terenu, poprawiający walory estetyczne i zdrowotne zabudowy, różny dla poszczególnych funkcji:

- dla zabudowy wielorodzinnej – min. 30% pow. działki;
- dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – min. 30% pow. działki;
- dla zabudowy rekreacji indywidualnej/letniskowej – min. 50% pow. działki;
- dla zabudowy zagrodowej – min. 30% pow. działki;
- dla zabudowy usługowej – min. 30% pow. działki z uwzględnieniem potrzeby zwiększenia powierzchni biologicznie czynnej do min. 70% pow. działki w sytuacji funkcji wymagających zwiększonego udziału zieleni w programie inwestycji jak np. tereny sportu, rekreacji i wypoczynku, itp.;
- dla zabudowy mieszkalno-usługowej – min. 30% pow. działki, w tym również w formie zieleni urządzonej t.j. mobilne gazony z zielenią, kompozycje z elementami wody itp.

Obszary istniejącej i projektowanej zabudowy wielofunkcyjnej, należy również traktować jako obszary potencjalnego rozwoju usług podstawowych - obsługujących tereny mieszkalnictwa - nieuciążliwych czyli niepowodujących negatywnego wpływu na warunki życia mieszkańców i stan środowiska przyrodniczego, niepowodujących zanieczyszczenia powietrza, wód i gleb, hałasu, wibracji, promieniowania niejonizującego i innych zjawisk negatywnych w rozumieniu przepisów odrębnych.

Usługi uciążliwe (niepełniające ww. kryteriów) należy lokalizować w odpowiedniej odległości od obszarów wielofunkcyjnych, na zapleczach działek siedliskowych, w sposób niepogarszający warunków zamieszkiwania na działkach sąsiednich.

Dla zabudowy usługowej, wielkości działek należy dostosować do programu inwestycji, uwzględniającego obowiązek zapewnienia miejsc parkingowych dla potencjalnych klientów i dostawców, w tym posiadających kartę parkingową oraz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w wielkości dostosowanej do programu inwestycji usługowej oraz wymogu pozostawienia powierzchni biologicznie czynnej o charakterze zieleni urządzonej (dekoracyjno-ozdobnej) w granicach działki usługowej.

W granicach gminy Imielno nie przewiduje się lokalizacji obiektów usługowych wymagających szczególnego wskazania w studium, o powierzchni sprzedaży przekraczającej 2 000 m². Potencjalnym obszarem takiej lokalizacji mogą być **tereny działalności gospodarczej i tereny potencjalnego rozwoju działalności gospodarczej, magazynów, składów oraz przetwórstwa rolno-spożywczego**. Lokalizacja obiektów wielkopowierzchniowych w rozumieniu aktualnych przepisów wymaga opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, którego granice, w obrębie powyższych terenów zostaną uściśnione w uchwale inicjującej sporządzenie planu.

Fronty działek usługowych wraz z ciągami dróg ogólnodostępnych i ciągi piesze należy traktować jak potencjalne obszary przestrzeni publicznych, wymagające wypracowania spójnego wyrazu architektonicznego, identyfikującego teren przestrzeni publicznych w gminie.

Obszarem przestrzeni publicznej w rozumieniu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, służącym integracji społeczności lokalnej, jest obszar w obrębie centralnej części miejscowości Imielno – obszar wypoczynkowy w okolicach pomnika oraz centralna część miejscowości Motkowice, w formie placu przed szkołą wraz z obiektami usługowymi. Podobny charakter posiadają tereny usług z zakresu sportu i rekreacji, zlokalizowane w obrębie miejscowości gminnej oraz miejsca kultu religijnego. Obszary te wymagają szczególnej staranności w ich zagospodarowaniu jako tereny stanowiące swoistą wizytówkę gminy. Ze względu na różnorodny charakter projektowanych przestrzeni publicznych, ich wyraz architektoniczno-przestrzenny, parametry i współczynniki zabudowy, powinny indywidualnie zostać określone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w dostosowaniu do specyfiki i rodzaju przestrzeni publicznej.

W poszczególnych miejscowościach gminy brak jest wykształconych terenów koncentracji usług podstawowych, stanowiących potencjalne centra usługowe, usługi zlokalizowane zostały w sposób przypadkowy w granicach terenów zabudowy wielofunkcyjnej.

Tereny zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących już usług powinny być przedmiotem gromadzenia przez gminę zasobów komunalnych w celu wykreowania centrów usługowych w poszczególnych sołectwach, w szczególności większych obszarowo i zamieszkałych przez dużą liczbę mieszkańców.

Gromadzenie zasobów gruntów komunalnych dla potrzeb lokalizacji usług publicznych, powinno uwzględniać potrzebę koncentracji ewentualnych obiektów w sąsiedztwie już istniejących, w celu tworzenia czytelnych centrów usług publicznych i komercyjnych.

6.6. Kierunki rozwoju przemysłu i rzemiosła

Na terenie gminy istnieje kilka obiektów gospodarczych niestanowiących głównej funkcji gminy. Są to głównie: usługi budowlane, usługi ślusarskie, działalność rolno-spożywcza, naprawa pojazdów i usługi transportowe oraz kopalnie odkrywkowe piasków. Na terenie gminy przewiduje się rozwój istniejących oraz lokalizację nowych obiektów produkcyjnych oraz zakładów przetwórstwa rolno – spożywczego, realizowanych w oparciu o tereny istniejących obiektów gospodarczych lub zlokalizowanych w ich bezpośrednim sąsiedztwie oraz przewiduje się nowe tereny predysponowane do takiego rozwoju.

Nowe podmioty gospodarcze powstające na terenie gminy, powinny być lokalizowane w pierwszej kolejności na terenie już istniejących zakładów lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie oraz na wyznaczonych: **terenach rozwoju działalności gospodarczej, magazynów, składów i przetwórstwa rolno-spożywczego** oraz **terenach potencjalnego rozwoju działalności gospodarczej, magazynów, składów i przetwórstwa rolno- spożywczego.**

Dopuszcza się lokalizację obiektów hodowlanych i przetwórstwa rolno-spożywczego na zapleczach lub w sąsiedztwie zabudowy wielofunkcyjnej, jako obiekty związane z prowadzoną na terenie gminy gospodarką rolno-hodowlaną, z wyłączeniem sąsiedztwa obszarów rozwojowych dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i obszarów rozwojowych dla turystyki, rekreacji i wypoczynku.

Działalność gospodarcza, niestanowiąca przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r., w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, może być lokalizowana w ramach terenów istniejącej i projektowanej zabudowy wielofunkcyjnej gminy.

Gabaryty obiektów związanych z działalnością gospodarczą, w szczególności magazynowo – składowo - produkcyjne, w dużej mierze wynikają z ich technologii, jednak obiekty stanowiące części biurowe i socjalne swymi gabarytami powinny nawiązywać do zasad określonych w studium dla obiektów usługowych.

Wielkości działek/terenów gospodarczo-przemysłowych należy dostosowywać do programu inwestycji, uwzględniającego obowiązek zapewnienia miejsc parkingowych dla potencjalnych klientów, w tym posiadaczy karty parkingowej i dostawców, w wielkości dostosowanej do programu inwestycji oraz wymogu uwzględnienia powierzchni biologicznie czynnej w granicach działki/terenu, o charakterze zieleni urządzonej (dekoracyjno-ozdobnej lub izolacyjnej). W granicach terenów

działalności gospodarczej należy lokalizować obiekty produkcyjne bazujące na nowoczesnych, dostępnych rozwiązaniach technicznych, technologicznych i organizacyjnych, umożliwiających eliminowanie niekorzystnego oddziaływania inwestycji na poszczególne elementy środowiska, zapewniające ograniczenie wpływu prowadzonej działalności do granic władania poszczególnych inwestycji, umożliwiające właściwe i bezpieczne warunki pracy dla zatrudnionych osób.

Na terenie gminy Imielno - w ostatnich latach - rozwinęła się działalność gospodarcza polegająca na wydobywaniu złóż piasków, udokumentowanych we wschodniej części gminy, wyznaczona i określona jako **tereny rozwoju przemysłu wydobywczego**.

Aktualnie, na terenie gminy, eksploatowane są następujące złoża piasków:

- Złoże piasków „Szczery Bór”, ID złoża 11 835, położone jest na terenie sołectwa Bełk. Wydobywanie kopaliny prowadzone jest na podstawie Koncesji na wydobywanie piasków ze złoża „Szczery Bór”, obręb Bełk, gmina Imielno, udzielonej przez Starostę Jędrzejowskiego, decyzją z dnia 21 września 2020 r., znak: OŚRL.6522.3.2020. Koncesja ustanowiła obszar górniczy „Szczery Bór A” i teren górniczy „Szczery Bór A” o równych powierzchniach wynoszących 13 300 m². Koncesji udzielono do 31.12.2040 r. Dla złoża „Szczery Bór”, przewidywany jest rolniczy kierunek rekultywacji.
- Złoże piasków „Szczery Bór 1”, ID złoża 11 836, położone na terenie sołectwa Bełk. Wydobywanie kopaliny prowadzone jest na podstawie Koncesji na wydobywanie piasków ze złoża „Szczery Bór 1”, w granicach obszaru górniczego „Szczery Bór 1”, w miejscowości Bełk, gmina Imielno, udzielonej przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, decyzją OWŚ.V.7511-20/09 z dnia 15 października 2009 r. Koncesja ustanowiła obszar górniczy „Szczery Bór 1” o powierzchni 24 835 m² oraz teren górniczy „Szczery Bór 1” o powierzchni 25 099 m². Koncesja udzielona jest do 31.12.2020 r. Dla złoża „Szczery Bór 1”, przewidywany jest leśny kierunek rekultywacji.
- Złoże piasków „Sobowice 1”, ID złoża 16 789, położone na terenie sołectwa Sobowice. Wydobywanie kopaliny prowadzone jest na podstawie Koncesji na wydobywanie piasków ze złoża „Sobowice I” w w granicach obszaru górniczego „Sobowice I”, w miejscowości Sobowice, gmina Imielno; udzielonej przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, decyzją OWŚ.V.7422.47.2016 z dnia 28 listopada 2016 r. Koncesja ustanowiła obszar górniczy „Sobowice I” o powierzchni 62 250 m² oraz teren górniczy „Sobowice I” o powierzchni 62 250 m². Koncesja udzielona jest do 31.12.2031 r. Dla złoża „Sobowice I”, przewidywany jest leśny kierunek rekultywacji.
- Złoże piasków „Imielnica”, ID złoża 12 206, położone na terenie sołectwa Imielnica, tworzą dwa pola złożowe. Eksploatacja złoża prowadzona jest na podstawie Koncesji na wydobywanie piasków ze złoża „Imielnica” w miejscowości Imielnica, gmina Imielno, udzielonej przez Starostę Jędrzejowskiego, decyzją z dnia 11 września 2019 r., znak: OŚRL.6522.2.2019. Koncesja ustanowiła obszar górniczy „Imielnica A” o powierzchni 14 810 m² oraz teren górniczy „Imielnica A” o powierzchni 14 810 m². Koncesji udzielono do 10.09.2029 r. Dla złoża „Imielnica”, przewidywany jest leśny kierunek rekultywacji.

- Złoże piasków „Stawy I”, ID złoża 16 373, położone w północnej części sołectwa Stawy. Wydobywanie kopaliny prowadzone jest na podstawie Koncesji na wydobywanie piasków w miejscowości Stawy, gmina Imielno, udzielonej przez Starostę Jędrzejowskiego decyzją znak: OŚR.6522.7.2013.ZS z dnia 27 sierpnia 2013 r. Koncesja ustanowiła obszar górniczy „Stawy I” o powierzchni 19 091 m² oraz teren górniczy „Stawy I” o powierzchni 19 091 m². Koncesja udzielona jest do 31.12.2028 r. Dla złoża „Stawy I”, przewidywany jest leśno – wodny kierunek rekultywacji.
- Złoże piasków „Motkowice”, ID złoża 17 024, położone w południowej części sołectwa Motkowice. Wydobywanie kopaliny prowadzone jest na podstawie Koncesji na wydobywanie piasków ze złoża „Motkowice” w granicach sołectwa Motkowice, gmina Imielno udzielonej przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, decyzją z dnia 9 czerwca 2017 r., znak: OWŚ.V.7422.5.2017, z późniejszą zmianą. Koncesja ustanowiła obszar górniczy „Motkowice” o powierzchni 22 700 m² oraz teren górniczy „Motkowice” o powierzchni 22 700 m². Koncesja udzielona jest do 31.08.2032 r. Przewiduje się, że docelowa eksploatacja obejmie całe udokumentowane złoże Motkowice (w części suchej jak i zawodnionej), co będzie wymagać zmiany koncesji. Dla złoża „Motkowice”, przewidywany jest wodny kierunek rekultywacji.
- Złoże piasków „Motkowice – Tory”, ID złoża 15 238, położone w południowej części sołectwa Motkowice. Wydobywanie kopaliny prowadzone jest na podstawie Koncesji na wydobywanie piasków, ze złoża „Motkowice – Tory”, udzielonej przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, decyzją znak: OWŚ.V.7422.49.2016 z dnia 15 grudnia 2016 r., zmieniającą decyzję znak: OWŚ.V.7422.41.2011 z dnia 08 grudnia 2011 r. Zmieniona koncesja, ustanowiła obszar górniczy „Motkowice – Tory A” o powierzchni 40 720 m² oraz teren górniczy „Motkowice – Tory A” o powierzchni 40 720 m². Koncesja udzielona jest do 31.12.2027 r. Dla złoża „Motkowice – Tory”, przewidywany jest wodny kierunek rekultywacji.
- Złoże piasków „Motkowice I”, ID złoża 18 772, położone w południowej części sołectwa Motkowice. Wydobywanie kopaliny prowadzone jest na podstawie Koncesji na wydobywanie piasków ze złoża „Motkowice I” w granicach sołectwa Motkowice, gmina Imielno, udzielonej przez Starostę Jędrzejowskiego, decyzją znak: OŚR.6522.3.2018 z dnia 5 czerwca 2018 r. Koncesja ustanowiła obszar górniczy „Motkowice I” o powierzchni 19 500 m² oraz teren górniczy „Motkowice I” o powierzchni 19 500 m². Koncesja udzielona jest do 31.12.2048 r. Dla złoża „Motkowice I”, przewidywany jest leśno – wodny kierunek rekultywacji.

Ponadto, na terenie gminy Imielno, występuje złoże piasków, w granicach którego **nie jest prowadzona eksploatacja**. Jest to złoże piasków „Stawy”, ID złoża 1 322, położone jest u zbiegu granic sołectw: Imielno, Imielnica i Stawy. Złoże jest rozpoznane wstępnie w kat. C₂. Obecnie nie jest przewidywane do eksploatacji. Jego potencjalna eksploatacja wymaga przeprowadzenia szczegółowych prac dokumentacyjnych oraz uzyskania koncesji na wydobywanie surowca. Część terenu złoża stanowią lasy i grunty leśne. Prowadzenie eksploatacji w granicach terenów leśnych wymaga uzyskania zgody, na zmianę

przeznaczenia gruntu leśnego na cele nierolnicze i nieleśne, możliwą do zrealizowania jedynie podczas opracowywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Dla złoża „Stawy”, przewidywany jest leśny kierunek rekultywacji.

Po zakończonej eksploatacji złoża piasków „**Sobowice**”, ID złoża 13 968, położonego w północnej części sołectwa Sobowice i wygaśnięciu koncesji decyzją OŚR.6522.1.2019 Starosty Jędrzejowskiego z dnia 19.04.2019 r., na części terenu wyrobiska powstał zbiornik wodny, pozostała część terenu po złożu została wyrównana.

W granicach gminy możliwe jest udokumentowanie innych lokalnych złóż piasków, które po udokumentowaniu, wymagają wprowadzenia do obowiązującego studium i rozważenia możliwości ich eksploatacji, w odniesieniu do ochrony walorów środowiska przyrodniczego i opłacalności wydobywania.

Podjęcie eksploatacji pojedynczych złóż, które nie spowodują zagrożeń dla walorów przyrodniczych i krajobrazowych terenu oraz są uzasadnione względami gospodarczymi, jest zgodne z polityką przestrzenną województwa świętokrzyskiego, która została określona m.in. w Kierunkach rozwoju bazy ekonomicznej oraz obszarach wydobywania i przetwórstwa surowców mineralnych przedstawionych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego.

Część z udokumentowanych złóż piasków zlokalizowana jest w bezpośrednim sąsiedztwie terenu, który stanowi teren zamknięty – linii kolejowej nr 65 „Most na rzece Bug – Sławków LHS”.

W sąsiedztwie kolejowych terenów zamkniętych, obowiązują ograniczenia lokalizacyjne wynikające z ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym; rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymywania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych; rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Powierzchnia zabudowy, na poszczególnych działkach wykorzystywanych na cele produkcyjne, powinna być uzależniona od funkcji terenu:

- dla zabudowy działalności gospodarczej, magazynów, składów i przetwórstwa rolno-spożywczego
 - max 60% pow. działki;
- dla terenów eksploatacji – max 10% pow. działki;
- dla terenów urządzeń infrastruktury technicznej – w dostosowaniu do programu inwestycji oraz potrzeb obsługi obiektu.

Wskazane parametry mają charakter ogólny do doprecyzowania na etapie sporządzania planu miejscowego uwzględniającego specyfikę i uwarunkowania poszczególnych terenów.

Udział powierzchni biologicznie czynnej, stanowiącej istotny element zagospodarowania

terenu, poprawiający walory estetyczne i zdrowotne zabudowy, różny dla poszczególnych funkcji:

- dla zabudowy działalności gospodarczej, magazynów, składów i przetwórstwa rolno-spożywczego – min. 20% pow. działki;
- dla terenów eksploatacji – w dostosowaniu do istniejących warunków eksploatacji oraz potrzeb obsługi obiektu;
- dla terenów urządzeń infrastruktury technicznej – w dostosowaniu do programu inwestycji oraz potrzeb obsługi obiektu.

W terenie sołectwa Wygoda, został wyznaczony **potencjalny obszar urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz z ich strefą ochronną - farma fotowoltaiczna**. Granica obszaru jest jednocześnie granicą strefy ochronnej związanej z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu. Obszar ten stanowi rozwój potencjalnej produkcji energii odnawialnej, związanej z działalnością gospodarczą.

6.7. Kierunki rozwoju turystyki i rekreacji

Występujące na terenie gminy cenne zasoby środowiska przyrodniczego szczególności w jej części wschodniej (dolina rz. Nidy i rz. Kruczki) i kulturowego wraz z kompleksami leśnymi i rybackimi stawami hodowlanymi oraz dobrą dostępnością komunikacyjną, wskazują na wiodącą funkcję rozwoju społeczno - gospodarczego gminy Imielno, poza produkcją rolniczą, rozwój turystyki i rekreacji.

Gmina Imielno, posiada szczególne predyspozycje do rozwoju turystyki weekendowej i pobytowej, w tym agroturystyki oraz rekreacji indywidualnej w formie zabudowy letniskowej. Większe skupisko zabudowy o charakterze rekreacji indywidualnej/letniskowej, znajduje się na terenie miejscowości Bełk, po obu stronach rzeki Kruczki. Duży potencjał rekreacyjny na terenie gminy tkwi też w wykorzystaniu istniejących zabudowań zagród rolniczych, na cele rekreacji indywidualnej oraz agroturystyki.

Istniejące siedliska, zarówno dolin rzecznych jak i terenów leśnych, wraz z cennymi zasobami przyrodniczymi, stanowią atrakcyjne tereny turystyczno – rekreacyjne. W zależności od rodzaju występujących siedlisk, należy zadbać o pogodzenie warunków ochrony siedlisk z potencjalną ingerencją turystyczną. Ostoje gatunków wrażliwych nie mogą być udostępniane powszechnie. Dostęp do tych terenów możliwy jest jedynie w celach naukowych i przyrodniczych, przez uprawnionych przyrodników. Odporne na wydeptywanie tereny mogą służyć turystyce pieszej i rowerowej, organizacji festynów, pikników.

Popularyzacja walorów turystycznych, przyczyni się wzrostu zainteresowania turystyką w gminie, co przyczyni się do realnego wzrostu dochodowości tej dziedziny gospodarki gminy.

Obecnie, w sezonie letnim, doceniane są walory spływów kajakowych rozpoczynających się w Motkowicach, przejazdy kolejką wąskotorową, rekreacyjne połowy na stawach.

W rejonie tych uznanych już atrakcji warto rozbudować infrastrukturę turystyczną, na **terenach zabudowy usługowej** oraz na terenach **potencjalnego rozwoju usług**, szeroko rozumianych jako usługi **oświaty, kultury, sportu, rekreacji i wypoczynku**.

Na terenie potencjalnego rozwoju usług rekreacji i wypoczynku, położonego w Motkowicach w okolicach mostu drogowego, a znajdującego się w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, przeznaczonego pod sezonową rekreację i wypoczynek nad wodą, nie przewiduje się realizacji obiektów kubaturowych, a wszystkie obiekty małej architektury należy w sposób trwały związać z gruntem.

Rekreacja indywidualna w sołectwie Bełk, znajduje się na **terenach zabudowy wielofunkcyjnej z preferencjami do zabudowy rekreacji indywidualnej**. Rozwój budownictwa rekreacji indywidualnej, został przewidziany na **terenach potencjalnej zabudowy wielofunkcyjnej z preferencjami do zabudowy rekreacji indywidualnej z usługami podstawowymi**.

Zabudowa rekreacji indywidualnej - budynkami letniskowymi jest możliwa do realizacji w innych rejonach zabudowy wielofunkcyjnej istniejącej i potencjalnej, na tym może również być lokalizowana agroturystyka, zarówno w zagrodach istniejących po ich dostosowaniu do nowej funkcji, jaki i w całkiem nowych, specjalnie zaprojektowanych na ten cel, obiektach. Agroturystyka umożliwi wypoczynek w przyjaznym, naturalnym środowisku z daleka od zgiełku masowej rekreacji.

Zabudowa letniskowa oraz usługi o charakterze rekreacyjno-wypoczynkowym powinny być lokalizowane na terenach niesąsiadujących z gospodarstwami rolniczymi, intensyfikującymi produkcję rolniczą i hodowlaną. Warto również wypromować typ zabudowy rekreacyjnej, który będzie charakterystyczny dla rejonu gminy Imielno.

Na terenie gminy zostały wyznaczone punkty widokowe, umożliwiające wgląd w malowniczy krajobraz gminy. Punkty te warto oznaczyć w terenie w formie drogowaskazów, a w miejscach widokowych można zadbać o małą architekturę, uatrakcyjnającą wejście w te ciekawe punkty.

Przez teren gminy przebiegają - wskazane na rysunku studium - istniejące i proponowane szlaki turystyczne i ścieżki rowerowe, które warto oznaczyć i reklamować na stronie internetowej gminy. Przy większych szlakach powinny być zorganizowane punkty, wyposażone w małą architekturę, w których rowerzyści czy piechurzy mogliby odpocząć.

W celu właściwego wykorzystania uwarunkowań gminy oraz istniejącej i planowanej do realizacji bazy turystyczno – wypoczynkowej, należy poszerzyć ofertę promocyjną gminy poprzez:

- poszerzenie oferty wypoczynku w okresie letnim (nauka jazdy konnej, wędrowki konne, szkółki rękodzieła ludowego, garncarstwa, plenerowe imprezy sportowo-rekreacyjne);
- wyznaczenie miejsc biwakowania, palenia ognisk, boisk do gier i zabaw terenowych;

- oznakowanie nowych szlaków (pieszych, rowerowych, narciarskich) w formie zamkniętych pętli z możliwością dogodnego dojścia i dojazdu;
- wyznaczenie i oznakowanie ścieżek rowerowych o ukierunkowaniu dydaktyczno – wypoczynkowym, spełniających jednocześnie funkcje komunikacyjne dla mieszkańców (ścieżki rowerowe i trasy ruchu pieszego);
- zorganizowanie pól karawaningowych, campingowych, pól namiotowych z zaplecami socjalnymi, taniej bazy noclegowej np. jako schroniska młodzieżowe;
- wykorzystanie istniejących zasobów obiektów usługowych lub budowę obiektów konferencyjno-szkoleniowych, związanych z opieką społeczną i rehabilitacją, rekreacyjno-sportowo-wypoczynkowych, służących pobytowi i rekreacji indywidualnej i zorganizowanej;
- budowę małych zbiorników wodnych na terenach nie objętych szczególną ochroną przyrodniczą wraz z lokalizacją obiektów budowlanych oraz urządzeń turystyczno – rekreacyjnych, służących funkcji rekreacyjnej;
- wspieranie rozwoju budownictwa letniskowego w formach zorganizowanych, z równoczesnym dostosowaniem do lokalnych warunków środowiska;
- opracowanie oferty terenów rekreacyjnych, ogólnodostępnych oraz działek letniskowych;
- wzbogacenie oferty gastronomicznej i kulturowej,
- wyposażenie terenów w infrastrukturę techniczną i zapewnienie dogodnego dojazdu do potencjalnych terenów rekreacji i wypoczynku;
- szeroką akcję promocyjną walorów przyrodniczo-kulturowych i rekreacyjno-turystycznych gminy.

Stworzenie powyższych warunków wzbogacających ofertę turystyczno–wypoczynkową ma na celu, rozwój funkcji wypoczynkowo– rekreacyjno – turystycznej gminy, dającej korzyści gospodarcze i społeczne dla gminy i społeczności lokalnej oraz perspektywę stworzenia bazy letniskowego wypoczynku dla aglomeracji kieleckiej i większych ośrodków (Kraków, Śląsk).

Wymienione wyżej cele oferty wypoczynkowo – turystycznej, winny mieć odzwierciedlenie w „programie rozwoju turystyki i wypoczynku”, opracowanym dla terenu gminy, z udziałem wszystkich zainteresowanych podmiotów, w szczególności z władzami sąsiadujących gmin, władzami powiatu i województwa, celem zachowania spójnej polityki rozwoju regionu.

W zagospodarowaniu tych terenów należy uwzględnić potrzebę zachowania powierzchni biologicznie czynnej do 50% powierzchni działki oraz ograniczenie wielkości powierzchni zabudowy potencjalnych terenów rekreacyjnych do 20% ich powierzchni, z możliwością zweryfikowania zalecanych parametrów w dostosowaniu do specyfiki poszczególnych lokalizacji.

Realizacja przedsięwzięć związanych z turystyką i wypoczynkiem ukierunkowanych na działalność pozarolniczą, wzbogacających atrakcyjność gminy z równoczesnym rozwojem gospodarczym społeczności lokalnej, możliwa jest przy wykorzystaniu wsparcia finansowego

programów pomocowych Unii Europejskiej oraz innych funduszy wspierających ten dział gospodarki, mających na celu poprawę jakości życia na obszarach wiejskich.

6.8. Kierunki rozwoju komunikacji

Sieć drogowa

Podstawowy układ komunikacyjny obsługujący ruch tranzytowy i lokalny na terenie gminy Imielno będą tworzyć:

- istniejąca droga krajowa nr 78 granica państwa – Siewierz – Jędrzejów – Chmielnik, w kategorii technicznej drogi klasy głównej ruchu przyspieszonego – KDGP; postulowana w Planie Województwa Świętokrzyskiego do przebudowy na parametrach drogi klasy ekspresowej – KDGP/S, stanowiącą najkrótszy dostęp do drogi S-7 Gdańsk – Chyże oraz stanowiącą m.in. dojazd do stolicy województwa świętokrzyskiego – Kielc i stolicy Państwa – Warszawy;
- istniejąca droga powiatowa nr 0168T Jadwinów – Dalechowy – Dzierszyn – Imielno – Imielnica – Sobowice – Skowronowo Dolne – Pińczów, w kategorii technicznej drogi klasy zbiorczej – KDZ; postulowana w Planie Województwa Świętokrzyskiego do przebudowy na parametry drogi klasy głównej – KDZ/G;
- projektowana obwodnica miejscowości Imielno i Imielnica, w ciągu drogi powiatowej nr 0168T Jadwinów – Dalechowy – Dzierszyn – Imielno – Imielnica – Sobowice – Skowronowo Dolne – Pińczów, w kategorii technicznej drogi klasy głównej – KDZ, wyłączająca ruch tranzytowy z obszaru ścisłego centrum miejscowości Imielno i Imielnica; po wykonaniu obwodnicy obecny odcinek drogi w kategorii technicznej klasy zbiorczej zostanie obniżony do kategorii technicznej lokalnej – KDZ/L;
- istniejąca droga powiatowa nr 0158T Mnichów – Smyków – Mokrosko Dolne – Bugaj – Kotlice Nowe – Borszowice – Stawy – Imielno, w kategorii technicznej drogi klasy lokalnej – KDL;
- istniejąca droga powiatowa nr 0170T Diament – Łysaków – Kawęczyn – Opatkowice – Grudzyny – Mierzwin, w kategorii technicznej drogi klasy lokalnej – KDL;
- istniejąca droga powiatowa nr 0172T Jaronowice – Rakoszyn – Nowa Wieś – Warzyn – Brynica – Sucha – Skroniów – Łączyn – Ludwinów – Węglesieniec – Dalechowy, w kategorii technicznej drogi klasy lokalnej – KDL;
- droga powiatowa nr 0163T Czarnocice – Chwaścice – Wólka – Borszowice, w kategorii technicznej drogi klasy lokalnej – KDL;
- droga powiatowa nr 0166T Jakubów – Kolonie – droga krajowa nr 78, w kategorii technicznej drogi klasy lokalnej – KDL;
- droga powiatowa nr 0167T droga krajowa nr 78 – Wygoda, w kategorii technicznej drogi klasy lokalnej – KDL;
- droga powiatowa nr 0169T Imielno – Helenówka – Mierzwin – Zegartowice – Tur Górny, w kategorii technicznej drogi klasy lokalnej – KDL;

- droga powiatowa nr 0171T Dalechowy – Karczunek – Rajchotka – Helenówka, w kategorii technicznej drogi klasy lokalnej – KDL;
- drogi gminne stanowiące lokalne połączenia wewnątrz gminy przewidywane do przebudowy na parametrach drogi lokalnej – KDL;
- drogi gminne uzupełniające układ komunikacyjny na parametrach dróg dojazdowych, obsługujących poszczególne skupiska zabudowy wielofunkcyjnej, mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej, gospodarczej i rekreacyjnej, klasy dojazdowej – KDD;
- pozostałe drogi dojazdowe, wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne.

Drogę krajową nr 78, klasy głównej ruchu przyspieszonego, relacji granica państwa – Siewierz – Jędrzejów – Chmielnik, docelowo planowana do przebudowy jako droga ekspresowa - odcinek zlokalizowany w granicach gminy Imielno - należy zrealizować na parametrach drogi ekspresowej, określonych w przepisach odrębnych. Przyjmuje się szerokość projektowanej drogi ekspresowej w liniach rozgraniczających 40,0 m – 50,0 m, poza terenem zabudowy i nie przeznaczonym pod zabudowę. Uściślenie szerokości pasa drogowego na terenie niezabudowanym i nie przeznaczonym pod zabudowę oraz na terenie istniejącej zabudowy miejscowości Motkowice, określi inwestor, na etapie opracowania projektu budowlanego drogi, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Odległość lokalizacji zabudowy na nowych terenach niezabudowanych przeznaczonych na pobyt ludzi, nie powinna być mniejsza niż 40,0 m, od krawędzi jezdni drogi ekspresowej, a dojazd do tych terenów powinien być zapewniony z dróg odciążających lub dróg serwisowych.

Odległość lokalizacji nowej zabudowy i rozbudowy istniejącej, w granicach terenów już zainwestowanych, należy dostosować do istniejącego zagospodarowania i powinna wynikać z zasad właściwego kształtowania ładu przestrzennego w obrębie terenów sąsiadujących z pasem drogowym oraz potrzeby ochrony mieszkańców przed skutkami wzmożonego ruchu komunikacyjnego z uwzględnieniem przepisów odrębnych.

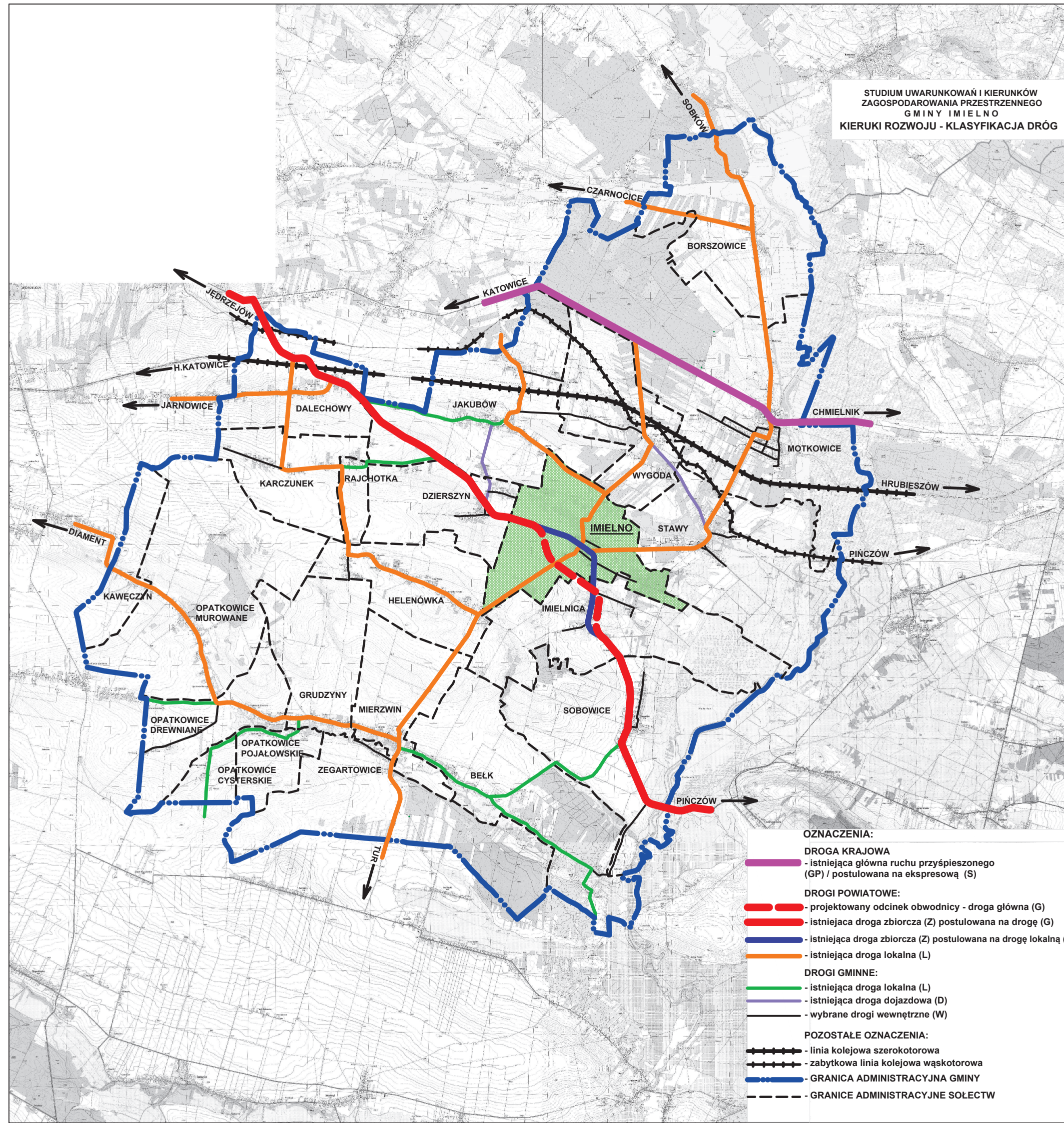
Ewentualną alternatywą rozbudowy drogi nr 78 po istniejącym śladzie z korektą łuków i skrzyżowań, może być obwodnica, której przebieg zostanie wyznaczony w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia przy udziale inwestora drogi. Realizacja inwestycji drogowej w oparciu o ustawę z dnia 10 października 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych.

Droga powiatowa nr 0168T klasy zbiorczej, docelowo planowana do przełożenia w rejonie m. Imielno i m. Imielnica, na parametry drogi klasy głównej (**G**).

Doprowadzenie do parametrów drogi klasy głównej wymagać będzie:

- poszerzenia pasów drogowych do min. 25,0 m,
- poszerzenia istniejących jezdni do min. 7,0 m a koron dróg do min. 10,0 m,

STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY IMIELNO
KIERUKI ROZWOJU - KLASYFIKACJA DRÓG

- OZNACZENIA:**
- DROGA KRAJOWA**
 - istniejąca główna ruchu przyspieszonego (GP) / postulowana na ekspresową (S)
- DROGI POWIATOWE:**
 - projektowany odcinek obwodnicy - droga główna (G)
 - istniejąca droga zbiorcza (Z) postulowana na drogę (G)
 - istniejąca droga zbiorcza (Z) postulowana na drogę lokalną (L)
 - istniejąca droga lokalna (L)
- DROGI GMINNE:**
 - istniejąca droga lokalna (L)
 - istniejąca droga dojazdowa (D)
 - wybrane drogi wewnętrzne (W)
- POZOSTAŁE OZNACZENIA:**
 - linia kolejowa szerokotorowa
 - zabytkowa linia kolejowa wąskotorowa
 - GRANICA ADMINISTRACYJNA GMINY
 - GRANICE ADMINISTRACYJNE SOŁĘCTW

- ograniczenia liczby skrzyżowań,
- budowy dróg dojazdowych obsługujących przyległe tereny zainwestowane,
- wzmocnienia konstrukcji nawierzchni,
- korekt łuków poziomych i pionowych.

Odległość lokalizacji nowych budynków przeznaczonych na pobyt ludzi nie powinna być mniejsza niż 40,0 m, od krawędzi jezdni projektowanej drogi głównej, projektowanego do przebudowy odcinka istniejącej drogi powiatowej-zbiorczej, na parametrach drogi klasy głównej i projektowany do budowy nowy odcinek drogi klasy głównej. Dojazd do terenów powinien być zapewniony z dróg odciążających lub dróg serwisowych.

Odległość lokalizacji nowej zabudowy i rozbudowy istniejącej, w granicach terenów już zainwestowanych, należy dostosować do istniejącego zagospodarowania i powinna wynikać z zasad właściwego kształtowania ładu przestrzennego w obrębie terenów sąsiadujących z pasem drogowym oraz potrzeby ochrony mieszkańców przed skutkami wzmożonego ruchu komunikacyjnego z uwzględnieniem przepisów odrębnych.

Projektowana droga główna (obwodnica) do obsługi ruchu tranzytowego i istniejąca droga krajowa nr 78 planowana do przebudowy jako droga ekspresowa, powinny być chronione przed dalszą lokalizacją – przy nich – nowej zabudowy mieszkaniowej.

Niektóre drogi powiatowe oraz znaczną część dróg gminnych, mających mniejsze znaczenie, służących głównie obsłudze ruchu lokalnego, przewiduje się do sukcesywnej przebudowy na parametrach dróg lokalnych. Szerokość w liniach rozgraniczających dróg lokalnych (L), określa się 12,0 m – 15,0 m. Mniejsza z tych wielkości może mieć zastosowanie w przypadku przekrojów ulicznych oraz przekrojów drogowych bez rowów odwadniających.

Pasy drogowe dróg lokalnych, w szczególności przebiegających wzdłuż terenów zabudowy powinny umożliwiać lokalizację infrastruktury technicznej obsługującej tereny.

Odległość zabudowy od krawędzi jezdni dróg lokalnych na nowych terenach budowlanych nie powinna być mniejsza niż 15,0 m od krawędzi jezdni.

Odległość lokalizacji nowej zabudowy i rozbudowy istniejącej, w granicach terenów już zainwestowanych, należy dostosować do istniejącego zagospodarowania i powinna wynikać z zasad właściwego kształtowania ładu przestrzennego w obrębie terenów sąsiadujących z pasem drogowym oraz potrzeby ochrony mieszkańców przed skutkami wzmożonego ruchu komunikacyjnego z uwzględnieniem przepisów odrębnych.

Pozostałe drogi gminne przewiduje się pozostawić jako drogi dojazdowe o minimalnych wymaganiach przestrzennych. Ze względu na małe obciążenie ruchem tych dróg, znaczna ich część będzie drogami jednopasmowymi. Drogi te wymagają przede wszystkim poprawy stanu nawierzchni i doprowadzenia do parametrów zgodnych z warunkami technicznymi, wykonania prawidłowego

odwodnienia, umożliwienia lokalizacji infrastruktury technicznej obsługującej tereny, co wiąże się z poszerzeniem pasów drogowych.

Szerokość w liniach rozgraniczających dróg dojazdowych (D) określa się 10,0 – 15,0 m. Minimalne szerokości mogą być stosowane w przypadku krótkich odcinków dojazdowych do niewielkich zespołów zabudowy mieszkaniowej lub zagrodowej niewymagających rowów odwadniających i w przypadkach wymuszonych istniejącą zabudową w dobrym stanie technicznym

Odległość zabudowy od krawędzi jezdni dróg dojazdowych na nowych terenach budowlanych nie powinna być mniejsza niż 8,0 m od krawędzi jezdni.

Odległość lokalizacji nowej zabudowy i rozbudowy istniejącej, w granicach terenów już zainwestowanych, należy dostosować do istniejącego zagospodarowania i powinna wynikać z zasad właściwego kształtowania ładu przestrzennego w obrębie terenów sąsiadujących z pasem drogowym.

Ochrona podstawowego układu drogowego gminy Imielno, wymaga:

- maksymalnego ograniczenie zabudowy, bezpośrednio obsługiwanej przez drogę krajową nr 78 (obecnie KDGP) i drogę powiatową nr 0168T (obecnie KDZ), do już istniejących, ukształtowanych terenów;
- zapewnienie obsługi komunikacyjnej dla nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę, lokalizowanych w sąsiedztwie powyższych dróg, w oparciu o drogi odciążające, lokalizowane równoległe do tych dróg lub z dróg wewnętrznych zlokalizowanych w sąsiedztwie;
- etapową realizację fragmentów dróg, na odcinkach niespełniających wymogów dla wzmożonego ruchu pojazdów osobowych i ciężarowych oraz obsługi ruchu turystycznego;
- należy sukcesywnie podnosić standardy istniejących dróg do wymagań określonych w obowiązujących przepisach oraz wykonać nowe przebiegi komunikacyjne usprawniające połączenia wewnątrz gminy oraz zapewniające obsługę komunikacyjną istniejących i projektowanych terenów rozwojowych.

Komunikacja publiczna

Zakłada się, że podstawowym środkiem transportu publicznego, pozostaną prywatni przewoźnicy. Sieć połączeń busów obsługiwana przez prywatnych przewoźników, zasadniczo pokrywać się będzie z podstawową siecią dróg łączącą sołectwa z miejscowością gminną i ustaloną trasą dowozu młodzieży szkolnej do szkół na terenie gminy.

Ilość osób/mieszkańców korzystających z ogólnodostępnej komunikacji kołowej - busów - nie uzasadnia budowy dworca autobusowego na terenie gminy Imielno.

Dla poprawy standardu obsługi i bezpieczeństwa ruchu, wszystkie przystanki autobusowe powinny być wyposażone w zatoki autobusowe i zadaszenia, a na obszarach zabudowanych, powinny być wzbogacone o małe punkty handlowe.

Drogi piesze i rowerowe

Stale rosnący ruch kołowy pojazdów samochodowych, zwiększa potencjalne zagrożenie wypadkami z udziałem pieszych i rowerzystów. Dlatego też postuluje się sukcesywną realizację ciągów pieszo-jezdnych i ścieżek rowerowych wzdłuż dróg, gdzie występuje większy ruch samochodowy – w pierwszej kolejności na obszarach zabudowanych. Dla uatrakcyjnienia oferty turystycznej przewidziano realizację ścieżek rowerowych łączących atrakcyjne turystycznie rejony gminy. Uszczegółowienie przebiegów ciągów pieszo - jezdnych i ścieżek rowerowych, nastąpi w planach miejscowych.

Obsługa komunikacji - parkowanie

Na terenie gminy Imielno brak jest parkingów spełniających wymagania w zakresie obsługi komunikacyjnej. W związku z tym dopuszcza się lokalizację parkinków w obrębie istniejących ulic, placów, terenów usługowych istniejących i potencjalnych oraz w rejonach cmentarzy parafialnych. Celowe jest zarezerwowanie terenu na zlokalizowanie strategicznego parkingu w rejonie cmentarza w Imielnie (ul. Cmentarna).

W zabudowie mieszkaniowej miejsca postojowe dla samochodów powinny być lokalizowane w granicach działek lub warunkowo w granicach pasów drogowych dróg lokalnych i dojazdowych, w zależności od natężenia ruchu i specyfiki układu komunikacyjnego (np. w ramach szerszych pasów drogowych). Minimalny wskaźnik ilości miejsc parkingowych dla zabudowy mieszkaniowej to 1 miejsce parkingowe na 1 mieszkanie.

Miejsca parkingowe, niezbędne dla obsługi działalności gospodarczej i usług, powinny być realizowane w granicach działek/terenów przeznaczanych na inwestycje. Ilość miejsc powinna być dostosowana do planowanych potrzeb. W programach inwestycji należy przyjmować jako minimalne wskaźniki wynoszące:

- 1 miejsce parkingowe na 10 osób zatrudnionych czy użytkowników;
- 1 miejsce na 50 m² powierzchni użytkowej obiektu;
- 1 miejsce na 5 miejsc konsumpcyjnych;
- 1 miejsce na 1 pokój noclegowy;

z możliwością dostosowania do specyfiki i programu inwestycji, w sposób wykluczający zwielokrotnione naliczanie niezbędnych ilości miejsc parkingowych w przypadku obiektów łączących kilka funkcji np. hotelową, gastronomiczną, rekreacyjną, itp.

W granicach terenów planowanych inwestycji należy przewidzieć lokalizację miejsc postojowych dla osób ze szczególnymi potrzebami (niepełnosprawnych), wyposażonych w kartę parkingową, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zaplecze motoryzacji indywidualnej

Obiekty służące obsłudze motoryzacji, powinny być traktowane jako usługi komercyjne, a ich ilość podyktowana będzie potrzebami rynkowymi, a ich lokalizacja wynikać będzie z wymogów ochrony środowiska i uwarunkowań komunikacyjnych, w tym niezbędnych dla zachowania bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Na terenie gminy Imielno, nie wskazuje się obszarów potencjalnej lokalizacji miejsc obsługi podróżnych, w tym lokalizacji stacji paliw. W sytuacji pojawienia się takich potrzeb, ich lokalizację należy rozważać w rejonach bezpiecznych ekologicznie, najlepiej powiązanych z gospodarczo-przemysłowym rozwojem gminy. Wskazane jest łączenie usług z zakresu obsługi komunikacji, tranzytowych parkingów i miejsc zaplecza motoryzacji, diagnostyki, napraw i handlu samochodami itp., z punktami handlowo-gastronomicznymi.

Układ kolejowy

Istniejąca Linia Hutnicza Szerokotorowa (LHS), nr 65, relacji Sławków LHS–Hrubieszów Gr, o znaczeniu państwowym dla przewozów towarowych, z uwagi na tranzytowy charakter, nie wpływa na rozwój gminy.

Teren linii kolejowej nr 65 „Most na rzece Bug – Sławków LHS”, stanowi teren zamknięty. W bezpośrednim sąsiedztwie terenów zamkniętych obowiązują ograniczenia lokalizacyjne wynikające z ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym; rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymywania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych; rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Funkcjonująca na terenie gminy wąskotorowa kolejka, stanowi zabytek techniki i obecnie funkcjonuje jako atrakcja turystyczna. W sezonie od maja do września, na trasie pomiędzy Jędrzejowem a Pińczowem, kursuje pociąg o nazwie „Ciuchcia Expres Ponidzie”. Kolejka posiada stację w Motkowicach.

Przez teren gminy Imielno nie przebiega żadna linia kolejowa wykorzystywana do ruchu pasażerskiego. Najbliżej położony przystanek kolejowy znajduje się na linii kolejowej nr 8 Warszawa – Kraków w Jędrzejowie, kolejny na linii kolejowej nr 4 CMK Grodzisk Mazowiecki – Zawiercie we Włoszczowej.

6.9. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej

6.9.1. Gospodarka wodna

Gmina Imielno jest zwodociągowana w zdecydowanej większości. Zaopatrzenie w wodę poszczególnych sołectw odbywa się za pomocą trzech wodociągów grupowych: „Motkowice”, „Imielno” i „Opatkowice Murowane”, włączonych do trzech gminnych ujęć wody. Sieci wodociągowej obecnie brakuje jedynie w przysiółkach Wrzosa (sołectwo Grudzyny) i Zapusta (w Opatkowicach Drewnianych).

Woda pobierana z ujęcia wody zlokalizowanego na terenie sołectwa Motkowice, wymaga uzdatniania. W pozostałych ujęciach wody zlokalizowanych na terenie sołectw Imielno i Opatkowice Murowane, woda jest dobrej jakości i nie wymaga uzdatniania, a jedynie okresowej dezynfekcji.

Istotnym problemem rzutującym na sprawność funkcjonowania wodociągów oraz gwarancję dostarczania za ich pośrednictwem wody nadającej się do spożycia, jest zapewnienie ochrony ujęć wody poprzez ustanowienie dla każdej studni wiercовой osobno, strefy ochronnej ujęcia wody i respektowanie postanowień wynikających z ustanowienia każdej ze stref. Obecnie żadne z eksploatowanych ujęć wody nie ma ustanowionej strefy ochronnej ujęcia wody, wymaganej przepisami prawa. W celu zapewnienia ciągłości dostawy wody dla obecnych i przyszłych odbiorców wody, wskazanym jest wykonanie studni awaryjnych na każdym ujęciu wody, ewentualnych zbiorników wyrównawczych; czy też połączenie wodociągów w jeden „pierścień”, gwarantujący dostawę wody na wypadek awarii ujęcia wody lub sieci wodociągowej.

Dla nowych terenów inwestycyjnych, zaopatrzenie w wodę jest zagwarantowane z istniejących systemów wodociągowych, poprzez rozbudowę istniejącej sieci wodociągowej i budowę przyłączy wodociągowych.

6.9.2. Gospodarka ściekowa

Oczyszczanie ścieków na terenie gminy realizowane jest w oparciu o indywidualne, przydomowe oczyszczalnie ścieków. Obecnie na terenie gminy pracują 573 indywidualne przydomowe oczyszczalnie ścieków. Wybrany przez gminę sposób oczyszczania ścieków nie przewiduje budowy większej zbiorczej oczyszczalni ścieków i grupowej sieci kanalizacji sanitarnej.

Odbiór i oczyszczanie ścieków, z nowych terenów projektowanych pod zabudowę, odbywać będzie się poprzez budowę kolejnych przydomowych oczyszczalni ścieków lub innych niewielkich oczyszczalni odbierających i oczyszczających ścieki z obiektów usługowych i gospodarczych. Możliwa jest też budowa zbiorników bezodpływowych objętych obowiązkiem opróżnianiu ich zawartości i wyworzonych do punktów zlewnych w najbliższej oczyszczalni ścieków, celem ich oczyszczenia.

6.9.3. Kanalizacja deszczowa

Na terenach, na których odpływ wód deszczowych podczas deszczów nawalnych jest ograniczony, dochodzi do niszczenia środowiska przyrodniczego a w szczególności zwiększenia się zagrożenia występowania zjawisk powodziowych. W takich przypadkach niezbędne jest odprowadzenie wód deszczowych do systemów kanalizacji odprowadzającej ścieki deszczowe. W chwili obecnej gmina nie przewiduje budowy systemów kanalizacji deszczowej wraz z ewentualnymi podczyszczalniami wód deszczowych.

Wody opadowe i roztopowe ujęte w szczelne otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne pochodzące z zanieczyszczonych powierzchni szczelnych terenów, należy oczyścić przed wprowadzeniem do wód lub ziemi, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych. Wody opadowe pochodzące z zanieczyszczonych terenów utwardzonych innych niż określone w rozporządzeniu, w przypadku przekroczenia dopuszczalnych stężeń, również wymagają oczyszczenia.

6.9.4. Ciepłownictwo

Na terenie gminy Imielno nie ma centralnej ciepłowni obsługującej większy fragment gminy i nie przewiduje się budowy takiej ciepłowni. Na terenie gminy wszystkie obiekty mają indywidualne kotłownie. W przeważającej części gminy w budynkach występują kotłownie węglowe, wyjątkiem jest budynek wielorodzinny w Motkowicach, który posiada kotłownię olejową. W starszej zabudowie rolę tę spełniają urządzenia piecowe na paliwo stałe.

Zaleca się sukcesywną wymianę sposobu ogrzewania obiektów, na urządzenia wykorzystujące paliwa ekologiczne.

6.9.5. Gospodarka odpadami stałymi

Dotychczasowe gospodarowanie odpadami stałymi na terenie gminy Imielno jest podporządkowane Uchwale Nr XXV/357/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 27 lipca 2016 r., uchwalającej „Plan gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego” 2016 – 2022, kwalifikującym gminę do „Regionu 3” gospodarki odpadami komunalnymi w województwie świętokrzyskim. Mając na uwadze zrównoważony rozwój, bezpieczeństwo ekologiczne województwa, a także szeroko pojętą ochronę środowiska. Plan przedstawia system gospodarki odpadami, który obejmuje m.in. rozwijanie selektywnego zbierania i odbierania odpadów, zapewnienie funkcjonowania wystarczającej liczby nowoczesnych instalacji do odzysku i unieszkodliwiania

odpadów, a także szeroko pojętą edukację ekologiczną mieszkańców województwa. Obecnie, ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, **likwiduje regionalizację gospodarki odpadami**.

Właściciele nieruchomości zobowiązani są do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów, zgodnie z zasadami obowiązującymi na terenie gminy Imielno. Zasady funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Imielno, reguluje między Uchwałą Nr XVIII.140.2020 Rady Gminy w Imielnie z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Imielno” (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 30 grudnia 2020 r., poz. 4854).

Nie przewiduje się budowy składowiska odpadów na terenie gminy Imielno.

6.9.6. Zaopatrzenie w gaz

W okresie docelowym, przewiduje się gazyfikację terenu gminy Imielno. Przez teren gminy przebiega gazociąg tranzytowy wysokiego ciśnienia DN300 Jędrzejów – Pińczów. Gazyfikacja gminy możliwa jest z wykorzystaniem stacji redukcyjnych gazów wykonanych poza terenem gminy lub ze stacji wybudowanych w przyszłości na terenie gminy Imielno. Gazyfikacja gminy gazem przewodowym wymaga budowy gazociągów średniego lub/i niskiego ciśnienia.

Gazociągi, na skutek rozszczelnienia lub uszkodzenia mechanicznego, mogą stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi, mienia lub środowiska. W celu zapobieżenia działalności, mogącej mieć negatywny wpływ na trwałość i prawidłową eksploatację gazociągu, w bezpośrednim sąsiedztwie sieci gazowej, obowiązują strefy kontrolowane.

Ograniczenia w gospodarowaniu w obrębie strefy kontrolowanej, określa rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie. W przypadku gazociągu wysokiego ciśnienia DN300 przecinającego teren gminy Imielno, obowiązuje strefa kontrolowana – 6,0 m (po obu stronach gazociągu). Dla projektowanych sieci gazów średniego ciśnienia obowiązywać będzie strefa kontrolowana – 1,0 m.

6.9.7. Elektroenergetyka

Na terenie gminy Imielno nie przewiduje się rozbudowy istniejącej, tranzytowej, napowietrznej sieci elektroenergetycznej najwyższego napięcia 400 kV relacji Kielce - Połaniec wraz z pasem technologicznym o szerokości 80,0 metrów - po 40,0 metrów w obie strony od osi linii, ewentualna przebudowa lub remonty sieci następować będą w oparciu o istniejący przebieg sieci.

Główne planowane zamierzenia Energetyki w tym regionie, dotyczą sukcesywnej modernizacji już istniejących linii średniego napięcia 15 kV, stacji transformatorowych 15/04 kV i linii niskiego napięcia 0,4 kV. Do przebudowy układu zasilania typowane są te fragmenty układu,

które nie spełniają wymaganych norm zasilania np. z powodu zbyt długich odcinków obwodów niskiego napięcia, zbyt małych przekrojów przewodów w liniach zasilania, niedostosowania mocy stacji transformatorowych do potrzeb odbiorców, awaryjności elementów konstrukcyjnych układu zasilania, zużycia elementów układu zasilania w wyniku eksploatacji. Kondycja sieci i warunki zasilania odbiorców są stale kontrolowane przez Energetykę, która opracowuje i realizuje plany remontowe infrastruktury elektroenergetycznej.

Lokalizacja nowych terenów zabudowy wielofunkcyjnej, rekreacyjnej, usługowej i gospodarczej, wymagać będzie dostosowania istniejącej sieci średniego i niskiego napięcia do nowych potrzeb zasilania obiektów budowlanych, poprzez odpowiednią ich przebudowę lub rozbudowę dostosowaną do nowego zapotrzebowania na energię elektryczną.

Dopuszcza się zasilanie terenu alternatywnymi technologiami bazującymi na odnawialnych źródłach energii, w szczególności mikroinstalacjami o mocy nie większej niż 50 kW - z wyłączeniem elektrowni wiatrowych - realizowanych zgodnie z przepisami odrębnymi.

Dla zapewnienia bezpieczeństwa ludności obowiązują ograniczenia przy lokalizacji obiektów przeznaczonych na pobyt ludności, wynikające z obowiązujących przepisów i dotyczą przestrzegania poniższych minimalnych odległości od istniejących i projektowanych linii elektroenergetycznych i stacji transformatorowych:

- od linii 400 kV – 33,0 m po obu stronach linii licząc od skrajnego przewodu linii (40,0 m po obu stronach od osi linii);
- od linii 15 kV – 5,0 m po obu stronach linii licząc od skrajnego przewodu przy przewodach gołych (lub 7,5 m od osi linii) i 1,5 m przy przewodach izolowanych.
- od stacji transformatorowych 15/0,4 kV – wewnętrznych 15,0 m, słupowych – 5,0 m.

W pasie technologicznym linii 400 kV:

- Obowiązuje zakaz lokalizacji budynków przeznaczonych na pobyt ludzi a warunki lokalizacji pozostałych obiektów budowlanych nieprzeznaczonych na pobyt ludzi powinny uwzględniać wymogi określone w przepisach odrębnych oraz normach dotyczących projektowania linii elektroenergetycznych.
- Lokalizacja obiektów budowlanych zawierających materiały niebezpieczne pożarowo, stacji paliw i stref zagrożonych wybuchem w pobliżu linii elektroenergetycznej powinna uwzględniać wymogi określone w przepisach odrębnych oraz normach dotyczących projektowania linii elektroenergetycznych.
- W odniesieniu do hałd i nasypów zabrania się zwiększania rzędnej terenu o więcej niż 0,5 m.
- Niedopuszczalne jest tworzenie nasadzeń drzew, krzewów i roślinności przekraczającej 3,0 m wysokości.
- Dopuszcza się wykonanie napraw oraz prac remontowych i konserwacyjnych na istniejącej linii.
- Warunki lokalizacji wszystkich obiektów i urządzeń oraz zmiany w kwalifikacji terenów w pasach technologicznych - zgodnie z przepisami odrębnymi.

6.9.8. Energetyka odnawialna

Niekonwencjonalne, przyjazne dla środowiska naturalnego i człowieka źródła energii są istotnym czynnikiem polityki zrównoważonego rozwoju, zarówno w skali kraju jak i województwa.

Odnawialnym źródłem energii, zgodnie z art. 2 ppk 22 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, są odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, energię geotermalną, energię hydrotermalną, hydroenergię, energię fal, prądów i pływów morskich, energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego oraz z biopłynów.

Aktualnie na terenie gminy zlokalizowanych jest około 13 niewielkich instalacji fotowoltaicznych, wykonanych przez Gminę Imielno i przez właścicieli prywatnych, o mocy 2,24-3,64 kWp.

Zgodnie z obowiązującymi zasadami sukcesywnego zwiększania pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych, gmina jest otwarta na nowe technologie związane z produkcją energii odnawialnej, z wykluczeniem instalacji agresywnych dla krajobrazu i zagrażających zdrowiu ludzi. Warunkiem lokalizacji urządzeń służących pozyskiwaniu energii ze źródeł odnawialnych jest występowanie na terenie gminy potencjalnych źródeł energetycznych oraz nieznaczny zakres oddziaływania na środowisko urządzeń służących do jej pozyskiwania.

Zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego, gmina Imielno zaliczana jest do obszarów perspektywicznych dla zastosowania bezpośredniego energii geotermalnej oraz w balneologii i rekreacji. Ponadto, do Planu Województwa, wnioskowana była lokalizacja na obszarze gminy Imielno bioelektrowni o mocy 3 MW.

Biorąc pod uwagę wysoką dynamikę rozwoju energetyki odnawialnej, która może stwarzać zagrożenia środowiska i krajobrazu oraz brak uregulowań prawno – programowych dotyczących rozmieszczenia tych obiektów, w Planie Województwa zawarto główne zasady i standardy polityki lokalizacyjnej dotyczącej rozmieszczenia obiektów OZE. Ponadto należy mieć na uwadze Ustawę z dnia 20 maja 2016r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. Zostały w niej zawarte przepisy szczegółowe dotyczące lokalizacji tego rodzaju inwestycji.

Preferowane formy pozyskiwania energii ze źródeł naturalnych na terenie gminy Imielno, to energia promieniowania słonecznego, energia aerotermalna, energię geotermalna, energia hydrotermalna, energia otrzymywana z biomasy, biogazu rolniczego oraz z biopłynów.

Zgodnie z wymaganiami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, określonymi w art. 10 ust 2a, jeżeli na obszarze gminy przewiduje się wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami

w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, w studium ustala się ich rozmieszczenie.

W granicach sołectwa Wygoda, przewiduje się lokalizację farmy fotowoltaicznej, wytwarzającej energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW. Wyznaczona granica terenu inwestycji jest jednocześnie granicą strefy ochronnej, związanej z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu tego terenu.

Dopuszcza się potencjalną lokalizację innych obiektów fotowoltaicznych na wyznaczonych w studium terenach rozwoju działalności gospodarczej, magazynów i składów oraz przetwórstwa rolno-spożywczego, o mocy nie przekraczającej 100 kW.

Na terenie gminy Imielno dopuszcza się zasilanie terenu alternatywnymi technologiami bazującymi na odnawialnych źródłach energii, w szczególności mikroinstalacjami o mocy nie większej niż 50 kW – z wyłączeniem elektrowni wiatrowych – realizowanych zgodnie z przepisami odrębnymi.

W sytuacji pojawienia się innych, nowych, potrzeb związanych z lokalizacją urządzeń produkujących energię ze źródeł odnawialnych, dotyczących w szczególności farm fotowoltaicznych czy biogazowni, ustalenie miejsc ich lokalizacji wymaga sporządzenia zmiany studium. Wskazanie takich lokalizacji powinno być poprzedzone kompleksową analizą uwzględniającą nie tylko techniczno-ekonomiczną stronę inwestycji, ale również stopień jej ingerencji w środowisko i krajobraz, co wynika z obowiązujących przepisów. Większe obiekty powinny być również lokalizowane w oddaleniu od terenów zabudowy mieszkaniowej. Szczególnie dotyczy to obiektów i urządzeń mogących pogorszyć standardy zamieszkiwania (np. biogazownie). Zalecana odległość biogazowni od terenów przeznaczonych na stały pobyt ludzi to min. 300 m, z uwzględnieniem występowania przeważających kierunków wiatrów w skali roku.

Z lokalizacji urządzeń produkujących energię ze źródeł odnawialnych powinny być wyłączone obszary o szczególnych walorach przyrodniczych, krajobrazowy i kulturowych, obszary udokumentowanych złóż, obszary gleb chronionych.

6.9.9. Telekomunikacja

Gmina Imielno jest obsługiwana przez cyfrową, automatyczną centralę telefoniczną, zlokalizowaną w Imielnie oraz przez operatorów telekomunikacji bezprzewodowej. Na terenie gminy wykonane są stacje bazowe telefonii komórkowej oraz rozpoczęła została budowa sieci światłowodowej, w ramach projektu „Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej – województwo świętokrzyskie”.

Kierunki rozwoju telekomunikacji powinny obejmować:

- doprowadzenie do zakończenia budowy sieci światłowodowej, umożliwiającej połączenie z krajową siecią telekomunikacyjną,
- modernizacyjną abonenckich linii kablowych,

- realizacja bieżących potrzeb podłączeniowych nowych odbiorców.

Ewentualna lokalizacja nowych stacji telefonii komórkowej wymagać będzie spełnienia wymogów określonych w obowiązujących przepisach prawa w zakresie realizacji tego rodzaju zabudowy, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony przed polami elektromagnetycznymi. Obiekty te pod względem kolorystyki i konstrukcji powinny być zharmonizowane z otoczeniem, w celu ochrony walorów krajobrazowych otoczenia

6.9.10. Cmentarze

W granicach gminy Imielno zlokalizowane są trzy parafialne cmentarze grzebalne, położone w miejscowościach: Imielno, Motkowice i Zegartowice.

Cmentarze w Imielnie oraz Zegartowicach (ujęty jako cmentarz parafialny Mierzwin), wpisane są do ewidencji zabytków.

W rejonie cmentarzy wskazane jest zarezerwowanie terenu na zlokalizowanie parkingów.

Wokół cmentarzy obowiązują strefy ochrony sanitarnej wynikające z § 3 Rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze.

6.10. Kierunki z zakresu obrony cywilnej

Przy zagospodarowaniu terenu i lokalizacji wszelkich obiektów budowlanych należy uwzględnić wymagania z zakresu obrony cywilnej, dotyczące w szczególności:

1. Dla obiektów użyteczności publicznej określonych w planie obrony cywilnej gminy, należy przewidzieć pomieszczenia dla ewakuacji ludności cywilnej w okresie zagrożenia.
2. Należy dążyć do pokrycia terenu gminy syrenami elektrycznymi w celu alarmowania i powiadomienia mieszkańców w przypadku zagrożeń. Syreny w miarę możliwości włączyć do systemu jednoczesnego powiadamiania.
3. Należy dostosować oświetlenie zewnętrzne: ulic, zakładów pracy, obiektów użyteczności publicznej do zaciemniania i wygaszania w ramach prowadzonej ich modernizacji lub budowy.
4. Istniejące studnie głębinowe spełniające wymogi studni awaryjnych w miarę możliwości należy przysposabiać do sprawnego uruchomienia eksploatacyjnego w sytuacjach kryzysowych. Należy dążyć do wyposażenia istniejących ujęć wody w rezerwowe źródła energii.
5. Przy projektowaniu nowych lub modernizacji istniejących dróg i ulic należy zachować odpowiednie odległości od projektowanej zabudowy.
6. Jezdnie nie powinny być zagrożone zagruzowaniem od zabudowy istniejącej i projektowanej oraz nie powinny utrudniać ewakuacji ludności w wyniku zagrożenia.

7. Obiekty socjalne (łazienki, pralnie i myjnie samochodów) należy tak projektować, aby można było przystosować obiekty na punkty zabiegów specjalnych, do prowadzenia odkażania i dezaktywacji w okresie zagrożenia.
8. Zabrania się wydzielania terenów pod zabudowę mieszkaniową na terenach szczególnie zagrożonych powodzią.

7. Obszary na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego

Zgodnie z art. 10 ust 2 pkt 6 i 7 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – w studium określa się w szczególności:

- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1.

Inwestycje celu publicznego zostały zdefiniowane w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Do inwestycji stanowiących **cele publiczne o znaczeniu lokalnym**, zlokalizowanych lub przewidywanych do lokalizacji w granicach gminy Imielno, należy zaliczyć:

- wydzielanie gruntów, budowę, przebudowę i utrzymanie układu komunikacyjnego dróg gminnych oraz ciągów pieszo - jezdnych, ścieżek rowerowych, realizowanych, utrzymywanych i zarządzanych przez gminę Imielno;
- budowę i utrzymanie systemu zaopatrzenia w gaz przewodowy; sieć gazu średniego ciśnienia od stacji redukcyjnej gazu do poszczególnych odbiorców wraz z budową stacji redukcyjnej, realizowanej i utrzymywanej przez operatora sieci;
- budowę i utrzymanie systemu zaopatrzenia w energię elektryczną stanowiącego bezpośrednio zaopatrzenie mieszkańców i instytucji w energię elektryczną – linie elektroenergetyczne 15kV wyprowadzone do stacji transformatorowych 15/0,4 kV; stacje transformatorowe oraz linie niskich napięć, realizowana i utrzymywana przez operatora sieci;
- budowę i utrzymanie systemu zaopatrzenia w wodę wodociągową zabudowy mieszkaniowej, usługowej, rekreacyjnej i produkcyjnej, realizowanego, utrzymywanego i zarządzanego przez gminę Imielno;
- budowę i utrzymanie systemów przydomowych oczyszczalni ścieków realizowanych dla potrzeb obiektów administrowanych przez gminę Imielno;
- opiekę nad nieruchomościami stanowiącymi zabytki w rozumieniu przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- budowę i utrzymanie pomieszczeń urzędów i organów władzy, administracji, bezpieczeństwa, urzędów pocztowych, szkół publicznych, publicznych obiektów ochrony zdrowia, przedszkoli, domów opieki społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych i publicznych obiektów sportowych, utrzymywanych przez gminę Imielno;
- zakładanie i utrzymywanie cmentarzy grzebalnych, utrzymywanych i zarządzanych przez Parafie;
- ustanawianie i ochrona miejsc pamięci narodowej, wykonywanych przez gminę;

- ochronę zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt lub siedlisk przyrody, poprzez ustanawianie ich form ochrony, na mocy uchwał Rady Gminy.

Do inwestycji stanowiących **cele publiczne o znaczeniu ponadlokalnym**, zlokalizowanych lub przewidywanych do lokalizacji w granicach gminy Imielno należy zaliczyć:

- wydzielanie gruntów, przebudowa i utrzymanie układu komunikacyjnego drogi krajowej oraz dróg powiatowych wraz z budową przełożenia drogi powiatowej w rejonie miejscowości Imielno i Imielnica, realizowanych, utrzymywanych i zarządzanych przez ponadgminne zarządy dróg;
- utrzymanie linii kolejowej do przewozów towarowych, zwanej Linią Hutniczą Szerokotorową (LHS), relacji Sławków LHS – Hrubieszów Gr. o znaczeniu państwowym, stanowiącej teren zamknięty, realizowana przez operatora kolejowego;
- utrzymanie i ochrona zabytkowej kolejki wąskotorowej, utrzymującej rekreacyjne kursy między Jędrzejowem a Pińczowem, realizowana przez operatora kolejowego;
- utrzymanie gazociągu wysokiego ciśnienia Jędrzejów – Pińczów, realizowana i utrzymywana przez operatora sieci;
- przebudowę i utrzymanie linii elektroenergetycznej najwyższych napięć 400 kV relacji Połaniec - Micigózd, realizowana i utrzymywana przez operatora sieci;
- budowę i utrzymanie sieci światłowodowej realizowanej w ramach programu „Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej”, realizowana i utrzymywana przez operatora sieci;
- poszukiwanie, rozpoznawanie, wydobywanie kopalin objętych własnością górnictw; na terenie gminy Imielno udokumentowane są złoża piasków, opisane w tekście studium;
- utworzenie i ochronę europejskiej sieci ekologicznej – Natura 2000, realizowana przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

8. Tereny wskazane do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Zgodnie z art. 10 ust. 2 pkt 8 i 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – w studium określa się w szczególności:

- obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej;
- obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

Zgodnie z art. 10 ust. 3 powyższej ustawy, obowiązek przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, o którym mowa w pierwszym tirecie, powstaje po upływie 3 miesięcy od dnia ustanowienia tego obowiązku.

Obszary wymagające obowiązkowego sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

- obszary wymagające sporządzenia miejscowych planów, na podstawie przepisów odrębnych – nie wskazuje się takich terenów,
- obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości – nie wskazuje się takich terenów;
- lokalizacja obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m² – nie wskazuje się konkretnych terenów pod obiekty handlowe o powierzchni powyżej 2 000m².
- **obszary przestrzeni publicznych, wskazanych w centralnych częściach miejscowości Imielno i Motkowice, oznaczonych na rysunku studium symbolami PP.**

Art. 62 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym stanowi: „Jeżeli wniosek o ustalenie warunków zabudowy dotyczy obszaru, w odniesieniu do którego istnieje obowiązek sporządzenia planu miejscowego, postępowanie administracyjne w sprawie ustalenia warunków zabudowy zawieszają się do czasu uchwalenia planu.”

Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić plany miejscowe, w tym ze względu na potrzebę uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne:

- teren centralnych części miejscowości Imielno i Motkowce, w celu kompleksowego uporządkowania zabudowy na terenach miejscowości odznaczających się zwartą, wielodrożną zabudową;

- poszerzenia terenów dróg publicznych w rejonach występowania gruntów wysokich klas bonitacyjnych i terenów leśnych;
- fragmenty terenów zabudowy wielofunkcyjnej w granicach gruntów wysokich klas bonitacyjnych, w sytuacji przeznaczenia ich na cele niezwiązane z rolnictwem,
- fragmenty terenów lokalizacji przemysłu i działalności gospodarczej w granicach gruntów wysokich klas bonitacyjnych, w sytuacji przeznaczenia ich na cele niezwiązane z rolnictwem,
- fragmenty udokumentowanych złóż piasków, porośniętych lasem, ze względu na potrzebę uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, poprzedzające jego ewentualną eksploatację (np. złożo piasków „Stawy” ID złoża 16 373).

W wyniku sporządzenia niniejszej edycji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Imielno, powstały tereny, dla których wymagane jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w celu umożliwienia realizacji nowych kierunków rozwojowych terenu gminy.

Ustalenia studium określają podstawowe funkcje poszczególnych terenów na obszarze gminy, nie wyklucza to przeznaczenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego fragmentów terenu na inne cele funkcjonalnie powiązane, jeżeli pozwalają na to istniejące uwarunkowania i przepisy odrębne. Dotyczy to w szczególności potrzeby zmiany orientacyjnych granic poszczególnych funkcji podstawowych, poszerzenia lub zawężenia ich w zależności od uwarunkowań własnościowych i szczegółowej analizy zagospodarowania terenu objętego projektowanym planem oraz lokalizacji funkcji uzupełniających, niekolidujących z funkcją podstawową terenu, stanowiących istotne uzupełnienie funkcji podstawowej w infrastrukturę społeczną, ekonomiczną i techniczną.

9. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań wraz z syntezą ustaleń studium

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest jedynym dokumentem planistycznym określającym politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego dla obszaru całej gminy. **Studium nie jest aktem prawa miejscowego.**

Obowiązek sporządzania studium, wprowadziła ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym. Pierwsze studium, dla gminy Imielno, zostało uchwalone Uchwałą Nr XXI/167/02 Rady Gminy w Imielnie z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Imielno. Studium, zostało wykonane w Biurze Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego z siedzibą w Kielcach, przez zespół projektowy, którego generalnym projektantem była dr inż. arch. Elżbieta Kaczmarek.

Aktualnie obowiązujące przepisy t.j. ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, dezaktualizacja części planowanych rozwiązań gospodarczych, lokalne potrzeby zmian w sposobie zagospodarowania terenu gminy, zgłaszane przez mieszkańców oraz właścicieli gruntów spowodowały, że Rada Gminy w Imielnie podjęła Uchwałę Nr VI.45.2019 z dnia 21 maja 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Imielno.

Podjęta i przeprowadzona procedura planistyczna dotyczyła opracowania pod tytułem: **Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Imielno**, ze względu na potrzebę odróżnienia niniejszej zmiany studium od dokumentu obowiązującego w trakcie trwania procedury. Jednak w związku z tym, że **zmiana studium stanowi kompleksową zmianę poprzedniej edycji studium** w dalszej części niniejszego tekstu oraz w części graficznej opracowania funkcjonuje jako nowa edycja studium pod nazwą – **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Imielno** (lub w wersji skróconej pod nazwą – studium).

Studium zostało wykonane na podstawie zawartych Warunków Wykonania Zlecenia znak: BGP.6720.1.2.2019 z dnia 28 maja 2019r., zawartych w dniu 31 maja 2019 r. w Kielcach pomiędzy Gminą Imielno a Biurem Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Kielcach.

Studium, zostało opracowane w Biurze Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Kielcach, przez zespół autorski w składzie: mgr Bożena Rumas – główny projektant, mgr Halina Piersiała, mgr inż. Małgorzata Bogdał, mgr inż. Dominika Słonina.

Studium obejmuje obszar gminy Imielno, w jej granicach administracyjnych. Projekt studium został poddany procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, określonej w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Studium składa się z części tekstowej oraz z części graficznej.

Część tekstową studium stanowi niniejszy tekst: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Imielno, województwo świętokrzyskie”.

Część graficzna studium składa się z następujących załączników graficznych:

- rysunku: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Imielno Uwarunkowania rozwoju”, w skali 1:10 000;
- rysunku: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Imielno Kierunki zagospodarowania przestrzennego”, w skali 1:10 000.

Diagnoza stanu gminy

Podstawowe dane. Studium wskazuje lokalizację gminy Imielno w odniesieniu do granic województwa, powiatu. Wskazuje granice gminy i jednostki administracji z którymi gmina graniczy. Przesławia wewnętrzny podział gminy na 22 sołectwa.

Uwarunkowania zewnętrzne gminy tworzą dokumenty strategiczne dla rozwoju województwa, (tj. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego, Plan gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego; Strategia rozwoju województwa świętokrzyskiego); powiązania gospodarcze w regionie i powiązania przyrodnicze.

Środowisko przyrodnicze. W granicach gminy Imielno, najcenniejsza pod względem krajobrazowym jak i przyrodniczym, jest dolina rzeki Nidy, z licznymi starorzeczami i wyspami zlokalizowanymi w nurcie. Krajobraz gminy wzbogacają również niewielkie rzeki i ciek i kompleksy leśne. Najwyższe położony punkt na obszarze gminy znajduje się na bezleśnym wzniesieniu, położonym obok sołectwa Karczunek, gdzie rzędna terenu osiąga 283,60 m n.p.m. Najniżej położony jest punkt, znajduje się w dolinie Nidy, w sołectwie Bełk, gdzie osiąga rzędna 188,40 m n.p.m. Lokalna różnica wysokości w granicach gminy wynosi 95,20 m. Spadki terenu, w granicach gminy są bardzo zróżnicowane. Najwięcej terenów objętych jest spadkami rzędu: 3,2% - 6,8%. Większe spadki występują lokalnie, na nieznacznych powierzchniach. Najłagodniejszą rzeźbę terenu posiada dolina rzeki Nidy.

Kopaliny mineralne. W granicach gminy udokumentowane są następujące złoża piasków:

- Złoże piasków „Szczery Bór”, ID złoża 11 835, położone jest na terenie sołectwa Bełk. Eksploatacja złoża prowadzona jest na podstawie koncesji na wydobywanie udzielonej przez Starostę Jędrzejowskiego, do 31.12.2040 r. Koncesja ustanowiła obszar górniczy „Szczery Bór A” i teren górniczy „Szczery Bór A” .

- Złoże piasków „Szczerzy Bór 1”, ID złoża 11 836, położone jest na terenie sołectwa Bełk. Złoże jest okresowo eksploatowane na podstawie koncesji na wydobywanie, udzielonej przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego do 31.12.2020 r. Koncesja ustanowiła obszar górniczy „Szczerzy Bór 1” oraz teren górniczy „Szczerzy Bór 1”.
- Złoże piasków „Sobowice 1”, ID złoża 16 789, położone jest na terenie sołectwa Sobowice. Wydobywanie kopaliny prowadzone jest na podstawie koncesji udzielonej przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego do 31.12.2031 r. Koncesja ustanowiła obszar górniczy „Sobowice I” oraz teren górniczy „Sobowice I”.
- Złoże piasków „Imielnica”, ID złoża 12 206, położone jest na terenie sołectwa Imielnica. Eksploatacja złoża prowadzona jest na podstawie koncesji udzielonej przez Starostę Jędrzejowskiego do 10.09.2029 r., Koncesja ustanowiła obszar górniczy „Imielnica A” oraz teren górniczy „Imielnica A”.
- Złoże piasków „Stawy”, ID złoża 1322, położone jest u zbiegu granic sołectw: Imielno, Imielnica i Stawy. Złoże nie jest eksploatowane.
- Złoże piasków „Stawy I”, ID złoża 16 373, położone jest w północnej części sołectwa Stawy. Wydobywanie kopaliny prowadzone jest na podstawie koncesji udzielonej przez Starostę Jędrzejowskiego do 31.12.2028 r. Koncesja ustanowiła obszar górniczy „Stawy I” oraz teren górniczy „Stawy I”.
- Złoże piasków „Motkowice”, ID złoża 17 024, położone jest w południowej części sołectwa Motkowice. Wydobywanie kopaliny prowadzone jest na podstawie koncesji udzielonej przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego do 31.08.2032 r. Koncesją ustanowiła obszar górniczy „Motkowice” oraz teren górniczy „Motkowice”.
- Złoże piasków „Motkowice – Tory”, ID złoża 15 238, położone jest w południowej części sołectwa Motkowice. Wydobywanie kopaliny prowadzone jest na podstawie koncesji udzielonej przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego do 31.12.2027 r. Koncesja ustanowiła obszar górniczy „Motkowice – Tory A” oraz teren górniczy „Motkowice – Tory A”.
- Złoże piasków „Motkowice I”, ID złoża 18 772, położone jest w południowej części sołectwa Motkowice. Wydobywanie kopaliny prowadzone jest na podstawie koncesji udzielonej przez Starostę Jędrzejowskiego do 31.12.2048 r. Koncesja ustanowiła obszar górniczy „Motkowice I” oraz teren górniczy „Motkowice I”.

Warunki wodne. Teren gminy Imielno, w całości położony jest w dorzeczu Nidy. Do Nidy, w granicach gminy uchodzi rzeka Brzeźnica, rzeka Kruczka oraz niewielkie bezimienne ciek.

Część terenu gminy Imielno, znajduje się w **obszarze szczególnego zagrożenia powodzią** wyznaczonego zgodnie z obowiązującymi mapami zagrożenia powodziowego, na terenie części sołectw: Borszowice, Motkowice, Jakubów, Wygoda, Stawy, Imielnica, Sobowice, Zegartowice i Bełk, obejmujących dolinę rzeki Nidy oraz część dolin rzek Jakubówki i Kruczki oraz w obszarze między linią brzegu rzeki Nidy i Kruczki (Ciek od Bełku) a wałami przeciwpowodziowymi.

Część terenu gminy Imielno, w granicach doliny rzeki Nidy i części doliny rzeki Kruczki, **chroniona jest wałami przeciwpowodziowymi**. Wały przeciwpowodziowe wykonane są w granicach sołectw: Borszowice, Motkowice, Imielnica, Sobowice i Bełk.

Na obszarze gminy Imielno nie występują zbiorniki retencyjne. Funkcję retencyjną spełniają stawy rybne oraz starorzecza Nidy. Na terenie gminy Imielno, dawny „Program małej retencji województwa świętokrzyskiego”, przewidywał realizację **zbiornika „Bełk”**, obecnie, ze względu na konflikty środowiskowe, rezygnuje się z jego budowy.

Obszar całej gminy Imielno położony jest w granicach **Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Nr 409 „Niecka Miechowska SE”** oraz w granicach proponowanego obszaru ochronnego tego zbiornika.

Gleby. W granicach gminy przeważają grunty średniej klasy bonitacji zaliczane od II do VI klasy bonitacyjnej. Przeważają rędziny, gleby brunatne i mady. W mniejszych skupieniach występują gleby bielcowe, czarne ziemie, płowe wraz z brunatnymi i bielcowymi (AB). Z obszarami podmokłymi i dolinami rzek powiązane są torfy oraz gleby mułowo- tofrowe. Przydatność rolniczą gleb obrazują kompleksy rolniczej przydatności gleb, w granicach gminy występują kompleksy pszenne, żytnie i zbożowo-pastewne. W dolinach rzek występują kompleksy użytków zielonych. Gleby nie wykazują zanieczyszczeń.

Szata roślinna i świat zwierząt. Najcenniejsze siedliska przyrodnicze w granicach gminy występują w granicach obszarów Natura 2000 i dotyczą, w większości siedliska występujących w granicach rzeki Nidy, starorzeczy i otaczających je terenów łąk. Lasy, w granicach gminy, zaliczane są do siedlisk: lasu mieszanego świeżego, lasu świeżego, lasu mieszanego wilgotnego, boru świeżego, boru mieszanego świeżego oraz olsu.

Największym bogactwem terenu gminy, są liczne gatunki ptaków, których występuje tu aż 150 gatunków, gnieźdzących się w granicach doliny rzeki Nidy oraz okolicznych lasów i zadrzewień. W granicach doliny rzeki występują liczne owady, płazy, gady. Rzekę zamieszkują liczne gatunki ryb i mięczaków. Najmniej liczne są ssaki, tj. sarny, lisy, dziki, nietoperze.

Charakterystyka warunków klimatycznych i higieny atmosfery. Na terenie gminy, nie występują obiekty, mogące stanowić istotne źródło emisji zanieczyszczeń do powietrza. Główne zagrożenie stanowi emisja niska, której źródłem są gospodarstwa domowe opalane węglem. Niewielki udział w zanieczyszczeniu powietrza mają środki transportu. Ruch pojazdów na terenie gminy jest umiarkowany. Na stan czystości powietrza na terenie gminy wpływ mają ponadregionalne zanieczyszczenia gazowe i pyłowe przemieszczające się zgodnie z przeważającymi kierunkami wiatrów z dużych ośrodków przemysłowych Górnego Śląska, Bełchatowa i Krakowa. Na terenie województwa świętokrzyskiego większość badanych parametrów powietrza jest prawidłowa. Przekroczenia dotyczą: zawartości ozonu i pyłu zawieszonego oraz zawartości w pyłe benzoapirenu.

W granicach gminy Imielno nie ma większych zakładów przemysłowych, stanowiących istotne **źródło hałasu**. Występuje jednak zagrożenie hałasem pochodzącym od komunikacji

samochodowej oraz obserwuje się wzrost hałasu wzdłuż linii kolejowej i linii elektroenergetycznych. Lokalnymi źródłami hałasu są również niewielkie obiekty produkcyjno – usługowe oraz prowadzone prace remontowo – budowlane.

Ochrona środowiska przyrodniczego. Teren gminy posiada wyróżniające się w skali województwa walory przyrodniczo -krajobrazowe. Najcenniejsza pod tym względem jest dolina Nidy. Na terenie gminy występują następujące **ustanowione formy ochrony przyrody**:

- **Nadnidziański Park Krajobrazowy**, obejmuje teren części sołectw: Stawy, Imielnica, Sobowice i Bełk. Aktualny przebieg granic i zasady ochrony na terenie Parku zostały wyznaczone Uchwałą Nr XLIX/874/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie utworzenia Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego (wraz z późniejszą zmianą).
- **Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu**, obejmuje sołectwo: Motkowice i części sołectw: Stawy, Imielnica, Sobowice, Bełk, znajduje się w granicach Nadnidziańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Aktualny przebieg granic i zasady ochrony na terenie Obszaru zostały wyznaczone Uchwałą Nr XLIX/882/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Nadnidziańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.
- **Włoszczowsko – Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu**, obejmuje sołectwo Borszowice. Aktualny przebieg granic i zasady ochrony na terenie Obszaru wyznaczył Sejmik Województwa Świętokrzyskiego Uchwałą Nr XXXV/619/13 z dnia 23 września 2013 r. dotyczącą wyznaczenia Włoszczowsko – Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.
- **Miechowsko – Działoszycki Obszar Chronionego Krajobrazu**, obejmuje sołectwa: Opatkowice Cysterskie, Opatkowice Pojałowskie i Zegartowice. Aktualny przebieg granic i zasady ochrony na terenie Obszaru wyznaczył Sejmik Województwa Świętokrzyskiego Uchwałą Nr XXXV/622/13 z dnia 23 września 2013 r. dotyczącą wyznaczenia Miechowsko – Działoszyckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.
- **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Dolina Nidy”**, obejmuje części sołectw: Borszowice, Motkowice, Stawy, Imielno, Imielnica, Sobowice i Bełk. Obszar został wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (wraz z późniejszą zmianą). Szczegółowe zasady ochrony Obszaru zostały określone w Planie zadań ochronnych zatwierdzonych Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB 260001 (wraz z późniejszą zmianą).
- **Mający znaczenie dla Wspólnoty Obszar Natura 2000 „Ostoja Sobkowsko – Korytnicka”**, o kodzie TZW: PLH260032, obejmuje części sołectwa Borszowice, przyjęty został Decyzją Wykonawczą Komisji (UE) 2020/97 z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie przyjęcia trzynastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny. Ostoja nie posiada ustanowionego planu zadań ochronnych.

- **Mający znaczenie dla Wspólnoty Obszar Natura 2000 „Ostoja Nidziańska”**, o kodzie TZW: PLH260003, obejmuje części sołectw: Borszowice, Motkowice, Stawy, Imielno, Imielnica, Sobowice, Bełk i Zegartowice, został przyjęty Decyzją Wykonawczą Komisji (UE) 2020/97 z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie przyjęcia trzynastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny. Szczegółowe zasady ochrony dla Obszaru zostały określone w „Planie zadań ochronnych”, ustanowionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003 (wraz ze zmianami).
- **Ustanowione pomniki przyrody**. Na terenie gminy ustanowione są cztery pomniki przyrody ożywionej (drzewa), rosnące na terenie zabytkowego parku w Stawach (wierzba biała, lipa drobnolistna, kasztanowiec zwyczajny) oraz na terenie dziedzica zabytkowego kościoła w Mierzwinie (lipa drobnolistna).

Środowisko kulturowe. Zasoby pradziejowego dziedzictwa kulturowego na terenie gminy Imielno stanowią **stanowiska archeologiczne**, z których najcenniejsze obiekty archeologiczne zostały wpisane do rejestru zabytków archeologicznych woj. świętokrzyskiego. Są to: Osada z okresu wpływów rzymskich w Motkowicach; Osada wczesnośredniowieczna, teren „Mieczne” w Stawach oraz Rezerwat archeologiczny „Stawy” -grodzisko wczesnośredniowieczne, w Stawach.

Na terenie gminy, znajdują się również, liczne **stanowiska archeologiczne**, wpisane do ewidencji zabytków, znane z badań Archeologicznego Zdjęcia Polski; najliczniej spotykane w granicy sołectw: Sobowice, Bełk, Borszowice, Motkowice, Stawy, Imielnica, Opatkowice Murowane, Opatkowice Drewniane, Opatkowice Pojałowskie, Grudzyny, Zegartowice; a mniej liczne są stanowiska archeologiczne w sołectwach: Imielno, Dalechowy, Mierzwin.

W granicach gminy, znajduje się szereg **zabytkowych obiektów architektury i budownictwa**. Najcenniejsze z pośród nich (tj. zabytkowe zespoły dworsko – parkowe w Grudzynach, Motkowicach, Stawach i Opatkowicach Murowanych, zabytkowe zespoły kościelne w Imielnie i Mierzwinie oraz zabytkowa kolejka wąskotorowa), zostały wpisane w całości lub w części do rejestru zabytków. Na terenie gminy występują lokalnie miejsca pamięci.

Rolnictwo jest podstawową formą gospodarowania oraz źródłem dochodów mieszkańców gminy Imielno. Obszar gminy zaliczany jest do obszarów o największym potencjale rolniczym, dającym możliwości wszechstronnego rozwoju rolnictwa.

W gminie Imielno, przeciętny wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynosi 66 – 72,5 pkt (w skali od 0 do 120,0 pkt), czyli stanowi średnią wartość dla woj. świętokrzyskiego. Ochroną przed zagospodarowaniem na cele nierolnicze należy objąć łąki i pastwiska oraz większe zwarte obszary gruntów ornych najlepszych klas bonitacyjnych. Mocną stroną gleb w gminie, jest ich dobra jakość ekologiczna, umożliwiająca rozwój produkcji ekologicznej.

Obecnie nastąpiło znaczne zwiększenie liczby gospodarstw na terenie gminy Imielno. Zgodnie z danymi z Urzędu Gminy w Imielnie (stan na 03.2020), ogólna liczba gospodarstw wynosi 2 694 gospodarstw rolnych. Ponad 80% wszystkich gospodarstw to gospodarstwa małe, o areale poniżej 1,0 ha (42%), o areale od 1,0 do 5,0 ha (również ponad 42%). Duże, produkcyjne gospodarstwa o areale przekraczającym 20 ha, stanowią zaledwie 1,0% ogółu gospodarstwa w gminie. Stan ten świadczy o ogromnym rozdrobnieniu istniejących gospodarstw.

W strukturze własnościowej gruntów dominuje sektor prywatny, który władał 9 020 ha terenu, stanowiącym aż 89,36 % powierzchni ogólnej gminy.

Zabudowa związana z prowadzeniem usług rolniczych skupia się głównie w miejscowościach: Dalechowy i Grudzyń. Do obiektów zabudowy rolniczej należy zaliczyć również istniejące stawy hodowlane (rybne), związane z prowadzoną działalnością, jako gospodarstwa rybackie w miejscowościach: Bełk, Stawy, Opatkowice Murowane i Opatkowice Drewniane.

Na obszarze gminy przeważa tradycyjny, wielokierunkowy system produkcji rolniczej, którego filarem jest uprawa zbóż i chów zwierząt. Największą powierzchnię upraw w gminie Imielno zajmują zboża tj. jęczmień, pszenica, pszenżyto, żyto. Kolejne obszarowo powierzchnie zajmują uprawy roślin pastewnych i ziemniaków. W produkcji zwierzęcej, dominuje hodowla drobiu i trzody chlewnej. Bydło jest nieliczne, a konie mają znaczenie marginalne.

Obecnie na terenie gminy Imielno działa 27 większych ferm produkcji zwierzęcej. Najwięcej obiektów hodowlanych zlokalizowanych jest na terenie Helenówki, Opatkowicach Drewnianych i Jakubowie Jakubowie.

Leśnictwo. Grunty leśne zadrzewione i zakrzewione, na terenie gminy Imielno, zgodnie z danymi z Urzędu Gminy (stan na 03.2020 r.), zajmują 1 212 ha, co stanowi tylko 12,01 % powierzchni ogólnej gminy. Z ogółu lasów, własność osób fizycznych stanowi 671 ha. Gmina Imielno ma lesistość dwukrotnie niższą niż gminy graniczące z jej terenem.

Zasady gospodarki leśnej, w lasach państwowych, określa Plan urządzenia lasów Nadleśnictwa Jędrzejów, a w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa zasady gospodarki leśnej określają Uproszczone plany urządzenia lasów, opracowane dla poszczególnych sołectw.

Lasy, największą powierzchnię zajmują w sołectwach Motkowice, Zegartowice i Bełk. Całkowicie bezleśne są tereny sołectw: Dziarszyn, Kawęczy, Mierzwin, Opatkowice Cysterskie, Opatkowice Pojałowskie, Opatkowice Drewniane i Rajchotka. W pozostałych sołectwach jest zaledwie po kilka lub kilkanaście hektarów lasów.

Głównym celem zagospodarowania lasów położonych na obszarze gminy, oprócz funkcji gospodarczej i klimatotwórczej, jest zachowanie i ochrona wartości przyrodniczo – krajobrazowych, sukcesywna renaturalizacja obszarów zniekształconych i zdegradowanych oraz wzbogacanie walorów ochronnych, naukowo – dydaktycznych i turystyczno – rekreacyjnych gminy. Lasy pełnią również funkcje ochronne dla gleb i wód podziemnych, są siedliskiem i domem dla wielu gatunków organizmów oraz sprzyjają ochronie zdrowia człowieka.

Na cele zalesieniowe powinny być przeznaczane gleby w najsłabszych klasach bonitacyjnych (V i VI), zwłaszcza położone na terenach przyleśnych, które są obecnie nieekonomiczne w uprawie i często pozostają w odłogowaniu, jak również w uzasadnionych przypadkach – gleby ciężkie w uprawie mechanicznej z uwagi na wysoką zwięzłość pogłębiającą się zarówno w okresie suszy jak nadmiernego uwilgotnienia. Działania te wymagają jednak pewnej ostrożności i wyczucia przyrodniczego, tak, aby nie zniszczyć śródleśnych i przyleśnych łąk i polan – ostoi dla wielu gatunków roślin i zwierząt preferujących bardziej otwarte biotopy.

Pod względem wielkości natężenia ruchu turystyczno-rekreacyjnego lasy gminy należy zaliczyć do słabo wykorzystywanych.

Ludność. Ogólna liczba ludności gminy, na koniec 2018 r., wynosiła 4501 osób. Najliczniejsza grupa mieszkańców zamieszkuje Motkowice – 672 osób, następnie Sobowice (365) i Stawy (345). Imielno liczy tylko 312 osób; a najmniejsze liczni są mieszkańcy Rajchotki – 24 osoby i Opatkowic Cysterskich 29 osób. Systematycznie liczba mieszkańców maleje i wzrasta ujemny przyrost naturalny.

Mieszkalnictwo. Ze względu na rolniczy charakter gminy dominuje zabudowa zagrodowa w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, mniej jest zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Na terenie gminy znajduje się tylko jeden budynek mieszkalny, wielorodzinny, zlokalizowany w Motkowicach. Na terenie gminy zauważyć można dwa typy układów zabudowy: zwarty wielodrożny i ulicowy. Układ zwarty, wielodrożny, najlepiej wykształcony jest w miejscowościach Motkowice i Imielno. W pozostałych sołectwach przeważa układ zabudowy o charakterze ulicowym. Większość wsi, o charakterze ulicowym, nie posiada czytelnie określonych obszarów centralnych. W sołectwie Bełk, na rzeką Kruczką, rozwija się zabudowa rekreacji indywidualnej-letniskowa.

Infrastruktura społeczna. Na terenie gminy funkcjonują trzy szkoły podstawowe (w Mierzwinie, Motkowicach i Imielnie) oraz jeden punkt przedszkolny (w Stawach). Opiekę zdrowotną świadczy ośrodek zdrowia w Imielnie oraz jego filia w Opatkowicach Murowanych. Na obszarze gminy funkcjonuje biblioteka publiczna w Imielnie oraz jej dwie filie: w Motkowicach oraz w Mierzwinie. Funkcjonują świetlice wiejskie i koła gospodyń wiejskich. Na terenie gminy funkcjonują trzy kościoły: zabytkowe w Imielnie i Mierzwinie i współczesny w Motkowicach. Na terenie gminy działa klub sportowy „GKS Imielno”.

Niewiele jest również obiektów noclegowych i gastronomicznych. Dla potencjalnych zwiedzających i wypoczywających na terenie gminy są następujące obiekty: „Gorzelnia nad Nidą” w Motkowicach, „Gospodarstwo Rybackie Stawy”, „Sielsko na Wygodzie”. Z terenu Motkowic, na rzece Nidzie, organizowane są spływy kajakowe. Tuż przy moście znajduje się przystań kajakowa.

Na terenie gminy, oprócz Urzędu Gminy, działa jedna placówka pocztowa i 11 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz punkt przyjęć interesantów Komendy Powiatowej Policji w Jędrzejowie.

Infrastruktura ekonomiczna. Spośród 4501 mieszkańców gminy Imielno (w 2018 r.), zatrudnionych, poza własnymi gospodarstwami rolnymi, były jedynie 324 osoby, co stanowi zaledwie 7,20 % ogółu mieszkańców. Niepokojąco wysokie bezrobocie dotyczy osób w wieku produkcyjnym mobilnym (od 18 do 44 lat), wynoszące w latach 2016 – 2018, od 76,34 % do 81,75 % ogółu bezrobotnych.

Na terenie gminy zarejestrowano 154 podmioty gospodarcze. Największą aktywność gospodarczą wykazują sołectwa: Motkowice – 33 zarejestrowane podmioty, po 13 podmiotów w Bełku i Imielnie, po 11 w Mierzwinie i Sobowicach, po 10 w Helenówce, Jakubowie i w Stawach. Żadnego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą nie ma w sołectwach: Opatkowice Pojałowskie i Zegartowice. Gmina Imielno specjalizuje się w świadczeniu usług budowlanych i usług ślusarskich. Działalność handlowa (sklepy spożywczo-przemysłowe, sklepy zielarskie, sklepy wielobranżowe) jest dość dobrze rozwinięta, działają też usługi transportowe. Na terenie gminy Imielno nie podmiotów prowadzących większą działalność, o znaczeniu ponadlokalnym, głównie ze względu na rolniczy charakter gminy.

Komunikacja. Na obszarze gminy Imielno zlokalizowano są elementy ponadlokalnej sieci transportowej: droga nr 78 Chałupki–Jędrzejów–Chmielnik oraz linia kolejowa LHS. Z sąsiadującym Pińczowem, gminę Imielno łączy droga powiatowa nr 0168T. Uzupełniający układ drogowy, stanowią pozostałe drogi powiatowe, łączące gminę z sąsiednimi gminami oraz drogi gminne i wewnętrzne.

Ze względu na pełnione funkcje największe znaczenie dla skomunikowania gminy posiadają:

- droga krajowa nr 78 przebiegająca w układzie wschód – zachód, klasy technicznej głównej (G),
- wszystkie drogi powiatowe pełnią funkcje dróg klasy lokalnej (L).

Przez teren gminy Imielno przebiega linia kolejowa nr 65, nazywana Linia Hutniczą Szerokotorową (LHS), o znaczeniu państwowym, relacji Sławków LHS – Hrubieszów Gr., obsługująca przewozy towarowe oraz wąskotorowa kolejka powstała w 80-tych latach XIX w., która stanowi obecnie zabytek techniki i funkcjonuje jako atrakcja turystyczna.

Komunikację zbiorową na terenie gminy świadczą prywatni przewoźnicy. Na terenie gminy Imielno, na trasie przejazdu komunikacji publicznej znajduje się 96 przystanków autobusowych. Na terenie gminy, działalność zwiastaną z usługami transportowymi prowadzi siedem podmiotów gospodarczych, znajduje się sześć warsztatów konserwacji i naprawy pojazdów samochodowych i trzy podmioty prowadzące usługi mechaniki pojazdowej. Na terenie gminy Imielno funkcjonują dwie stacje paliw mieszczące się w Motkowicach i w Imielnicy (nieczynna).

Systemy infrastruktury technicznej

Gospodarka wodna. W granicach gminy Imielno wykonane są studnie wiercone. Część z nich zaopatruje grupowe ujęcia wód podziemnych, pozostałe stanowią indywidualną własność osób fizycznych, firm i instytucji działających na terenie gminy.

Na terenie gminy działają wodociągi grupowe:

- wodociąg „Motkowice”, zaopatruje w wodę mieszkańców sołectw: Motkowice i Borszowice;
- wodociąg „Imielno”, zaopatruje w wodę mieszkańców sołectw: Imielno, Imielnica, Sobowice, Stawy, Dzierszyn, Jakubów, Helenówka, Dalechowy, Wygoda, Karczunek i Rajchotka;
- wodociąg „Opatkowice Murowane”, zaopatruje w wodę mieszkańcy sołectw: Opatkowice Murowane, Opatkowice Drewniane, Opatkowice Pojałowskie, Opatkowice Cysterskie, Kawęczyn, Mierzwin, Grudzyny, Zegartowice i Bełk. Aktualnie sieci wodociągowej brakuje jeszcze w przysiółkach Wrzoso (w Grudzynach) i Zapusta (w Opatkowicach Drewnianych).

Gospodarka ściekowa. Na terenie gminy nie funkcjonuje zbiorcza oczyszczalnia ścieków i nie ma zbiorczej sieci kanalizacyjnej. W najbliższym czasie nie planuje się ich realizacji.

Oczyszczanie ścieków na terenie gminy realizowane jest w oparciu o indywidualne, przydomowe oczyszczalnie ścieków. Obecnie na terenie gminy pracują 573 indywidualne przydomowe oczyszczalnie ścieków, z których 546 wykonano w 2014 r., a 27 w 2017 r.

Teren gminy Imielno nie posiada zbiorczych systemów kanalizacji odprowadzającej **ścieki deszczowe**. Gmina w najbliższym czasie nie planuje budowy systemów kanalizacji deszczowej.

Ciepłownictwo. Wszystkie obiekty posiadają indywidualne kotłownie, a starsza zabudowa ogrzewa domy z urządzeń piecowych na paliwo stałe.

Gospodarka odpadami stałymi. Gmina Imielno znajduje się w regionie 3 gospodarowania odpadami. Tereny gminy przynależą do instalacji przetwarzania odpadów komunalnych w miejscowości Włoszczowa (gm. Włoszczowa), a zastępczo przewidziana jest do obsługi przez instalacje w miejscowościach: Końskie (gm. Końskie) i Promnik (gm. Strawczyn).

Na terenie gminy rekultywowano dawne składowiska Motkowice, Mierzwin i Imielnica. Gmina rezygnuje też, z planowanego w poprzednim studium, terenu pod gminne składowisko odpadów na terenie sołectwa Opatkowice Murowane i pod sortownię odpadów w sołectwie Wygoda.

Gazyfikacja. Aktualnie, mieszkańcy gminy Imielno nie korzystają z gazu sieciowego. Przez teren gminy, tranzytem, przebiega linia gazu wysokiego ciśnienia DN300 Jędrzejów – Pińczów. Gazociąg wykonany w latach 2009-2010, ma długości 6,414 km. Gazociąg wysokiego ciśnienia przebiega przez teren miejscowości Zegartowice, Opatkowice Pojałowskie, Opatkowice Drewniane, Opatkowice Murowane i Kawęczyn.

Elektroenergetyka. Przez teren gminy przebiega tranzytowa linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 400 kV oraz elektromagnetyczna sieć rozdzielcza zasilająca bezpośrednio gminę. Tworzą ją linie średniego napięcia 15 kV i linie niskiego napięcia 0,4 kV. Do sieci elektrycznej podłączeni są wszyscy odbiorcy na terenie gminy.

Na terenie gminy Imielno zlokalizowane są urządzenia i instalacje do wytwarzania energii z alternatywnych źródeł energii odnawialnych, w postaci niewielkich instalacje fotowoltaicznych, zainstalowanych na posesjach prywatnych.

Telekomunikacja. Na terenie gminy realizowana jest regionalna sieć szerokopasmowego internetu. W miejscowości Imielno, znajduje się automatyczna centrala telefoniczna, a w miejscowościach Mierzwin i Motkowice, funkcjonują rozdzielnie łączы abonenckich. Na terenach sołectw: Motkowice, Jakubów, Kawęczy i Opatkowice Murowane, znajdują się stacje bazowe telefonii komórkowej.

Cmentarze. W granicach gminy Imielno znajdują się trzy parafialne cmentarze grzebalne, zlokalizowane w miejscowościach Imielno, Motkowice i Zegartowice.

Potrzeby i możliwości rozwoju w kontekście sporządzanej zmiany studium

Na obszarze gminy Imielno, został zaobserwowany wzrost standardów zamieszkiwania. W istniejącej zabudowie nastąpi rozgęszczenie liczby osób zamieszkujących jedno mieszkanie, ze wskaźnika 2,72 osób/1 mieszkanie (obecnie) do prognozowanego wskaźnika 2,00 osób/1 mieszkanie. Uwzględniając poprawę standardów zamieszkania oraz prognozowany ujemny przyrost osób wyliczono, że należy przewidzieć nową zabudowę dla 929 osób. Maksymalna wielkość zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową będzie wynosić ok. 42 873,35 m² powierzchni użytkowej zabudowy, przy założeniu prognozowanej sytuacji demograficznej gminy, z zakładanym 25-letnim okresem realizacji, przy równoczesnym wzroście 30%, będzie wynosić ok. 55 735,35 m² powierzchni użytkowej zabudowy.

Powstanie nowych miejsc typowo mieszkaniowych generuje zapotrzebowanie na nowe tereny usługowe szacowane w ilości ok. 20% powierzchni mieszkaniowych, co daje wielkość ok. 11 147,07 m² powierzchni użytkowej zabudowy. Zapotrzebowanie na lokalizację części gospodarczych w zabudowie zagrodowej oraz szeroko rozumianej działalności gospodarczej, szacuje się na ok. 60% powierzchni mieszkaniowej, co daje wielkość ok. 33 441,21 m² powierzchni użytkowej zabudowy. Łącznie na cele zabudowy mieszkaniowej i związanej z nią zabudowy usługowej oraz gospodarczej związanej z gospodarstwami rolniczymi szacuje się zapotrzebowanie w wielkości ok. 100 323,55 m² powierzchni użytkowej zabudowy.

Występujące na terenie gminy tereny zabudowy wielofunkcyjnej z preferencjami do zabudowy rekreacji indywidualnej z usługami podstawowymi, szacowane są na ok. 18 900,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy, z uwzględnieniem 30% wzrostu zapotrzebowania do wielkości ok. 24 570,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy.

Rozwój terenów przemysłu, działalności gospodarczej, magazynowej, składowej i przetwórstwa rolno – spożywczego, szacowany jest na ok. 98 100,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy z uwzględnieniem 30% wzrostu zapotrzebowania do wielkości ok. 127 530,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy.

Uwzględniając tendencje należy założyć, że działki w rolnych gospodarstwach produkcyjnych kształtują się od 5 000,0 m² do 15 000,0 m² - przyjęto średnią powierzchnię 7 000,0 m², natomiast działki w zabudowie mieszkaniowej, rekreacyjnej i zabudowie pozostałej, kształtują się średnio ok. 3 000,0 m². Średnia prognozowana powierzchnia użytkowa nowego mieszkania – wynosi 92,3 m².

Bilans terenów określonych w studium.

Na terenie gminy występuje ok. 178,68 ha terenów niezabudowanych w obrębie obszarów zurbanizowanych w zabudowie w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno - przestrzennej, nie wymagających istotnych inwestycji infrastrukturalnych oraz obszarów nie w pełni zurbanizowanych. Powierzchnia wolnych terenów jest w stanie zaspokoić zapotrzebowanie na ok. 595 nowych mieszkań, co przekłada się na ok. 54.973,88 m² łącznej powierzchni użytkowej mieszkań.

W granicach terenów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalnej z podziałem na wybrane funkcje zabudowy obszaru gminy Imielno znajduje się ok. 179 752,0 m² ÷ 455 548,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy, możliwej do zainwestowania na różnorodne cele inwestycyjne.

w granicach terenów niedefiniowanych stanowiących potencjalny obszar zabudowy gminy Imielno znajduje się ok. znajduje się ok. 304 090,0 m² ÷ 630 348,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy, możliwej do zainwestowania na różnorodne cele inwestycyjne.

W granicach terenów określonych w studium z podziałem na wybrane funkcje stanowiących potencjalny obszar zabudowy gminy Imielno znajduje się ok. 483 842,0 m² – 1 012 096,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy, możliwej do zainwestowania na różnorodne cele inwestycyjne.

Chłonność terenów położonych w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej szacuje się w wielkości ok. 179 752,0 m² – 455 548,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy, na obszarze całej gminy, a w oparciu o potencjalne tereny rozwojowe wskazane w studium wynosi 483 842,0 – 1 012 096,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy. Gmina nie może zrezygnować ze wskazanych w studium terenów potencjalnej zabudowy. Przy założeniu rozwoju zabudowy w tempie i w wielkościach charakterystycznych dla aktualnego rozwoju, tereny te są niezbędne do dalszego rozwoju gminy.

Koszty wynikające z realizacji zadań własnych gminy, związane z uruchomieniem nowych terenów pod zabudowę i uzupełnienie niezabudowanych działek/terenów w zwartej zabudowie, nie wpłyną w sposób znaczący na budżet gminy, gdyż planowane przestrzenie do zabudowy posiadają infrastrukturę techniczną i drogową. Gmina poniesie koszty związane z rozbudową i przebudową infrastruktury wodociągowej oraz infrastruktury drogowej. Gospodarka ściekowa pozostaje bez zmian; odprowadzenie ścieków sanitarnych do przydomowych oczyszczalni ścieków lub indywidualnych, bezodpływowych zbiorników na ścieki sanitarne.

Jako główny cel rozwoju gminy Imielno studium przyjmuje osiągnięcie wszechstronnego, zrównoważonego i stabilnego rozwoju, zaspokajającego bieżące potrzeby mieszkańców, tworzącego warunki wzrostu poziomu życia mieszkańców i przyszłych pokoleń, przy zachowaniu wartości środowiska naturalnego i kulturowego gminy, stanowiącego bazę dla rozwoju gminy jako ośrodka rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców województw świętokrzyskiego, małopolskiego i śląskiego.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Imielno

Teren gminy podzielony jest na 22 sołectwa, w obrębie których, w studium, zostały określone następujące obszary funkcjonalne:

I. Obszar intensyfikacji wielofunkcyjnego rozwoju ośrodka gminnego – miejscowości Imielno – predysponowany do wielofunkcyjnego rozwoju: zabudowy zagrodowej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej, usług ogólnodostępnych publicznych i komercyjnych, drobnej produkcji i rzemiosła oraz usług rekreacji, wypoczynku, sportu i turystyki, lokalizowanych w oparciu o tereny atrakcyjne w granicach sołectwa oraz występujące zabytki. Nadrzędną funkcją obszaru jest pełnienie funkcji lokalnego ośrodka gminnego, skupiającego zespół usług podstawowych dla ludności, obsługi rolnictwa oraz różnorodnej działalności gospodarczej i turystyki.

II. Obszar wielofunkcyjnego rozwoju z możliwością wydobywania kopalin oraz rozwojem rekreacji, turystyki i wypoczynku, obejmujący tereny sołectw: Bełk, Imielnica, Motkowice, Sobowice i Stawy, predysponowany do wielofunkcyjnego rozwoju: produkcji rolniczej (upraw i hodowli), zabudowy zagrodowej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej, usług ogólnodostępnych publicznych i komercyjnych, rzemiosła, działalności gospodarczej, eksploatacji powierzchniowej kopalin oraz usług rekreacyjno-wypoczynkowych, sportu i turystyki, lokalizowanych na bazie terenów doliny rzeki Nidy, zasobów leśnych, istniejących dużych stawów rybnych i oczek wodnych pełniących uzupełniającą funkcję rekreacyjno-retencyjną.

III. Obszar wielofunkcyjnego rozwoju z możliwością rozwoju rekreacji, turystyki i wypoczynku, obejmujący tereny sołectw: Borszowice i Wygoda; predysponowany do wielofunkcyjnego rozwoju: produkcji rolniczej (upraw i hodowli) zabudowy zagrodowej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usług ogólnodostępnych publicznych i komercyjnych, rzemiosła i działalności gospodarczej oraz usług rekreacyjno-wypoczynkowych, sportu i turystyki lokalizowanych na bazie terenów doliny rzeki Nidy oraz zasobów leśnych sołectwa.

IV. Obszar wielofunkcyjnego rozwoju, obejmujący tereny sołectw: Dalechowy, Helenówka, Jakubów, Karczunek, Opatkowice Murowane; predysponowany do wielofunkcyjnego rozwoju: produkcji rolniczej (upraw i intensywnej hodowli) zabudowy zagrodowej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usług ogólnodostępnych publicznych i komercyjnych, rzemiosła i działalności gospodarczej.

V. Obszar o dominującej funkcji rolniczej i leśnej, z usługami, obejmujący tereny sołectw: Dzierszyn, Grudzyń, Kawęczyn, Mierzwin, Opatkowice Cysterskie, Opatkowice Drewniane, Opatkowice Pojałowskie, Rajchotka i Zegartowice, predysponowany do rozwoju funkcji rolniczej i leśnej w tym upraw specjalnych wymagających dużego nakładu pracy ręcznej, upraw ekologicznych, z możliwością rozwoju zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami ogólnodostępnych i z możliwością rozwoju agroturystyki.

Kierunki ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, wskazują na konieczność racjonalnego kształtowania środowiska i gospodarowanie zasobami środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Na obszarze gminy, utrzymuje się kontynuację działań ochronnych, dla wszystkich **prawnych form ochrony środowiska przyrodniczego**, zlokalizowanych na terenie gminy, tj.

- Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego,
- Nadnidziańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- Włoszczowsko – Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- Miechowsko – Działoszyckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Dolina Nidy”, kod obszaru: PLB260001,
- mającego znaczenie dla Wspólnoty Obszaru Natura 2000 „Ostoja Sobkowsko – Korytnicka”, o kodzie PLH260032,
- mającego znaczenie dla Wspólnoty Obszaru Natura 2000 „Ostoja Nidziańska”, o kodzie PLH260003,
- ustanowionych pomników przyrody ożywionej.

Dodatkowo, **wskazuje do objęcia ochroną**, jako pomnika przyrody ożywionej, klonu pospolitego, na terenie parku podworskiego w Motkowcach oraz jako użytku ekologicznego, Torfiarek pod Sobowicami.

Cennymi przyrodniczo terenami, stanowiącymi ważne połączenie ekologiczne, umożliwiające swobodną migrację gatunków, są tereny Głównego Korytarza Ekologicznego Południowo-Centralnego (KPdC), w części Korytarza Ekologicznego Doliny Nidy.

Ochroną objęte są **zasoby wód podziemnych i powierzchniowych**, stanowiących bazę w zaopatrzeniu w wodę obecnych i przyszłych pokoleń, niezbędnej każdemu organizmowi i warunkującą zachowanie siedlisk przyrodniczych zależnych od zasobów wód.

Teren całej gminy Imielno znajduje się w granicach **Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Nr 409 „Niecka Miechowska SE”** oraz w granicach proponowanego obszaru ochronnego tego zbiornika, przewiduje się dalszą ochronę zasobów wód tego zbiornika.

W granicach gminy Imielno, funkcjonuj 3 ujęcia wód podziemnych, służące zbiorowemu zaopatrzeniu potrzeb mieszkańców gminy w wodę. Żadne z ujęć wody, nie posiada ustanowionych stref ochronnych ujęcia wody. Ponadto funkcjonujące na terenie gminy pozostałe studnie wymagają zapewnienia ich ochrony przed potencjalnym zanieczyszczeniem. Studnie te mogą stanowić awaryjny sposób zapewnienia dostępu do wody z zasobów wód podziemnych niezbędnych w okresach zagrożenia czy awarii systemów wodociągowych.

Zasoby wodne w gminie, w ostatnich latach, zostały zwiększone o rozbudowę i przebudowę stawów rybnych w miejscowościach Opatkowice Murowane, Opatkowice Drewniane i Bełk, zlokalizowanych w dolinie rzeki Kruczki (Mierzawki).

Ze względu na konflikt z ustanowionymi formami ochrony przyrody, w tym w szczególności z siedliskami stanowiącymi przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000 „Ostoja Nidziańska” PLH260003, nie przewiduje się w granicach gminy Imielno budowy zbiornika małej retencji wodnej „Bełk”, postulowanego w ramach dawnego Programu małej retencji województwa świętokrzyskiego. Lokalizacja zbiornika stanowiłaby zagrożenie dla przedmiotów ochrony w Ostoi.

W granicach sołectwa Bełk wprowadza się inwestycję, polegającą m.in. na budowie stawów rybnych, dla której obowiązuje decyzja Wójta Gminy Imielno z dnia 12.05.2016 r., znak: DOŚ.6220.3.33.2015.2016, stwierdzająca brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania niniejszego przedsięwzięcia, na środowisko.

W granicach gminy dopuszcza się lokalizację potencjalnych nowych stawów hodowlanych, oczek wodnych o charakterze rekreacyjno-wypoczynkowym, respektujących ograniczenia wynikające z ustanowionych form ochrony przyrody i spełniające wymagania wynikające z przepisów odrębnych.

Część terenu gminy Imielno, znajduje się w granicach **obszarów szczególnego zagrożenia powodzią**, wyznaczony zgodnie z obowiązującymi mapami zagrożenia powodziowego. Część terenu gminy Imielno, w granicach doliny rzeki Nidy i części doliny rzeki Kruczki, **chroniona jest wałami przeciwpowodziowymi**. Wały przeciwpowodziowe wykonane są w granicach części obszaru sołectw: Borszowice, Motkowice, Imielnica, Sobowice i Bełk.

W granicach gminy Imielno, w dolinie rzeki Nidy, obowiązuje „**Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły**”, przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. Teren gminy Imielno leży w Regionie wodnym Górnej Zachodniej Wisły. Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły, obszar gminy Imielno umieszcza w 3 stopniu ryzyka powodziowego, oznaczającego podwyższony poziom ryzyka powodziowego.

W dolinie rzeki Nidy, w ramach projektu „**Zrównoważony rozwój gospodarczy zlewni rzeki Nidy w związku z obszarami Natura 2000 – etap I**”, w wariantcie I, realizowanych będzie 11 zadań inwestycyjnych, na terenach gmin leżących w dolinie rzeki Nidy. W granicach gminy Imielno, przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie, realizowane będą zadania:

- „Renaturyzacja delty śródlądowej rzeki Nidy”,
- „Zwiększenie retencji dolinowej doliny rzeki Nidy pomiędzy miejscowościami Rębów – Motkowice – polder Kliszów”,
- „Zwiększenie retencji dolinowej doliny rzeki Nidy w rejonie miejscowości Kolonia Parcela – polder Skowronów”.

Cele środowiskowe dla ochrony wód, wyznacza Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie **Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły**.

Ponadto, w celu osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, w zakresie ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, należy objąć ochroną gleby, podlegające ochronie prawnej, zaliczane do

I-III klasy bonitacyjnej pochodzenia mineralnego oraz wszystkie gleby pochodzenia organicznego, przed nieuzasadnionym przeznaczaniem ich na cele niezwiązane z rolnictwem.

Kierunki ochrony i kształtowania środowiska kulturowego i krajobrazu

Na terenie gminy Imielno zlokalizowanych jest szereg obiektów zabytkowych, stanowiących dorobek poprzednich pokoleń i świadectwo minionych epok, których zachowanie leży w interesie społecznym, ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową. Kontynuuje się ochronę i opiekę wszystkich zabytków nieruchomych, zabytków ruchomych oraz zabytków archeologicznych.

Gmina może odgrywać istotną rolę w działaniach związanych z ochroną tradycyjnej zabudowy wiejskiej, wartościowych elementów małej architektury sakralnej (krzyże, figury i kapliczki), miejsc historycznych, w tym militarnych, wartościowych elementów dóbr kultury współczesnej. Obiekty te należy zachować i objąć ochroną.

Opracowana i przyjęta Zarządzeniem Nr 24.2020 Wójta Gminy Imielno z dnia 23 kwietnia 2020 r. „Gminna ewidencja zabytków Gminy Imielno”, stanowi podstawę do sporządzania kompleksowego programu opieki nad zabytkami występującymi na terenie gminy. Został opracowany „Plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych dla Gminy Imielno” i pozytywnie uzgodniony przez Świdtokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Kielcach Postanowieniem z dnia 28 maja 2020 r., znak: OC.5122.46.2020.

Zabytki należy racjonalnie udostępniać oraz objąć sukcesywną renowacją, rewitalizacją, przy pełnym wykorzystaniu dostępnych instrumentów prawnych i finansowych, przewidzianych w obowiązujących przepisach prawnych i programach ochrony zabytków.

Podstawowe znaczenie dla kształtowania i ochrony krajobrazu posiada ustawa o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu. Ustawa ta, do ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadza pojęcia krajobrazu i krajobrazu priorytetowego. Dla terenu województwa świętokrzyskiego dotychczas nie został opracowany audyt krajobrazowy, w związku z tym w studium nie określa się zasad ochrony i kształtowania krajobrazu wynikających z takiego audytu. W przyszłości, po sporządzeniu przez Zarząd Województwa audytu krajobrazowego, gmina powinna uwzględnić przy kształtowaniu krajobrazu, rekomendacje i wnioski zawarte w tym dokumencie.

Podstawowymi kierunkami ochrony krajobrazu na terenie gminy Imielno są:

- ograniczanie wysokości nowych obiektów oraz określanie ich lokalizacji, gabarytów, kształtu dachów i kolorystyki, do wielkości określonych w studium,
- zahamowanie oddrzewiania krajobrazu oraz ochrona i zwiększenie ilości zadrzewień (nie dotyczy terenów ekspozycji widokowej i terenów gleb chronionych),
- zachowanie w obrębie terenów rolnych elementów różnicujących krajobraz np.: zadrzewień, oczek wodnych, skarp, bezodpływowych zagłębień i torfowisk i in.;
- tworzenie i ochrona w większych miejscowościach systemu terenów zielonych;

- przeciwdziałanie nieuzasadnionemu zajmowaniu terenów otwartych pod zabudowę.

Kierunki rozwoju funkcji rolniczej

Gmina Imielno zaliczana jest do terenów o największym potencjale rolniczym, wynikającym z wysokiej przydatności rolniczej gleb. Głównym zadaniem polityki rolnej w gminie, jest wzrostu efektywności gospodarowania w rolnictwie oraz wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich, z jednoczesną ekologizacją produkcji rolniczej przy równoczesnym zapewnieniu ochrony najcenniejszych zasobów środowiskowych i kulturowych.

Głównym kierunkiem zagospodarowania terenów rolnych będzie ochrona wskazanych w studium cennych rolniczo obszarów gleb przed nieuzasadnionym przeznaczaniem na cele nierolnicze oraz zapobieganie ich degradacji zarówno w wyniku procesów erozyjnych jak i nieracjonalnego użytkowania. Dominującym kierunkiem zagospodarowania obszarów gleb o przewadze gruntów nieopłacalnych w użytkowaniu rolniczym, powinien być rozwój wielofunkcyjny, spokrewniony z rolnictwem, dostosowany do lokalnych uwarunkowań, przy czym preferowane powinny być funkcje ekologiczne i o niewielkiej uciążliwości dla otoczenia jak: sadownictwo, ogrodnictwo w tym w szklarniach i tunelach, drobne przetwórstwo rolno-spożywcze, agroturystyka, ekoturystyka, gospodarka rybacka oraz w szerokim zakresie zalesienia. Dążenie do tworzenia specjalistycznych gospodarstw rolnych i hodowlanych, farm ekologicznych. Sprzyjanie dla działań związanych z podejmowaniem drobnej produkcji towarowej, zwłaszcza o charakterze pracochłonnym w małych gospodarstwach, służących zachowaniu miejsc pracy mieszkańców gminy.

Przewiduje się stopniowe **zróżnicowanie zabudowy rolniczej** i dostosowanie jej do standardów osiedleńczych, obowiązujących w Unii Europejskiej. Ekstensywne elementy zabudowy produkcyjnej w rolnictwie, jak np. siedliska gospodarstw drobnotowarowych, zabudowa zagrodowa z drobnymi usługami lub przetwórstwem rolno – spożywczym oraz magazynowania i konfekcjonowania produktów rolnych, będą koncentrowane w większych ośrodkach osadniczych, na obszarach przewidywanych pod zabudowę wielofunkcyjną. Obszary te, skupiałyby jednocześnie przedsiębiorczość komercyjną o charakterze nieuciążliwym, usługi publiczne oraz towarzyszącą im zabudowę mieszkaniową, przekształcając się w lokalne ośrodki usługowo-mieszkaniowe nastawione na obsługę wsi i rolnictwa.

W studium wskazane są istniejące – **tereny intensywnej produkcji rolniczej** – obejmujące większe gospodarstwa prowadzące intensywny chów i hodowlę zwierząt oraz wysokotowarową produkcję roślinną. Tereny te wskazane do kontynuacji i rozwoju prowadzonej produkcji rolniczej.

Nowe, **rozwojowe funkcje rolnicze**, takie jak: gospodarstwa wysokotowarowe, gospodarstwa agroturystyczne związane z konkretnym arealem lub podejmujące działalność wymagającą izolacji przestrzennej, usługi lub przetwórstwo rolno – spożywcze, powinny być lokalizowane poza obszarami koncentracji zabudowy wielofunkcyjnej i na terenach wskazanych w studium. Zabudowa zagrodowa związana z prowadzeniem gospodarstwa, lokalizowana poza terenami wyznaczonymi w studium pod zabudowę dotyczy gospodarstw, których powierzchnia gospodarstwa rolnego przekracza średnią

powierzchnię gospodarstwa rolnego w gminie, przy spełnieniu wymagań określonych w przepisach odrębnych. Do rozwojowych funkcji należy zaliczyć również gospodarstwa rybackie istniejące i planowane.

Kierunki rozwoju funkcji leśnej

Podstawowym kierunkiem rozwoju funkcji leśnej na terenie gminy Imielno jest zwiększenie lesistości gminy. Osiągnięcie celów polityki przestrzennej w leśnictwie wymaga realizacji działań wynikających z obowiązujących przepisów prawa jak i lokalnych uwarunkowań przestrzennych.

Studium dopuszcza możliwość przeznaczania niewielkich fragmentów lasów i gruntów leśnych, na cele niezwiązane z gospodarką leśną. Sytuacja ta, może dotyczyć niewielkich fragmentów zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie dróg publicznych, przewidywanych do budowy lub przebudowy na parametrach odpowiadających ich klasom technicznym oraz ewentualnie niewielkich enklaw leśnych zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej zabudowy wielofunkcyjnej, rekreacyjno – wypoczynkowej czy usługowej.

Studium wskazuje – **tereny potencjalnego rozwoju funkcji leśnej** – proponowane zalesienia. Grunty położone w obrębie, wskazanej w studium granicy rolno – leśnej, mogą być przeznaczane na cele zalesieniowe w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, lub przy jego braku w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, sporządzane na podstawie przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Największe obszary przewidywanych zalesień obejmują tereny w sołectwach Zegartowice, Wygoda, Motkowice, Borszowice i Bełk. Stosunkowo niewielkie obszary proponowanych zalesień przewidywane są w sołectwach Imienica, Jakubów, Opatkowice Murowane.

Kierunki rozwoju mieszkalnictwa i usług

Studium wyznacza:

- tereny zabudowy wielofunkcyjnej – zagrodowej, mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej z usługami podstawowymi;
- tereny potencjalnego rozwoju zabudowy wielofunkcyjnej z usługami podstawowymi,
- tereny potencjalnego rozwoju zabudowy jednorodzinnej z usługami podstawowymi,
- tereny zabudowy wielofunkcyjnej, z preferencjami do lokalizacji zabudowy rekreacji indywidualnej z usługami podstawowymi;
- tereny potencjalnej zabudowy wielofunkcyjnej, z preferencjami do lokalizacji zabudowy rekreacji indywidualnej z usługami podstawowymi;
- tereny zabudowy usługowej;
- tereny usług oświaty, kultury, sportu i rekreacji;
- tereny potencjalnego rozwoju usług oświaty, kultury, sportu i rekreacji.

Na fragmentach terenów istniejącej zabudowy, zabudowanych obiektami kubaturowymi, zlokalizowanych w **obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, nie przewiduje się realizacji**

nowej zabudowy.

Tereny istniejącej i projektowanej **zabudowy wielofunkcyjnej**, są terenami o różnym stopniu zainwestowania, posiadającymi wolne działki, możliwe do zagospodarowania na cele budownictwa zagrodowego lub budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego oraz małych form budownictwa usługowego w zakresie usług podstawowej obsługi ludności, usług publicznych i komercyjnych, oraz usług z zakresu obsługi rolnictwa. Podstawową funkcją zagospodarowania tego terenu jest zabudowa zagrodowa, umożliwiająca lokalizację nowych siedlisk rolniczych. Usługi z zakresu obsługi rolnictwa powinny być lokalizowane w powiązaniu z funkcją podstawową terenu.

W miejscowości Motkowice znajduje się jeden trzykondygnacyjny budynek wielorodzinny. Ewentualna nowa zabudowa wielorodzinna, w skali nieprzekraczającej istniejącej zabudowy wielorodzinnej, potencjalnie mogłaby być realizowana w obrębie projektowanych terenów wielofunkcyjnych; położonych w zachodniej części miejscowości Motkowice lub na terenie miejscowości gminnej Imielno, w jej wschodniej części.

Obszary istniejącej i projektowanej zabudowy wielofunkcyjnej, należy również traktować jako obszary potencjalnego rozwoju usług podstawowych - obsługujących tereny mieszkalnictwa - nieuciążliwych czyli niepowodujących negatywnego wpływu na warunki życia mieszkańców i stan środowiska przyrodniczego, niepowodujących zanieczyszczenia powietrza, wód i gleb, hałasu, wibracji, promieniowania niejonizującego i innych zjawisk negatywnych w rozumieniu przepisów odrębnych.

Usługi uciążliwe (niespełniające ww. kryteriów) należy lokalizować w odpowiedniej odległości od obszarów wielofunkcyjnych, na zapleczach działek siedliskowych, w sposób nie pogarszający warunków zamieszkiwania na działkach sąsiednich.

Wyznacza się dla wszystkich rodzajów zabudowy zasady ładu przestrzennego oraz parametry dla projektowanej zabudowy.

W granicach gminy Imielno nie przewiduje się lokalizacji obiektów usługowych wymagających szczególnego wskazania w studium, o powierzchni sprzedaży przekraczającej 2 000 m². Fronty działek usługowych wraz z ciągami dróg, należy traktować jak potencjalne obszary przestrzeni publicznych.

Obszarem przestrzeni publicznej w rozumieniu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, służącym integracji społeczności lokalnej, jest obszar w obrębie centralnej części miejscowości Imielno – obszar wypoczynkowy w okolicach pomnika oraz centralna część miejscowości Motkowice, w formie placu przed szkołą wraz z obiektami usługowymi. Podobny charakter posiadają tereny usług z zakresu sportu i rekreacji, zlokalizowane w obrębie miejscowości gminnej oraz miejsca kultu religijnego. Obszary te wymagają szczególnej staranności w ich zagospodarowaniu jako tereny stanowiące swoistą wizytówkę gminy.

Kierunki rozwoju przemysłu i rzemiosła

Na terenie gminy przewiduje się rozwój istniejących oraz lokalizację nowych obiektów produkcyjnych oraz zakładów przetwórstwa rolno – spożywczego, realizowanych w oparciu o tereny istniejących obiektów gospodarczych lub zlokalizowanych w ich bezpośrednim sąsiedztwie oraz przewiduje się nowe tereny predysponowane do takiego rozwoju.

Nowe podmioty gospodarcze powstające na terenie gminy, powinny być lokalizowane w pierwszej kolejności na terenie już istniejących zakładów lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie oraz na wyznaczonych: **terenach rozwoju działalności gospodarczej, magazynów, składów i przetwórstwa rolno-spożywczego** oraz **terenach potencjalnego rozwoju działalności gospodarczej, magazynów, składów i przetwórstwa rolno- spożywczego**.

Dopuszcza się lokalizację obiektów hodowlanych i przetwórstwa rolno-spożywczego na zapleczach lub w sąsiedztwie zabudowy wielofunkcyjnej, z wyłączeniem sąsiedztwa obszarów rozwojowych dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i obszarów rozwojowych dla turystyki rekreacji i wypoczynku. Działalność gospodarcza, niestanowiąca przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r., w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, może być lokalizowana w ramach terenów istniejącej i projektowanej zabudowy wielofunkcyjnej gminy.

Wyznacza się parametry dla realizacji zabudowy gospodarczej i magazynowo – skladowo - produkcyjnej.

Na terenie gminy Imielno, rozwinęła się działalność gospodarcza polegająca na wydobywaniu złóż piasków, udokumentowanych we wschodniej części gminy, wyznaczona i określona jako **-tereny rozwoju przemysłu wydobywczego**.

Na terenie gminy, na podstawie aktualnych koncesji na wydobywanie, eksploatowane są następujące złoża piasków: „Szczery Bór”, „Szczery Bór 1”, „Sobowice 1”, „Imielnica”, „Stawy I”, „Motkowice”, „Motkowice – Tory”, „Motkowice I”.

Aktualnie, na terenie gminy Imielno, nie jest prowadzona eksploatacja złoża piasków „Stawy”, które posiada jedynie wstępnie rozpoznane zasoby. Obecnie złożo nie jest przewidywane do eksploatacji.

W granicach gminy możliwe jest udokumentowanie innych lokalnych złóż piasków, które po udokumentowaniu, należy wprowadzić do obowiązującego studium.

W terenie sołectwa Wygoda, został wyznaczony **potencjalny obszar urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz z ich strefą ochronną - farma fotowoltaiczna**. Granica obszaru jest jednocześnie granicą strefy ochronnej związanej z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu. Obszar ten stanowi rozwój potencjalnej produkcji energii odnawialnej, związanej z działalnością gospodarczą.

Kierunki rozwoju turystyki i rekreacji

Gmina Imielno, posiada szczególne predyspozycje do rozwoju turystyki weekendowej i pobytowej, w tym agroturystyki oraz rekreacji indywidualnej w formie zabudowy letniskowej. Większe skupisko zabudowy o charakterze rekreacji indywidualnej, letniskowej, znajduje się na terenie miejscowości Bełk, po obu stronach rzeki Kruczki. Duży potencjał rekreacyjny na terenie gminy tkwi też w wykorzystaniu istniejących zabudowań zagród rolniczych, na cele rekreacji indywidualnej oraz agroturystyki.

Walory turystyczne gminy, obecnie są słabo rozpropagowane. Obecnie, w sezonie letnim, doceniane są walory spływów kajakowych, rozpoczynających się w Motkowicach, przejazdy kolejką wąskotorową, rekreacyjne połowy na stawach. W rejonie tych uznanych już atrakcji, warto rozbudować infrastrukturę turystyczną, na **terenach zabudowy usługowej** oraz na terenach **potencjalnego rozwoju usług**, szeroko rozumianych jako usługi **oświaty, kultury, sportu, rekreacji i wypoczynku**.

Na terenie potencjalnego rozwoju usług rekreacji i wypoczynku, położonego w Motkowicach nad rzeką, znajdującego się w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, nie przewiduje się realizacji obiektów kubaturowych, a wszystkie obiekty małej architektury należy w sposób trwały związać z gruntem.

Rekreacja indywidualna w sołectwie Bełk, znajduje się na **terenach zabudowy wielofunkcyjnej z preferencjami do zabudowy rekreacji indywidualnej**. Rozwój budownictwa rekreacji indywidualnej, został przewidziany na **terenach potencjalnej zabudowy wielofunkcyjnej z preferencjami do zabudowy rekreacji indywidualnej z usługami podstawowymi**.

Na terenie gminy zostały wyznaczone punkty widokowe, umożliwiające wgląd w malowniczy krajobraz gminy. Przez teren gminy przebiegają (wskazane na rysunku studium) istniejące i proponowane szlaki turystyczne i ścieżki rowerowe.

Kierunki rozwoju komunikacji

Podstawowy układ komunikacyjny obsługujący ruch tranzytowy i lokalny na terenie gminy Imielno będą tworzyć:

- istniejąca droga krajowa nr 78 granica państwa – Siewierz – Jędrzejów – Chmielnik, w kategorii technicznej drogi klasy głównej ruchu przyspieszonego – KDGP; postulowana w Planie Województwa Świętokrzyskiego do przebudowy na parametry drogi klasy ekspresowej;
- istniejąca droga powiatowa nr 0168T Jadwinów – Imielno – Pińczów, w kategorii technicznej drogi klasy zbiorczej – KDZ; postulowana w Planie Województwa Świętokrzyskiego do przebudowy na parametry drogi klasy głównej – KDZ/G;
- projektowana obwodnica miejscowości Imielno i Imielnica, w ciągu drogi powiatowej nr 0168T w kategorii technicznej drogi klasy głównej – KDG (po wykonaniu obwodnicy obecny odcinek drogi zostanie obniżony do kategorii technicznej lokalnej – KDZ/L);

– pozostałe istniejące drogi powiatowe, gminne, dojazdowe.

Ewentualną alternatywą rozbudowy drogi nr 78 po istniejącym śladzie z korektą łuków i skrzyżowań, może być obwodnica, której przebieg zostanie wyznaczony w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia przy udziale inwestora drogi. Realizacja inwestycji drogowej w oparciu o ustawę z dnia 10 października 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych.

Zakłada się, że podstawowym środkiem transportu publicznego, pozostaną prywatni przewoźnicy. Ilość osób/mieszkańców korzystających z ogólnodostępnej komunikacji kołowej - busów – nie uzasadnia budowy dworca autobusowego na terenie gminy Imielno.

Postuluje się sukcesywną realizację ciągów pieszo-jezdných i ścieżek rowerowych wzdłuż dróg, gdzie występuje większy ruch samochodowy. Dla uatrakcyjnienia oferty turystycznej przewidziano realizację ścieżek rowerowych łączących atrakcyjne turystycznie rejony gminy.

Na terenie gminy Imielno brak jest parkingów spełniających wymagania w zakresie obsługi komunikacyjnej. W związku z tym dopuszcza się lokalizację parkinków w obrębie istniejących ulic, placów i w rejonach cmentarzy parafialnych. Celowe jest zarezerwowanie terenu na zlokalizowanie strategicznego parkingu w rejonie cmentarza w Imielnie.

Istniejąca Linia Hutnicza Szerokotorowa, nr 65, relacji Sławków LHS– Hrubieszów Gr, o znaczeniu państwowym dla przewozów towarowych, z uwagi na tranzytowy charakter, nie wpływa na rozwój gminy. Teren linii kolejowej nr 65 stanowi teren zamknięty.

Na terenie gminy Imielno funkcjonuje wąskotorowa kolejka, stanowiąca zabytek techniki. Obecnie funkcjonuje jako atrakcja turystyczna. Kolejka posiada stację w Motkowicach.

Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej

Gospodarka wodna. Zaopatrzenie poszczególnych sołectw odbywa się za pomocą trzech wodociągów grupowych: „Motkowice”, „Imielno” oraz „Opatkowice Murowane”. Istotnym problemem rzutującym na sprawność funkcjonowania wodociągów oraz gwarancję dostarczania za ich pośrednictwem wody nadającej się do spożycia, jest zapewnienie ochrony ujęć wody, poprzez ustanowienie stref ochronnych ujęć wody i respektowanie postanowień wynikających z ich ustanowienia. Dla nowych terenów inwestycyjnych, zaopatrzenie w wodę jest zagwarantowane z istniejących systemów wodociągowych, poprzez budowę nowych odcinków sieci i przyłączy wodociągowych.

Gospodarka ściekowa. Oczyszczanie ścieków na terenie gminy realizowane jest w oparciu o indywidualne, przydomowe oczyszczalnie ścieków. Wybrany przez gminę sposób oczyszczania ścieków nie przewiduje budowy większej zbiorczej oczyszczalni ścieków i grupowej sieci kanalizacji sanitarnej. Odbiór i oczyszczanie ścieków, z nowych terenów projektowanych pod zabudowę, odbywać będzie się poprzez budowę kolejnych przydomowych oczyszczalni ścieków lub innych niewielkich oczyszczalni odbierających i oczyszczających ścieki z obiektów usługowych i gospodarczych. Możliwa jest też budowa zbiorników bezodpływowych objętych obowiązkiem

opróżnianiu ich zawartości i wyworzonych do punktów zlewnych w najbliższej oczyszczalni ścieków, celem ich oczyszczenia. W chwili obecnej gmina nie przewiduje budowy systemów kanalizacji deszczowej wraz z ewentualnymi podczyszczalniami wód deszczowych.

Ciepłownictwo. Na terenie gminy Imielno nie ma centralnej ciepłowni obsługującej większy fragment gminy nie przewiduje się budowy takiej ciepłowni.

Gospodarka odpadami stałymi. Gospodarowanie odpadami stałymi na terenie gminy Imielno jest podporządkowane Uchwale Nr XXV/357/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 27 lipca 2016 r., uchwalającej „Plan gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego” 2016 – 2022, kwalifikującym gminę do „Regionu 3” gospodarki odpadami komunalnymi w woj. świętokrzyskim. Nie przewiduje się budowy składowiska odpadów na terenie gminy Imielno.

Zaopatrzenie w gaz. W okresie docelowym, przewiduje się gazyfikację terenu gminy. Przez teren gminy przebiega tranzytowa linia gazu wysokiego ciśnienia DN300 Jędrzejów – Pińczów. Gazyfikacja gminy możliwa jest z wykorzystaniem stacji redukcyjnych gazu wykonanych poza terenem gminy lub ze stacji wybudowanych w przyszłości na terenie gminy Imielno.

Elektroenergetyka. Nie przewiduje się rozbudowy istniejącej, tranzytowej, sieci elektroenergetycznej najwyższego napięcia 400 kV. Lokalizacja nowych terenów zabudowy wielofunkcyjnej, rekreacyjnej, usługowej i gospodarczej wymagać będzie dostosowania istniejącej sieci średniego i niskiego napięcia do nowych potrzeb zasilania, poprzez odpowiednią ich przebudowę lub rozbudowę dostosowaną do nowego zapotrzebowania na energię elektryczną.

Dopuszcza się zasilanie terenu alternatywnymi technologiami bazującymi na odnawialnych źródłach energii, w szczególności mikroinstalacjami o mocy nie większej niż 50 kW - z wyłączeniem elektrowni wiatrowych.

Energetyka odnawialna. Aktualnie na terenie gminy, zlokalizowanych jest około 13 niewielkich instalacji fotowoltaicznych, o mocy 2,24-3,64 kWp.

Preferowane w studium formy pozyskiwania energii ze źródeł naturalnych na terenie gminy Imielno, to energia promieniowania słonecznego, energia aerothermalna, energię geothermalna, energia hydrothermalna, energia otrzymywana z biomasy, biogazu rolniczego oraz z biopłynów.

W granicach sołectwa Wygoda, przewiduje się lokalizację farmy fotowoltaicznej, wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW. Wyznaczona granica inwestycji jest jednocześnie granicą strefy ochronnej, związanej z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu tego terenu.

Dopuszcza się potencjalną lokalizację innych obiektów fotowoltaicznych na wyznaczonych w studium terenach rozwoju działalności gospodarczej, magazynów składów oraz przetwórstwa rolno-spożywczego o mocy przekraczającej 100 kW.

Telekomunikacja. Przewiduje się kontynuację budowy sieci światłowodowej, w ramach projektu „Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej – województwo świętokrzyskie” oraz utrzymanie istniejących urządzeń central telefonicznych i stacji bazowych telefonii komórkowej. Dopuszcza też

budowę nowych obiektów telekomunikacyjnych.

Cmentarze. Studium utrzymuje istniejące cmentarze w miejscowościach Imielno, Motkowice i Zegartowice. W rejonie cmentarzy wskazane jest zarezerwowanie terenu na zlokalizowanie parkingów.

Utrzymuje się wyznaczone **zasady z zakresu obrony cywilnej.**

W granicach gminy **rozmieszone są inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym i o znaczeniu ponadlokalnym.**

Obszarami wymagającymi obowiązkowego sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, są obszary przestrzeni publicznych, wskazanych w centralnych częściach miejscowości Imielno i Motkowice (oznaczonych na rysunku studium symbolami PP). Nie wskazuje się: obszarów wymagających sporządzenia miejscowych planów, na podstawie przepisów odrębnych; obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości; lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m².

Obszary, dla których gmina **zamierza sporządzić plany miejscowe,** w tym ze względu na potrzebę uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne:

- teren centralnych części miejscowości Imielno i Motkowice, w celu kompleksowego uporządkowania zabudowy na terenach miejscowości odznaczających się zwartą, wielodrożną zabudową;
- poszerzenia terenów dróg publicznych w rejonach występowania gruntów wysokich klas bonitacyjnych i terenów leśnych;
- fragmenty terenów zabudowy wielofunkcyjnej w granicach gruntów wysokich klas bonitacyjnych, w sytuacji przeznaczenia ich na cele niezwiązane z rolnictwem,
- fragmenty terenów lokalizacji przemysłu i działalności gospodarczej w granicach gruntów wysokich klas bonitacyjnych, w sytuacji przeznaczenia ich na cele niezwiązane z rolnictwem,
- fragmenty udokumentowanych złóż piasków, porośniętych lasem, ze względu na potrzebę uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, poprzedzające jego ewentualną eksploatację.